Seminár zakladania zborov

2.

Manuál

Praktický výcvik pre zakladateľov zborov
Omega kurz

The Alliance

Vydala: The Alliance for Saturation Church Planting
v spolupráci s Peter Deyneka Russian Ministries
Preklad do slovenčiny: Ondrej Kolárovský

Omega kurz:

Praktický výcvik pre zakladateľov zborov

Manuál druhý

vydala

The Alliance for Saturation Church Planting
v spolupráci s
Peter Deyneka Russian Ministries

Omega kurz:
Praktický výcvik pre zakladateľov zborov
Manuál druhý

Vydala
The Bible League, 16801 Van Dam Road, South Holland, IL 60473 USA
Tel: (800) 334-7017 E-mail: BibleLeague@xc.org www.bibleleague.org

Copyright ©1999 by *The Alliance for Saturation Church Planting*.
Tento materiál bol pripravený v spolupráci s Peter Deyneka Russian Ministries, Project 250.

Povoľujeme a doporučujeme reprodukovanie a distribúciu tohto materiálu akoukoľvek formou, za predpokladu, že:
(1) uvediete meno autora, (2) označíte, ak ste urobili nejaké zmeny, (3) cena jedného výtlačku neprekročí náklady na jeho tlač a (4) nevydáte viac, než 1.000 výtlačkov.

Ak by ste chceli tento materiál šíriť prostredníctvom internetu, alebo ak zamýšľate jeho iné použitie, než je uvedené vyššie, prosím, kontaktuje
The Alliance for Saturation Church Planting, H-1111 Budapest, Budafoki út 34/B III/2, HUNGARY,
Tel: +(36-1) 466-5978 and 385-8199 Fax: +(36-1) 365-6406 E-mail: SCPAlliance@compuserve.com.

Povzbudzujeme vás taktiež k prekladu a upraveniu tohto materiálu na vaše podmienky. Opäť, prosíme, kontaktujte *The Alliance*, aby sme mohli dať odporúčanie a informovať ďalších, ktorí by mali záujem o použitie materiálu vo vašom jazyku.

Pre ďalšie informácie o jej konkrétnej službe prosíme, kontaktujte

THE ALLIANCE
FOR SATURATION CHURCH PLANTING

P.O. Box 843
Monument, CO, USA 80132-0843
Toll-free: (800) 649-2440
E-mail: Contact_USA@AllianceSCP.org
www.AllianceSCP.org
Europe Field Office E-mail: SCPAlliance@compuserve.com

Peter Deyneka
RussianMinistries

Project 250
P.O. Box 496, 1415 Hill Avenue
Wheaton, IL , USA 60189
Tel: (630) 462-1739 Fax: (630) 690-2976
E-mail: RMUSA@ASR.ru
www.russian-ministries.org

Všetky biblické citáty, pokiaľ nie je uvedené inak, pochádzajú z prekladu prof. Roháčka.

Vytlačené na Slovensku.

POĎAKOVANIE

Vyjadrujeme srdečné a úprimné poďakovanie všetkým, ktorí sa podieľali na príprave týchto výcvikových manuálov. Títo ľudia boli veľmi nápomocní v procese písania a vydávania týchto materiálov. Pane, buduj svoju cirkev ... až do posledných končín zeme!
Jay Weaver, hlavný vydavateľ, *World Team*

Richard Beckham	*Greater Europe Mission*
David & Lisa Bromlow	*Christ For Russia*
Ron Brunson	*World Witness and United World Mission*
Don Crane	*Greater Europe Mission*
Bea Crane	*Greater Europe Mission*
Hunter Dockery	*World Harvest Mission*
Mike Elwood	*Greater Europe Mission*
Jeff Geske	*United World Mission*
Dave Henderson	*C B International*
	-- Project 250 of Peter Deyneka Russian Ministries
Bob Mackey	*United World Mission*
Bob Martin	*United World Mission*
Paul Michaels	*Grace Brethren Intl. Mission*
Norie Roeder	*United World Mission*
Ki Sanders	*World Team*
Larry Sallee	*UFM International*
	-- Project 250 of Peter Deyneka Russian Ministries
Eric Villanueva	*United World Mission*
David Westrum	*Interlink Ministries*
	-- Project 250 of Peter Deyneka Russian Ministries

OSOBITNE ĎAKUJEME ZA ADMINISTRATÍVNU A TECHNICKÚ POMOC:

Edith Bondovej	*The Alliance Regional Resource Team*
Davidovi Gálovi	*The Alliance Regional Resource Team*
Nellovi Hardenovi	*profesorovi angličtiny na dôchodku*

MANUÁL DRUHÝ

Obsah

PREDSLOV ..... **IX**

O *ALIANCII* ..... **XI**

CYKLUS ZAKLADANIA ZBORU ..... **XII**

DÔRAZY ..... **XIII**

PREHĽAD LEKCIÍ ..... **XV**

VÍZIA ZZS **1**

LEKCIA 5: Biblické základy pre zakladanie zborov saturáciou **3**

I. Saturácia v Starom zákone 3
II. Ježišova služba 4
III. Biblický základ pre zakladanie zborov saturáciou 4
IV. Pri akom počte zborov môžeme hovoriť o saturácii? 6
V. Zakladanie zborov saturáciou v dejinách 7

LEKCIA 6: Prieskum – workshop **9**

Časť prvá – zhromaždenie základných údajov (5–7 minút): 9
Časť druhá – analýza údajov prieskumu (5–8 minút): 10

LEKCIA 7: Mobilizovanie zdrojov skrze prieskum **11**

I. Volanie k činu 11
II. Smernice pre podávanie informácií 12
III. Stanovte, ako mobilizovať žatevné sily 13
IV. Prípadová štúdia o tom, ako môže byť použitý prieskum na mobilizovanie zdrojov 14

CIRKEV **15**

LEKCIA 5: Podstata cirkvi **17**

I. Význam a použitie slova „cirkev“ 17
II. Falošné predstavy o cirkvi 18
III. Metafory popisujúce cirkev ako živý organizmus 19
IV. Zakladanie živého zboru 20

LEKCIA 6: Kolektívne funkcie cirkvi **23**

I. Kolektívne vs. osobné zodpovednosti cirkvi 23
II. Kolektívne funkcie cirkvi 24
III. Kedy vykonávať kolektívne funkcie 28

Príloha: Krst v Novom zákone ***29***

LEKCIA 7: Zostavenie prehlásenia o cieli zboru **31**

I. Čo je to prehlásenie o cieli? 31
II. Nachádzanie cieľa vášho zboru 32
III. Písanie prehlásenia o cieli miestneho zboru 32

LEKCIA 8: Filozofia služby zakladania zborov 35
I. Čo to je filozofia služby zakladania zborov?..... 35
II. Potreba filozofie služby zakladania zborov 37
III. Obsah efektívnej filozofie služby zakladania zborov 39
IV. Zostavovanie vlastnej filozofie služby zakladania zborov 39
V. Príklad filozofie služby..... 40
Príloha: Zostavenie filozofie služby zakladania zborov..... 42

DUCHOVNÝ CHARAKTER 45

LEKCIA 6: Žijeme ako synovia, nie ako siroty 47
I. Žiť ako sirota..... 47
II. Kresťania, ktorí rozmýšľajú a konajú ako siroty..... 48
III. Naše synovstvo s Bohom..... 49
IV. V čom nesprávne chápeme svoje synovstvo 50

LEKCIA 7: Učíme sa byť synmi..... 53
I. Obťažené srdce vs. slobodné srdce 53
II. Pyšné srdce vs. srdce, ktoré má spoločenstvo s Otcom 54
III. Sebecké srdce vs. srdce oslobodené k milovaniu druhých..... 55
Príloha: Siroty vs. synovia..... 57

MODLITBA 59

LEKCIA 4: Koncert modlitieb 61
I. Oslavujte Pána (Žalm 95:1-5)..... 61
II. Uctievajte Pána (Žalm 95: 6-7)..... 62
III. Čujte Jeho hlas (Žalm 95: 8-11) 62

VODCOVSTVO..... 63

LEKCIA 1: Biblické princípy vodcovstva 65
I. Definícia vodcovstva 65
II. Princípy biblického vodcovstva..... 66
Príloha: Vodcovstvo – prípadové štúdie..... 70

LEKCIA 2: Profil vodcu 73
I. Udržujte Kristov charakter 73
II. Dobre spolupracujte s tímom..... 74
III. Rozvíjajte obdarovanie a schopnosti druhých..... 74
IV. Naučte sa delegovať zodpovednosť 74
V. Postavte si ciele, plány a zámery a pracujte na nich 75
VI. Artikuluje víziu takým spôsobom, že to bude ostatných inšpirovať 75
VII. Buďte vytrvalí a prekonávajte prekážky 76
VIII. Veďte evanjelizáciu..... 76
Príloha: Vodca..... 78

BUNKOVÉ SKUPINKY 81

LEKCIA 1: Funkcie a význam bunkových skupiniek 83

I. Základy týkajúce sa bunkových skupiniek 83
II. Funkcie bunkovej skupinky 84
III. Význam bunkových skupiniek 86

LEKCIA 2: Princípy vedenia bunkovej skupinky 91

I. Celková koncepcia vedenia 91
II. Vedenie stretnutia bunkovej skupinky 92
III. Spravovanie bunkovej skupinky 95

Príloha: Lámače bariér na bunkových skupinkách 96

Príloha: Príklady aktivít na stretnutí bunkovej skupinky 101

LEKCIA 3: Ako začať bunkovú skupinku 103

I. Pripravte sa na novú bunkovú skupinku 103
II. Vytvorte kontakty 104
III. Vyberte si miesto 104
IV. Pripravte sa na prvé stretnutie 105

Príloha: Plánovanie – pracovný list 107

LEKCIA 4: Evanjelizácia bunkovej skupinky 109

I. Dva typy neveriacich 109
II. Pochopenie *Oikos* 110
III. Zdieľacie skupinky 111
IV. Proces evanjelizácie bunkovej skupinky 111

Príloha: Oikos 115

LEKCIA 5: Bunková skupinka – ukážka 119

I. Ukážka bunkovej skupinky 119
II. Vyhodnotenie 121

LEKCIA 6: Filozofia služby bunkovej skupinky 123

I. Filozofia bunkových skupiniek 123
II. Modely služby bunkových skupiniek 125
III. Vypracovanie stratégie služby bunkových skupiniek 128

METÓDY ŠTÚDIA BIBLIE 131

LEKCIA 8: Rôzne možnosti používania induktívneho štúdia Biblie 133

I. Prehľad princípov induktívneho štúdia biblie 133
II. Životopisné štúdium 134
III. Štúdium knihy 137
IV. Tematické štúdium 139

Príloha: Životopisné štúdium –Barnabáš 141

LEKCIA 9: Ako viesť induktívne štúdium Biblie 145

I. Charakteristiky induktívneho štúdia Biblie v skupine 145
II. Príprava na štúdium 146
III. Vedenie štúdia 147

Príloha: Induktívne štúdium Biblie – Matúš 20:17-28 151

Príloha: Induktívne štúdium Biblie – Lukáš 15:1-7 153

LEKCIA 10,11: Ako viesť induktívne štúdium Biblie 155

Príloha: Texty na induktívne štúdium Biblie 159

EVANJELIZÁCIA 161

LEKCIA 4: Evanjelizácia a zakladanie zborov.....163

I. Potreba nového prístupu.....163
II. Štafetový beh.....164
III. Princípy evanjelizácie.....165
Príloha: Hodnotenie evanjelizačných stratégií.....169

LEKCIA 5: Prekážky efektívnej evanjelizácie.....171

I. Problém prekážok a potreba mostov 171
II. Porozumenie prekážkam, ktoré bránia evanjelizácii.....172
III. Vonkajšie prekážky efektívnej evanjelizácie 173
IV. Vnútorné prekážky efektívnej evanjelizácie 174
V. Stratégia na prekonávanie prekážok 175
Príloha: „Cirkev vo všetkých národoch: Otvorené rozpr.o ťažkom predmete“ 177
Príloha: Ako odpovedať na bežné námietky 182

LEKCIA 6,7: Proces obrátenia.....185

I. Stanovenie potrieb ľudí 186
II. Vyhodnotenie toho, kde sú ľudia vo svojom chápaní evanjelia.....187
III. Pochopenie štyroch fáz činnosti, ktoré majú vzťah k získavaniu ľudí pre Krista.....188
IV. Stanovenie evanjelizačnej stratégie.....189
Príloha: Profil človeka, ktorého chcete osloviť evanjeliom.....191
Príloha: Tri princípy strategickej evanjelizácie 193
Príloha: Skúmanie Ježišovho prístupu k jednotlivcom 195

PREDSLOV

CIEĽ TOHTO MATERIÁLU

Zakladatelia zborov bývajú často postavení do služby so slabým alebo žiadnym výcvikom pre úlohy, ktoré sú pred nimi. Vodcovia zborov, ktorí sú premáhaní ťažkosťami v službe, často postrádajú jasnú víziu toho, čo Boh chce prostredníctvom nich vykonať. Zakladatelia zborov aj vodcovia zborov potrebujú výcvik a víziu, ale biblické školy a semináre nie sú pre mnohých z nich reálnou možnosťou.

Tento materiál je určený na to, aby poskytol nielen víziu pre zakladateľov a vodcov zborov, ale aj praktické schopnosti, ktoré umožnia, aby sa ich vízia stala skutočnosťou. Toto nie je to vyučovací "program". Poskytuje skôr potrebné biblické základy a praktické schopnosti, ktoré si vyžaduje zakladanie zborov. Hoci *Omega kurz* bol zostavený pre potreby Strednej a Východnej Európy a bývalého Sovietskeho zväzu, boli sme povzbudení priaznivými ohlasmi, keď bol užitočný aj v inom prostredí.

Obsah tohto kurzu bol vytvorený tak, aby napĺňal dva ciele:

1. Zabezpečiť výcvik, potrebný pre zakladanie zborov

2. Zmobilizovať celé Kristovo Telo do hnutia zakladania zborov.

Dnes vidíme, že hnutie zakladania zborov prebieha v mnohých krajinách sveta, vrátane Brazílie, Rumunska, Filipín, Nigérie a iných. Veríme tomu, že miestny zbor je prvoradým Božím nástrojom pre celosvetovú evanjelizáciu, a že zakladanie zborov s víziou znásobovania je najefektívnejší prostriedok na napĺňanie Veľkého povolania. Nové zbory majú byť zakladané s víziou znásobovania a so schopnosťou zakladať ďalšie zbory. Keď sa toto uskutočňuje, vzniká potenciál pre hnutie zborov, ktoré má schopnosť rozšíriť sa do celej krajiny a premieňať životy ľudí.

Hnutie zakladania zborov si vyžaduje ľudí, ktorí slúžia vo všetkých fázach zakladania zboru, od mladých veriacich, ktorí sú nadšení zo svojej novej viery, až po vodcov denominácií. Tento materiál sa môže rôzne aplikovať a môžu ho využiť pracovníci a vedúci zborov na rôznych úrovniach. Vodcovia existujúcich zborov môžu priamo alebo nepriamo podporovať úsilie zakladateľov zborov pri napĺňaní služby, do ktorej ich povolal Boh.

PREHĽAD LEKCIÍ

Tento manuál je jeden z piatich, každý z nich pozostáva približne z 26 jednohodinových lekcií. Preto, aby mohli byť naplnené ciele, ktoré sme vyjadrili vyššie, obsah materiálov pokrýva široký rozsah tém, ktoré sú potrebné pri napĺňaní úloh zakladania zboru. Patria sem – vízia ZZS, služba bunkových skupiniek, učeníctvo, cirkev, evanjelizácia, induktívne štúdium Biblie, vodcovstvo, duchovný charakter a iné.

Obsah je rozložený do piatich manuálov, aby sa zabezpečil širší záber vyučovania. Po preštudovaní jedného manuálu na seminári má každý účastník čas do ďalšieho seminára, aby uviedol do praxe princípy, ktoré sa na seminári naučil. Preto mnohé z nasledujúcich lekcií budujú na princípoch a schopnostiach, ktoré sa vyučovali a nacvičovali v lekciách predošlých manuálov.

Inými slovami, obsah vyučovania manuálov je zostavený tak, aby paralelne prebiehalo učenie a zároveň aplikácia v praxi zakladania zborov. Ak účastník seminára aktívne pracuje na zakladaní zboru, bude potrebovať určité poznanie aj schopnosti, keďže v tomto procese naráža na množstvo problémov. Schopnosti a vedomosti, potrebné pri začiatkoch zakladania zboru sú obsahom prvých manuálov, kým aktivity a princípy, potrebné v ďalších fázach zakladania zboru, sú obsahom posledných manuálov. Každý manuál je určený na to, aby budoval schopnosti, odpovedal na otázky a rozobral prípadné problémy, ktoré sa môžu vyskytnúť v tej fáze zakladania zboru, na ktorej účastník seminára v praxi aktívne pracuje. Za týmto predslovom nasleduje prehľad dôrazov jednotlivých manuálov, na ktoré sa môžu účastníci pripraviť, a ktoré budú aplikovať v čase medzi jednotlivými výcvikovými seminármi.

Lekcie sú zoradené podľa predmetov (tém) a každý manuál obsahuje lekcie z týchto predmetov (tém). Niektoré predmety, napr. Vízia a Cirkev, sú zaradené do všetkých piatich manuálov. Iné, ako napr. Učeníctvo sú v neskorších manuáloch, zameraných na tú fázu zakladania zboru, v ktorej je táto téma potrebná.

AKO POUŽÍVAŤ MATERIÁL

Rady účastníkom

Do prípravy všetkých piatich manuálov bolo vložených veľa modltieb, veľa času a úsilia. Každý manuál je určený na rozvoj konkrétnych vedomostí a schopností, ktoré si vyžaduje proces budovania nového zboru. Preto vám veľmi odporúčame, aby ste začali s prvým manuálom, a nie s niektorým z posledných. Každá lekcia je totiž starostlivo vybraná a zostavená tak, aby bola aplikovateľná a nevyhnutne zaradená do procesu zakladania zboru. Pre vlastný prospech nevynechávajte lekcie.

Buďte si vedomí, ža skutočne sa učíme vtedy, keď vedomosti z týchto lekcií aplikujeme v osobnom živote a službe. Väčšina lekcií má na konci "akčný plán". Je určený na to, aby vám pomohol aplikovať myšlienky lekcie a mali by ste ho uskutočniť skôr, než začnete na ďalšom seminári študovať ďalší manuál. Je veľmi užitočné, ak máte duchovného učiteľa (mentora), ktorý vás môže povzbudzovať a poradiť vám pri aplikáciách. Je osobou, ktorej sa zodpovedáte za aplikovanie toho, čo sa učíte, vo svojom živote a službe. Ak máte niekoho, kto ide spolu s vami, nie je to iba dobrá výchova, ale mnohí zakladatelia hovoria, že je to pre nich potrebná pomoc v ich živote aj službe. Preto vás silne povzbudzujeme k tomu, aby ste na modlitbách hľadali nejaký spôsob mentoringu, ktorý prispeje k posilneniu vašej služby zakladania zboru.

Rady inštruktorom

Tento materiál môžete používať v rôznych situáciách – v biblických školách, teologických seminároch alebo na seminároch na úrovni zboru. Avšak toto nie je primárne učebný materiál, je to najmä výcvikový materiál. Výuka sa totiž zameriava predovšetkým na vedomosti a informácie. Zámerom tohto materiálu nie je iba odovzdávanie vedomostí, ale motivácia ku konaniu v službe podľa biblických princípov. Tento materiál je pre tých, ktorí pracujú.

Hoci metóda, ktorú si zvolíte na vyučovanie lekcií každého manuálu závisí od vášho prostredia a situácie, osvedčilo sa vyučovanie na 5-dňovom seminári. Na mnohých miestach však využili aj iné spôsoby, ktoré vyhovovali behu života a služby, napr. možnosť výberu medzi dvomi víkendami intenzívneho vyučovania alebo pravidelnými stretnutiami raz do týždňa. Odporúčame vám, aby ste zdôrazňovali úlohy "akčných plánov" na konci každej lekcie, aby ich účastníci mohli splniť do nasledovného seminára. Odporúčame taktiež, aby medzi jednotlivými seminármi bol časový odstup aspoň 4-6 mesiacov. Výhodou tohto typu seminára je, že umožňuje dostatok času na aplikovanie princípov jedného seminára do praxe pred tým, než sa účastníci začnú učiť ďalšie princípy na ďalšom seminári.

Počas seminára nie je nutné učiť každý bod každej lekcie, keďže účastníci si môžu sami prečítať lekcie zo svojich manuálov. Niekedy je dobrou metódou, keď si účastníci prečítajú lekciu a potom sa zdieľajú o tom, aká je ich vlastná skúsenosť v danej oblasti. Ak máte možnosť, pozvite si na konkrétnu lekciu niekoho, kto je odborníkom v tejto oblasti. SNAŽTE SA VYHNÚŤ PREDNÁŠKOVÉMU ŠTÝLU pri preberaní lekcií. Snažte sa byť tvoriví a používajte rôzne metódy na vyjadrenie princípov lekcie. Niektorí inštruktori používajú rôzne spôsoby, ako napr. diskusné skupiny, workshopy, atď., aby prešli lekciu čo najzaujímavejším spôsobom.

Máte posvätnú dôveru. Pán cirkvi si želá mať učeníkov vo všetkých národoch, a k tomu sú potrební vodcovia. Máte ohromný potenciál vystrojovať ďalších, ktorí môžu podporovať hnutie zakladania zborov a môžete viesť ďalších ľudí v službe znásobovania zborov.

Ďalšia pomoc

Kontaktujte sa s nami, ak potrebujete ďalšiu pomoc pri šírení vízie saturačného zakladania zborov, alebo pri praktickom výcviku zakladateľov zborov.

Jay Weaver, hlavný vydavateľ
Budapest, Maďarsko, január 2000
JayWeaver@compuserve.com

O *ALIANCII*

Tento materiál pripravila *The Alliance for Saturation Church Planting* v spolupráci s Project 250 of Peter Deyneka Russian Ministries. *Aliancia* je partnerský zväzok zborov a misijných agentúr, ktoré sa venujú mobilizovaniu veriacich, aby zakladali evangelikálne zbory v krajinách Strednej a Východnej Európy a bývalého Sovietskeho zväzu. Saturačné zakladanie zborov je stratégia, ktorej zámerom je zakladať miestne zbory v každom meste a dedine tak, aby tí, ktorí prijali Ježiša Krista, mali miestne spoločenstvo, v ktorom duchovne rastú a sú vystrojovaní do služby. *Aliancia* stojí na predpoklade, že spojené sily zvyšujú efektívnosť, redukujú duplicitu a demonštrujú jednotu v Tele Kristovom.

ČOMU VERÍME

- Miestny zbor je prvoradým Božím nástrojom evanjelizácie a učeníctva.
- Partnerstvo so zbormi a misijnými organizáciami je kľúčovou vecou pri znásobovaní miestnych zborov a pri rozvoji hnutia saturačného zakladania zborov.
- Výcvik vodcov je zásadným faktorom zakladania zborov a rastu zborov.
- Lausannská dohoda je vyznaním viery *Aliancie.*

ČO ROBÍME:

Výcvik zakladateľov zborov a mentoring
Aliancia zabezpečuje výcvik vodcov na seminároch, na ktorých môžu získať praktické schopnosti pre službu zakladania reprodukujúcich sa zborov.

Zhromažďovanie informácií
Presné informácie vedú k dobrým rozhodnutiam v službe zakladania zborov. *Aliancia* môže pomôcť s výcvikom a poradenstvom pri vašom zhromažďovaní informácií o oblastiach zakladania zborov a rastu zborov.

Pomoc v modlitebnom hnutí
Hnutie zakladania zborov začína s víziou, ktorú objavujeme a upresňujeme pri hľadaní Božieho srdca na modlitbách. *Aliancia* vám môže pomôcť lepšie porozumieť úlohe modlitebného hnutia v rámci zakladania zborov, ako aj v tom, ako môžete založiť modlitebné hnutie vo vašom regióne.

Zdieľanie vízie
Čo chce Boh pre vašu krajinu? Chce mať zbory všade! *Aliancia* môže pomôcť novým zborom pri budovaní vízie pomocou seminárov, zameraných na princípy saturačného zakladania zborov.

PRE ĎALŠIE INFORMÁCIE KONTAKTUJTE:
The Alliance for Saturation Church Planting
Regional Resource Team
H-1111 Budapest
Budafoki út 34/B III/2, MAĎARSKO
Tel: +(36-1) 466-5978 or 385-8199
Fax: + (36-1) 365-6406
E-mail: SCPAlliance@compuserve.com

CYKLUS ZAKLADANIA ZBORU

Zakladanie zborov nie je náhodne pospájaná séria udalostí a aktivít, je to cieľavedomý proces. Tento proces si vyžaduje koordinovanie činnosti, skombinovanie zručností, spoločnú filozofiu a kompetentných vodcov. Rozvoj v týchto dôležitých oblastiach je cieľom výcviku zakladania zborov. „Cyklus zakladania zborov“ je ilustrácia procesu zakladania zborov, ktorá z konkrétneho uhla pohľadu názorne ukazuje vzájomné vzťahy kľúčových princípov a praktík, ktoré fungujú v tomto procese. Pre zakladateľa zboru predstavuje určitý druh mapy, ktorá mu umožňuje určiť, odkiaľ vyšiel a kam smeruje.

DÔRAZY

Omega kurzu – praktického výcviku pre zakladateľov zborov

Dôrazy sú konkrétne oblasti služby, ktoré sú súčasťou vyučovania jednotlivých manuálov. Každú oblasť môžete vyučovať ako samostatný krok v rámci širšieho procesu zakladania nového spoločenstva. Dôrazy upozorňujú na konkrétne oblasti služby a majú pomôcť účastníkom výcviku orientovať sa v obsahu vyučovania jednotlivých manuálov *Omega kurzu*, ako aj v jeho praktickom aplikovaní. Sú akoby míľnikmi, ktoré označujú, ako napredujeme, ale aj značkami, ktoré pomáhajú udávať ďalší smer. Na tomto mieste uvádzame prehľad dôrazov jednotlivých manuálov *Omega kurzu*.

MANUÁL PRVÝ: Dôraz na víziu ZZS, cieľ cirkvi, induktívne biblické štúdium a prieskum

Konkrétne body:

- Skúmanie cieľa cirkvi vo svetle Veľkého povolania
- Zostavenie celkovej misijnej stratégie, založenej na vízii “Z”-myslenia
- Skúmanie “formy a funkcie” v prvej cirkvi a v dnešnej cirkvi
- Výuka a praktický nácvik používania induktívnej metódy štúdia Biblie
- Zostavenie a zdieľanie osobného svedectva
- Založenie podpornej modlitebnej skupiny pre evanjelizáciu a zakladanie zborov
- Zostavenie celkového prieskumu cieľovej oblasti

MANUÁL DRUHÝ: Dôraz na evanjelizáciu a bunkové skupinky

Konkrétne body:

- Zdieľanie výsledkov prieskumu cieľovej oblasti ostatným
- Určenie a vyjadrenie cieľov zboru
- Zostavenie filozofie služby zakladania zboru
- Zostavenie osobnej evanjelizačnej stratégie, osobná evanjelizácia
- Ako začať bunkové skupinky s dôrazom na evanjelizáciu
- Používanie induktívneho biblického štúdia osobne aj v bunkových skupinkách

MANUÁL TRETÍ: Dôraz na učeníctvo, duchovný boj, tímy, tímová práca

Konkrétne body:

- Identifikovanie a výcvik potenciálnych vodcov bunkových skupiniek
- Ako tráviť čas na modlitbách a v pôste
- Hodnotenie svetonázoru zakladateľa zboru v porovnaní so svetonázorom Biblie
- Ako používať pravdy Písma pri odolávaní duchovným útokom v živote a službe zakladateľa zboru
- Vytvorenie individuálneho plánu činenia učeníkov pre ľudí, zapojených do služby zakladania zboru
- Ako uskutočňovať budovanie a rozvoj tímu, hodnotiace aktivity
- Rozpoznávanie duchovných darov zakladateľa zboru a zakladateľského tímu

MANUÁL ŠTVRTÝ: Dôraz na vodcovstvo a spravovanie

Konkrétne body:

- Hodnotenie silných a slabých stránok štýlu vodcovstva zakladateľa zboru s dôrazom na metódy osobnej interakcie s ostatnými
- Ako začleňovať princípy slúžiaceho vodcovstva do života a služby zakladateľa zboru
- Sledovanie využívania času v živote a službe zakladateľa zboru, stanovovanie priorít, časový rozvrh
- Hodnotenie dávania zakladateľa zboru, ako aj dávania v zbore
- Zhrnutie biblických úloh muža a ženy a zodpovednosti, ktorú má zakladateľ zboru voči svojej rodine
- Ako viesť bunkové skupinky prostredníctvom procesu znásobovania
- Príprava strategického plánu práce pre saturáciu (nasycovanie) v službe zakladania zboru

MANUÁL PIATY: Dôraz na znásobovanie, mobilizovanie ďalších a zabezpečenie hnutia ZZS

Konkrétne body:

- Ako iniciovať spoluprácu v službe s ostatnými evangelikálnymi skupinami v cieľovej oblasti
- Ako plánovať a uskutočňovať štruktúru dohľadu nad bunkovými skupinkami, aby sa zabezpečil ich nepretržitý rast a znásobovanie
- Ako učiť ľudí modliť sa za saturačné zakladanie zborov; mobilizovanie k modlitbám na miestnej, regionálnej a národnej úrovni
- Ako zostaviť a uskutočňovať plán výcviku a osobného vedenia nových zakladateľov zborov
- Ako uschopňovať a uvoľňovať do služby nových vodcov v službe zakladania zborov
- Ako podporovať nové zbory, aby mali víziu pre misijnú angažovanosť nielen v ich cieľovej oblasti, ale až do “posledných končín zeme”

PREHĽAD LEKCIÍ

*Určený predovšetkým pre **fázu ZÁKLADY** cyklu zakladania zboru*

Prehľad PRVÉHO MANUÁLU

Vízia ZZS (VI)	***CIRKEV (C)***	***Duchovný charakter (DCH)***	***Modlitba (M)***	***Metódy štúdia Biblie (MŠB)***	***Evanjelizácia (E)***
Lekcia 1: "Z"-myslenie **Lekcia 2:** Veľké poverenie a zakladanie zborov **Lekcia 3 (3A):** Cyklus zakladania zboru *3A: Modely zakladania zboru* **Lekcia 4 (4A,4B):** Princípy prieskumu *4A: Ako porozumieť cieľovej oblasti* *4B: Vzorové dotazníky*	**Lekcia 1**: Biblické základy pre cirkev **Lekcia 2 (2A)**: Cieľ cirkvi *2A: Veľké poverenie – Pracovný list* **Lekcia 3 (3A):** Forma a funkcia *3A: Aplikácia formy a funkcie* **Lekcia 4**: Definícia miestneho zboru	**Lekcia 1**: Ospravedlnenie z viery **Lekcia 2:** Život podľa evanjelia **Lekcia 3:** Kresťanský rast **Lekcia 4**: Premieňajúca moc evanjelia **Lekcia 5:** Vedenie duchovného denníka	**Lekcia 1, 2:** Koncert modlitieb: Modlitby za prebudenie **Lekcia 3 (3A):** Ako viesť k modlitbám *3A: Modlitebné trojice*	**Lekcia 1 (1A):** Úvod do induktívnej metódy štúdia Biblie *1A: Ako sme dostali Bibliu* **Lekcia 2 (2A):** Pozorovanie Božieho slova *2A: Reč Biblie* **Lekcia 3**: Pozorovanie - Workshop **Lekcia 4 (4A):** Výklad Božieho slova *4A: Biblické tabuľky* **Lekcia 5**: Výklad - Workshop **Lekcia 6**: Aplikácia Božieho slova **Lekcia 7 (7A):** Aplikácia - Workshop *7A Efez - I.Š.B.*	**Lekcia 1:** Úvod do evanjelizácie **Lekcia 2, 3:** Zostavenie vášho osobného svedectva
4	4	5	3	7	3

Čísla v zátvorkách **( )** označujú prílohy

*Určený predovšetkým pre **fázu ZÍSKAVANIE** cyklu zakladania zboru*

Prehľad DRUHÉHO MANUÁLU

Vízia ZZS (Vi)	***Cirkev (C)***	***Duchovný charakter (DCH)***	***Modlitba (M)***	***Vodcovstvo (V)***	***Bunkové skupinky (BS)***	***Metódy št. Biblie (MŠB)***	***Evanjelizácia (E)***
Lekcia 5: Biblické základy pre zakladanie zborov saturáciou **Lekcia 6:** Prieskum - Workshop **Lekcia 7:** Mobilizovanie zdrojov skrze prieskum	**Lekcia 5:** Podstata cirkvi **Lekcia 6 (6A):** Kolektívne funkcie cirkvi 6A*: Krst v Novom zákone* **Lekcia 7:** Zostavenie prehlásenia o cieli zboru **Lekcia 8 (8A):** Filozofia služby zakladania zboru *8A Zostavenie filozofie služby zakladania zborov*	**Lekcia 6:** Žijeme ako synovia, nie ako siroty **Lekcia 7 (7A):** Učíme sa byť synmi *7A: Siroty vs. Synovia*	**Lekcia 4**: Koncert modlitieb: Uctievanie a rozjímanie	**Lekcia 1 (1A):** Biblické princípy vodcovstva *1A: Vodcovstvo – prípadové štúdie* **Lekcia 2 (2A):** Profil vodcu *2A Vodca*	**Lekcia 1:** Funkcie a význam bunk.skupiniek **Lekcia 2 (2A, 2B):** Princípy vedenia bunk.skupinky *2A: "Lámače bariér" na bunk.skup.* *2B: Príklady aktivít* **Lekcia 3 (3A):** Ako začať bunkovú skupinku *3A: Plánovanie – Pracovný list* **Lekcia 4 (4A):** Evanjelizácia bunk.skupinky *4A: "Oikos"* **Lekcia 5:** Bunková skupinka - ukážka **Lekcia 6:** Filozofia služby bunk.skupinky	**Lekcia 8 (8A):** Rôzne možnosti používania ind. štúdia Biblie *8A: Životopisné štúdium - Barnabáš* **Lekcia 9 (9A, 9B):** Ako viesť ind. štúdium Biblie *9A: Štúdium Mat 20:17-28* *9B: Štúdium Luk 15: 1-7* **Lekcia 10,11 (10A):** Ako viesť ind. štúdium Biblie **-** workshop *10A: Texty na IŠB*	**Lekcia 4 (4A):** Evanjelizácia a zakladanie zborov *4A: Hodnotenie evanjelizačných stratégií* **Lekcia 5 (5A, 5B):** Prekážky efektívnej evanjelizácie *5A: "Cirkev vo všetkých národoch"* *5B: Ako odpovedať na bežné námietky* **Lekcia 6, 7 (6A, 6B, 6C):** Proces obrátenia *6A: Profil človeka, ktorého chcete osloviť evanjeliom* *6B: Tri princípy* *6C: Skúmanie Ježišovho prístupu*

Čísla v zátvorkách **( )** označujú prílohy

*Určený predovšetkým pre **fázu UPEVŇOVANIE** cyklu zakladania zboru*

Prehľad TRETIEHO MANUÁLU

Vízia ZZS (Vi)	***Cirkev (C)***	***Duchovný charakter (DCH)***	***Modlitba (M)***	***Vodcovstvo (V)***	***Bunk. skupinky (BS)***	***Evanjelizácia (E)***	***Činenie učeníkov (U)***	***Duchovný boj (DB)***
Lekcia 8: Počiatky šírenia evanjelia **Lekcia 9:** Prvky hnutia zakladania zborov	**Lekcia 9, 10:** Cirkev a duchovné dary **Lekcia 11:** Dynamika cirkvi v spoločnosti	**Lekcia 8,9:** Zákon a evanjelium **Lekcia 10: (10A):** Pokánie ako spôsob života *10A: Miesto hriešnika*	**Lekcia 5:** Modlitba a pôst **Lekcia 6, 7:** Koncert modlitieb: Modlitby za šírenie evanjelia	**Lekcia 3:** Sféry vodcovstva **Lekcia 4:** Úvod do tímovej práce **Lekcia 5:** Budovanie tímu	**Lekcia 7 (7A):** Dynamika diskusie v bunkovej skup. *7A: Otázky na diskusiu* **Lekcia 8:** Ako sa starať o ľudí v bunkovej skupinke **Lekcia 9:** Príprava nových vodcov bunk.skupiniek	**Lekcia 8:** Evanjelizácia prostred-níctvom vzťahov	**Lekcia 1:** Úvod k čineniu učeníkov **Lekcia 2(2A):** Vaša úloha v činení učeníkov *2A: Vlastnosti kresť.lásky* **Lekcia 3(3A):** Poznajte svoje ciele, poznajte svojich ľudí *3A: Viera, nádej & láska* **Lekcia 4(4A):** Ako pomáhať učeníkom v duch.raste *4A:Duch.rast si vyžaduje hodnotenie* **Lekcia 5(5A):** Formy činenia učeníkov *5:A Plán činenia učeníkov*	**Lekcia 1:** Svetonázor **Lekcia 2 (2A):** Dynamika duchovného boja *2A: Štúdium Ef. 4:17-5:21* **Lekcia 3 (3A, 3B):** Duchovný boj *3A: Biblické štúdium* *3B: Prípadové štúdie z celého sveta*
2	3	3	3	3	3	1	5	3

Čísla v zátvorkách **( )** označujú prílohy.

*Určený predovšetkým pre **fázu VÝCVIK** cyklu zakladania zboru*

Prehľad ŠTVRTÉHO MANUÁLU

Vízia ZZS (V)	***Cirkev (C)***	***Duchovný charakter (DCH)***	***Modlitba (M)***	***Vodcovstvo (V)***	***Bunk. skupinky (BS)***	***Činenie učeníkov (U)***	***Spravovanie (S)***	***Rodina (R)***
Lekcia 10 (10A,10B): Prvky stratégie hnutia zakladania zborov *10A: Viera a poslušnosť vs. strach a nedôvera* *10B: Veci, ktoré podporujú prirodzený rast* **Lekcia 11:** Znaky hnutia **Lekcia 12:** Pastorácia v rámci hnutia	**Lekcia 12**: Dynamika začínajúceho zboru **Lekcia 13**: Typické znaky rastúcich zborov **Lekcia 14**: Vedenie v cirkvi a úrady v cirkvi	**Lekcia 11**: Láska je základom služby **Lekcia 12**: Ako rozumieť Otcovmu srdcu **Lekcia 13:** Milosť je pre pokorných	**Lekcia 8,9:** Koncert modlitieb: Ako sa modliť biblicky	**Lekcia 6 (6A):** Slúžiace vodcovstvo *6A: Zoznam vodcov* **Lekcia 7**: Dynamika vodcovstva **Lekcia 8**: Spôsoby interakcie **Lekcia 9:** Potreby vodcovstva **Lekcia 10 (10A):** Výcvik nových vodcov *10A: Vlastnosti, ktoré treba u nového vodcu podporiť*	**Lekcia 10**: Diskusia v bunkovej skupinke Otázky a problémy **Lekcia 11**: Znásobovanie bunkovej skupinky	**Lekcia 6:** Ako činiť učeníkov - Workshop	**Lekcia 1:** Úvod k spravovaniu **Lekcia 2:** Spravovanie financií **Lekcia 3:** Časový menežment **Lekcia 4:** Proces strategického plánovania **Lekcia 5:** Proces strategického plánovania - Workshop	**Lekcia 1:** Biblické úlohy v rodine **Lekcia 2**: Rodičovstvo
3	3	3	2	5	2	1	5	2

Čísla v zátvorkách **( )** označujú prílohy.

*Určený predovšetkým pre **fázy ZNÁSOBOVANIE A HNUTIE** cyklu zakladania zboru*

Prehľad PIATEHO MANUÁLU

Vízia ZZS (V)	***Cirkev (C)***	***Duchovný charakter (DCH)***	***Modlitba (M)***	***Vodcovstvo (V)***	***Bunk.skupinky (BS)***	***Kázanie (K)***	***Rodina (R)***
Lekcia 13: Vízia a pohľad cez teleskop **Lekcia 14:** Mobilizácia **Lekcia 15:** Ďalšie kroky **Lekcia 16:** Výcvik ako súčasť hnutia zakladania zborov **Lekcia 17:** Ako mobilizovať vodcov cez národné iniciatívy	**Lekcia 15:** Disciplína v zbore **Lekcia 16:** Kolektívne uctievanie v miestnom zbore **Lekcia 17:** Ako viesť worship **Lekcia 18:** Miestna cirkev (zbor) a väčšie Telo Kristovo **Lekcia 19:** Historický vplyv cirkvi na Slovensku (História cirkvi v našom prostredí)	**Lekcia 15:** Služba zmierenia **Lekcia 16:** Morálna bezúhonnosť zakladateľa zboru	**Lekcia 10:** Ako viesť k modlitbám za hnutie zakladania zborov **Lekcia 11, 12:** Koncert modlitieb: Ďakujeme Bohu za Jeho vernosť	**Lekcia 11:** Uvoľnenie nových vodcov **Lekcia 12:** Vedenie hnutia *12A: Vodcovia hnutia*	**Lekcia 12:** Bunky, ktoré saturujú cez miestne zbory **Lekcia 13 (13A):** Dohľad nad bunkami *13A: Posledný krok*	**Lekcia 1:** Biblické kázanie I: Ako porozumieť zvesti **Lekcia 2:** Biblické kázanie II: Ako rozumieť poslucháčom **Lekcia 3:** Biblické kázanie III: Ako rozumieť sebe	**Lekcia 3:** Služba rodine
5	5	2	3	2	2	3	1

Čísla v zátvorkách **( )** označujú prílohy
CELKOVÝ POČET HODÍN: 127

VÍZIA ZZS

VÍZIA ZZS

LEKCIA 5

Biblické základy pre zakladanie zborov saturáciou

NAPLNENIE ZEME POZNANÍM BOŽEJ SLÁVY

☞ **Cieľ lekcie**

Cieľom tejto lekcie je ukázať, že zakladanie zborov saturáciou je biblickou koncepciou a že je prostriedkom, ktorý Boh používa na dosiahnutie svojich zámerov.

☞ **Hlavné body**

- Zakladanie zborov saturáciou je biblickým prístupom na naplnenie Veľkého poverenia.
- Zakladanie zborov saturáciou je historickou metódou.

☞ **Požadované výsledky**

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal:

- Rozumieť jasnej definícii „saturácie“.
- Vedieť, že saturácia je biblickým princípom, ktorý zodpovedá Božiemu konaniu v dejinách.
- Podieľať sa na zakladaní zborov saturáciou ako základnom princípe, ktorý má zakladateľ zboru vo svojej filozofii služby a stratégii.

CHARAKTERISTIKA SATURÁCIE

Čo to je zakladanie zborov saturáciou? Aby sme na to mohli odpovedať, musíme najprv objasniť pojem „saturácia“. Slovo saturácia je podstatným menom od slovesa „saturovať“, čo je odborný pojem, ktorý znamená „pôsobiť niečím alebo nasýtiť, naplniť niečo do takej miery, keď už nemôže byť viac absorbované, rozpustené alebo obsiahnuté” (Merriam Webster Dictionary). V slovenčine saturácia znamená nasycovanie, nasýtenie, úplné nasýtenie (napr. chem. roztoku, Slovník cudzích slov, SPN, 1983). Príkladom môže byť špongia, ktorá je tak plná vody, že už nemôže prijať ani jednu kvapku naviac.

Boh používa princíp „saturácie“ alebo „nasýtenia“ v celom Písme počnúc zaplnením zeme ľuďmi po činenie učeníkov vo všetkých národoch. Cieľom je, aby poznanie Pánovej slávy pokrylo zem tak ako voda pokrýva moria (Hab.2:14, Iz.11:9).

Keď aplikujeme slovo „saturácia“ na zakladanie zborov, prenášame ho na predstavu naplnenia krajiny zbormi tak, aby každý muž, žena a dieťa mali šancu počuť a porozumieť evanjeliu a prijať alebo odmietnuť Ježiša Krista ako osobného Spasiteľa na Božiu slávu.

I. SATURÁCIA V STAROM ZÁKONE

A. Od počiatku – napĺňanie zeme (saturácia) bolo témou Starého zákona

Božím príkazom bolo zaplniť zem ľuďmi (1M.1:28, 9:1, a 9:7). Po potope sa národy rozptýlili po zemi (1M.10:32). Ale potom sa ľudia „usadili“ (1M.11:1-2). Začali budovať mesto „...A učiňme si meno, aby sme neboli rozptýlení po tvári celej zeme“ (1M.11:4). A tak Boh zmiatol ich reč „A tak ich rozptýlil Hospodin odtiaľ po tvári celej zeme“ (1M.11:7,8).

Do diskusie: Čo si myslíš, prečo Boh chcel, aby ľudia zaplnili zem?

B. Božím konečným cieľom je, aby celá zem bola saturovaná poznaním Jeho samotného

Od začiatku po koniec Písma je zrejmé, že Boh chce, aby jeho sláva naplnila či pokryla celú zem – každý národ a každú časť každého národa. Napríklad, Boh si vybral Abraháma a požehnal ho **tak, aby on bol požehnaním.** Božie zasľúbenie Abrahámovi bolo „a budú požehnané v tebe všetky čeľade zeme.“ (1M.12:3). Toto znamená byť „vyvoleným ľudom“.

Božia túžba, aby Ho poznala celá zem, je vyjadrená v nasledujúcich veršoch:

- Celá zem bude naplnená slávou Hospodinovou (4M.14:21).
- A nech je požehnané meno jeho slávy až na veky! A nech je celá zem naplnená jeho slávou! (Ž.72:19).
- Lebo zem bude plná známosti Hospodinovej, tak ako čo vody pokrývajú more. (Iz.11:9).
- Ide čas, aby som shromaždil všetky národy a jazyky, a prijdú a uvidia moju slávu. (Iz.66:18).

II. JEŽIŠOVA SLUŽBA

A. Ježiš používal saturáciu ako stratégiu pre svoju službu v Galiley

Ježiš sa v saturácii zameral na Galileu (Mat.4:23). Šiel do všetkých miest a dedín (Mat.9:35). Ježiš poslal svojich 72 vo dvojiciach do „každého mesta a na každé miesto, kde mal sám prijsť." (Luk.10:1). Týmito tímami bolo evanjelium predstavené v nie menej ako 36 mestách a dedinách Galiley!

Je zaujímavé, že zameraním sa na Galileu nebol obmedzený vplyv Jeho služby. „A rozniesol sa o ňom chýr po celej Sýrii," a „išly za ním mnohé zástupy z Galilee, z Desaťmestia, z Jeruzalema, z Judska i zo Zajordánia." (Mat.4:23-25). Galilea bola zjavne veľmi strategickou oblasťou služby, keďže výsledkom bol veľmi rozsiahly vplyv.

B. Ježišove podobenstvá o Božom kráľovstve prezrádzajú princíp saturácie

V Matúšovi 13 Ježiš vyučuje svojich učeníkov o Božom kráľovstve pomocou série podobenstiev. V prvom hovorí, ako bude Božie kráľovstvo prijímané rôznymi druhmi poslucháčov. V nasledujúcom podobenstve o kúkoli hovorí o práci nepriateľa, ktorý zasieva kúkoľ medzi dobré semeno. Posledné podobenstvo má to isté poučenie: je Božou vecou oddeliť pravých od falošných. Piate a šieste podobenstvo (Skrytý poklad a Perla) zdôrazňuje radosť tých, ktorí nájdu tento „poklad". Uprostred sú dve podobenstvá, ktoré hovoria o rozšírení tohto kráľovstva.

1. *Podobenstvo o horčičnom zrne (Matúš 13:31-32)*

   V tomto podobenstve je ohromný rast. Z malého začiatku („najmenšie zo všetkých semien") vyrástlo na najväčšiu rastlinu v záhrade. Posolstvo je jasné: z malého začiatku vyrastie Božie kráľovstvo na „veľkú rastlinu".

2. *Podobenstvo o kvase (Matúš 13:33)*

   V tomto podobenstve malá hrudka kvasu prenikne do veľkej hrudy cesta. Posolstvo sa zdá byť rovnaké ako pri horčičnom zrne, ale s ďalším dôrazom na zmenu, ktorá sa udeje akonáhle kvas prestúpi cesto. Z malého začiatku bude Božie kráľovstvo pokračovať v prenikaní, až pokým nepokryje celú zem (porovnaj Zjav.11:15).

   Na konci týchto poučení sa Ježiš spýtal svojich učeníkov: „Či ste porozumeli tomuto všetkému?" (Mat.13:51). Zrejmá odpoveď je „nie", keďže po svojom vzkriesení strávil 40 dní tým, že im hovoril o Božom kráľovstve (Sk.1:3).

III. BIBLICKÝ ZÁKLAD PRE ZAKLADANIE ZBOROV SATURÁCIOU

Ako sme videli, Božím konečným zámerom pre celý svet je, aby bol saturovaný poznaním Boha. Zakladanie zborov saturáciou je saturovanie oblasti zbormi takým spôsobom, že každý muž, žena a dieťa majú možnosť prijať alebo odmietnuť evanjelium skrze svedectvo miestneho zboru. Je saturovanie oblasti zbormi len poslednou módou v službe, alebo je založené na biblickom precedense? Ako nám ukážu nasledujúce biblické princípy, zakladanie zborov saturáciou je biblické.

A. Nástroj: Cirkev

Keď Ježiš povedal: „*zbudujem svoju cirkev, a nepremôžu jej ani brány ríše smrti*;" (Mat.16:18), zverejnil svoj zámer ustanoviť pre seba ľud. Z tohto prehlásenia sú zrejmé dve veci. Po prvé, cirkev a jej budovanie patria Kristovi, a preto On je osobne zapojený na jej rozvoji. Po druhé, cirkev zvíťazí. Vďaka tomu, kto je Ježiš, si môžeme byť istí, že úspešne vykoná to, čo zasľúbil. Prenasledovanie, chudoba, alebo dokonca ani samotné brány pekla nemôžu Cirkev zastaviť.

Budovanie cirkvi je Božou vôľou a budovanie cirkvi je dnes Ježišovým prvoradým poslaním na zemi.

Vo svojej nádhernej epištole Efežanom o cirkvi Pavol hovorí: „*...aby bola teraz skrze cirkev oznámená kniežatstvám a mocnostiam v ponebeských oblastiach prerozmanitá múdrosť Božia*." (Ef.3:10). Znova je cirkev opísaná ako nástroj, ktorým je šírené evanjelium.

B. Príkaz: Evanjelium musí byť zvestované všade

Pred svojim vstúpením povedal Ježiš svojim učeníkom, že prijmú Ducha Svätého a potom Mu budú svedkami do končín zeme začnúc v Jeruzaleme (Sk.1:8). Je zaujímavé, že Ježiš začína a končí svoju službu témou saturácie. V podobenstvách o rozsievačovi a o sieti (Mat.13), Ježiš naznačil, že dielo Kráľovstva pokrýva všetku pôdu a ide za všetkými rybami. V závere svojej služby Ježiš inštruuje svojich učeníkov, aby svet saturovali posolstvom Dobrej zvesti.

Evanjelium musí byť hlásané všade. Toto je zrejmé z textov Veľkého poverenia (Mat.28:18-20, Luk.24:46-49, Sk.1:8). Práve tak ako Abrahám bol požehnaný, aby bol požehnaním pre druhých (1M.12:1-3), tak aj Boží ľudia, ktorí prijali Božie požehnanie, majú ho odovzdávať ďalším.

Veľké poverenie je „činiť učeníkov všetky národy", a to skrze krst a učenie sa poslušnosti Kristovi. Obe tieto úlohy sú najlepšie naplnené cez Boží ľud, Cirkev. Tento príkaz nebol len dočasným príkazom pre pôvodných poslucháčov. Opätovný výskyt slova „všetko": <u>všetka</u> moc, <u>všetky</u> národy, <u>všetky</u> veci (čo som vám prikázal) a po <u>všetky</u> dni, naznačuje jeho ďalekosiahlu aplikáciu. Naplnenie Veľkého poverenia ústí do saturácie, keď sú novoobrátení získavaní vo „všetkých národoch".

C. Postup: Do poslednej končiny zeme

Ako sa apoštoli, teda tí čo prví počuli Veľké poverenie, pustili do jeho napĺňania? Odpoveď je jednoduchá. Ako je podrobne opísané v knihe Skutkov, apoštoli najprv kázali v Jeruzaleme. Keď ľudia reagovali na evanjelium, boli zhromaždení do skupín za účelom vyučovania, spoločenstva, lámania chleba a modlitieb (Sk.2:42). Tieto skupiny boli založené tak, že mali vedenie a boli známe ako cirkev. Keď prepuklo prenasledovanie, veriaci boli z Jeruzalema rozptýlení a kamkoľvek šli, zvestovali evanjelium a pravdepodobne vznikali po domoch nové zbory. (Sk.8:1-4).

Zbor v Antiochii vyslal Pavla a Barnabáša ako misionárov, aby v diele pokračovali. Kamkoľvek šli, zakladali zbory. V celej knihe Skutkov ide šírenie evanjelia vždy spolu s expanziou Cirkvi. Kamkoľvek prišlo evanjelium, tam bola založená cirkev.

V Sk.19:9-10 bola Pavlovou cieľovou oblasťou provincia Malej Ázie. Vybral si Efez, najvýznamnejšie mesto v západnej časti tejto provincie, ako svoj hlavný stan. Tam sa stretal so svojimi učeníkmi, ktorí chodili po provincii, *„takže všetci, ktorí bývali v Ázii, počuli slovo Pána Ježiša, Židia i Gréci."* Pavol zjavne saturoval Malú Áziu posolstvom evanjelia. Ako to robil? Z iných miest Nového zákona vieme, že zbory vznikli najmenej v siedmych významných mestách tejto oblasti. (Zjav.2, 3, Kol.1:2). Kto založil tieto zbory? Najskôr boli tieto zbory založené tými, ktorých Pavol vychoval v Efeze.

Tri biblické princípy popísané vyššie, keď ich spolu posúdime, vedú k záveru, že Veľké poverenie sa má naplniť skrze zakladanie zborov saturáciou (obr. 5.1).

Obr. 5.1 – Biblické základy pre zakladanie zborov saturáciou

IV. PRI AKOM POČTE ZBOROV MÔŽEME HOVORIŤ O SATURÁCII?

Ak je našou úlohou naše krajiny saturovať zbormi, koľko zborov vytvára saturáciu? Položiť túto otázku inými slovami znamená: Ako vyzerá taký národ plný učeníkov? Národ je vtedy saturovaný učeníkmi, keď každý človek v ňom má príležitosť počuť a porozumieť evanjeliu Ježiša Krista TAK, ABY mohol buď prijať alebo odmietnuť Ježiša ako Spasiteľa. Ak je toto cieľom, koľko zborov je potrebných, aby sa to dosiahlo?

Národ je vtedy saturovaný učeníkmi, keď každý človek v ňom má príležitosť počuť a porozumieť evanjeliu Ježiša Krista TAK, ABY mohol buď prijať alebo odmietnuť Ježiša ako Spasiteľa.

V odpovedi na túto otázku niektorí zdôrazňujú zemepisné hľadisko tvrdiac, že dobrým cieľom by bolo mať zbor pre každú štvrť tak, aby bol každému človeka v dosahu bežnej cestovnej vzdialenosti. Iný pohľad berie do úvahy kultúrne a národnostné skutočnosti, pričom je cieľom mať v každej oblasti založený zbor pre každú etnickú skupinu. Rómsky zbor pre rómsku populáciu; etnický maďarský vidiecky zbor pre Maďarov na vidieku. Zase iní si kladú za cieľ jedno miestne zborové spoločenstvo na každých 1000 obyvateľov. Založené je to na teórii, že priemerne veľký zbor so životaschopnými, vyznávajúcimi veriacimi kresťanmi môže mať dosah na 1000 ľudí.

Koľko zborov je vo vašej štvrti, meste, kraji či krajine?

Ako blízko ste k cieľu, ktorý má zakladanie zborov saturáciou?

V. ZAKLADANIE ZBOROV SATURÁCIOU V DEJINÁCH

A. Írsko, 5. storočie

Patrik viedol hnutie, ktoré naplnilo Írsko zbormi v každej dedine. Prenikol a transformoval skazené druidské náboženstvo tým, že priviedol ku Kristovi druidských kňazov rovnako ako aj bežných obyvateľov. Použil jestvujúci druidský systém, v ktorom bol kňaz v každej dedine a transformoval druidské chrámy a bohoslužby na biblické kresťanstvo. Z Írska vyšli legendárne misijné tímy a založili zbory medzi divokými kmeňmi severnej Európy.

B. Uhorsko, 16. storočie

Reformácia prišla do Uhorska v 16. storočí. Reformovaná cirkev založila centrum v Debrecíne, ktorý bol nazývaný druhou Ženevou. Odtiaľ robila reformovaná cirkev systematickú evanjelizáciu zakladaním zborov saturáciou do Sedmohradska napĺňajúc jeho dediny reformovanými zbormi, ktoré mali biblické učenie.

C. Škótsko, 16. storočie

Hnutie, ktoré viedol John Knox v Škótsku, tiež saturovalo túto krajinu reformovanými zbormi. Toto hnutie bolo známe jeho záväzkom k prímluvným modlitbám. Kráľovná Mária povedala, že sa viac bála modlitieb Johna Knoxa, než všetkých armád Anglicka.

D. Anglicko, 18. storočie

Prebudenie, ktoré viedli John Wesley a George Whitfield v Anglicku vyústilo nie len v zakladaní zborov saturáciou, ale v sociálnej zmene, ktorá bola schopná zabrániť takej revolúcii, ako sa odohrala vo Francúzsku. Wesley bol mocným kazateľom a strategickým organizátorom. Mohli by sme povedať, že ho charakterizovalo „Z"-myslenie. Žil podľa pravidla „Pri každom čine uvažuj o jeho konci“. Wesley hlásal evanjelium medzi prostými ľuďmi na zhromaždeniach pod holým nebom po celom Anglicku. Počas 40 rokov svojej služby precestoval na koni 550,000 km. Kázal 42,000 kázní a napísal 200 kníh. Wesley, majúc na pamäti koniec, múdro zhromaždil svojich novoobrátených do „tried“, ktoré by sme dnes nazvali „bunkovými skupinkami“. Okolo 100,000 ľudí sa zhromažďovalo v 10,000 týchto skupiniek, ktoré sa delili akonáhle sa pripojilo viac ako 12 ľudí (Joel Comiskey, Explózia domácich bunkových skupiniek (Home Cell Group Explosion), 1998).

George Whitfield, tiež jeden z vedúcich počas tohto prebudenia, bol považovaný za lepšieho kazateľa než Wesley. Avšak Whitfieldov vplyv nebol taký významný ako Wesleyho práve vďaka Wesleyho schopnosti zhromaždiť novoobrátených do skupiniek. O tomto Whitfield povedal: „Môj brat Wesley konal múdro. Duše, ktoré boli prebudené pod jeho službou spojil do spoločenstiev, a takto zachoval ovocie svojej práce. Toto som ja zanedbal a moji ľudia sú len kopou piesku" (Miller str.97).

Wesleyánske prebudenie sa prenieslo do Ameriky a vedené Jonathanom Edwardsom a Francisom Asburym, vyústilo do zakladania zborov saturáciou v kongregačnej a metodistickej cirkvi.

E. Filipíny a ďalšie miesta, 20. storočie

V roku 1973 filipínsky pastor Jun Balayo prijal víziu pre saturáciu svojho národa zbormi. Viedol medzidenominačné úsilie, ktoré je stále silné. Založili 10,000 nových zborov za menej než pätnásť rokov. Veriaci si postavili dlhodobé plány a to 50,000 nových zborov na Filipínach do roku 2003. Dnes sú blízko tohto cieľa! Toto je výsledkom veľkých modlitebných zhromaždení, pravidelných stretnutí na udržanie šírenia vízie zakladania zborov a tvrdej práce samotného zakladania zborov.

Podobné hnutia sa dnes vyskytujú po celej zemi. Veľké hnutia sú na ceste v Latinskej Amerike; zvlášť v Brazílii, Číne, Kórey a strednej Afrike s veľmi silným hnutím v Ghane (o Afrike, kedysi známej ako „čierny kontinent“, sa dnes o nej hovorí, že stredná Afrika sa stala „kresťanským kontinentom“). Hnutia zakladania zborov saturáciou začínajú naberať na sile aj v Ukrajine a Rumunsku.

ZÁVER

Saturácia sveta Božou slávou bola Jeho túžba od počiatku vekov. Zakladanie zborov bolo princípom a základným prostriedkom pre šírenie evanjelia v Novom zákone a zostáva to tak aj dnes. Aby národy videli a porozumeli evanjeliu milosti, je potrebné primerané stelesnené svedectvo, ktoré je osobne, zemepisne a kultúrne blízke každému obyvateľovi krajiny. Toto znamená saturovanie každej časti každého národa novými, vitálnymi a reprodukujúcimi sa zbormi.
Poverenie sa nezmenilo. V každom národe sú Boží ľudia povolaní byť silou, ktorá pritiahne stratený svet. Toto zapojenie môže začať lokálne, potom vystúpi na povrch v sústredných kruhoch preklenúc kultúrne rozdiely, rozdiely farby pleti a jazyka – Cirkev sa má posunúť k hraniciam zeme. *„Bôh nás bude žehnať, a budú sa ho báť všetky konce zeme.!“* (Ž.67:8).

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Je možné naplniť Veľké poverenie v určitom regióne bez zakladania zborov?
- Je tvoj zbor hnaný cieľom multiplikácie a saturácie?
- Máte plán zakladať zbory medzi inými národnosťami vo vašej krajine?
- Koľko zborov potrebuje váš región, aby bol „saturovaný“?
- Veríte, že Boh chce pridať váš národ do kapitoly v cirkevných dejinách?

ZDROJE

- Comiskey, Joel. *Explózia domácich bunkových skupiniek* (*Home Cell Group Explosion)*. Houston, TX: Touch Ministries, 1998.
- Miller, Basil, *John Wesley*. Minneapolis: Dimension Books, 1943.

VÍZIA ZZS

LEKCIA 6

Prieskum – workshop

PREZENTÁCIA VÝSLEDKOV PRIESKUMU CIEĽOVEJ OBLASTI

☞ **Cieľ lekcie**

Cieľom tejto lekcie je umožniť účastníkom, aby sa podelili o to, čo sa cez svoj prieskum dozvedeli.

☞ **Hlavné body**

- Prezentácia údajov prieskumu v usporiadanej podobe ich robí zrozumiteľnejšími.
- Zodpovedanie určitých kľúčových otázok môže urobiť prieskum hodnotnejším.

☞ **Požadované výsledky**

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal:

- Rozumieť aké strategické je zhromaždenie informácií pre vypracovanie efektívnej stratégie evanjelizácie a zakladania zborov.
- Vedieť ako predniesť výstižnú správu o prieskume.
- Zúčastniť sa hodnotenia relevantnosti rôznych metód zbierania informácii na rozvoj evanjelizačnej stratégie a stratégie zakladania zborov.

☞ **Doporučenia pre inštruktorov**

Táto lekcia je workshop. Dovoľte všetkým účastníkom prezentovať výsledky svojich prieskumných úloh z manuálu prvého (Vízia ZZS Príloha 4A, „Ako porozumieť cieľovej oblasti“). Ak majú grafy, mapky, plagáty, atď., vystavte ich tak, aby si ich mohli prezrieť počas prestávok alebo v čase voľna.

Ak je počet prednesených správ počas tejto lekcie väčší ako štyri, môžete zvážiť, či nebudete pracovať v malých skupinkách. Alebo môžete vybrať niekoľko veľmi dobrých správ, ktoré bude každý počuť a môcť na ne reagovať.

ÚVOD

V lekcii o Vízii ZZS „Princípy prieskumu“ v manuáli prvom dostali účastníci úlohy zozbierať informácie o oblasti, v ktorej budú zakladať zbor (Vízia ZZS Príloha 4A, „Ako porozumieť cieľovej oblasti“). Teraz, keď bolo zhromaždených toľko informácií, koľko len bolo možné o žatevných silách (kresťanských zdrojoch) a žatevnom poli (kde bude konaná práca), potrebujú byť tieto informácie analyzované a dané dokopy v správe opisujúcej tieto údaje a ich vplyv na stratégiu evanjelizácie a zakladanie zborov v cieľovej oblasti. Tento workshop vám to umožní urobiť.

Každý účastník alebo skupina účastníkov by mala venovať 10-15 minút prezentácii svojich poznatkov použijúc nasledovné pokyny:

ČASŤ PRVÁ – ZHROMAŽDENIE ZÁKLADNÝCH ÚDAJOV (5–7 MINÚT):

- Popíšte svoju cieľovú oblasť. Sumarizujte, čo ste sa dozvedeli v krokoch 2 a 3 Vízia ZZS Príloha 4A „Ako porozumieť cieľovej oblasti“.
- Ako ste získali svoje informácie (štatistiky, neformálne rozhovory, pozorovania, mapovanie, prieskum v knižnici, atď.)?
- Prediskutujte všetky významné problémy alebo ťažkosti, s ktorými ste sa stretli a ako boli prekonané. Čo by ste nabudúce robili inak?

ČASŤ DRUHÁ – ANALÝZA ÚDAJOV PRIESKUMU (5–8 MINÚT):

Zostávajúci čas prezentácie by sa mal sústrediť na výsledky toho, čo ste zistili. Pomôcť vám môže zodpovedanie kľúčových otázok uvedených ďalej.

- Aká bola najzaujímavejšia informácia, ktorú ste sa dozvedeli o vašej cieľovej oblasti a ľuďoch, ktorí tam žijú?
- Bola nejaká informácia, ktorá vás prekvapila?
- Ktoré špecifické veci ste sa dozvedeli, ktoré vám pomôžu určiť vašu stratégiu pre zakladanie zborov vo vašej cieľovej oblasti?
- Ktorý jeden dôležitý fakt pre zakladanie zborov, ktorý ste už vedeli o žatevnom poli, ste potvrdili?
- Ktorý nový objav, ktorý je dôležitý pre zakladanie zborov a predtým ste ho nevedeli, ste urobili o žatevnom poli?
- Aké príležitosti ste objavili ako otvorené dvere pre evanjelium?
- Aké prekážky ste zistili a ako by mohli byť prekonané?
- Aký ďalší prieskum je potrebné urobiť, aby mohla byť pre vašu cieľovú oblasť vypracovaná celková stratégia evanjelizácie a zakladania zborov?

VÍZIA ZZS

LEKCIA 7

Mobilizovanie zdrojov skrze prieskum

☞ **Cieľ lekcie**

Cieľom tejto lekcie je naučiť sa, ako používať prieskum na mobilizovanie druhých, aby sa pripojili k úlohe zakladania zborov.

☞ **Hlavné body**

- Formulovanie „Volania k činu“ inšpiruje ostatných, aby sa k projektu pripojili.
- Podeliť sa o informácie je pre mobilizovanie ďalších životne dôležité.

☞ **Požadované výsledky**

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal:

- Rozumieť dôležitosti analyzovania dát prieskumu na modlitbách ako súčasti vypracovania stratégie zakladania zborov.
- Vedieť ako sa podeliť o údaje z prieskumu primeranými spôsobmi, aby boli ďalší ľudia mobilizovaní k zakladaniu zborov.
- Vypracovať mobilizačnú stratégiu pre svoju službu zakladania zborov a pokúsiť sa zmobilizovať ďalších k modlitbám, dávaniu alebo k pripojeniu sa k službe zakladania zborov.

☞ **Doporučenia pre inštruktorov**

Pri vyučovaní tejto lekcie sa pokúste podať špecifické príklady toho, kde podanie informácií vyústilo do mobilizácie ľudí, modlitieb alebo zdrojov pre úsilie zakladania zborov. Tiež sa pokúste uviesť príklady, ako nevhodne podané informácie mali za následok negatívne dôsledky. Pomôžte účastníkom vidieť, ako by bolo možné sa tomuto vyhnúť a ako sa z tejto chyby potrebujú poučiť.

ÚVOD

V lekcii „Princípy prieskumu“ (Vízia ZZS 4) v manuáli prvom dostali účastníci úlohu zhromaždiť informácie o oblasti, v ktorej budú zakladať zbor (Vízia ZZS Príloha 4A, „Ako porozumieť cieľovej oblasti“). Táto prieskumná úloha vás vystrojila k zhromaždeniu a analyzovaniu údajov ohľadom žatevných síl (zdroje, ktoré by mohli pomôcť v službe zakladania zborov) a žatevného poľa (ľudia a oblasť, ktoré sa snažíte osloviť evanjeliom). V tejto lekcii budeme hovoriť o tom, ako sa podeliť o výsledky vášho prieskumu s ostatnými za tým účelom, aby boli ujasnené potreby ľudí vo vašej cieľovej oblasti… a ako povzbudiť ostatných, aby sa v tej cieľovej oblasti zapojili do diela Kráľovstva.

I. VOLANIE K ČINU

„Volanie k činu" odpovedá na otázku „čo chce Boh pre môj cieľový región?"

„Volanie k činu“ je súhrnná správa o tom, o čom ste vy alebo váš tým presvedčení, že Boh chce konať, aby oslovil vašu cieľovú oblasť evanjeliom. Je výsledkom modlitieb a premýšľania nad informáciami, ktoré ste zhromaždili a analyzovali vo vašej prieskumnej úlohe. „Volanie k činu“ zdôrazňuje potreby a duchovný stav ľudí v cieľovej oblasti a to, čo musí urobiť Boží ľud ako odpoveď na tieto potreby a dané podmienky. Vytvára priestor a rámec vašej služby zakladania zborov. Pomáha vám zodpovedať otázky, *„Čo chce Boh pre moju cieľovú oblasť?“* a *„Ako môže každý muž, žena a dieťa v tejto oblasti vidieť a počuť evanjelium spôsobom, ktorý je pre nich relevantný?"*

Vaše volanie k činu by malo obsahovať myšlienky, ktoré máte vy a váš tím a pochopenie nasledovných vecí:

A. Situácia ľudí

V Matúšovi 9:35-38, keď Pán šiel medzi ľudí, povedal, že sú utýraní a bezmocní ako ovce bez pastiera. Videl, že je medzi nimi mnoho chorôb a uzdravoval ich. Nachádzali sa v stave bolesti. Keď medzi nich šiel, videl túto bolesť.

Vychádzajúc z vašej prieskumnej úlohy, ako by ste opísali situáciu ľudí, ktorí žijú vo vašej cieľovej oblasti? Použite demografické údaje, predpokladané potreby, atď. (pozrite si Víziu ZZS Prílohu 4A, „Ako porozumieť cieľovej oblasti“).

B. Ich duchovný stav

Ježiš videl, že ľudia nemali žiadne vedenie pre svoj duchovný život. Nemali žiaden smer (Mat.9:36).

Sumarizujte duchovné podmienky ľudí vašej cieľovej oblasti. Sú nejaké zbory medzi týmito ľuďmi? Aké percento ľudí navštevuje zbor alebo sa označuje ako nasledovníci Krista? Sú voči evanjeliu otvorení? Aké iné náboženské skupiny medzi nimi pracujú? Koľko zborov je potrebné založiť vo vašej cieľovej oblasti, aby každý človek mal príležitosť počuť a vidieť evanjelium takým spôsobom, ktorý je pre neho a jeho situáciu relevantný? (pozrite si Víziu ZZS Prílohu 4A, „Ako porozumieť cieľovej oblasti“).

C. Čo musí urobiť Boží ľud

Potom Pán vydal príkaz modliť sa (Mat.9:38). Po nariadení modlitby našiel pracovníkov, vychoval ich a vyslal ich a dokonca im hovoril o zbieraní finančnej podpory! (Pozri Matúš 10. kapitola).

Čo špecifické vás a váš tím Boh povoláva robiť, aby ste zasiahli ľudí vo vašej cieľovej oblasti? Akým spôsobom sa budete venovať modlitbám za ľudí vo vašej cieľovej oblasti? Aké zdroje (ľudia, zbory a misijné organizácie) môžu byť zmobilizované, aby pomohli osloviť ľudí vo vašej cieľovej oblasti? Akú úlohu zohráte vy a váš tím v povolávaní ostatných k modlitbám a k spolupráci s vami pri oslovovaní ľudí tejto oblasti evanjeliom?

II. SMERNICE PRE PODÁVANIE INFORMÁCIÍ

Správna informácia, v správnych rukách, v správnom čase je mocným nástrojom zmeny vnímania ľudí a ich motivácie k činu. Avšak nevhodne podaná informácia môže spôsobiť hanbu alebo trapas, ktoré ústi v hneve a obrannom, uzavretom postoji voči zmene.

Správna informácia, v správnych rukách, v správnom čase je mocným nástrojom zmeny vnímania ľudí a ich motivácie k činu.

Vaša prieskumná správa môže byť mocným nástrojom, ktorý môže Boh použiť k tomu, aby dal druhým bremeno ohľadom potrieb vašej cieľovej oblasti a túžbu vidieť ľudí žijúcich v tej cieľovej oblasti ako sa stávajú nasledovníkmi Ježiša Krista.

A. Komu by ste mali predstaviť výsledky vášho prieskumu?

Začnite tým, že sa podelíte s jedným alebo dvoma dôvernými kolegami o to, čo ste objavili o žatevných silách a žatevnom poli. Keď sa s niekoľkými ľuďmi podelíte o výsledky vášho prieskumu, môže to naznačiť, ako budú reagovať ostatní a pomôže to naznačiť, ako povzbudiť pozitívne reakcie vo viere a ako jemne jednať s negatívnymi protestmi. Požiadajte ich o pomoc a ich pohľad na to, ako zmobilizovať veriacich k zakladaniu zborov na základe toho, čo ukazuje váš prieskum.

Zdieľanie s predstavenými v súkromí a získavanie ich požehnania k predstaveniu prieskumu ďalším, môže byť jeden z najlepších spôsobov ako ďalej postupovať. Ukážte vedúcim, ako zakladanie zborov rozšíri ich službu. Ukážte im, že pod ich autoritou budete konať Pánovu vôľu.

Nakoniec to najdôležitejšie, zdieľajte sa s ďalšími, ktorí sa zaujímajú o zakladanie zborov. Poznamenajte si, ako ľudia reagujú na výzvu zakladať nové zbory. Toto poznanie vám môže pomôcť vybudovať tím tých, ktorí vás budú podporovať na modlitbách, finančne alebo sa stanú členmi tímu.

B. Aké sú ciele predstavenia výsledkov vášho prieskumu ostatným?

1. *Súcit so stratenými*

   Predstavte informácie, ktoré ukazujú duchovné zúfalstvo ľudí. Rozpovedzte nejaký pravdivý príbeh, ktorý pohne ľudí. Nech precítia bolesť toho, že tam, kde ste vy robili prieskum, ľudia bez Krista trpia.

2. *Modlitba*

   Zakladané zbory, ktoré majú modlitebnú podporu, sa ukazujú byť úspešnejšie ako tie, ktoré ju nemajú. Pri prezentovaní vašej prieskumnej správy uveďte špecifické potreby, ktoré môže naplniť jedine Boh. Požiadajte ostatných, aby sa za tieto potreby modlili.

3. *Mobilizovanie ľudí k pomoci zakladania zborov*

   Prezentujte informácie, ktoré pomôžu ľuďom vidieť, čo môžu urobiť, aby pomohli. Buďte praktickí a ukážte špecifické veci, ktoré môžu robiť, ako napríklad práca s deťmi, pomoc so stavbou, poskytovanie financií, pomoc s hudbou, evanjelizáciou alebo iná praktická pomoc.

4. *Dávanie*

   Buďte špecifickí ohľadom toho, čo potrebujete po finančnej stránke. Buďte veľmi otvorení a čestní a nezdráhajte sa predstaviť potreby.

C. Ako by ste mali prezentovať svoje výsledky prieskumu?

- Modlite sa za múdrosť. Budete musieť byť taktní a neprezentovať údaje kritickým spôsobom, ak prieskum ukáže oblasti, kde kresťania nerobia dosť, aby získali neveriacich.
- Buďte prezieraví. Nepodajte všetko, ale podeľte sa o dôležité údaje, ktoré pomôžu ľuďom uvidieť, ako sa môžu zúčastniť zakladania zborov.
- Stanovte, ako ostatným čo najlepšie prezentovať vaše výsledky prieskumu. Použite mapy, príbehy o zaujímavých ľuďoch a predstavte túto víziu z Božej perspektívy. Nepočúvajte negatívne reakcie, ktoré hovoria, že to sa nedá urobiť. Pamätajte, že Ježiš je s vami.

III. STANOVTE, AKO MOBILIZOVAŤ ŽATEVNÉ SILY

Jeden aspekt vášho prieskumného zadania (Vízia ZZS Príloha 4A, „Ako porozumieť cieľovej oblasti“) bol stanoviť, aké zdroje (žatevné sily) už boli k dispozícii, aby vám pomohli pri oslovovaní ľudí evanjeliom vo vašej cieľovej oblasti. Prezentovaním vašich výsledkov prieskumu ďalším možno budete schopní zmobilizovať niektoré z týchto zdrojov, aby vám pomohli pri zbore, ktorý zakladáte.

A. Určte zdroje, ktoré sú k dispozícii, aby vám pomohli osloviť cieľovú zónu

1. *Ľudia*

   Kto chce byť zapojený? Pýtajte sa ľudí a dajte im príležitosť stať sa dobrovoľníkmi, aby pomohli pri zakladaní zboru. Koľko času môžu venovať tejto službe ľudia, ktorí majú záujem?

   Majú ľudia z vášho jestvujúceho zboru záujem o vašu službu zakladania zborov? Kto pomôže? Obyčajne zbor, v ktorom ste, je dobrým zdrojom ľudí, peňazí i modlitieb. Členovia tohto zboru vás poznajú a skôr sa odovzdajú vašej službe ako iní.

2. *Peniaze*

   Aké financie sú k dispozícii? Vyzvite ľudí, aby obetavo dávali na šírenie Kráľovstva.

3. *Materiály*

   Čo je k dispozícii, ako napríklad literatúra, filmy, hudobné nástroje, atď.?

B. Vypracujte mobilizačnú stratégiu pre zbor, ktorý zakladáte

Akú vypracujete stratégiu na zmobilizovanie žatevných síl? Na základe informácii poskytnutých v tejto lekcii napíšte svoju stratégiu na prezentovanie vášho prieskumu ostatným, aby sa zapojili.

IV. PRÍPADOVÁ ŠTÚDIA O TOM, AKO MÔŽE BYŤ POUŽITÝ PRIESKUM NA MOBILIZOVANIE ZDROJOV

Moc informácie *Stan a Donna Downes*

V roku 1996 vytvoril istý misionár v Rumunsku s OC International celonárodný prieskumný projekt, pričom si vybral Brašovský kraj ako svoj príklad. Vytvoril sériu máp, ktoré ukazovali rozličné typy zborov ako aj oblasti bez zborov. Nechal kópie svojej práce miestnym zborovým vedúcim dúfajúc, že jeho snaha prinesie ovocie.

O niekoľko mesiacov neskôr, Valerica Tudor, vedúci Cirkvi bratov v Brašove, spozoroval význam týchto máp a jasne videl potrebu zakladať zborov vo svojom kraji. Použil tie mapy ako bod, od ktorého sa odvíjalo úsilie zakladania zborov v Brašovskom kraji.

Valerica a ďalší vedúci zborov pomohli od roku 1997 dôkladnejšie preskúmať Brašovský kraj, pričom každý rok vytvárajú novú mapu – aby držali krok s tým ako postupuje zakladanie zborov. Bolo založených dvanásť nových zborov a okolo 20 bunkových skupiniek vzniklo na vidieku. V ďalšej desiatke dedín vedúci zborov našli kresťanov, ktorí sú ochotní začať bunkové skupinky.

Niekoľko vedúcich zborov sa stretáva každý mesiac k modlitbám, biblickému štúdiu, štvrťročnému plánovaniu a vzájomnému informovaniu. Vypracovali zoznam 89 dedín bez evanjelikálneho zboru, ktorý používajú na motiváciu miestnych zborov, aby zakladali ďalšie zbory a k riadeniu úsilia zakladania zborov.

Reakcia zo zborov je nadšená. Jeden zbor položil otázku, prečo im títo muži nepriniesli tieto informácie skôr! Z iného zboru žiadali periodické aktualizácie o postupe projektu. Niekoľko zborov prispelo na prácu finančne. Hoci tá prvá mapa je dnes beznádejne zastaralá, zaujíma vo Valericovom dome čestné miesto, ako pripomenutie toho, akým mocným spôsobom Boh používa informácie na motivovanie svojich ľudí.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Ako je prieskum používaný na vypracovanie stratégie zakladania zborov?
- Ako umožnili v prípadovej štúdii prieskumné informácie zmobilizovať zdroje, ktoré im pomohli v ich úsilí zakladať zbory, keď ich prezentovali v zbore a na ďalších miestach?
- Ako môže prezentácia vašich výsledkov prieskumu podporiť vaše úsilie o zakladanie zborov?
- Ako môže prezentácia prieskumu ovplyvniť vaše vzťahy s kresťanskými vedúcimi?

AKČNÝ PLÁN

- Spolu s vaším tímom zakladania zborov posúďte údaje vášho prieskumu a napíšte, čo vám Boh ukazuje ohľadom zboru, ktorý zakladáte. Podeľte sa o toto volanie k činu s vaším inštruktorom alebo mentorom.
- Napíšte stratégiu mobilizácie na povzbudenie ostatných, aby vám pomohli vo vašom úsilí zakladať zbory. Zahrňte tých, ktorým budete prezentovať výsledky vášho prieskumu, čo im poviete, do čoho dúfate, že sa zapoja vo vašej práci (modlitba, dávanie, pripojenie sa k vášmu tímu, atď.). Podeľte sa o túto stratégiu s vaším inštruktorom alebo mentorom.
- Uskutočnite vašu stratégiu mobilizácie a podeľte sa o výsledky s vaším inštruktorom alebo mentorom na najbližšom účastníckom stretnutí.

ZDROJE

Downes, Stan and Donna. *Vplyv Aliancie (The Alliance Impact)*. Budapest, Hungary: The Alliance for Saturation Church Planting, Spring, 1999.

CIRKEV

CIRKEV

LEKCIA 5

Podstata cirkvi

CIRKEV JE ŽIVÝM ORGANIZMOM

☞ **Cieľ lekcie**

Cieľom tejto lekcie je objasniť biblické učenie o cirkvi ako organizme a jeho preskúmať dôsledky pre službu zakladania zborov.

☞ **Hlavné body**

- Cirkev nie je budova alebo nejaké miesto.
- Cirkev je živé telo Kristovo, ktoré sa skladá zo všetkých tých, ktorí v Neho uverili.

☞ **Požadované výsledky**

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal:

- Poznať základné biblické učenie o Cirkvi ako organizme.
- Určiť ako vznikli v jeho alebo jej kultúre alebo kontexte neprimerané predstavy o Cirkvi a ako tieto predstavy bránia rozvoju živej Cirkvi.

☞ **Doporučenia pre inštruktorov**

Táto lekcia obsahuje mnoho dobrých diskusných otázok roztrúsených po celej lekcii. Inštruktor by sa mal cítiť slobodný použiť ktorúkoľvek z nich alebo aj všetky, aby pomohol účastníkom ujasniť si a uvažovať nad tým, ako chápu materiál, ktorý je vyučovaný.

ÚVOD

Predstava Cirkvi, ktorá je v Písme taká jasná, sa chybnými alebo nadbytočnými myšlienkami neraz stala zmätenou. Menia sa od kultúry ku kultúre, ale všetky bránia miestnemu zboru, aby sa stal všetkým tým, čo zamýšľal Kristus, aby tým bol. Pochopenie podstaty Cirkvi, ako sa na ňu pozerá Biblia, pomôže zakladateľovi zboru v začatí zborov, ktoré sa sústreďujú na dôležité veci a sú zdravé, dynamické, kultúrne relevantné a biblické vo svojej podstate.

I. VÝZNAM A POUŽITIE SLOVA „CIRKEV“

A. Historický význam slova „cirkev“

Anglické slovo „*church*“ pochádza z nemeckého slova kirche, ktoré pochádza z gréckeho slova kyriakon, čo znamená "patriace Pánovi“ (Pozri 1Kor.11:20; Zjav.1:10). *(Prediskutujte pôvod slova cirkev v slovenskom jazyku.)*

Grécke slovo, ktoré je prekladané ako „cirkev“ – ekklesia, znamená „vyvolené zhromaždenie“.

- V nie-biblickom (sekulárnom) použití má význam – „zhromaždenie slobodných občanov zvolaných poslom.”
- V gréckej verzii Starej zmluvy (Septuaginta), ekklesia prekladala hebrejské slovo gahal znamenajúce „zhromaždenie“. Toto slovo bolo často použité k označeniu Izraelcov zvolaných k určitému cieľu (1M.49:6; Ž.26:5).
- Nový zákon odhaľuje vývoj tohto pojmu od jednoduchého, netechnického významu po jeho určenie na označenie Božieho ľudu. Toto slovo je použité v Novom zákone 114krát. 92krát sa toto slovo vzťahuje na špecifický miestny zbor veriacich. Slovo ekklesia je takmer vždy prekladané ako „cirkev, zbor alebo zhromaždenie."

B. Použitie slova ekklesia (cirkev) v Novom zákone

Je použité zemepisne označujúc kresťanov zhromaždených spolu

- v miestnom dome (Kol.4:15).
- pri zhromaždení sa v meste (1Kor.4:17; Gal.1:22; 1Tes.1:1).
- pri väčších, regionálnych zoskupeniach (Sk.9:31).
- pri kresťanoch rozptýlených na určitom území (Sk.8:1-3, alebo „cirkev v Alžírsku“).

Je použité na označenie všetkých veriacich každého veku a každého miesta, ktorí sú duchovne zjednotení v Kristovi, Hlave Cirkvi (Ef.1:22-23; Kol.1:18). Toto je známe ako Všeobecná-Univerzálna Cirkev. Kresťania, vrátane tých, ktorí už zomreli, sú časťou Jeho „Tela“, Cirkvi. Tento pojem zahŕňa celé telo veriacich v Ježiša Krista (1Kor.12:28; Ef.1:22-23; Žid.12:23). Títo ľudia boli Bohom oddelení zo sveta, pre Jeho potešenie, dobré ciele a večnú vôľu (1Kor.1:2; Rim.1:7; 8:28).

Zvyčajne je slovo „cirkev“ písané veľkým písmenom, keď označuje Všeobecnú Cirkev (tiež nazývanú Neviditeľná Cirkev). Keď označuje miestnu cirkev (zbor), je zvyčajne písané malým písmenom. Výsledok vyzerá takto:

- Cirkev Ježiša Krista
- cirkev v Odese

(Poznámka prekladateľa: Anglické slovo „church“ môže rovnako označovať všeobecnú cirkev ako i miestny zbor i kostol – budovu pre stretnutia kresťanov. Podobné použitie má aj nemecké kirche. V slovenčine máme pre každú z týchto vecí osobitný pojem (cirkev-zbor-kostol). V pôvodnom anglickom texte je používané takmer všade „church“, ktoré bolo prekladané podľa kontextu.)

C. Všeobecné použitie slova „cirkev“ dnes

Slovo „cirkev“ je v spoločnosti i kultúre používané mnohými spôsobmi. Je používané na opísanie budovy pre náboženské aktivity (cirkev (kostol) poniže ulice), alebo denominácie alebo sektárskej skupiny, ktorá má nejaký spoločný vzťah (Cirkev Kristova – the Church of Christ). Môže sa týkať miestneho zboru (1. presbyteriánska cirkev (zbor) v Odese) alebo spoločenstva vyznávajúcich kresťanov (cirkev, ktorá sa stretáva v Máriinom dome). Toto slovo je používané na opísanie kresťanov v danej krajine (ruská cirkev), určitého teologického prúdu (reformovaná cirkev) alebo tradície (letničná cirkev svätosti).

II. FALOŠNÉ PREDSTAVY O CIRKVI

Skôr ako sa môže začať nejaký konštrukčný projekt, jedným z prvých krokov je vyčistiť stavenisko od trosiek alebo iných prekážok. To isté platí aj o budovaní predstavy o Cirkvi. Je nevyhnutné odstrániť neprimerané alebo falošné myšlienky ešte skôr ako môžeme stavať pravé porozumenie základe Slova.

A. Starozákonné tiene vs. novozákonné skutočnosti

Najčastejšie chyby v chápaní Cirkvi povstávajú z nesprávneho rozlišovania ideí Starého a Nového zákona. V Starom zákone boli často používané modely, typy alebo obrazy, aby čiastočne demonštrovali duchovné pravdy, ktoré neboli plne zjavené až kým neprišiel Nový zákon. Dobrým príkladom je veľkonočný baránok. Ilustroval náhradu za hriech len pokým nebol Kristus zjavený ako Boží Baránok, ktorý sníma hriech sveta (Ján 1:29). Veľkonočný baránok bol dočasným obrazom. Ukazoval na Krista a viac nie je potrebný. Jestvuje mnoho iných takých obrazov, ale chrám je snáď tým najmenej nepochopeným.

B. Cirkev nie je chrámom

Mnoho cirkví považuje starozákonný židovský chrám za vzor spoločných stretávaní veriacich. Pravoslávna a katolícka cirkev toto doviedli do najväčšieho extrému. V tomto modeli sú vedúci bohoslužieb nazývaní „kňazmi“ a budova sa môže nazývať „chrámom“. Takisto zástancovia tohto modelu veria, že zakaždým, keď je slávená Večera Pánova, je Bohu ponúkaná obeť. Hoci odmietajú Mojžišov zákon, zvyčajne majú prísnu liturgiu a bohoslužobný poriadok.

Tento model sa v konečnom dôsledku pokúša vytvoriť „kresťanskú“ verziu židovského chrámu. Prístup k Bohu je zabezpečený službou kňazov v chráme. Kvôli obetnej funkcii starozákonného chrámu stojí oltár medzi ľuďmi a kňazmi a len kňazom je povolené stáť za oltárom. V kostoloch vytvorených podľa tohto vzoru sú ľudia zhromaždení pred oltárom (alebo stolom spoločenstva) a len kňazom alebo iným „zvláštnym“ osobám je povolené stáť za oltárom.

Je mnoho biblických textov, ktoré stoja v protiklade k predstave cirkvi ako novodobému chrámu na spôsob židovskému chrámu Starého zákona. Napríklad, Pavol učil, že samotní veriaci, a nie budova, v ktorej sa stretávajú – sú chrámom Božím. (1Kor.6:19). Boh už viac neprebýva v budove, ale vo svojom ľude (Sk.17:24). Oni sú duchovným domom vybudovaným zo živých kameňov (1Pet.2:5).

Pavol učil, že samotní veriaci sú Božím chrámom – nie budova, v ktorej sa stretávajú

Naviac, Kristus priniesol jednu obeť, ktorá je platná raz navždy (Žid.9:26; 10:12). On ukončil svoje dielo ako Veľkňaz a nikto k tomu nemôže nič pridať (Žid.7:27). Pri Kristovej smrti sa chrámová opona roztrhla od hora nadol — už viac niet žiadneho rozdelenia medzi Bohom a človekom (Mar.15:38). Už viac niet zvláštnej triedy kňazov (1Pet.2:9). Všetci veriaci sú teraz kňazmi a Božími vyslancami a môžu priniesť ako obeť seba a svoju bohoslužbu bez potreby prostredníka či pozemského chrámu (Rim.12:1).

Novozákonní veriaci žili v kultúre, kde sa očakávalo, že každá náboženská skupina postaví „chrám“ svojmu Bohu. Niektoré z týchto nádherných pohanských chrámov boli také pôsobivé, že patria ešte aj dnes medzi hlavné turistické atrakcie! Zaiste miestna kultúra, v ktorej žili prví kresťania, očakávala a cenila si pôsobivé chrámy. Ale cirkev pochopila, že jediným chrámom sú telá veriacich a odmietla šíriť falošný pohľad na evanjelium prispôsobením sa tejto kultúrnej forme.

C. Cirkev nie je synagógou

Niektorí ľudia si myslia, že pre cirkev bola vzorom skôr židovská synagóga ako chrám. Chrám bol len jeden – umiestnený v Jeruzaleme. Avšak synagógy boli v každom meste, kde bol istý počet židovských rodín. Synagóga bola miestom modlitby a čítania Písma. Neboli tam žiadne obete ani kňazi. Skôr muži zo skupiny boli volení ako „predstavení“ synagógy. Bohoslužba bola oveľa neformálnejšia ako v chráme. Zbor obvykle sedel v kruhu, rečník stál uprostred alebo sedel medzi ostatnými.

Prví kresťania sa vôbec nepokúsili obnoviť židovský chrám. V skutočnosti prvé kostoly neboli postavené skôr ako vo štvrtom storočí.

Synagóga je pre cirkev lepším modelom ako chrám. Keď sa kresťania rozptýlili po Malej Ázii, nepokúsili sa obnoviť chrám. V skutočnosti prvé kostoly neboli postavené skôr ako vo štvrtom storočí! (Do Milánskeho ediktu v r. 313 cirkev nemohla vlastniť nehnuteľnosti. pozn. prekladateľa.) Veriaci skôr sformovali cirkvi po domoch, ktoré pripomínali neformálne vyučovanie a modlitby židovskej synagógy. Dnešné cirkvi by mali dlho a tvrdo porozmýšľať, či ich budovy a formy bohoslužieb zapadajú do tohto vzoru neformálnej a pohodlnej bohoslužby.

Zatiaľ čo model synagógy sa podobá novozákonnej cirkvi viac ako chrám, stále mu chýba niečo dôležité. Hoci synagógy boli miestne a neformálne, *nikdy* neboli ničím viac ako budovou, v ktorej sa Židia stretali kvôli vyučovaniu. Synagógy sa skladali z kameňov a malty — nie z veriacich. A ako také, nie sú postačujúcim modelom pre živú Cirkev.

III. METAFORY POPISUJÚCE CIRKEV AKO ŽIVÝ ORGANIZMUS

Ak Cirkev nie je budovou, čím potom je? Cirkev bola úplne novou „vecou“, ktorú Kristus predstavil, a ktorá sa len málo podobala budovám alebo chrámom vtedajších náboženstiev. Viac než *budovou* je Cirkev *živým telom*, ktoré sa skladá z veriacich v Krista.

V Novom zákone je **veľa metafor, ktoré opisujú Cirkev.** Je pozoruhodné, z koľkých uhlov vykresľujú Cirkev ako živý organizmus. Niekoľko z nich je tu uvedených.

- **Je rodinou** (1Tim.3:14-16; Ef.3:15). V tejto rodine je Boh „Otcom“, Ježiš je Jeho jedinečným Synom a my sme Jeho adoptívni synovia a dcéry (Ján 1:12-13, Ef.1:5); bratia a sestry v Kristu (2Tes.3:15, 1Pet.2:17).

- **Je te**lom (1Kor.12:12nn). Táto metafora jasne ukazuje na organický vzťah jednotlivých kresťanov („častí“) rovnako k Cirkvi („telu“) i ku Kristovi („Hlave“). Veriaci sú jeho „členovia“ spojení jeden s druhým, a dokonca aj ako časti tela sú spolu pripojení k hlave.
- **Je stádom** (Sk.20:28-29). Ježiš je ten jediný pravý Pastier (Žid.13:20-21), ktorý ho vlastní a stará sa oň. Veriaci sú Jeho „ovce“, ktoré sa podriaďujú vedeniu Dobrého Pastiera.
- **Je ľudom** (1Pet.2:9-10). Vzťah členov Kristovej Cirkvi nie je daný etnickými alebo rasovými líniami, ale je založený na ich novom dedičstve ako svätom „národe“.
- **Je nevestou** (Ef.5:25-33; Zjav.21:2; Ján 3:29). Ako taká, je milovaná Kristom, ale Jemu podriadená. On je ženíchom, ktorý dal za ňu svoj život.
- **Je bu**dovou (živým chrámom) (Ef.2:20; 4:11). Kristus je živým „uholným kameňom“. Cirkev je pripodobnená k živému chrámu, ktorý je svätý (1Kor.3:16-17), rastie (Ef.2:21-22), a je duchovný (1Pet.2:5). Veriaci sú v tomto chráme živými kameňmi.
- **Je kňažstvom** (Zjav.1:5-6). Zdrojom tohto kňažstva je Ježiš. Všetci veriaci sú súčasťou tohto kňažstva (1Pet.2:5-9), a môžu prichádzať s dôverou prinášajúc prijateľné obete (Rim.12:1-2; Žid.13:15) do Kráľovej prítomnosti (Žid.4:16).
- **Je ratolesťou** (Ján15:1-16). Veriaci sú živými ratolesťami, čo prinášajú trvalé ovocie.

Obr. 5.1 Čo je Cirkev?

Na základe metafor uvedených vyššie, ktorý z týchto troch obrázkov na obrázku 5.1 najlepšie vystihuje Cirkev? Prečo? Ako sa toto týka tvojej predstavy miestneho zboru?

IV. ZAKLADANIE ŽIVÉHO ZBORU

Ako ovplyvňuje fakt, že Cirkev je živým organizmom, náš prístup k založeniu miestneho zboru? Je viacero faktorov, ktoré je potrebné zvážiť, keď plánujeme nový zbor.

A. Členovia miestneho zboru by mali byť veriaci

Miestny zbor by mal byť miniatúrou všeobecnej Cirkvi. Aby bol človek členom alebo časťou všeobecnej Cirkvi (organizmu), musí byť v božskom vzťahu ku Kristovi. Najzákladnejšia požiadavka miestneho zboru je tá istá — jednota s Kristom. Preto výhradnou požiadavkou pre členstvo v miestnom zbore by mal byť nový rod. Z toho vyplýva, že všetci veriaci v danom mieste by mali byť členmi miestneho zboru. Niet žiadnej biblickej opory pre to, aby cirkev odmietla členstvo veriacemu, okrem krikľavého hriechu (1Kor.5:2).

B. Budovy by nemali byť primárnym činiteľom

Ako sme už predtým ukázali, budovy nie sú Cirkvou, dokonca niekoľko storočí po tom, čo vznikla Cirkev, nezohrávali žiadnu úlohu. Pričasto sústreďujú zakladatelia zborov príliš veľa pozornosti alebo príliš veľa zdrojov na zaobstaranie budovy. Tento dôraz môže odviesť pozornosť od evanjelizácie a učeníctva — tých skutočne dôležitých súčastí zriaďovania „zboru“.

C. Kľúčom sú vzťahy

Ak budovy nie sú kľúčom, čo potom? Odpoveďou je, že vzťahy sú stavebnými kameňmi dynamického miestneho zboru. Toto jednak zahŕňa vzťahy veriacich ku Kristovi, a potom i jeden k druhému. Ale zahŕňa to aj vzťahy s neveriacimi, ktorých by Boh mohol vybrať pre spasenie. Rozumný zakladateľ zboru sústredí svoj čas a energiu na rozvoj týchto vzťahov. Bude aktívne tráviť čas budovaním mostov dôvery s neveriacimi a činením učeníkov z veriacich v zbore.

D. Miestny zbor sa musí prispôsobiť kultúre

Ako organizmus Cirkev nie je statická alebo nemenná. Je živá, dynamická, stále sa meniaca, aby naplnila potreby súčasnej situácie. Nejestvuje jedna forma alebo tvar, ktorý by musela mať. Formy cirkvi by mali byť vyvíjané pre každý miestny zbor v súlade s tým ako sa zakladateľ zboru pod vedením Ducha Svätého snaží vyjadriť biblické funkcie takým spôsobom, ktorý je vhodný pre jeho špecifickú cieľovú skupinu ľudí a kultúrnu situáciu.

E. Nejaká forma poriadku musí byť

Hoci je ľudské telo organizmom, je usporiadané. Jeho jednotlivé časti spolupracujú pre spoločné dobro. Miestny zbor by tiež mal mať nejaké usporiadanie, ale toto usporiadanie by malo byť *vždy* zamerané na naplnenie rovnako duchovných i telesných potrieb tela (veriacich).

Príklady usporiadania cirkvi v Novom zákone

- bol stanovený čas stretnutí (Sk.20:7)
- boli vybraní vedúci (Sk.14:23)
- bola praktizovaná spoločná disciplína (1Kor.5)
- boli zbierané peniaze ako pomoc v konkrétnych potrebách (2Kor.8-9)
- bol udržiavaný zoznam vdov, ktoré spĺňali podmienky na udelenie podpory (1Tim.5:9)

Napriek faktu, že jestvovalo toto usporiadanie, dôraz novozákonných zborov bol vždy na duchovnom raste, vierouke a mravnej čistote veriacich. Každé usporiadanie bolo založené jedine na tom, či je schopné pomôcť telu rásť a starať sa o jeho členov.

F. Miestny zbor musí rásť a reprodukovať sa

Ak by Cirkev bola budovou alebo strojom, stačilo by, aby bola udržiavaná. Avšak skutočnosť, že Cirkev je organizmom, znamená, že musí rásť a reprodukovať sa — ako je to normálne u všetkých živých vecí. Cirkev rastie podľa toho, nakoľko jednotliví ľudia veria posolstvu evanjelia a narodia sa do Božej rodiny. Tento rast je ešte dramatickejší, keď sú založené nové *miestne zbory*— každý pozostávajúci z *mnohých* nových veriacich. Keďže naším poslaním je naplniť Veľké poverenie získavaním všetkých národov, vždy by sme sa mali snažiť o maximálny rast. To sa deje vtedy, keď sa miestne zbory reprodukujú zakladaním ďalších nových miestnych zborov.

G. Bunkové skupiny by mali zohrávať podstatnú úlohu

Miestne zborové programy a aktivity by mali svedčiť o tej skutočnosti, že cirkev je živým organizmom. Najvhodnejším modelom pre živý miestny zbor sú živé bunky, ktoré tvoria telo. Mnohí vedúci Cirkvi sú presvedčení, že model bunkových skupiniek, ktorý je vyučovaný v tomto materiáli, je ten *jediný* model, ktorý primerane vyjadruje nový rozmer *života*, ktorý musí byť v cirkvi prítomný. Bunkové skupinky sústreďujú maximálnu pozornosť na rast a zdravie každého člena a na reprodukciu. Minimum zdrojov je venovaných otázkam budov či programov. Tento model sa zdá najbližší osobnému spoločenstvu a vzťahom, ktoré jestvovali v ranej cirkvi (Sk.2:42-46).

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Čo by ste povedali kresťanovi a veriacemu, a teda členovi Všeobecnej Cirkvi, ktorý nie je zapojený do miestneho zboru?
- Čo musí urobiť človek, aby sa stal súčasťou Cirkvi Ježiša Krista (Tela Kristovho)? Pri svojich odpovediach vychádzajte z Písma.
- Čo musí urobiť človek, aby sa stal súčasťou miestneho zboru?
- Prečo nie je model starozákonného chrámu primeraným modelom pre pochopenie novozákonnej cirkvi?
- Akým spôsobom odráža vaša skúsenosť cirkvi novozákonné učenie o podstate cirkvi?

ZDROJE

- Cook, Dr. Robert. *Nepublikované poznámky k ekléziológii (Unpublished Notes on Ecclesiology)*. Western Seminary, Portland, OR: 1980.
- Getz, Gene. *Zaostrovanie pohľadu na cirkev* (*Sharpening the Focus of the Church)*. Chicago, IL: Moody Press, 1975.
- Hodges, Melvin L. *Domorodá cirkev (The Indigenous Church)*. Springfield, MO: Gospel Publishing House, 1953.
- Lightner, Robert P. *Príručka evanjelikálnej teológie (Handbook of Evangelical Theology)*. Grand Rapids, MI: Kregel, 1995.
- Radmacher, E. *Podstata cirkvi (The Nature of the Church)*. Portland, OR: Western Baptist Press, 1972.
- Ryrie, Charles. *Biblická teológia Nového zákona (Biblical Theology of the New Testament)*. Chicago, IL: Moody Press, 1986.
- Saucy, Robert. *Cirkev v Božom programe (The Church in God's Program)*. Chicago, IL: Moody Press, 1972.

CIRKEV

LEKCIA 6

Kolektívne funkcie cirkvi

ČO SA DEJE, KEĎ SA ZÍDETE

☞ **Cieľ lekcie**

Cieľom tejto lekcie je prediskutovať biblické funkcie, ktoré musí cirkev naplniť, keď sa zhromaždí a prediskutovať vzťah medzi jednotlivcom, malou skupinkou a funkciami miestneho zboru.

☞ **Hlavné body**

- Funkcie cirkvi zahŕňajú uctievanie, obrady, kázanie a vyučovanie, dávanie, budovanie a disciplínu.
- Malé skupinky by mali začať plniť mnohé, ak nie všetky biblické funkcie cirkvi.

☞ **Požadované výsledky**

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal:

- Poznať biblické funkcie zhromaždeného zboru.
- Vypracovať plán pre spoločné stretnutia malých skupín, ktoré vybudujú dobrý základ pre to, keď sa stanú miestnym zborom.

☞ **Príloha**

6A Krst v Novom zákone

☞ **Doporučenia pre inštruktorov**

Táto lekcia doporučuje, aby malé skupinky alebo bunkové skupinky začali napĺňať mnohé funkcie usporiadanej cirkvi. Toto je kontroverzná, ale dôležitá téma. Mali by ste dať priestor širokej diskusii o tabuľke 6.1 po tom, čo predstavíte obsah tohto materiálu.

ÚVOD

Táto lekcia sa sústreďuje na funkcie, ktoré má cirkev napĺňať, keď sa zíde. Tieto funkcie zahŕňajú uctievanie, obrady, kázanie/vyučovanie Slova, budovanie, evanjelizáciu, udržiavanie disciplíny a dávanie. Tento zoznam si nenárokuje byť úplným — skôr označuje *hlavné* funkcie cirkvi ako začiatočný bod pre ďalšie štúdium. Rozdiel medzi cirkevnými formami a funkciami cirkvi bol vysvetlený v 3. lekcii o Cirkvi.

- Funkcia cirkvi = ***Čo*** musí cirkev robiť.
- Cirkevná forma = ***Ako*** sa cirkev rozhodne, že túto funkciu naplní.

Funkcie cirkvi sú v Novom zákone prikázané a musia byť cirkvou uskutočňované. Avšak nedá sa snáď dostatočne zdôrazniť, že *formy* cirkvi sa môžu a mali by sa meniť a prispôsobovať tak, aby čo najlepšie vyhovovali konkrétnej cieľovej skupine ľudí. S touto poznámkou sa táto lekcia zameriava na kolektívne funkcie cirkvi a predpokladá, že zakladateľ zboru bude pozorný, aby pre vznikajúci zbor vybral relevantné formy.

I. KOLEKTÍVNE VS. OSOBNÉ ZODPOVEDNOSTI CIRKVI

Nový zákon uvádza mnohé zodpovednosti cirkvi. Niektoré z nich môžu byť uskutočnené každým veriacim osobne. Iné činnosti vyžadujú skupinu — zhromaždenú cirkev. A ešte iné môžu byť uskutočňované aj individuálne aj spoločne. Napríklad, zbožný život je individuálna zodpovednosť. Cirkevná disciplína však predpokladá jestvovanie skupiny. A evanjelizácia je nariadená aj jednotlivému veriacemu i celku cirkvi. Táto lekcia sa zaoberá tými funkciami, ktoré majú byť uskutočňované zhromaždením alebo kolektívne, telom. S týmto rozdielom na pamäti si potrebujeme položiť otázku, v ktorom bode sa stáva skupina veriacich zodpovednou za napĺňanie kolektívnych funkcii cirkvi.

A. Kedy sme "kolektívni"?

4. lekcia o Cirkvi nám pomohla definovať miestny zbor. V tej lekcii sme videli, že typická definícia by mohla obsahovať:

- Usporiadanú skupinu veriacich
- Spôsobilé vedenie
- Zachovávanie obradov
- Pravidelné stretnutia

Mnohí ľudia by mohli tento zoznam rôznymi spôsobmi doplniť. Niet pochýb, že organizovaný miestny zbor spĺňa vyššie uvedené predpoklady a napĺňa funkcie popísané v tejto lekcii. Avšak, tieto "kolektívne funkcie" nie sú nevyhnutne obmedzené len na organizovaný miestny zbor. Platia aj o malej skupine veriacich.

B. Stretanie v skupinkách

Cieľom tohto materiálu je uľahčiť zakladanie miestnych zborov. Avšak je dôležité poznamenať, že s kolektívnymi funkciami cirkvi *netreba čakať na to, kým bude zorganizovaný zbor*. Sú príliš dôležité na to, aby boli dovtedy zanedbávané.

Kolektívne funkcie miestneho zboru by mali byť aplikované aj v malej skupinke veriacich.

Koľko veriacich je potrebných, aby sa začali praktizovať kolektívne funkcie cirkvi? Dobrý príklad nájdeme u Matúša 18:19. V tomto texte Ježiš oznamuje, že bude zvláštnym spôsobom prítomný kdekoľvek sú „dvaja alebo traja shromaždení“. Je dôležité poznamenať, že kontext hovorí zvlášť o cirkevnej disciplíne — čo je rozhodne kolektívna funkcia cirkvi. V skutočnosti slovo „cirkev“ a činnosti dvoch alebo troch veriacich sú v texte prepletené. Pointou nie je tvrdiť, že dvaja alebo traja veriaci vytvárajú miestny zbor, ako protiklad k definícii v predošlej časti. Skôr sa zdá, že to naznačuje, že funkcie *miestneho zboru* by mali byť aplikované aj v *malej skupinke veriacich*.

Židom 10:25 nám tiež prikazuje neopúšťať spoločné zhromaždenia. Zatiaľ čo navštevovanie miestneho zboru by určite napĺňalo toto prikázanie, je mnoho prípadov, v ktorých miestny zbor nejestvuje. Čo potom urobíme? Znova, verš zdôrazňuje *spoločné zhromaždenie*, ale nevyžaduje organizovaný zbor. Dokonca, ak tam je len za hrsť veriacich, je dôležité začať spoločné stretnutia za účelom uskutočňovania tých spoločných funkcií, ktoré nemôžu byť napĺňané jednotlivcami.

II. KOLEKTÍVNE FUNKCIE CIRKVI

A. Spoločné uctievanie

Jeden z najdôležitejších dôvodov k tomu, aby sa cirkev spolu zhromaždila, je uctievanie Pána. Spoločné uctievanie cirkvou bude podrobnejšie prediskutované v manuáli piatom, v 16. lekcii o cirkvi „Uctievanie v miestnom zbore“ a v 17. lekcii „Ako viesť uctievanie“. Avšak akonáhle je spasená malá skupina veriacich, mali by začať *spoločne* uctievať Pána.

Spoločné uctievanie dovoľuje kresťanom stotožniť sa s väčším a rôznorodejším telom veriacich, ako je len ich konkrétna bunková skupinka. Poskytuje tiež verejné svedectvo okolitej komunite o Božom živote a moci ako aj povzbudenie pre veriacich, že nie sú sami a že Boží Duch koná skrze životy mnohých rôznych ľudí. Naviac, spoločné uctievanie umožňuje väčšie použitie duchovných darov na budovanie Božieho ľudu ako tela.

B. Obrady

Dva všeobecne prijímané cirkevné obrady sú krst a Večera Pánova. Hoci všetky cirkvi prijímajú tieto dva obrady, jestvuje široká paleta názorov na to, ako by mali byť vykonávané. Toto obyčajne diktujú denominačné tradície. Keď začínate váš nový zbor, je pre vás a členov tohto zboru dôležité, aby ste vedeli, ako budú tieto obrady vykonávané.

1. Krst

Evanjelikálni kresťania zastávajú rôzne stanoviská ohľadom významu krst. Tri hlavné stanoviská ohľadom významu krstu sú prejednané nižšie. Avšak je potrebné poznamenať, že krst v Novom zákone bol vykonaný *hneď po spasení*, *nech k viere viedol novoobráteného akýkoľvek veriaci* (Sk.8:36). Dokonca aj v nových oblastiach sa nečakalo na založenie zboru, aby boli novoobrátení krstení (Sk.16:33). Naviac, najvyššie postavený nemusel nevyhnutne krstiť, dokonca aj keď bol prítomný (1Kor.1:14-17).

a. Krst ako znamenie osobnej viery v Krista

Niektorí veria, že krst je vonkajším symbolom vnútornej premeny u veriaceho. Slúži ako verejné svedectvo viery jednotlivca v Ježiša Krista (Sk.2:41; 10:48). Jestvujú odchýlky v spôsobe krstu, ale často je vykonávaný ponorením, ktoré predstavuje stotožnenie sa veriaceho s Kristom v Jeho smrti, pohrebe a vzkriesení.

b. Krst ako znamenie zmluvy medzi Bohom a človekom

Iní veria, že krst je činom viery, ktorým sme privedení do novej zmluvy s Bohom skrze Krista, (Mat.26:28, Luk.22:20) a preto z neho máme úžitok. V súlade s týmto názorom sú krstení dospelí veriaci a ich rodiny, vrátane nemluvniat a detí. Tak ako obriezka bola znamením starej zmluvy (1M.15, 17), tak krst je znamením novej zmluvy. Dôležitou vecou tu je skôr skutočnosť krstu ako jeho spôsob.

c. Krst ako znamenie cirkevného členstva

Je ešte iná skupina ľudí, ktorí by mohli byť považovaní za zástancov tretieho názoru — že krst znázorňuje členstvo v miestnej cirkvi. Zatiaľ čo oni sami by mohli tvrdiť, že zastávajú jedno z predchádzajúcich dvoch stanovísk, v skutočnej praxi odmietajú udeliť krst novým veriacim, pokým nedorastú do bodu, že sú prijatí ako členovia zboru. Hoci len nemnohí by sa pokúsili zdôvodniť toto stanovisko na základe Písma, mnohí ho praktizujú.

2. Večera Pánova

Sám Pán nám prikázal mať účasť na chlebe a kalichu na Jeho pamiatku. Najprv dal toto nariadenie svojim učeníkom v hornej dvorane v noci pred svojou smrťou (Mat.26:26-28; Mar.14:22-26; Luk.22:19-20). Pavol pripomínal korintským dôležitosť Večere Pánovej v miestnom kontexte cirkvi (1Kor.11:23-34). Menej jasné je, či Večera Pánova môže byť slávená *len* v organizovanej cirkvi, kto ju má vysluhovať, a ako často sa má prijímať. Hoci toto je určite *ideál*, zdá sa bezdôvodným obmedziť ju len na zborový kontext. Je nariadená všetkým veriacim ako spôsob pripomínania si Pánovej obete za nás.

Ježiš osobne vysvetlil význam každého elementu. Predstavujú Jeho zlomené telo a Jeho preliatu krv. Kľúčovou frázou je „to čiňte na moju pamiatku“ (1K.11:25-26). Večera Pánova nám pomáha pamätať na cenu našej spásy. Núti nás sústrediť sa na Kristovu smrť na golgotskom kríži. Vždy keď prijímame elementy, hlásame skutočnosť Jeho obete. Apoštol Pavol povedal pri dávaní inštrukcií ohľadom toho, ako by sa toto malo diať, že takýmto prijímaním pripomíname Pánovu smrť, pokým znova nepríde. Toto udržuje pozornosť veriacich zameranú rovnako na cenu nášho spasenie i na skutočnosť, že Kristus sa znova vráti.

C. Služba Slova

Čítanie Slova, kázanie a vyučovanie musí byť súčasťou spoločných zhromaždení veriacich. Ježiš povedal učeníkom, aby učili novoobrátených „zachovávať všetko, čokoľvek som vám prikázal“ (Mat.28:20). Pavol dal pokyn Timoteovi „buď bedlivý čítania (Písma), napomínania, učenia“ (1Tim.4:13).

Je potrebné podotknúť, že je veľký rozdiel medzi zvestovaním Božieho Slova a jednoducho len rozprávaním *o* Slove. Príliš často kazatelia, učitelia Biblie a vedúci biblických diskusií podávajú svoje myšlienky a dojmy o Písme — alebo jednoducho len znovu omieľajú posolstvá, ktoré počuli v minulosti — než aby skutočne čítali Slovo a dovolili Bohu, aby skrze Slovo hovoril. Jednoducho len prečítanie niekoľkých veršov pred kázňou alebo počas biblického štúdia nestačí. Je to zlá služba Božiemu ľudu, keď vedúci prezentujú svoje vlastné myšlienky než aby otvorili Slovo a jasne ukázali Božie posolstvo v Biblii.

Je potrebné podotknúť, že je veľký rozdiel medzi zvestovaním Božieho Slova a jednoducho len rozprávaním *o* Slove.

Študent Písma by mal študovať, pripravovať sa, rozjímať, modliť sa, rozmýšľať, skúmať, hľadať a počúvať, keď prichádza ku Slovu. Biblia je živá a účinná a je zdrojom múdrosti a rozhľadu. Lekcie o induktívnom štúdiu Biblie v tomto programe sú vytvorené na uľahčenie biblického štúdia a zvestovania, ktoré je skutočne *zamerané na Bibliu*! Pri používaní induktívnej metódy nie je cieľom jednoducho získať vedomosť o Biblii, ale tak aplikovať Božiu pravdu, aby boli v súlade s Božou vôľou zmenené životy.

D. Vzájomné budovanie

V novozákonných spisoch je séria príkazov o tom, aký by mali mať veriaci vzájomný vzťah. Tieto prikázania „o vzájomnosti“ popisujú, ako by sa kresťania mali chovať voči sebe navzájom. Jedna z funkcii cirkvi je povzbudiť uskutočňovanie prikázaní „o vzájomnosti“. Tento dôraz na jednotu a starostlivosť jeden o druhého vyčleňuje cirkev spomedzi ostatných skupín. Je to len skrze dielo Božieho Ducha v srdciach veriacich, že sme schopní tieto prikázania poslúchať. Niektoré prikázania „o vzájomnosti“ uvedené v Písme sú:

- umývajte si navzájom nohy (Ján 13:14)
- milujte sa navzájom (Ján 13:34; 15:12,17)
- buďte si navzájom oddaní (Rim.12:10)
- prijímajte sa navzájom (Rim.15:7)
- napomínajte sa navzájom (Rim.15:14)
- pozdravujte sa navzájom (1Kor.16:20)
- slúžte si navzájom (Gal.5:13)
- odpúšťajte si navzájom (Ef.4:32)
- napomínajte sa navzájom (Kol.3:16)
- potešujte sa navzájom (1Tes.4:18)
- povzbudzujte sa navzájom (Žid.3:13)

E. Evanjelizácia

Cirkev tu je, aby oslovila stratených evanjeliom. Evanjelizácia je jedna z biblických funkcií, ktoré sa týkajú každej roviny cirkvi. Máme evanjelizovať jednotlivo, v malých skupinkách i ako miestny zbor. Každá z týchto vyžaduje, aby evanjelium bolo predstavené zrozumiteľne. Sú však rozdiely medzi metódami, ktoré fungujú najefektívnejšie. Priateľstvo alebo evanjelizácia cez vzťahy sa zdá byť ako produktívnejšia metóda pre jednotlivcov. Malé skupinky môžu začať používať štruktúrovanejšiu situáciu. Miestny zbor môže efektívne používať hudbu alebo iné druhy programov, aby priviedol neveriacich k počúvaniu posolstva. V ideálnom prípade by mal program miestneho zboru využiť a podporovať všetky tieto metódy. Individuálne priateľstvá by mali presvedčiť stratených navštíviť bunkovú skupinku, kde vládne neohrozujúca atmosféra. A dobrá skúsenosť z bunkovej skupinky by ich mala presvedčiť, aby navštívili evanjelizačné podujatie miestneho zboru. K viere v Krista môžu prísť v hociktorom bode tejto cesty.

F. Dávanie

Raná cirkev bola hlboko zapojená do napĺňania telesných potrieb druhých. Hoci zvláštny dôraz ich dávania bol zameraný na druhých veriacich, ich záujem zahŕňal rovnako kresťanských bratov a sestry v ich vlastnom zbore ako aj v iných oblastiach. Naviac dávali tiež na potreby tých, čo vyšli zakladať nové zbory a osloviť stratených. Zdá sa, že boli organizované miestne zborové programy na dávanie, ale jestvovalo aj spontánne dávanie veriacimi. Druhy dávania uvedené nižšie by snáď mali začať v malej skupinke a stať sa organizovanejšími, keď je zbor sformovaný.

1. Chudobní

Veriaci od samého založenia cirkvi predávali svoje majetky a dávali ich svojim núdznym bratom a sestrám (Sk.2:45; 4:34-35). Zdá sa, že toto dávanie obsahovalo organizovaný program v rámci cirkvi. Prinášali peniaze z predaja svojho majetku a pôdy a dávali ich apoštolom, aby ich oni rozdeľovali chudobným (Sk.4:35).

Učeníci v Antiochii robili to isté. Keď poslali pomoc zborom v Judey, urobili to tak, že poslali svoj príspevok po dvoch vybraných mužoch (Barnabáš a Saul) starším v Judey (Sk.11:28-30). Starší na druhej strane rozdeľovali tento dar. Zbor mal tieto peniaze zbierať každý týždeň organizovaným spôsobom (1Kor.16:2).

2. Vdovy

Podobný systém bol vhodný aj na podporu vdovám. Spor v Skutkoch 6 povstal, pretože počet vdov potrebujúcich pomoc narástol do bodu, že apoštoli neboli schopní primerane dozerať na peniaze. Preto požiadali zbor, aby vybral sedem mužov plných Duchom, aby sa starali o túto úlohu. Aj v efezskom zbore jestvoval organizovaný zoznam vdov v čase, keď tam slúžil Timoteus. (1Tim.5:3-16). Pavol dal Timoteovi všeobecné smernice, aby len tie vdovy boli zapísané do zoznamu o podporu, ktoré sú skutočne v núdzi. Ak mali tieto vdovy veriace rodiny, zbor nemal byť za ne zodpovedný. Takisto ak boli dostatočne mladé na to, aby sa znovu vydali, mali by tak urobiť a nebyť bremenom pre zbor.

Zdá sa, že je tu jasný precedens pre organizovaný cirkevný program na rozdeľovanie pomoci členom v núdzi. Keď je taký program organizovaný, je nevyhnutné, aby boli vybraní zbožní ľudia, ktorí naň budú dozerať ako v Sk 6. Je tiež rozumné uistiť sa, že sú v ňom zapojení viacerí, aby sa vyhlo riziku škandálu.

3. Zakladatelia zborov

Filipským 4:19 je zasľúbenie tým, ktorí podporujú zakladanie zborov.

Apoštol Pavol bol často príjemcom podpory od zborov, keď slúžil strateným v oblastiach bez evanjelia. V skutočnosti dôvodom napísania listu Filipänom bolo poslanie daru z filipského zboru Pavlovi, keď pôsobil v Ríme. V záverečnej časti listu Pavol chváli a ďakuje im za ich štedrosť a uisťuje ich, že Boh naplní všetky ich potreby *ako odpoveď na ich dávanie jemu* (Filp.4:18-19). Veriaci často hlásajú pravdu 19. verša *bez toho, aby si uvedomili dôležitosť kontextu a komu to bolo zasľúbené*! Takéto dary umožňovali Pavlovi a ďalším venovať sa naplno službe a nie šitiu stanov.

Je veľa miest v Písme, kde veriaci podporovali službu, ale ešte jedna si zaslúži zvláštnu zmienku. Zdá sa, že zvyčajne jemný a milujúci apoštol Ján napísal svoju tretiu epištolu ako ostré pokarhanie Diotrefovi, ktorý odmietol pomôcť podporiť bratov, ktorí cestovali a zvestovali evanjelium. (3Ján 9-10). Dávanie na Pánovo dielo nie je nepovinné — ani nie je nahradené tým, že pomáhame chudobným, ktorí sú medzi nami.

4. Pastori a vedúci

Je zodpovednosťou miestneho zboru postarať sa o potreby pastora a ostatných vedúcich. Starozákonný princíp desiatkov kladie základy zodpovednosti zboru zaplatiť svojich vedúcich. V Novom zákone sa obyčajne každý zbor staral o finančné potreby svojich vedúcich. Napríklad Pavol napísal galaťanom, aby podporovali svojich vlastných učiteľov (Gal.6:6). napísal Timoteovi, aby učil zbory platiť svojich učiteľov Božieho slova (1Tim.5:18). Zbory, ktoré vezmú túto zodpovednosť vážne, sú obyčajne Bohom požehnané za ich vernosť.

III. KEDY VYKONÁVAŤ KOLEKTÍVNE FUNKCIE

Predošlý oddiel popisoval množstvo funkcií biblických zborov. Sú také dôležité, že by bolo užitočné dôkladne popremýšľať o otázke, *kedy* by ich mala skupina veriacich začať napĺňať. Mali by čakať, pokým sa nestanú organizovaným zborom, alebo majú začať už vtedy, keď je ich počet ešte len malý?

Tabuľka 6.1 uvádza v ľavom stĺpci určitý počet funkcií a je tam miesto aj pre ďalšie. V skupine prediskutujte tabuľku a robte nasledovné činnosti:

- Poznamenajte si, či súhlasíte s tu uvedenými funkciami.
- Pridajte akúkoľvek ďalšiu funkciu, o ktorej si myslíte, že je dôležitá, ale chýba.
- Označte „áno“ alebo „nie“ v strednom a pravom stĺpci, aby ste vyjadrili svoj názor na to, či sú tieto funkcie potrebné v malej skupinke, miestnom zbore alebo v oboch. Prejednajte svoje dôvody.

Tab. 6.1 Kolektívne funkcie

Biblické Funkcie	***Malá skupinka***	***Miestny Zbor***
Evanjelizácia priateľstvom		
Dávanie zakladateľom zborov		
Disciplína		
Spoločné uctievanie		
Kázanie/zvestovanie		
Osobné svedectvá		
Krst		
Večera Pánova		
Dávanie chudobným		
Skupinové spievanie		
Starostlivosť o zborových vedúcich		

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Ktoré sú kolektívne funkcie zboru?
- Aký vzťah majú kolektívne funkcie k malej skupinke veriacich?
- Aká je funkcia kázania na spoločnom zhromaždení? Aká je funkcia skupinového štúdia Biblie?
- Ako chápete hlavný význam krstu vodou?
- Prečo je dávanie kolektívnou funkciou cirkvi?

AKČNÝ PLÁN

S členmi svojho tímu zakladania zborov rozhodnite, kedy začnete mať spoločné zhromaždenia. Akú formu budú mať tieto zhromaždenia?

CIRKEV
PRÍLOHA
6A

Krst v Novom zákone

INDUKTÍVNE ŠTÚDIUM BIBLIE

ÚVOD:

Jedno z elementárnych alebo základných učení kresťanského života podľa Židom 6:1,2 je učenie o krstoch. V Novom zákone je spomenutých niekoľko rôznych krstov, ale toto štúdium je obmedzené na *niekoľko príkladov* krstu vodou, ktorý bol robený v ranej Cirkvi apoštolmi a ďalšími vedúcimi, spolu s *vysvetleniami* z listov apoštola Pavla. Pre úplné štúdium použite biblickú konkordanciu, aby ste našli všetky odkazy ku krstu.

I. POZOROVANIE

Z nasledujúcich textov povedzte KTO bol pokrstený, KTO krstil, KEDY a KDE sa krst odohral; AKÝ bol význam krstu.

	KTO bol pokrstený?	**KTO krstil?**	**KEDY?**	**KDE?**	**AKÝ bol význam?**
Sk.2:38-41					
Sk.8:12,13					
Sk.8:36-38					
Sk.16:31-34					

II. VÝKLAD

Na základe svojho pozorovania zhrňte, aké bolo miesto krstu v ranej Cirkvi.

Z učenia apoštola Pavla sa dozvedáme viac o význame kresťanského krstu. Na základe Rimanom 6:1-4 vysvetlite spojenie medzi krstom na jednej strane a smrťou a vzkriesením Krista na strane druhej.

Niekoľko ďalších veršov pre vaše štúdium: 1Kor.15:12-20; Gal.3:26,27; 1Pet.3:21,22

III. APLIKÁCIA

Ako budete aplikovať princípy, ktoré ste sa v tomto štúdiu naučili vo vašom novom zbore?

Poznámka:
Niektoré iné krsty spomínané v evanjeliách sa nachádzajú u Matúša 3; Marka 3; Lukáša 3; a Jána 3.

CIRKEV

LEKCIA 7

Zostavenie prehlásenia o cieli zboru

PREČO BUDE EXISTOVAŤ VÁŠ ZBOR?

☞ **Cieľ lekcie**

Cieľom tejto lekcie je pomôcť zakladateľom zborov zostaviť ich vlastné prehlásenie o cieli pre objavujúce sa zakladané zbory.

☞ **Hlavné body**

- Prehlásenie o cieli odpovedá na otázku „Prečo tento miestny zbor jestvuje?“
- Prehlásenie o cieli miestneho zboru by malo byť spojené s cieľom Cirkvi vo všeobecnosti.

☞ **Požadované výsledky**

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal:

- Poznať, že jasné chápanie cieľa Cirkvi ovplyvní spôsob, akým zakladateľ zboru pristupuje k úlohe a službe zakladania zborov.
- Byť schopný napísať jasné a výstižné prehlásenie o cieli miestneho zboru pre svoj objavujúci sa zakladaný zbor.

☞ **Podnety pre trénerov**

Toto je workshop. Účastníci by mali napísať svoje vlastné prehlásenie o cieli miestneho zboru a podeliť sa oň s ostatnými účastníkmi.

ÚVOD

Zbory, ktoré pôsobia zmenu, sú vedené vedomím cieľa. Majú jasné pochopenie biblického cieľa pre Cirkev vo svete ako aj jasné presvedčenie ohľadom toho, čo je Božou vôľou pre ich konkrétny miestny zbor. Tiež chápu, že ich zodpovednosť nekončí založením zboru, ale prispieva k znásobovaniu zborov. Novozákonná Cirkev bola založená, aby priniesla Bohu slávu skrze budovanie veriacich a evanjelizáciu stratených. Úloha činiť učeníkov pre Krista zo všetkých národov bol daný veriacim pre všetky doby. Na začiatku procesu zakladania zborov je nevyhnutné zvážiť úlohu, ktorú bude tento zbor zohrávať pri napĺňaní Veľkého poverenia, premyslieť cieľ pre konkrétny miestny zbor, ktorý zamýšľame založiť. Proces písania prehlásenia o cieli môže veriacich zjednotiť, ujasniť si svoje ciele, motivovať k činnosti, udávať smer ich úsiliu a vytvárať energiu a silu. Toto prehlásenie o cieli nie je len nejaký nádejný cieľ; jasne oznamuje dôvod, prečo tento konkrétny zbor existuje. Prvoradou úlohou vedenia je objasňovať a komunikovať tento cieľ a víziu objavujúceho sa zboru ľuďom v zbore. Táto lekcia vám to umožní urobiť.

Prvoradou úlohou vedenia je ujasniť a komunikovať cieľ a víziu objavujúceho sa zboru ľuďom v zbore.

I. ČO JE TO PREHLÁSENIE O CIELI?

Vo 4. lekcii, „Definícia miestneho zboru“ ste vypracovali *definíciu* miestneho zboru. Definícia odpovedá na otázku **„čo“**? Na rozdiel od toho *prehlásenie o cieli* odpovedá na otázku **„prečo“**? To znamená, prehlásenie o cieli miestneho zboru odpovedá na otázku „Prečo jestvuje tento konkrétny zbor?“

II. NACHÁDZANIE CIEĽA VÁŠHO ZBORU

Božie Slovo je vždy tým najlepším miestom, kde začať, ak chceme niečo vedieť o tom-ktorom zbore. Vaše prehlásenie o cieli by nemalo protirečiť tomu, čo o cirkvi hovorí Biblia. Čítajte nasledovné texty, aby ste videli, čo každý z nich hovorí o cieli cirkvi. Na voľné riadky napíšte všetky princípy, ktoré si všimnete. Už ste sa pozreli na niektoré z týchto veršov vo 4. lekcii, keď ste si kládli otázku „čo“? pri hľadaní definície. Tentokrát si zvlášť kladiete otázku „prečo?“ pri hľadaní cieľa.

Mat.16:18

Mat. 28:18-20

Sk.1:6-8

Sk.2:42-47

Ef.3:10-11

Ef.4:11-16

Kol.3:12-17

Žid.10:22-25

1Pet.2:1-5, 9-12

Iné

III. PÍSANIE PREHLÁSENIA O CIELI MIESTNEHO ZBORU

Proces písania prehlásenia o cieli je jedna z najvzrušujúcejších činností v živote zboru. Cieľ by mal byť podrobne prejednaný, malo by sa zaň modliť, vedúci by ho mali prijať vierou, a potom oznámiť a vysvetliť na zborových zhromaždeniach. Mal by byť vytlačený a publikovaný v zborovej literatúre a tlačovinách (ako napr. pozvánky, listový papier), aby sa zakorenil do vedomia členov zboru.

Pri písaní vášho prehlásenia o cieli si položte nasledovné otázky:

- Prečo by mal existovať zbor, ktorý ste povolaný založiť?
- Aké bude jeho jedinečné a zvláštne miesto v diele Božieho kráľovstva?
- Čo budete ako Boží reprezentanti robiť vo vašej cieľovej oblasti?

Na voľné riadky uveďte 10 dôvodov, prečo by mali ľudia navštevovať a zúčastňovať sa na živote tohto nového zboru. Buďte maximálne konkrétni.

Cieľ by mal súhlasiť s biblickým cieľom Cirkvi vo všeobecnosti. Vezmite však do úvahy kultúrny kontext konkrétnych ľudí, na ktorých sa zameriavate. Mal by byť sformovaný jedinečne pre váš zakladaný zbor. Mnohé prehlásenia o cieli bližšie špecifikujú cieľ služby. Cieľom môže byť zemepisný región, skupina ľudí určitej kultúry, alebo čo je najlepšie, kombinácia oboch.

Tu je niekoľko fiktívnych príkladov prehlásení o cieli zboru.

- Zbor dobrej zvesti tu je, aby uctieval Pána, budoval veriacich a hlásal strateným evanjelium vo Smithville.
- Zbor spoločenstva evanjelia tu je, aby hlásal evanjelium v Grant city, Brown County, našom národe a vo svete.
- Zbor vzkriesenia tu je, aby slúžil rodinám v meste Riverbend.
- Zbor viery tu je, aby činil z ľudí v univerzitnom veku dokonalých nasledovníkov Ježiša Krista.

Ktoré z týchto horeuvedených prehlásení o cieli pokladáte za najužitočnejšie a prečo?

Keď skombinujete to, čo ste zozbierali z Písma s tým, čo ste stanovili ako jedinečné pre váš zakladaný zbor, ste teraz už pripravení napísať prehlásenie o cieli. Pamätajte si, že prehlásenie o cieli by malo obsahovať 5 vecí:

1. Malo by byť čo najjasnejšie a čo možno najstručnejšie.
2. Ľudia by mali z hĺbky srdca túžiť po ideáloch tohto prehlásenia.
3. Malo by vzbudzovať nadšenie.
4. Malo by byť verne dodržiavané.
5. Malo by byť pravidelne prehodnocované a upravované.

Do voľného priestoru napíšte prehlásenia o cieli pre váš zbor. Malo by odpovedať na jednoduchú otázku, „Prečo tu je tento zbor?“.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Sú vaša definícia zboru a prehlásenie o cieli zboru založené na vašej osobnej zborovej skúsenosti alebo na Písme?
- Je vaše prehlásenie o cieli zlučiteľné s biblickými cieľmi zboru prejednanými v 2. lekcii? Ak nie, čo chýba?
- Prečo je dôležité napísať prehlásenie o cieli zboru?
- Čím sa bude váš zbor odlišovať od iných zborov?

AKČNÝ PLÁN

Zopakujte tento proces vypracovania a písania prehlásenia o cieli zboru s vedúcimi vášho zakladaného zboru. Môžu to byť nedávno spasení, nádejní vedúci, alebo iní, s ktorými spolupracujete na založení zboru. Ak je toto dcérsky zbor, môžu byť z materského zboru; vedúci, ktorí sú najviac zapojení do procesu zrodenia nového dcérskeho zboru.

ZDROJE

Jenson, Ron, and Jim Stevens. *Dynamika rastu cirkvi (Dynamics of Church Growth)*. Grand Rapids, MI: Baker, 1981.

CIRKEV

LEKCIA 8

Filozofia služby zakladania zborov

AKO MÔŽE ZBOR SLÚŽIŤ STRATENÉMU SVETU?

☞ **Cieľ lekcie**

Táto lekcia vysvetľuje, čo to je filozofia služby zakladania zborov a prečo je dôležitá. Jej zámerom je podnietiť účastníka premyslieť relevantné otázky týkajúce sa toho „ako“ ohľadom služby zakladania zborov.

☞ **Hlavné body**

- Filozofia služby zakladania zborov je založená na biblickej definícii a podstate Cirkvi a nie na ľudských tradíciách.
- Filozofia služby zakladania zborov zasadená do špecifického kontextu zvyšuje efektivitu zakladateľa zboru a jeho tímu.

☞ **Požadované výsledky**

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal:

- Byť si vedomý životnej dôležitosti filozofie služby zakladania zborov a dôsledkov toho, keď chýba.
- Poznať základné zložky a priority efektívnej filozofie služby zakladania zborov.
- Vypracovať filozofiu prehlásenia o službe.

☞ **Príloha**

Pracovný list 8A: Vypracovanie filozofie služby zakladania zborov

☞ **Doporučenia pre inštruktorov**

Táto lekcia vychádza z prehlásenia o cieli miestneho zboru, ktoré ste navrhli v 7. lekcii o cirkvi. Účastníkom by mal byť daný pokyn, aby si prečítali túto lekciu ešte pred stretnutím v triede. Na úvod si dajte záležať na tom, aby ste účastníkom vysvetlili, že tu prejednávame veľmi praktické záležitosti stratégie, základov, princípov a perspektív. Názov „filozofia“ by ich nemal viesť k pochybnostiam o jej dôležitosti, hoci toto slovo je v sekulárnom svete používané na vedenie ľudí k iným myšlienkovým systémom, ktoré nie sú založené na Bohu a Jeho slove. Naša úloha zakladania zborov musí byť zakorenená v teóriách a koncepciách (t.j. filozofiách), ktoré sú konzistentné s Ježišom Kristom, Pánom Cirkvi. Počas lekcie by mal byť tento materiál prebraný veľmi rýchlo, aby väčšina vyučovacieho času bola strávená ako workshop použijúc pracovný list v prílohe 8A.

I. ČO TO JE FILOZOFIA SLUŽBY ZAKLADANIA ZBOROV?

Filozofia služby môže byť použitá vo všeobecnom zmysle pre akýkoľvek druh služby. V užšom zmysle môže byť použitá aj na konkrétny druh služby. Táto lekcia bude zvlášť zdôrazňovať *filozofiu služby zakladania zborov*. Avšak tieto princípy môžu byť použité ktorýmkoľvek zborom, kresťanskou organizáciou alebo kresťanským vedúcim.

A. Filozofia služby

Vo všeobecnosti, filozofia služby je výpoveď alebo vysvetlenie, ktoré pomáha odpovedať na otázku „AKO“ budeme robiť našu službu? Je praktickým návodom, ktorý nám pomáha hodnotiť, či robíme *správne veci správnym spôsobom*. Filozofia služby berie do úvahy naše hodnoty, a preto pre každého člena alebo skupinu bude iná.

Tiež je dôležité rozlišovať medzi *filozofiou služby* a „*zavádzajúcou filozofiou*“. V Kološanom 2:8 nás Pavol varuje, aby sme sa vyhli „prázdnej a zavádzajúcej filozofii, ktorá spočíva viac na ľudskej tradícii a základných princípoch tohto sveta ako na Kristovi.“ Tento verš jasne popisuje, aká môže byť naša filozofia.

- Filozofia založená na ľudskej tradícii – vyhnúť sa jej
- Filozofia založená na Kristovi – chopiť sa jej

Často zostáva nepovšimnuté, že tento verš neodsudzuje myšlienku samotnej *filozofie*, ale skôr porovnáva dva rôzne zdroje filozofie. Toto nesprávne chápanie viedlo mnoho veriacich k negatívnym reakciám voči predstave filozofie služby. Žiaľ, rozhodnutie *nerozmýšľať* o svojej vlastnej filozofii služby vedie k tomu, že sa *slepo držia svojej vlastnej momentálnej filozofie*, ktorá je obyčajne založená na ich vlastných tradíciách. Výsledkom je, že zlyhávajú práve v tej veci, proti ktorej Pavol kázal. Cieľom tejto lekcie je premyslieť „ako robíme veci“ tak, aby sme mohli s istotou povedať, že sú viac založené na Kristovi a Jeho Slove ako na našich ľudských tradíciách.

Keď sa rozhodneme *nerozmýšľať o* svojej filozofii služby, vedie to k tomu, že sa *slepo držíme svojej momentálnej filozofie*, ktorá je obyčajne založená na našich tradíciách.

B. Filozofia služby zakladania zborov

Predošlá lekcia sa už zaoberala definíciou Cirkvi a jej prehlásením o cieli. Tieto tri zložky na sebe vzájomne budujú nasledovným spôsobom:

- Definícia – **Čo** je Cirkev.
- Cieľ – **Prečo** tu je zbor/cirkev.
- Filozofia stratégia – **Ako** zbor/cirkev slúži.

V tejto lekcii je otázka špecificky postavená takto: „Ako by mal zakladateľ zboru slúžiť?“ Každý účastník bude mať príležitosť premyslieť si túto dôležitú otázku, keď bude vyplňovať pracovný list v prílohe 8A.

Obr. 8.1 Logická postupnosť

II. POTREBA FILOZOFIE SLUŽBY ZAKLADANIA ZBOROV

Je množstvo dôvodov, prečo by mal mať každý zakladateľ zboru filozofiu služby, ktorá je sformulovaná špecificky pre jeho alebo jej situáciu. Tieto dôvody zahŕňajú rovnako biblické učenie ako aj praktické vypracovanie filozofie.

A. Biblia učí o potrebe starostlivého plánovania

Pojem „filozofia služby“ sa v Písme nenachádza, ale táto koncepcia starostlivého plánovania pri súčasnej dôvere v Boha sa v ňom nachádza.

- Príslovia 14:15: „Hlúpy verí každému slovu; ale opatrný rozumie svojmu kroku.“
- Príslovia 15:22: „Kde nieto rady, plány sa rušia; daria sa však, kde je dosť poradcov.“ (Evanjelický preklad)

1. Príklad Ježiša Krista

Ježišov život a služba svedčia o tom, že mal veľmi jasný zámer a jasný spôsob, ako ho dosiahnuť. Vidíme, že Ježiš mal vždy na mysli koniec a výsledok. Nedovolil, aby Ho niečo odviedlo od Jeho zámeru. Posúďte nasledovné texty:

- Matúš 16:21-23: Ježiš viedol s istotou svoje kroky ku krížu.
- Marek 1:45: Vidíme, že Ježiš sa musel vzdať konania istých dobrých vecí a kázania väčšiemu počtu ľudí, aby zostal sústredený na svoje poslanie.
- Ján 6:5: Ježiš vopred plánoval zázrak, ktorý sa chystal vykonať, hoci to dokonca nezjavil ani svojim učeníkom.

2. Príklad Pavla

Apoštol Pavol tiež plánoval v čom a ako by mal slúžiť v súlade so svojimi kresťanskými princípmi a presvedčením. Pripúšťal, že Boh môže meniť jeho plány, čo aj často robil. Avšak Pavol zjavne nepomýšľal na to, že toto by mu malo brániť v starostlivom plánovaní, ako bude robiť svoju službu. Tu je niekoľko príkladov Pavlovho plánovania

- Rimanom 15:20: Pavol sa rozhodol, že jeho stratégiou bude zvestovať Krista na tých miestach, kde Ho ešte nepoznali.
- 1.Korinťanom 2:1-2: Pavol sa rozhodol obmedziť obsah svojho kázania na jednoduchý fakt Kristovho kríža.
- 1. Korinťanom 9:12: Pavol sa rozhodol neprijať podporu, aby neboli pochybnosti ohľadom jeho motívov prečo káže.
- 1. Korinťanom 9:20: Pavol sa rozhodol prispôsobiť sa kultúrnym zvykom tých, ktorých chcel zasiahnuť.
- Skutky 16:3: Pavol obrezal Timotea, aby nebol pre Židov pohoršením.

B. Filozofia služby zakladania zborov je praktická

Filozofia služby nám pomáha sústrediť sa na „dobré skutky, ktoré Bôh vopred prihotovil, aby sme v nich chodili.“ (Ef.2:10). Môže nás viesť a pomôcť nám robiť rozhodnutia v ťažkých situáciách, keď sa dve cesty alebo rozhodnutia zdajú správnymi. Je to merítko na kontrolu, čo zapadá a čo nie do našej služby.

Faktom je, že každý, kto je zapojený v službe, má filozofiu služby. Možno nie je napísaná. Možno by ju nevedel jasne formulovať. Možno si ani nie je vedomý, že vôbec existuje – ale existuje. Je to preto, lebo *my všetci máme nejaké chápanie toho ako slúžiť*! A to tvorí filozofiu služby. Preto nie je možné nemať filozofiu služby. Sú len dve možnosti. Môžeme:

Každý, kto je zapojený v službe, už má filozofiu služby – či si toho je alebo nie je vedomý.

- Starostlivo svoju filozofiu preskúmať, aby sme sa uistili, že je založená na Písme.
- Ignorovať ju a riskovať to, že budeme namiesto pravdy propagovať ľudské tradície.

Nepochybne je ten prvý prístup lepší. Táto lekcia a pracovný list v nasledovnej prílohe, sú vytvorené tak, aby vám pomohli sformulovať filozofiu zakladania zborov a kriticky preskúmať, či je tou najefektívnejšou.

C. Jasná filozofia služby zakladania zborov sa zameriava na naše činy

Definícia Cirkvi a cieľ Cirkvi zostávajú čisto teoretickými, pokiaľ im nedovolíme, aby tvarovali našu filozofiu služby zakladania zborov. V tom bode sa presúvame od teórie k tým najpraktickejším otázkam toho „*Ako založím zbor*?“ Prehlásenie o filozofii služby zakladania zborov, ktoré budete písať, bude formovať vaše myslenie v špecifických krokoch a prioritách, ktoré budete mať, keď budete rozvíjať nový zbor. Pomôže vám vyhýbať sa nasledovným chybám:

- že budete strácať čas neproduktívnymi činnosťami alebo programami.
- že prehliadnete podstatné činnosti alebo zložky, ktoré potrebuje rastúci zbor.

D. Filozofia zakladania zborov by mala byť špecifická

Každý zakladateľ zboru, tím zakladania zboru alebo zbor by mal mať SVOJU VLASTNÚ filozofiu služby zakladania zborov. Boh dal každému veriacemu iné duchovné dary. Takisto je každý človek fyzicky, duchovne a citovo jedinečný. Výsledkom je, že metóda, ktorú jeden človek používa efektívne vo svojej službe, nemusí byť vhodná pre druhého. Podobne ľudia, ktorým slúžime, sú tiež jedineční. Naviac, každé mestečko alebo cieľová oblasť má odlišnú históriu a kultúru. Preto filozofia služby zakladania zborov by mala byť špecifická pre každú túto oblasť.

1. Zakladateľ zboru

Filozofia služby zakladania zborov by mala začať tým, že zakladateľ zboru pochopí rovnako svoje silné i slabé stránky. Mala by definovať *ako* môže on alebo ona čo najlepšie využiť svoje silné stránky a minimalizovať slabosti. Mala by tiež brať do úvahy také veci ako sú rodina, práca alebo ďalšie osobné záväzky. Napríklad, zakladateľ zboru, ktorý je slabým rečníkom by mohol vypracovať filozofiu služby zakladania zborov, ktorá by zdôrazňovala osobné vzťahy a evanjelizáciu cez priateľstvá. Potreby jeho rodiny by mohli umožniť alebo znemožniť vlastný život v cieľovej oblasti. Každopádne by táto filozofia mala byť uskutočniteľná a efektívna pre človeka, ktorý ju bude napĺňať.

2. Tím zakladania zborov

Tímy sú určite najlepším spôsobom ako zakladať nové zbory. V niektorých prípadoch tím jednoducho k dispozícii nie je, ale kdekoľvek je to možné, tímy by mali byť používané. Je veľmi zriedkavé nájsť človeka, ktorý je tak dobre vyvážený a schopný, že je schopný dosiahnuť viac než tím. Kombinácia ľudí v dobrom tíme znásobuje počet duchovných darov a schopností rovnako ako aj skúsenosť a energiu, ktorá môže byť vložená do zakladania nového zboru.

Dobre premyslená filozofia služby zakladania zborov vezme do úvahy silné i slabé stránky každého člena a maximalizuje ich produktivitu.

Aby sa pri tejto rôznosti darov, schopností a druhov osobností dosiahol ich potenciál, musí jestvovať uskutočniteľný plán na koordinovanie členov tímu a na vedenie ich aktivít. Dobre premyslená filozofia služby zakladania zborov vezme do úvahy silné i slabé stránky každého člena a maximalizuje ich produktivitu. Keďže kombinácia členov tímu je v každom jednotlivom prípade odlišná, filozofia musí byť vytvorená tak, aby sedela každému tímu.

3. Nový zbor

Každý nový zbor je značne odlišný vzhľadom na kultúru, vek, sociálnu úroveň, vzdelanie, skúsenosť, jazyk, a dokonca osobné preferencie jeho členov. Je nemožné použiť efektívne ten istý plán vo všetkých situáciách. Primeraná filozofia služby zakladania zborov preskúma cieľovú oblasť a ľudí, aby stanovila ako ich čo *najefektívnejšie* osloviť. Tiež stanoví, ktoré *formy* by boli pre duchovný rast tej-ktorej konkrétnej skupiny najvhodnejšie.

III. OBSAH EFEKTÍVNEJ FILOZOFIE SLUŽBY ZAKLADANIA ZBOROV

Hoci každá filozofia služby zakladania zborov bude jedinečná, jestvujú niektoré spoločné stavebné kamene, ktoré by mali byť v každej z nich prítomné. Každý z týchto kameňov vyžaduje úvahu a prípravu, ale urobí finálny produkt oveľa užitočnejším a efektívnejším.

A. Stavia na definícii a cieli

Ako je to ukázané na obr. 8.1, filozofia služby zakladania zborov stavia na definícii cirkvi a cieli cirkvi, ktorý ste už skôr vypracovali. Keď už raz chápete, **čo** cirkev je a **prečo** by mal existovať nový zbor, ktorý založíte, ďalším krokom je rozhodnúť sa **ako** môžete efektívne dosiahnuť túto úlohu.

Filozofia služby zakladania zborov *musí byť viac založená na biblickej definícii a cieli Cirkvi,* ako jednoducho znovu oznamovať ako sme robili veci v minulosti.

Dôležitým poňatím tu je, že filozofia služby zakladania zborov *musí byť viac založená na biblickej definícii a cieli Cirkvi,* než aby len znovu oznamovala ako sme veci robili v minulosti. Stavanie na ľudských tradíciách, bez ohľadu na to ako dobre mienených, nie je *nikdy* prijateľnou náhradou za vynaloženie úsilia, aby sa študovalo Slovo a nasledovali jeho pravidlá.

B. Je kontextovo špecifická

Vhodná filozofia bude založená na špecifickom kontexte, v ktorom bude používaná. Toto vyžaduje, aby sme v cieľovej oblasti urobili potrebný prieskum. Iné časti tohto materiálu popisujú ako takýto prieskum zostaviť a analyzovať. Táto počiatočná snaha počas prieskumu a plánovania môže značne zredukovať premrhaný čas a neskoršiu námahu tým, že nás vedie správnym smerom a pomáha nám vybrať si správne metódy a prístupy.

C. Je sústredená na ľudí

Budovy, vybavenie, doprava, financie a iné praktické záležitosti by mali byť zobraté do úvahy vo filozofii služby zakladania zborov. Avšak nikdy by nemali *dominovať* tomuto procesu! Musí sa vždy, vždy mať na pamäti, že ľudia sú tým najdôležitejším a že ich spasenie a duchovný rast je predmetom nášho úsilia. Dobrá filozofia služby zakladania zborov zabezpečí napĺňanie potrieb skutočného *zboru – ľudí* – než aby sa sústredila na druhotné veci.

D. Je užitočným vyhodnocovacím nástrojom

Správne navrhnutá filozofia služby zakladania zborov bude veľmi praktická a užitočná. Bude nám pomáhať, aby sme vydržali robiť tie najdôležitejšie veci v správnom čase a správnym spôsobom. Mali by sme potom vidieť z nášho úsilia viac ovocia, keďže budeme robiť lepšie rozhodnutia ohľadom každého kroku služby. Z tohto dôvodu venujeme príprave prehlásenia čas.

Aby sme dosiahli maximum pozitívnych výsledkov, potrebujeme pozorne zostaviť filozofiu tak, aby bola jednoduchá, jasná a zrozumiteľná. Celý tím zakladania zborov by jej mal rozumieť a súhlasiť s ňou. Mala by vyjadrovať konsenzus o tom, *ako presne budeme tento nový zbor zakladať.*

IV. ZOSTAVOVANIE VLASTNEJ FILOZOFIE SLUŽBY ZAKLADANIA ZBOROV

Príloha 8A je pracovným listom, ktorý vám pomôže prejsť procesom písania filozofie služby zakladania zborov. Najviac času vyučovania by ste mali stráviť na tomto procese. Ak máte tím zakladania zborov, mali by ste spolu s nimi zopakovať tento proces, aby ste prišli k filozofii, na ktorej sa môžete všetci zhodnúť a celým srdcom na nej spoločne pracovať.

V. PRÍKLAD FILOZOFIE SLUŽBY

Obr. 8.2 je ukážkou filozofie služby jedného zboru. Nie je typická pre novozakladaný zbor, a preto vaše prehlásenie bude trochu odlišné. Môže však slúžiť ako návod pri písaní vašej vlastnej filozofie.

Pri čítaní tejto ukážky si všimnite dôraz na ľudí, ich uctievanie a ich duchovný rast. V ktorých ďalších ohľadoch je toto prehlásenie dobrou filozofiou? v ktorých oblastiach by bolo potrebné zlepšenie na základe princípov, ktoré sme práve študovali?

Obr. 8.2 Ukážka misijného prehlásenia miestneho zboru

UKÁŽKA MISIJNÉHO PREHLÁSENIA

Smithville Community Church jestvuje aby:

1. VYVYŠOVAL Boha Otca, Syna a Ducha Svätého skrze

a. chválu, modlitbu, uctievanie a oslavu Božej slávy, svätosti, pravdy, krásy a lásky,

b. spoločenstvo s Ježišom Kristom ako milujúcim, mocným Spasiteľom, Pánom a Kráľom,

c. jednotu a chválu stvorenú prítomnosťou Ducha Svätého a spoločne vyjadrenú skrze ovocie a dary Ducha.

2. USTANOVIL starajúce sa spoločenstvo veriacich skrze

a. povzbudzovanie prostredia lásky, prijatia a odpustenia,

b. rozvoj vrelosti, starostlivosti a podporných vzťahov,

c. službu a obeť k napĺňaniu vzájomných potrieb.

3. VYSTROJIL veriacich k efektívnej službe skrze

a. kázanie a vyučovanie, ktoré verne vykladá Slovo Božie, pričom je aplikované do každodenných záležitostí a potrieb ľudí,

b. vyučovanie, objavovanie, rozpoznávanie, rozvoj a používanie darov Ducha každým veriacim,

c. výchovou ku službe a vystrojovaním veriacich k poznaniu Kristovej vôle, k skúsenosti Kristovej moci a ku konaniu Kristových skutkov.

4. ROZŠIROVAL Dobrú zvesť o Kristovi svetu skrze

a. evanjelizáciu do okolitej komunity, ktorá je obrazotvorná, citlivá a účastná, pričom používané tvorivé formy evanjelizácie a komunikácie hlásajú, že ľudia by sa mali kajať, vyznávať Krista, vkladať svoju dôveru v Boha skrze Neho, prijať Ho ako Spasiteľa a slúžiť Mu ako svojmu Kráľovi v spoločenstve Jeho Cirkvi,

b. záujem o celého človeka službou emocionálnym, fyzickým, sociálnym a duchovným potrebám privádzajúc ho k celistvosti v rámci našej komunity,

c. zaviazanie sa pre zakladanie zborov a znovuoživovanie cirkvi po celom svete.

OTÁZKY NA ZHRNUTIE

- Ako filozofia služby pomáha zakladateľom zborov?
- V akom zmysle je filozofia služby biblická?
- Čo obsahuje filozofia služby?

AKČNÝ PLÁN

Vyplňte prílohu 8A, „Zostavenie filozofie služby zakladania zborov“.

ZDROJE

- DeWitt, Larry. *Nepublikované poznámky (Unpublished Notes from CPR2000),* Calvary Community Church, 1985.
- Fuller, Charles E. *Ako založiť zbor (How To Plant A Church; Advanced Seminar)*. Church Growth Institute. 1986.
- Logan, Robert. *Čo je za cirkevným rastom (Beyond Church Growth)*. Grand Rapids, MI: Revell, 1989.
- Martin, Robert W. *Poznámky k filozofii služby (Notes on a Philosophy of Ministry)*. Camino Real Community Church. 1993.
- Morris, Linus J. *Vysoký vplyv cirkvi (The High Impact Church).* Thousand Oaks, CA: Christian Associates International, 1998.

CIRKEV
PRÍLOHA
8A

Zostavenie filozofie služby zakladania zborov

ÚVOD

K tomu, aby ste vypracovali jasnú filozofiu služby zakladania zborov, potrebujete zvážiť nasledovné:

- Mali by ste mať jasné porozumenie toho, k čomu Boh povoláva Cirkev, aby tým bola a to konala (Prehlásenie o cieli) a k čomu Boh povoláva váš nový zbor, aby tým bol a to konal. Čo chce Boh od vás, ako nového zboru, aby ste dosiahli počas nasledujúcich 3-5 rokov?
- Mali by ste poznať svoju cieľovú skupinu poslucháčov. Kto sú tí ľudia, ktorých sa snažíte osloviť?
- Ktoré formy sú uskutočniteľné, aby ste ich mohli použiť na založenie vášho nového zboru (bohoslužby, bunkové skupinky, biblická škola, evanjelizácia, modlitebné trojice, atď.)
- Aké sú obdarovania, silné stránky a slabiny vás samých a vášho tímu?

I. OTÁZKY PRI ZOSTAVOVANÍ FILOZOFIE SLUŽBY

Odpovedzte na nasledujúce otázky spolu s ostatnými členmi vášho tímu zakladania zborov.

A. Ktorými tromi slovami by ste chceli opísať nový zbor, ktorý zakladáte?

B. Kto tvorí komunitu, ktorú sa snažíte osloviť? Aké typy ľudí sa stanú súčasťou vášho zboru?

C. Čím bude tento zbor jedinečný?

D. Čo by mohla byť tá najpríťažlivejšia vec na vašom zbore?

E. Čo je na vašom zbore také príťažlivé, aby to pritiahlo ľudí v mestečku/dedine, ktoré sa snažíte osloviť?

F. Pre koho bude váš zbor najpríťažlivejší?

G. Koho by ste chceli, aby váš zbor pritiahol?

H. Aké programy a aktivity by mohli byť úspešné pre tento zbor? Ako budete merať tento úspech?

II. JEDINEČNÉ CHARAKTERISTIKY VÁŠHO ZBORU

Čo je jedinečné alebo charakteristické na tom, ako váš zbor robí to, čo robí (bude robiť) v nasledujúcich oblastiach — uctievanie, vyučovanie Písma, evanjelizácia, spoločenstvo, správa, práca s deťmi a mládežou, vzťahy k miestnej komunite, sociálne služby, misia, vierouka, financie, zdroje, budovy, iné.

III. ŠTÝL SLUŽBY

V jednom alebo v dvoch odstavcoch popíšte štýl služby, ktorý vy máte ako víziu pre váš zbor. Čo bude vaša jedinečná zborová „charakteristika“?

IV. HODNOTY

Ktoré sú hlavné **hodnoty** vášho nového zboru? Aké názory budú viesť vaše úsilie v službe počas nadchádzajúcich mesiacov a rokov? Uveďte teraz aspoň 10 hodnôt.

V. FORMULUJTE SVOJU FILOZOFIU SLUŽBY

V dvoch odstavcoch sa pokúste napísať vyjadrenie vašej filozofie služby, ktoré obsahuje zložky z tohto pracovného listu. Viete navrhnúť slogan, ktorý by len niekoľkými slovami vystihoval vašu filozofiu služby?

Moja filozofia služby zakladania zborov:
Slogan môjho zboru:

VI. PREDISKUTUJTE A POROVNAJTE SVOJE FORMULÁCIE S OSTATNÝMI

Majte na pamäti, že žiadne dve situácie nie sú rovnaké, a preto žiadne dve filozofie nebudú rovnaké, prediskutujte a porovnajte vaše formulácie s vyjadreniami ostatných účastníkov. Potom to svoje prediskutujte s vedúcimi zboru a členmi vášho tímu zakladania zborov. Často prehodnocujte toto vyjadrenie a používajte ho počas procesu zakladania zboru, aby ste prehodnotili, či robíte alebo nerobíte správne veci správnym spôsobom.

DUCHOVNÝ CHARAKTER

DUCHOVNÝ CHARAKTER

LEKCIA 6

Žijeme ako synovia, nie ako siroty

GALAŤANOM 4:1-7

☞ **Cieľ lekcie**

Cieľom tejto lekcie je pomôcť zakladateľom zboru stať sa opravdivejšími v ich vzťahu s Bohom, ako chápu pravdu a dôsledky svojho prijatia Bohom.

☞ **Hlavné body**

- Žiť ako duchovná sirota vedie k duchovnej neistote a spoliehaniu sa na seba.
- Žiť ako duchovné Božie dieťa vedie ku kráčaniu s Bohom, ktoré je založené na vďačnosti a viere.

☞ **Požadované výsledky**

Po preštudovaní tejto lekcie by účastníci mali:

- Chápať, že boli adoptovaní Bohom a stali sa milovanými synmi a dcérami.
- Chápať, ako môžu upadnúť do mentality siroty, čo paralyzuje život i službu.
- Stať sa presvedčenejšími o Božej láske ako synovia a dcéry, byť schopní vyrovnať sa s neúspechmi, neistotami a obavami na základe ich vzťahu s Bohom, nie na základe svojich výkonov.
- Smelo evanjelizovať a plniť úlohu zakladania zborov nie ako tí, ktorí sú sami, ale ako milovaní synovia a dcéry, ktorí sú v partnerskom vzťahu so svojím nebeským Otcom.

☞ **Doporučenia pre inštruktorov**

Zadajte účastníkom hneď v prvý deň „jazykovú úlohu“ (nájdete ju na konci tejto lekcie). Potom ju po niekoľkých dňoch skontrolujte, aby ste videli, ako dobre ju splnili. Táto úloha nám má jednoducho pomôcť stať sa poctivejšími ohľadom moci hriechu v nás a našej skutočnej potreby milosti a moci.

Prosím, všimnite si: pojem „syn“ nemá v úmysle vylúčiť ženy. Pojem „syn“ je používaný, pretože Pavol používa tento pojem vo svojom liste Galaťanom. Dcéry sú rovnako Božími deťmi.

Bolo by užitočné podeliť sa o vaše vlastné skúsenosti, ktoré sa týkajú tohto materiálu. Buďte v tom citliví!

ÚVOD

Božie Slovo nás učí, že všetci máme Stvoriteľa, ktorý nám chce byť milujúcim Otcom (Mat.6:26, 32). Kvôli našej tendencii búriť sa, sme Ho opustili, aby sme žili svoje životy spôsobom, akým sami chceme. Toto rozhodnutie odvrátiť sa od Boha značne ovplyvňuje naše myslenie a naše správanie. V mnohých prípadoch zapríčiňuje, že myslíme a konáme ako siroty.

V tejto lekcii spolu posúdime, že dokonca aj ako kresťania rozmýšľame a konáme ako siroty. Pozrieme sa na Galaťanom 4:1-7, kde je popísaný vzťah, do ktorého vstupuje každý kresťan s Bohom. A nakoniec sa naučíme ako žiť viac ako synovia/dcéry, ktorí patria nebeskému Otcovi a sú Ním večne milovaní.

I. ŽIŤ AKO SIROTA

Ak ste už niekedy navštívili detský domov a strávili ste čas spoznávaním týchto neobyčajných detí, možno ste si všimli niektoré vzory myslenia a správania, ktoré sú medzi nimi celkom bežné. Tu sú niektoré.

A. Siroty sú plné strachu a veľkej neistoty.

Zanedbanie a v niektorých prípadoch zrieknutie sa rodičmi zanecháva sirotu s hlbokou neistotou ohľadom života a tým, čo sa môže ďalej diať. Pre väčšinu z nás, budúcnosť, ktorú ešte nevidíme, nie je niečo, čím sa príliš trápime, ale pri dieťati, kde sa to nemysliteľné už stalo (mama a oco tu pre neho nie sú), vyzerá budúcnosť dosť desivo.

B. Siroty žijú s abnormálnou mierou záujmu o seba.

Každá sirota porovnáva to čo má s tým, čo vlastnia ostatné deti. Z tohto dôvodu, tvrdia vychovávatelia, ak je niečo dané jednému dieťaťu, má to byť dané každému dieťaťu. Dokonca aj potom, keď deti uprednostňujú určité farby, prepukne medzi nimi strašná žiarlivosť, keď jedno dieťa dostane „výnimočnú farbu“.

C. Siroty nesú v sebe hlboké vedomie osamotenosti.

Osirotené deti majú pocit, že oni skutočne nikomu nepatria, pretože ich vlastní mama a oco sa ich vzdali (alebo boli vzatí preč). Tým, že boli pozbavení biologického „práva“, nejestvuje nikto, kto by bol s nimi „spojený“ a je ťažké týmto sirotám uveriť, že niekomu na nich skutočne záleží.

II. KRESŤANIA, KTORÍ ROZMÝŠĽAJÚ A KONAJÚ AKO SIROTY

Teraz najprv posúďme ako rozmýšľame a konáme ako siroty my sami. Siroty, ako sme povedali, sa cítia vo svete osamotené. Sú tiež plné strachu a neistoty. Bez otca alebo matky, ktorí by sa o nich starali, sú plní obáv ohľadom svojich vlastných potrieb. Majú pocit, že sa musia postarať o seba sami. *Neznie to podobne, ako opis vášho vlastného života?*

Takéto pocity prežívame najväčšmi vtedy, keď sa zdá, že život sa rozpadáva alebo niečo sa nám nedarí. Ako reagujeme na ťažkosti? Čo si myslíme? Nestávame sa úzkostlivými a nepanikárime? Nemyslíme si niekedy, že veci idú zle, lebo Boh pri svojich mnohých záležitostiach na nás zabudol? Začneme sa trápiť, alebo sa staneme znechutenými a vzdáme to. Mnohokrát, keď sa cítime veľmi nepochopení, obviňujeme zo svojich problémov niekoho iného. Seba považujeme za „obete“. Inokedy sa staneme frustrovaní a berieme veci do svojich vlastných rúk tak, že zavedieme prísnu kontrolu. S touto kontrolou sa pokúšame zastaviť ďalšie rozpadávanie sa sveta. Vo všetkých týchto reakciách ukazujeme svoju pýchu alebo nedostatok viery v to, čo Boh zjavil o sebe a o Jeho vzťahu s nami. Stávame sa duchovnými sirotami.

Príklad

Jedna žena sa stala kresťankou, ale nebola si istá Božou láskou. Jeden z dôvodov bol istý incident v jej detstve s jej vlastnými otcom. Keď bola veľmi malá, boli so sestrou vonku vyvesiť prádlo. Nemohla dosiahnuť na šnúru na prádlo, tak sa rozhodla zavesiť bielu košeľu svojho otca na držadlá fúrika, ktoré boli veľmi hrdzavé. Samozrejme, keď sa košeľa usušila, pofarbila sa týmito hrdzavými držadlami. Košeľa bola zničená. Keď to zistil jej otec, bol na ňu neprimerane nahnevaný.

Toto dieťa neurobilo vo svojej mysli nič zlé. Ona zavesila košeľu s najlepšími úmyslami nepoznajúc dôsledky zavesenia košele na hrdzavé tyče. Mnoho otcov by prepáčilo dieťaťu takú vec, alebo prinajmenšom by vyhrešili dieťa veľmi mierne. Avšak tento otec jej vynadal tak, akoby úmyselne neposlúchla, alebo sa proti nemu búrila. Vyrástla v domnienke, že jej otec ju nikdy nemal rád.

Takto často vnímame Boha. Myslíme si, že sa na nás hnevá, že je vzdialený, že len čaká na to, aby nás potrestal. Cítime sa, akoby sme Ním neboli nikdy skutočne prijatí a milovaní. Náš pohľad na Boha je ako na rozvážneho, nezaujatého Sudcu. Náš vzťah s Ním sa zdá byť tenký a neistý, založený na tom, aký dobrý je náš výkon.

Ale takto nie je náš vzťah s Bohom popísaný v Galaťanom 4. Neprestaneme rozmýšľať a konať ako siroty, pokiaľ neuveríme tomu, ako Boh opisuje svoj vzťah s nami. Potrebujeme porozumieť základu tohto vzťahu a dôsledkom nášho synovstva. Obráťme sa ku Galaťanom 4 a posúďme túto analógiu nášho vzťahu s Bohom (čítajte Gal.4:1-7).

III. NAŠE SYNOVSTVO S BOHOM

A. Analógia „úplne dospelého" syna

Apoštol Pavol konfrontuje omyl, do ktorého upadli galatskí kresťania. Keď sa pozrieme na tento text, vidíme, že galatskí začali zabúdať na to, ako vstúpili do správneho vzťahu s Bohom, ako mali pokračovať v tomto vzťahu a ako budú prijímať Božie zasľúbenia. Vrátili sa k zmýšľaniu, že sú spasení a prijatí Bohom prinajmenšom z časti vďaka svojej poslušnosti Božiemu zákonu. Pavol ich znovu učí, že je to jedine vierou v evanjelium, ako boli ospravedlnení pred Bohom a prijali Ducha Svätého. Na základe viery v zasľúbenia dané Bohom skrze Krista videli Jeho prítomné požehnanie a dielo vo svojich životoch. Na konci tretej kapitoly prichádza k záveru, že Zákon bol daný Bohom, aby odhalil našu skutočnú hriešnosť a viedol nás ku Kristovi. Po tom, čo sme uverili evanjeliu a sme v Kristovi, už viac nie sme pod týmto zákonom. Teraz sme synovia Boží.

Potom Pavol vo štvrtej kapitole podrobnejšie vysvetľuje ako sme boli adoptovaní Bohom a čo naše synovstvo skutočne znamená. Používa nasledujúcu bežnú skúsenosť tých dní, aby nám podal obraz tohto vzťahu, ktorý máme teraz s Bohom:

Keď bol syn mladý, hoci bol určite dedičom majetku svojho otca, zostával pod poručníkmi a správcami, ktorí boli zodpovední za výchovu a záležitosti dieťaťa. Počas tohto obdobia syn nemal žiadne práva zaobchádzať s majetkom alebo robiť rozhodnutia, ktoré by otcov majetok ovplyvnili. V istom zmysle sa nelíšil od otroka. V určitom čase, ktorý bol určený každým otcom, bolo toto obmedzenie zrušené a majetok bol odovzdaný synovi, aby ho spravoval, ako sa mu to hodí. V tejto chvíli sa dedič stal úplne dospelým „privilegovaným" synom. Takto sme opísaní v našom vzťahu s Bohom. Sme úplne dospelí, privilegovaní synovia. Čo to teraz pre nás znamená?

B. Význam tejto analógie.

Ako apoštol Pavol vysvetľuje, predtým, ako sme v Kristovi, sme držaní v otroctve elementárnych princípov sveta. Žida drží v otroctve Mojžišov Zákon a odsudzuje ho. Bráni mu prijať Božie zasľúbenia. Pohania tiež spoznali odsúdenie zo svojho svedomia (Rim.2:14-15), podľa ktorého sú formované morálne a náboženské normy. Nech už žijeme pod hociktorým z týchto princípov, tieto princípy nás obviňujú z nedokonalosti a našej nehodnosti, aby sme boli Bohom milovaní. Sme nimi držaní v otroctve a sme si vedomí svojho odsúdenia.

Ale v Kristovi sme vykúpení; trest za naše hriechy je úplne odpustený. Sme oslobodení z tohto otroctva odsúdenia (Rim.8:1). Preto sa nemáme znova vkladať do tohto otroctva. Mali by sme veriť, že sme oslobodení, adoptovaní Bohom ako privilegovaní synovia; prijali sme všetky zasľúbenia dané tým, ktorí boli vykúpení Ježišom Kristom. Aby sme boli uistení o tom, že toto oslobodenie sa naozaj uskutočnilo, Boh poslal svojho Ducha, aby prebýval v nás, prevoláva k nášmu duchu, že odsudzujúci výrok súdu bol odstránený. Boh už viac nie je pre nás sudcom, ale teraz je naším milujúcim Otcom. Pavol používa slovo „abba", ktoré bolo v tých dňoch tým najroztomilejším oslovením otca (Rim.8:15-17). Naše dnešné výrazy „ocko" alebo „tatko" vystihujú myšlienku tohto pojmu, ktorý hovorí o Božom prejave lásky voči nám. Božie právo sa zmenilo na milosrdenstvo. Už nás viac neodsudzuje, ale nás adoptoval, aby nám smel udeliť všetky svoje zasľúbenia.

Boh už viac nie je pre nás sudcom, ale teraz je naším milujúcim Otcom.

Môžeme žiť s odvahou a istotou vďaka tomu, kým je náš Otec. Už viac niet neistoty, nie je žiaden dôvod dokazovať svoju hodnotu. Už viac niet strachu z tvrdého trestu. Už viac niet samoty. Máme milujúceho otca, ktorý nás neopustí – ktorý nás miluje!

IV. V ČOM NESPRÁVNE CHÁPEME SVOJE SYNOVSTVO

Evanjelium je základom nášho synovstva. Keď je naše poznanie evanjelia nesprávne, nerozumieme ani nášmu postaveniu Božích detí.

Čím to je, že my, prijatí synovia a dcéry, sa tak často prichytíme, že konáme ako siroty? Prečo sa cítime celí opustení, plní obáv a sústredenia na seba? Je to preto, lebo degradujeme evanjelium Ježiša Krista a jeho platnosť pre naše životy. Evanjelium je základom nášho synovstva. Keď je naše poznanie evanjelia nesprávne, nerozumieme ani nášmu postaveniu Božích detí. Deje sa to niekoľkými spôsobmi.

A. Pýchou degradujeme evanjelium

Evanjelium je dobrou správou, ale aj silným liekom, ktorý užiť môže byť ťažké. Pokoruje nás pripomínajúc nám, že sme hriešnici, ktorí nemôžu zachrániť samých seba. Dokonca aj ako kresťania často povyšujeme seba nad druhých. Dokonca si myslíme, že v skutočnosti nepotrebujeme Božiu pomoc. Žijeme pre svoju slávu a pre svoje vlastné sebecké ciele. Žijeme, aby sme dosiahli svoje vlastné ciele, aby sme seba povýšili. Ak nejaká činnosť alebo osoba neprispieva do nášho programu, potom nechceme s tým alebo s ním nič mať. Naša nezávislosť núti Boha nechať nás bojovať samých. Stávame sa sirotami kvôli svojej pýche.

Pravdou je, že máme veľký problém, keď dôverujeme svojim vlastným schopnostiam (v „telo“ – Gal.3:3). Keď sme plní pýchy, pokúšame sa ustanoviť svoju vlastnú spravodlivosť namiesto toho, aby sme sa spoľahli na Kristovu spravodlivosť. Jeden z indikátorov tohto je to, keď stále rozmýšľame o tom, ako naše konanie vnímajú ostatní.

Toto robíme napríklad aj v oblasti lásky ku svojej rodine. Predstavte si muža, ktorý rozmýšľa: „Som schopný milovať svoju manželku a deti. Čo na tom môže byť ťažké?“ Keď sa spolieha na svoje vlastné schopnosti, robí veci, o ktorých si myslí, že jeho manželku potešia. Jedného dňa, keď príde domov s kyticou kvetov pre svoju manželku, ona ho šokuje a povie: „Miláčik, ja skutočne necítim, že by si ma miloval. Viem, že máme dnes na večeru nejakých priateľov. Kvety mi kúpiš vždy, keď máme niekoho u nás.“ Skrytý (sebapovyšujúci) motív – aby som pred druhými vyzeral ako milujúci manžel – bol schovaný v srdci tohto muža, takže ani nespozoroval, čo robil. Keď sa pozrieme bližšie na spôsob, akým milujeme našich partnerov, pravdepodobne by sme videli, ako úboho ich v skutočnosti milujeme.

Boli sme znovuzrodení Duchom Svätým a boli sme oslobodení od nadvlády hriechu. Duch teraz prebýva v nás, aby nám pomohol premáhať hriech. Avšak sme na omyle, ak si myslíme, že toto znamená, že telo samotné bolo nejako očistené (Rim.7:17-18) a už viac nebudeme bojovať s vplyvom jeho zlých žiadostí. **Musíme byť pred Bohom nanajvýš poctiví ohľadom nášho hriechu.** Ešte stále máme vážny problém so svojím telom a musíme sa stať hlboko zlomenými ohľadom tejto veci. Potrebujeme rásť v našej závislosti na Duchu Svätom, aby nám pomohol prekonať tento silný vplyv zla, ktoré je v nás. Moc Ducha môže byť uvoľnená, len ak sme si vedomí, že potrebujeme Jeho pomoc, ale pýcha nám bude brániť, aby sme si uvedomili túto potrebu.

B. Degradovanie evanjelia skrze neveru

Iný spôsob, akým degradujeme evanjelium, je to, že prestaneme veriť Božiemu zasľúbeniu milosti, ktoré je založené jedine na smrti Ježiša Krista na kríži. Ako prejav lásky sa mnohí z nás snažia slúžiť Bohu a uctiť Ho. Padneme a sme zničení svojim zlyhaním. Znovu sa musíme kajať – tentokrát za náš hriech nevery. Musíme stále veriť pravde evanjelia, ktoré nám hovorí, že je to milosťou a niet iného dôvodu, ktorým sme boli učinení Božíme deťmi.

Musíme sa stať oveľa poctivejšími ohľadom nášho hriechu a prestaneme degradovať evanjelium, ak pochopíme skutočnú podstatu Božej lásky voči nám a bohaté požehnanie nášho synovstva voči Nemu. Toto je veľmi dôležité. Inak sa budeme naďalej cítiť sami, mysliac si, že život je celkom na nás. Naše zlyhania nás budú naďalej prenasledovať, keď sa naša vina zmení na odsúdenie. Naša služba Bohu sa stane otrockou povinnosťou, ktorej váhu nemôžeme uniesť. Staneme sa nevďačnými voči Bohu a iným bez toho, aby nami pohla skutočnosť, že Ježiš Kristus trpel a zomrel za náš hriech, aby nás urobil privilegovanými synmi.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Akým spôsobom ste degradovali svoj hriech?
- Ako ste degradovali evanjelium?
- V akých situáciách konáte ako duchovné siroty?
- Odsudzuje Boh svoje deti rovnako ako tých, ktorí Ho nepoznajú?
- Prečo nám Boh dal privilégium synovstva?
- Ako nám pochopenie synovstva pomáha byť poctivými voči svojmu hriechu?

AKČNÝ PLÁN

„Jazykové zadanie":
Počas nasledujúcich dvoch dní neohovárajte, nehovorte zle o niekom inom, nesťažujte sa, neobhajujte sa, keď niekto hovorí o nejakej vašej chybe a nechváľte sa svojimi úspechmi. O druhých hovorte len v dobrom, vzdávajte vo všetkom Bohu vďaku, poctivo priznajte, keď sa mýlite a chváľte sa len svojimi slabosťami.
Jazykové zadanie vám pomôže vidieť mocný vplyv, ktorý má hriech ešte stále v našich životoch a našu neustálu potrebu Božej milosti. Po tejto úlohe budete prežívať hlbšiu vďačnosť voči Bohu, že vás urobil svojím dieťaťom nie na základe vašej poslušnosti, ale na základe Kristovho vykúpenia pre vás. Toto je celoživotná úloha, ale vedome ju vyplňte počas nasledovných dvoch dní.

DUCHOVNÝ CHARAKTER

LEKCIA 7

Učíme sa byť synmi

☞ **Cieľ lekcie**

Cieľom tejto lekcie je posunúť sa hlbšie do aplikácie synovstva veriacich voči Bohu. Motivácia pre duchovný rast a službu by mala vychádzať skôr zo srdca lásky a vďačnosti voči Bohu ako zo strachu a viny.

☞ **Hlavné body**

- Obťažené srdce môže byť oslobodené
- Pyšné srdce môže byť zmenené na srdce, ktoré má spoločenstvo s Otcom
- Sebecké srdce sa môže naučiť milovať druhých

☞ **Požadované výsledky**

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal:

- Rozumieť dôsledkom Božej adopcie.
- Rozumieť ako prakticky, každodenne prejavuje vo svojom myslení, či žije ako syn/dcéra vs. sirota.
- Žiť a slúžiť s väčším presvedčením o Božej prítomnosti a spoločenstve.
- Žiť a slúžiť s novým súcitom voči ľuďom odrážajúc voči nim Božiu milosť.
- Slúžiť Pánovi s väčšou dôverou, väčšou mocou a väčšou láskou.

☞ **Príloha**

7A Siroty vs. synovia

☞ **Doporučenia pre inštruktorov**

Tak ako v poslednej lekcii, pojem „syn“ používaný všeobecne v tejto lekcii nie je používaný, aby vylúčil ženy. Pojem „syn“ je používaný, pretože list Galaťanom používa tento pojem. Dcéry sú tiež Božími deťmi.

ÚVOD

Predstava adopcie je východiskom pre Boží terajší vzťah k nám. Skutočnosť, do akej miery veriaci človek toto chápe, má každodenný vplyv na jeho myslenie, postoje, konanie a súčasný vzťah k Bohu. Toto je hĺbkové štúdium dôsledkov a aplikácii adoptovania Bohom.

Aby človek hlbšie pochopil svoju adopciu Bohom (ktorá urobila z veriaceho „privilegovaného syna“), je dôležité premyslieť spoločné vzorce myslenia, ktoré sú prítomné v každodennom myslení. Ako často sa správame ako siroty a nie ako Božie deti? Je dôležité, aby nám Duch Svätý otvoril pre tieto veci oči.
Sú tri primárne oblasti, v ktorých môžeme vyhodnotiť, či žijeme alebo nie ako siroty alebo synovia. Zvážte nasledovné:

I. OBŤAŽENÉ SRDCE VS. SLOBODNÉ SRDCE

Prvým merítkom je, či máte zvyčajne srdce, ktoré je obťažené a cíti sa porazené, alebo srdce, ktoré je slobodné. Samozrejme, sú rôzne dôvody, prečo srdce človeka môže byť obťažené, ale v tomto kontexte je ťažké srdce zapríčinené ťažobou nášho hriechu a vedomím nehodnosti.

Ako rastieme v kresťanskom živote, rastieme v uvedomovaní si hriechu. Kráľ Dávid povedal: „lebo ja znám svoje prestúpenia, a môj hriech je vždycky predo mnou.“ (Ž.51:5). Pre mladého kresťana môže byť veľmi zničujúce cítiť ťažobu a skutočnosť osobného hriechu.

Napríklad, keď sa „Sergej“ prvýkrát obrátil k Bohu a prijal odpustenie svojich hriechov skrze Ježiša Krista, cítil neuveriteľnú radosť. Bol ako človek pustený z väzenia a jeho najhlbším želaním bolo páčiť sa Bohu vo všetkom čo robil. Netrvalo dlho a upadol do niečoho, kvôli čomu sa stal veľmi sklamaným. Jeho hriech ho tak premohol, že po mnoho týždňov bol bez odvahy a dokonca v depresii. Zápasil s tým, aby uveril, že Boh ho ešte stále miluje a prijíma. Nebol schopný túto vec vyriešiť, pokým konečne neobjavil pravdu o Božom vzťahu s ním.

V Rimanom 8 nám Boh hovorí, čo si myslí o svojich deťoch dokonca aj vtedy, keď padnú. Je tam položených šesť otázok: „Čo tedy povieme na to? Ak je Bôh za nás, kto proti nám? Ktorý neušetril ani len svojho vlastného Syna, ale Ho ta dal za nás za všetkých, ako by nám s Ním potom i všetkého nedaroval!? Kto bude žalovať na vyvolených Božích? Bôh je, ktorý ospravedlňuje. Kde kto odsúdi?... Kto nás odlúči od lásky Kristovej?“ (Rim.8:31-35).

Keď niekto kladie za sebou šesť otázok, je zrejmé, že nečaká odpoveď. Ten istý prípad je v tomto odseku. Odpoveď je zrejmá: Boh nečaká odpoveď od človeka, ale vyhlasuje: „Milujem ťa, neodsudzujem ťa a nič ťa neodlúči od mojej lásky.“

Boh nikdy nemôže prestať milovať svoje deti.

Táto skutočnosť sa Sergejovi vyjasnila, keď konečne uvidel základ pre Božiu lásku voči nemu vo verši 39. Boh hovorí, že nič „nebude môcť nás odlúčiť od lásky Božej, ktorá je *v Kristu Ježišovi, v našom Pánovi*.“ Posledná veta poskytuje základ Božej nemennej lásky. Je založená v Ježišovi Kristovi, Pánovi. Nie vo veriacom, ale v Ňom, kvôli tomu, čo urobil pre náš prospech. Sergej objavil, že ak by ho Boh prestal milovať, popieral by to, čo Ježiš Kristus dosiahol na kríži. Musel by povedať, že smrť Jeho Syna nepostačuje! To by Boh nikdy nemohol povedať, a preto Boh nikdy nemôže prestať milovať svoje deti.

Keď toto Sergej objavil, znovu sa stal akoby väzňom, ktorý bol prepustený na slobodu. Bremeno jeho pádu bolo odstránené a bola mu daná nová sloboda k priznaniu si svojho hriechu, a potom jeho odmietnutiu, vyhlasujúc Kristovu krv a spravodlivosť za svoju. Predtým sa Sergej kajal zo svojho hriechu, ale nepokračoval vo viere v dokonané dielo Krista na kríži. Ironiou je jeho zistenie, že je to jeho pýcha, ktorá mu bránila, aby tak urobil. Pre Sergeja bolo ťažké pripustiť pred Bohom, že potrebuje Krista práve tak, ako v ten prvý deň, keď uveril. Keď pokorne pripustil svoju potrebu, radosť znovu naplnila jeho srdce. Nikdy sa necítil tak hlboko a nepodmienene milovaný.

Boh chce oslobodiť srdce každého veriaceho takouto láskou. Láskou, ktorá je nezaslúžená; láskou tak nepodmienenou, láskou tak hojnou, že ľudia si nemôžu pomôcť a budú Ho tiež milovať.

Je ľahké cítiť sa nehodne a nezaslúžene. Ale Boh aj tak naďalej preukazuje svoju lásku. A ak srdce človeka nie je oslobodené touto láskou, potom jeho viera v Kristovo dielo na kríži je príliš malá. V podstate degraduje posolstvo evanjelia. Boh povedal: „Tak tedy stojte v slobode, ktorou nás Kristus oslobodil, a nepriahajte sa zase do jarma rabstva!“ (Gal.5:1). Ježiš povedal: „lebo moje jarmo je lahodné a moje bremä ľahké“ (Mat.11:30, Ev. preklad). Jedine ak budujeme svoje životy na synovstve s Bohom, môžeme zakúsiť túto slobodu. Ak sú naše životy založené na čomkoľvek inom, naše srdcia budú neustále obťažené.

II. PYŠNÉ SRDCE VS. SRDCE, KTORÉ MÁ SPOLOČENSTVO S OTCOM

Anatolij sa narodil v silnej kresťanskej rodine. Činil pokánie zo svojich hriechov a našiel spasenie vo veľmi mladom veku. Počas celého svojho života bol schopný podávať vynikajúce kresťanské svedectvo napriek tomu, že boli mnohí, ktorí ho chceli zdiskreditovať. Anatolijov silný záväzok voči Pánovi ho inšpiroval, aby sa stal misionárom na Sibíri, kde počas niekoľkých posledných rokov založil medzi budhistami tri zbory. Mnohí hľadeli na Anatolija ako vzorového kresťana, a ak by bol Anatolij úprimný, pripustil by, že sa takým cítil. Prinajmenšom by sa bol rád takým cítil. Hlboko vo svojom srdci bol Anatolij pyšný na svoj hlboký záväzok voči Pánovi a predpokladal, že Boh bol vďaka tomuto na neho tiež pyšný.

Ak si myslíte, podobne ako Anatolij, že Boh vás požehnáva, pretože ste Mu natoľko odovzdaní, máte o sebe privysokú mienku. Anatolij nemal hriech nevery ako Sergei, ale tiež bol sirotou. Sirota si myslí, že sama môže vyriešiť problémy. Toto je demonštrované viac ako čokoľvek iné vtedy, keď sa človek spolieha viac na seba, než by sa spoliehal (vierou) na Boha. Spoliehanie sa na seba vylučuje Božiu účasť na službe. Boh je vytlačený a človek je naozaj sám, ale nie kvôli tomu, že by ho Boh opustil. Je sirotou, pretože sa tak *rozhodol*.

Ovocie života človeka môže naznačovať jeho motiváciu pre službu. Spoliehanie sa na seba prináša ovocie strachu, pevnej kontroly nad druhými, starosti, nespavosti, pochybnosti, porážku a sťažujúceho sa ducha. Ak človek cíti, že sám musí všetko spraviť a spojazdniť, vyprodukuje toto. Môže sa sebeviac snažiť, ale skončí frustrovaný, pretože často nemôže vyriešiť svoje problémy zo svojej vlastnej sily. Toto sa môže prejaviť v premárnenom čase alebo v zanedbávaní iných oblastí služby či rodinného života. Ak sa človek ustavične zaoberá svojimi problémami, odvádza to jeho pozornosť od skutočnej starostlivosti o druhých. Tiež to môže viesť k nespavosti, ustavičnému sťažovaniu sa a iným problémom.

Aby Boh zlomil túto nezávislosť, často vnesie do života veriaceho takú výzvu, aby hľadal Božiu prítomnosť a spoločenstvo vo svojom živote a službe. Toto Ježiš robil v živote svojich učeníkov. Napríklad, keď Ježiš nasýtil päťtisíc (Ján 6), sa zdá, že chcel naučiť svojich učeníkov určitú lekciu – zvlášť Filipa. Ježiš sa Filipa spýtal: „Kde nakúpime toľko chleba, aby sa títo najedli?“ Text hovorí, že sa ho opýtal preto, aby ho „skúšal“ (Ján 6:6). Bolo zrejmé, že žiadne ľudské zdroje by nemohli postačovať pre také množstvo ľudí. Skúšal Filipa, aby videl, či spoznal Ježišovu skutočnú moc a identitu a či sa naučil spoliehať sa na svojho Pána.

Ako Božie deti by nás nemali „zmätky“ v službe vyviesť z miery, ak veríme, že Boh má veci pod kontrolou; a ak odovzdáme svoje zmätky Bohu.

Keď čelíte výzvam, ktoré testujú váš vzťah s Bohom, vaša odpoveď ukáže, aký máte pohľad na Boha. Ste plní strachu alebo poznáte Boha ako milujúceho a dôveryhodného Otca? Zdvojnásobili ste svoje úsilie — snáď ste dokonca na niekoho iného tvrdo vyleteli — aby ste získali kontrolu nad situáciou plnou zmätku? (Jeden pastor exkomunikoval väčšinu svojho zboru, pretože nezapadali do toho, čo on chcel, aby robili!)

Ak je predstava synovstva aplikovaná na spôsob, akým rozmýšľame a fungujeme v našom každodennom živote, mali by sme sa stať ľuďmi modlitby, neustále zverujúci svoje životy a službu do Božej starostlivosti. Sme plní istoty, že On má veci pod kontrolou. Božie slovo učí, že Boh skutky už pripravil pre svoje deti, aby ich uskutočnili. (Ef.2:10). Skrze zbožnú závislosť kráčame v zhode s tým, čo Boh chce skrze nás dosiahnuť. Tak by sme mali neustále pozývať ľudí, aby sa k nám pripojili v modlitbe a neustále prichádzali k Bohu v skrytosti, aby sme mohli rozumieť, čo Boh už pre nás bol pripravil.

Syn má silnú istotu v tom, že Boh je jeho drahým Otcom, ktorý sa skutočne stará o jeho záležitosti. Ako Božie deti „zmätky“ v službe by nás nemali vyviesť z miery, ak veríme, že Boh má veci pod kontrolou; a ak odovzdávame svoje zmätky Bohu.

III. SEBECKÉ SRDCE VS. SRDCE OSLOBODENÉ K MILOVANIU DRUHÝCH

To, či zmýšľame ako siroty alebo synovia, preniká aj do ostatných oblastí. Značne to ovplyvňuje naše vzťahy s druhými. Keď sme zaujatí svojimi problémami, keď sme pod bremenom starostí, keď sa cítime v tomto svete sami, stále viac a viac sa orientujeme na seba.

Pouvažujte nad mladým chlapcom, ruskou sirotou, ktorý sa volá Denis. Je plný energie a rád sa zabáva. Je tiež samá neplecha. Raz, keď kresťania navštívili Denisa a ostatné siroty na sviatok Nového Roku, priniesli na hranie niekoľko hier. Bola tam jedna hra, ktorá sa deťom zvlášť páčila. Návštevníci sa preto rozhodli, aby si ju v domove nechali. Keď Denis zistil, že títo ľudia dávajú túto hru skupine, schmatol hru a nechcel ju pustiť. Ostatné siroty sa tiež o ňu bili a návštevníci museli do toho vstúpiť. Vzali hru Denisovi a dali ju vychovávateľke.

Čo bolo Denisovi a zvyšku detí slobodne dané, stalo sa niečím, o čom každý z nich cítil, že to musí osobne strážiť, aby to nestratil. Nevedeli sa o to navzájom podeliť.

Stávame sa takými istými, keď si myslíme, že náš nebeský Otec sa o nás v skutočnosti nestará. Konáme akoby nebol dosť silný, aby ochránil to, čo nám slobodne dal na potešenie nášho srdca.

Mnohokrát nás naše sirotské mysle zaslepujú, aby sme videli božské požehnanie, ktoré On dal, aby povzbudil počas cesty naše srdcia. Dokonca aj keď vidíme Jeho požehnanie, stáva sa v našom živote modlou, pretože cítime, že musíme na ňom ľpieť, aby sme si ho udržali. Toto je snáď najsmutnejší dôsledok všetkého. Nie sme vedení k radosti z Darcu daru alebo zo spôsobu, akým nás skutočne miluje. Je ironiou, že keď to, čo vlastníme, sa stáva predmetom našej lásky, nikdy sa nebudeme cítiť ako skutočne milovaní. Naša modloslužba je ako zlodej, kradne nám tú najvzácnejšiu skúsenosť nášho života – byť milovaný Všemocným.

Stalo sa vám to už vo vašom živote? Zapríčinila vaša sirotská myseľ, že ste sa cítili nemilovanými? Alebo cítite, že musíte pevne ľpieť na tom, čo vám Boh dal kvôli strachu, že to stratíte? Ste schopní slobodne dávať druhým, pretože veríte, že Boh vám slobodne a hojne dal?

ZÁVER

Ako môžete vidieť, naše vnímanie Boha a Jeho vzťahu s nami značne ovplyvňuje náš každodenný život. Motivácia k duchovnému rastu a službe by mala vychádzať zo srdca lásky a pokory charakteristickej pre syna, a nie zo srdca plného strachu a viny, ktoré je charakteristické pre sirotu. V akých oblastiach vidíte, že žijete ako siroty a nie ako synovia?

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Ako vidí Boha sirota?
- Ako vidí Boha syn?
- Aké sú skutočné dôvody toho, že vnímame Boha určitým spôsobom?
- Ako vieme, že Boh nás ešte stále miluje?

AKČNÝ PLÁN

V prílohe 7A tejto lekcie nájdete porovnávací zoznam „Siroty vs. synovia“. Prejdite si tento zoznam a potom si vyberte tri oblasti, s ktorými najviac zápasíte. Rozmýšľajte o príklade pre každú z týchto troch oblastí, pri ktorom ste zakúsili tento zápas. Ako chcete, aby vás Boh zmenil v každej z týchto oblastí? Potom v modlitbe zverte tieto veci svojmu nebeskému Otcovi.

DUCHOVNÝ CHARAKTER
PRÍLOHA
7A

Siroty vs. synovia

Prečítajte si nižšie uvedený zoznam a vyberte si tri oblasti, s ktorými najviac zápasíte. Rozmýšľajte o príklade pre každú z týchto troch oblastí, pri ktorom ste zakúsili tento zápas. Ako chcete, aby vás Boh zmenil v každej z týchto oblastí? Potom v modlitbe zverte tieto veci svojmu nebeskému Otcovi.

SIROTA		**SYN**
ŽIŤ „VAČŠOU SNAHOU.“ JEŽIŠ AKO „POMOCNÍK“ NÁŠMU TELU Ján 14:18 *„Neopustím vás, aby ste boli sirotami“*		ŽIŤ VIEROU. KRISTUS JE NÁŠ ŽIVOT! Ján 15:4, Gal.2:20 Rim.8:15 *„prijali ste Ducha synovstva*“ (Ev. preklad)
Pocity osamelosti; nedostatok živého každodenného dôverného vzťahu s Bohom; „vákuum zaujatia sebou“.	1.	Rastie v ňom istota, že Boh je skutočne môj milujúci nebeský Otec (1Ján.4:16)
Plná úzkosti kvôli „pociťovaným potrebám;“ priatelia, peniaze, atď.; „Som sám a nikoho to nezaujíma.“	2.	Dôvera v Otca a rastúca istota v Jeho milujúcu starostlivosť; oslobodenie od ustarostenosti.
Žije na báze úspech/zlyhanie; musí za každú cenu „dobre vyzerať“; orientácia na výkon.	3.	Učí sa žiť v každodennom vedomom partnerstve s Bohom; bez strachu.
Cíti sa odsúdená, vinná a nehodná pred Bohom a inými.	4.	Cíti sa milovaný, s odpustením a plne prijatý, pretože Kristove zásluhy ma skutočne odievajú.
Má „malú vieru“, veľa obáv, žiadnu schopnosť skutočne dôverovať Bohu. „Ja to musím dať do poriadku.“	5.	*Každodenná pracovná dôvera* v Boží zvrchovaný plán pre môj život ako milujúci, múdry a najlepší plán.
Pracuje s vedomím bezhraničných požiadaviek pokúšajúc sa uspokojiť iných, vyhorenie.	6.	Modlitba je prvé útočište; „Najprv sa idem spýtať svojho Otca!“ Ocko (Abba), Otec!
Vzpurná voči Bohu a ostatným; často duchovne chladný a tvrdého srdca.	7.	Sila byť poddaným; jemné (zlomené a kajúce) srdce. (Ž.51:17).
Obranný postoj; nevie počúvať; „zježí sa“ pri obvinení zo samospravodlivosti (čím vlastne obvinenie potvrdzuje).	8.	Otvorený voči kritike, keďže vedome stojí v Kristovej dokonalosti, nie vo svojej vlastnej; schopnosť preskúmať svoje hlbšie motívy.
Musí mať vždy pravdu, byť zabezpečená a v istote; neochotná zlyhať; obranný postoj; neschopná tolerovať kritiku; vie zniesť len chválu.	9.	Schopný riskovať – dokonca neuspieť. Keďže spravodlivosť je v Kristovi, nepotrebuje žiadnu evidenciu chvál, ochranu alebo obranu.
Sebavedomá ale bez odvahy, porazená a s nedostatkom moci Ducha.	10.	S istotou v Kristovi a povzbudený, vďaka Duchu, ktorý vo mne koná.
„Ja im ukážem – len sa pozerajte!“ „Kde iní zlyhali.“ (sila vôle)	11.	„Všetko vládzem v tom, ktorý ma posilňuje, v Kristovi.“ (Fil.4:13)

SIROTA		**SYN**
ŽIŤ „VAČŠOU SNAHOU.“ JEŽIŠ AKO „POMOCNÍK“ NÁŠMU TELU Ján 14:18 *„Neopustím vás, aby ste boli sirotami“*		ŽIŤ VIEROU. KRISTUS JE NÁŠ ŽIVOT! Ján 15:4, Gal.2:20 Rim.8:15 *„prijali ste Ducha synovstva*“ (Ev. preklad)
Vlastná snaha; spoliehanie sa na dary a schopnosti, aby ako-tak obstála v živote a službe.	12.	Menej spoliehania na seba a viac na Ducha Svätého (s vedomým každodenným spoliehaním sa na Neho).
Sťažovanie sa a nevďačnosť voči Bohu a druhým; ostatných musí zničiť; prejavuje horkého a kritického ducha.	13.	Spolieha sa na Ducha Svätého, aby viedol jeho jazyk k chvále, budovaniu, vďakyvzdaniu a povzbudeniu (Ef.4:29).
Odborník v poukazovaní na to, čo je zlé, vždy s niečím nespokojná.	14.	Nie je slepý voči zlému, ale radšej sa sústredí na to, čo je dobré a milé (Fil.4:8).
Ohováranie (vyznáva hriechy druhých ľudí); potrebuje druhých kritizovať, aby sa cítila v bezpečí; kompetentný analytik slabostí druhých, má dar „rozsudzovania“.	15.	Schopný slobodne vyznávať svoje chyby druhým, a uprednostňuje vyzdvihovanie ich silných stránok; nemusí mať vždy pravdu; pripúšťa svoje časté omyly; túži rásť.
Stále sa porovnáva s ostatnými, čo vedie buď k pýche alebo depresii (závisí od toho, ako dobre alebo zle ostatní vyzerajú).	16.	Stojí s dôverou v Kristovi; skutočná sebahodnota pochádza z Ježišovej krvi a spravodlivosti, nie z opôr, ktoré si urobí človek (Fil.3:9).
Neschopná poraziť telo; žiadne skutočné víťazstvo srdca nad „obľúbenými hriechmi“, avšak strata vedomia, že som „veľkým hriešnikom“.	17.	Spočívajúci v Kristovi, vidí stále viac víťazstiev nad telom (Rim.8:1-9), avšak seba vidí ako „veľkého hriešnika“.
Relatívne bez modlitby; modlitba je „posledné východisko“; modlí sa často na verejnosti, zriedka v súkromí.	18.	Modlitba je životne dôležitá časť dňa, nie uzavretá len do pravidelnej „tichej chvíľky;“ rozhovor s Otcom je radosťou (1Tes.5:16-18).
Biblické zasľúbenia a duchovná moc ubíja jej osobnosť: „Čo sa stalo so všetkou tvojou radosťou?“ (Gal.4:15)	19.	Božie zasľúbenia moci a radosť začínajú charakterizovať jeho osobnosť (Rim.15:13).
Potrebuje sa chváliť; neustále musí poukazovať na svoje úspechy zo strachu, že by ich mohol niekto prehliadnuť (Gal.6:14).	20.	Zisťuje, že Ježiš je stále viac predmetom jeho rozhovorov; chváli sa v Pánovi a svojimi slabosťami (2Kor.12:9-10).
Podvedome buduje „záznam“ skutkov, na ktoré potrebuje upozorňovať a obraňovať.	21.	Kristova spravodlivosť je jeho „záznamom“, stojí úplne v Ňom (1Kor.1:28nn).
Sústredená na seba: „Keby len videli veci tým spôsobom ako ja!“ Hlboká potreba mať pod kontrolou situáciu a ostatných.	22.	Stáva sa ovládaný Kristom; slúžiaci v moci Ducha svätého, nie vo vlastnej sile „vykúpeného tela“.
Uspokojiť ju môže aj niečo iné ako Ježiš; „modly“ v živote (majetok, postavenie, vášne) poskytujú vedomie hodnoty a ospravedlnenia.	23.	Kristus je mäsom a nápojom; Boh skutočne uspokojuje dušu. „A popri tebe nemám v nikom záľuby na zemi!“ (Ž.73:25).
Malá túžba niesť evanjelium (keďže vlastný kresťanský život je taký úbohý), keď ho zvestuje, má sklon byť motivovaná vedomím povinnosti a požiadavky, nie lásky.	24.	Túži vidieť stratených prichádzať k poznaniu Ježiša, nesie evanjelium ostatným *dokonca aj vtedy, keď nie je pod vonkajším tlakom cirkevného programu.* „...Lebo láska Kristova nás núti,“ (2Kor.5:14).

MODLITBA

MODLITBA

LEKCIA 4

Koncert modlitieb

UCTIEVANIE A ROZJÍMANIE

☞ **Cieľ lekcie**

Cieľom tejto lekcie je uctievať spoločne Pána a povzbudzovať sa navzájom v Pánovi.

☞ **Hlavné body**

Boh nás usvedčuje a vedie, keď si oddelíme čas, aby sme Ho uctievali a rozjímali nad Jeho slovom.

☞ **Požadované výsledky**

Toto nie je lekcia ale workshop. Ľudia budú mať skúsenosť strategickej modlitby a získajú predstavu o tom, ako viesť koncert modlitieb.

☞ **Doporučenia pre inštruktorov**

Tento koncert modlitieb NIE JE priestorom na prednášku, ale na vedenie účastníkov počas modlitieb. Budete potrebovať preštudovať si vopred Ž.95 a všimnúť si delenie dané v tejto lekcii.

Táto chvíľa modlitieb a uctievania by mala poskytnúť každému účastníkovi príležitosť premýšľať nad obsahom tohto seminára a pokorne hľadať Božie vedenie v tom, ako by to malo zmeniť jeho alebo jej život a službu.

ÚVOD

Žalmy boli napísané, aby inšpirovali Boží ľud k oslave, uctievaniu a poslušnosti Pána, nášho Boha. Neboli napísané len k tomu, aby boli čítané. V tomto koncerte modlitieb sledujte vzor daný v **Žalme 95** ako svoju osnovu pre chválu, uctievanie a modlitbu.
Tento žalm nás povedie cez tri kroky, ako je to názorne ukázané nižšie:

Žalm 95	
1. Spievajte Pánovi	**v. 1-5**
2. Klaňajte sa pred Pánom	**v. 6-7**
3. Počúvajte Pána	**v. 8-11**

I. OSLAVUJTE PÁNA (ŽALM 95:1-5)

Poďte, plesajme Hospodinovi

- Spievajte radostné piesne

Pokrikujme s radosťou skale svojeho spasenia

- Čítajte spolu nahlas zo žalmu vyslobodenia: Žalm 18:1-3, 30-36

Predídime Jeho tvár s chválou

- Majte chvíľu svedectiev, zvlášť ďakujte Bohu za to, čo koná v modlitebných trojiciach a iných oblastiach zakladania zborov

Pokrikujme Mu radostne žalmy na slávu

- Venujte ďalšiu chvíľu spievaniu chvál Pánovi
- Čítajte spolu verše 3-5; ďakujte Mu za Jeho zvrchovanú vládu nad celým vesmírom

II. UCTIEVAJTE PÁNA (ŽALM 95: 6-7)

Klaňajme sa a padnime na kolená, kľakajme pred Hospodinom, svojím učiniteľom

- Povzbuďte účastníkov k modlitbám v duchu pokory. Ak sa cítia slobodnými pokľaknúť, pokľaknite.

On je náš Bôh a my sme ľud Jeho pastvy

- Vyznajte Ho ako svojho osobného Pastiera. Chváľte Ho za Jeho starostlivosť o vás.

III. ČUJTE JEHO HLAS (ŽALM 95: 8-11)

Nezatvrdzujte svojeho srdca...

- Vyznajte každý vedomý hriech vo vašom živote. Čítajte 1Ján.1:9.
- Venujte chvíľu počúvaniu Pána. Proste Ho, aby vám ukázal, či sú oblasti, kde sa potrebujete vzdať starých foriem, zvykov alebo metód zakladania zborov, ktoré sa vám už viac nezdajú byť biblickými na základe výsledkov vášho štúdia Písma v tomto seminári. Zápaste s Bohom ohľadom toho, čo by ste mali ponechať a čo by ste mali zmeniť vo vašom živote a službe.
- Čítajte Židom 3:7-19. Verš 13 hovorí o tom, že sa máme každý deň povzbudzovať. Rozdeľte sa do dvojíc. Modlite sa navzájom za seba modlitby povzbudenia.

VODCOVSTVO

VODCOVSTVO

LEKCIA 1

Biblické princípy vodcovstva

☞ **Cieľ lekcie**

Táto lekcia definuje vodcovstvo a predstavuje 5 biblických princípov vodcovstva. Keď hovoríme o vodcovstve, je nevyhnutné, aby sme začali absolútnou pravdou Písma, a nie s našimi vlastnými osobnými predpokladmi.

☞ **Hlavné body**

- Vodcovstvo je vplyv.
- Všetka autorita je od Boha.

☞ **Požadované výsledky**

Po preštudovaní tejto lekcie by mal každý účastník:

- poznať jednoslovnú definíciu „vodcovstva“.
- poznať päť základných biblických princípov vodcovstva.

☞ **Príloha**

1A Vodcovstvo – prípadové štúdie

☞ **Doporučenia pre inštruktorov**

Táto lekcia obsahuje tri aktivity v triede. Rozhodnite sa sami, koľko času nimi strávite. Naviac, pracovný list „1A“ vám dáva príležitosť zvážiť dôsledky princípov popísaných v tejto lekcii. Ak je to možné, najlepšie by bolo toto urobiť v triede v malých skupinách, alebo aspoň v takej forme, ktorá povzbudí diskusiu.

ÚVOD

Často sa hovorí, že jedna z najväčších potrieb cirkvi je potreba lepšie vystrojeného vedenia. Hľadanie vodcov alebo ich výchova môže byť najlepšie dosiahnuté, keď máme definované, čo vodcovstvo je. Ako chápeme vodcovstvo? „Vodcovstvo“ je pojem s mnohými význammi. Keď hovoríme o vodcovstve v špecifickom kontexte Cirkvi, potom jeho skutočný význam môže byť ešte ťažšie pochopený. Väčšina z nás má určité predstavy o vodcovstve, ktoré pochádzajú z našich jednotlivých kultúr, tradícií a skúseností. Princípy vodcovstva tiež pochádzajú z Písma, ktoré obsahuje absolútnu pravdu. Keď študujeme biblické princípy vodcovstva, uvedomujeme si, že božské vodcovstvo je podstatne odlišné od vodcovstva vo svete. V tejto lekcii sa sústredíme na to, čo o vodcovstve učí Písmo.

I. DEFINÍCIA VODCOVSTVA

AKTIVITA: *Počas minúty definujte pojem „vodcovstvo“ za použitia čo najmenšieho počtu slov. Podeľte sa o svoju definíciu s ostatnými.*

Všimnite si dve definície vodcovstva uvedené nižšie:

> *„Vodcovstvo je vplyv, schopnosť jednej osoby ovplyvňovať druhých“* (Sanders, *Duchovné vodcovstvo (Spiritual Leadership)*. str. 31).

„Vodcovstvo je dynamický proces, v ktorom človek s Bohom danou schopnosťou ovplyvňuje Boží ľud smerom k Jeho cieľom pre túto skupinu.“ (Clinton, *Formovanie vodcu (Making of a Leader)*, str. 14; por. str. 127).

Kľúčovým slovom v oboch definíciách je „vplyv“. Jednoslovná definícia pre vodcovstvo môže byť, že vodcovstvo je „vplyv“. Ľudia získavajú vplyv (a tak vedenie) rôznymi spôsobmi. Niekedy ľudia majú vplyv vďaka svojmu postaveniu. Iní sú vplyvní vďaka svojim schopnostiam. A zase iní môžu mať vplyv vďaka svojej osobnosti. Môže byť ťažké určiť, čo to je, čo stavia ľudí do vedenia. Nejako však tí, čo vedú, sú schopní tak robiť, pretože majú vplyv.

Jednoslovná definícia pre vodcovstvo môže byť, že vodcovstvo je „vplyv“.

Keď hovoríme o vodcovstve v týchto lekciách, nehovoríme o vodcovstve ako formálnom postavení. Skôr chceme zdôrazniť vodcovstvo ako funkciu, takže človek s najväčším vplyvom v skupine môže byť vnímaný ako skutočný vodca napriek svojmu postaveniu. Toto chápanie môže značne zmeniť perspektívu tých, čo majú zodpovednosť vo vedení. Ako istý významný cirkevný vedúci nedávno povedal: *„Keď chápete, že vodcovstvo je vplyv a nie postavenie, všetko to mení. Nesnažíte sa byť vodcom, snažíte sa dať hodnotu ľuďom, a oni ťa nechajú byť vodcom.“* (Maxwell, *Potenciál okolo vás (The Potential Around You)*. str. 25).

II. PRINCÍPY BIBLICKÉHO VODCOVSTVA

Mnohé z našich predstáv ohľadom ľudskej prirodzenosti, motivácie a vodcovstva pochádzajú zo sveta. Svetský spôsob jednania s ľuďmi môže byť dosť scestný. Sekulárny svet biznisu často predpokladá, že „vodcovia nemôžu dôverovať svojim podriadeným, že robia to, čo by robiť mali,“ a že „ak príliš dôverujete ľuďom, zneužijú to.“ Svetskí vodcovia môžu byť ďalej presvedčení, že ľudia budú robiť to, čo od nich chcete, len keď sú motivovaní odmenou alebo sú zastrašení trestom. Výsledkom týchto predpokladov je to, že svetskí vodcovia často predpokladajú autoritu čisto na základe postavenia, ktoré zastávajú alebo moci osobnosti.

AKTIVITA: *V skupinách venujte niekoľko minút diskusii, ako ste sa cítili obeťou vodcov, ktorí sa správali podľa predstáv uvedených hore.*

Keďže žijeme v mravne skazenom svete, kde vidíme tak často tieto predstavy v praxi, môžu nám dávať zmysel. My sme však povolaní k inému prístupu ohľadom vodcovstva. Všimnite si biblické princípy ohľadom vodcovstva.

A. Autorita viesť pochádza od Boha.

Stotník v Lukášovi 7:1-10 mal pod sebou 100 rímskych vojakov. Predsa však seba charakterizoval predovšetkým nie ako vodcu mnohých, ale ako „človeka pod autoritou“. Zdá sa, že správne pochopil, že hoci bol vodcom, nemal slobodu viesť akýmkoľvek spôsobom, aký by si zvolil. Zodpovedal sa tým, ktorých mal nad sebou.

Boh ustanovil legitimnú autoritu v rôznych inštitúciách, ako sú spoločenská vláda (Rim.13:1-7, 1Pet.2:13-17), rodina (2M.20:12, Ef.5:22-23, 6:1-4) a cirkev (Žid.13:17). Práve tak, ako ten stotník, žiaden ľudský vodca nemá úplnú autoritu. Skôr platí, že všetka autorita pochádza od Boha. Boh jediný je zvrchovaný, takže všetci tí, čo sú vo vedení, musia byť vždy Jemu podriadení. On koná cez tých, ktorých kladie do vedenia so svojim zámerom (Pr.21:1). Ježiš slúžil ako vzor tohto podriadenia sa svojmu Otcovi počas svojej pozemskej služby (Ján 8:28-29).

Majúc toto na pamäti môžeme pochopiť, že najlepší vodcovia sú dobrí nasledovníci – nasledovníci svojho Pána Ježiša Krista. Nikto nemá slobodu viesť ľubovoľným spôsobom podľa svojej vôle. V skutočnosti nie sú kresťanskí vodcovia vodcami svojou vlastnou voľbou; skôr sú vybraní alebo povolaní Bohom (Ján 15:16). Veľkí kresťanskí vodcovia si uvedomujú, že majú obrovskú zodpovednosť viesť tak, ako Boh ukazuje cestu, a takto sa usilujú nasledovať Boha, ako On vedie. Namiesto toho, aby sa opierali o svoje postavenie, osobnosť alebo osobnú moc autority, vzhliadajú k Bohu, zdroju všetkej autority.

Najlepší vodcovia sú dobrí nasledovníci – nasledovníci svojho Pána Ježiša Krista.

B. Kresťanských vodcov by mal charakterizovať pokorný postoj služobníka.

Kresťanský vodca je v prvom rade a predovšetkým služobníkom. Postoj služobníka by mal charakterizovať všetko, čo vodca povie a urobí. Snáď nič nie je pre kresťanského vodcu vražednejšie ako opak postoja služobníka – pýcha. Nielenže pýcha vytvára bariéry medzi vodcami a nasledovníkmi, ale tiež je to jedna z tých vecí, ktoré Pán nenávidí. (Pr.6:16-17).

Kresťanský vodca nie je „panovník“ v zmysle diktátora. Namiesto toho je služobníkom. Slovo „vládnuť“ nie je v Novom zákone ani raz použité na opísanie vzťahov medzi kresťanmi. Snaha po postavení vodcu kvôli uspokojeniu svojho ega alebo ako základ pre vykonávanie osobnej autority je v protiklade k biblickej predstave vodcu-služobníka. (Fil.2:1-8).

Kresťanský vodca nie je „panovník“ v zmysle diktátora. Namiesto toho je služobníkom.

Ježiš svojim nasledovníkom jasne ozrejmil, že vodcovstvo by nemalo byť službou sebe (Mat.20:20-28; J 13:1-16). Len raz počas svojej služby výslovne prehlásil, že robil niečo ako príklad pre svojich učeníkov, a to keď im ponížene slúžil umývaním ich nôh (Ján 13:15). Hoci mnohí svetskí vodcovia používajú zastrašovanie alebo vedomie prevahy, aby sa im nasledovníci podriadili, tieto veci by nemali nikdy charakterizovať zborového vedúceho (Mat.20:25-28,1Pet.5:1-7)

Niektorí kresťania začnú pokorne, ale po niekoľkých úspechoch v službe sa v nich rozvinie jemná pýcha alebo vedomie dosiahnutého postavenia. Ale apoštol Pavol počas svojej služby v pokore rástol. Všimnite si, že vo svojej ranej službe opisuje seba ako „najmenšieho z apoštolov“ (1Kor.15:9). Neskôr vo svojom liste Efežanom nazýva sám seba ako „najmenšieho zo svätých“ (Ef.3:8). A na konci svojho života opisuje seba ako „prvého z hriešnikov“ (1Tim.1:15).

C. Kresťanské vedenie potrebuje byť rozvíjané starostlivým štúdiom a cvičením.

Často sa pýtame, či sa vodcovia rodia alebo robia. Niet pochýb o tom, že určití ľudia sa narodia so schopnosťou viesť, ale kresťanskí vodcovia sa robia. Napokon, kto sa narodí so schopnosťou plniť všetky tie úlohy uvedené nižšie, ktoré by sme mali očakávať od kresťanského vodcu?

- Vyučovať cirkev v Božom slove
- Pomáhať druhým odhaliť a používať ich duchovné dary, talenty a schopnosti
- Motivovať druhých k dobrým skutkom
- Plánovať a organizovať aktivity Božích ľudí
- Povzbudzovať unavených
- Radiť slabým vo viere

Väčšina týchto činností je nadprirodzená a nám cudzia. Kresťanské vodcovstvo ide proti našim vrodeným hriešnym sklonom; preto musí byť rozvíjané. Všimnite si tabuľku nižšie, ktorá naznačuje mnohé z rozdielov medzi svetským a kresťanským vedením.

Obr.1.1 Svetské vs. kresťanské vedenie

Svetské vedenie	Kresťanské vedenie
sebaistota	istota v Bohu
rozumie človeku	rozumie Bohu a človeku
robí svoje vlastné rozhodnutia	snaží sa nájsť Božiu vôľu
ctižiadostivý	služobník
rozvíja svoje vlastné metódy	nachádza a drží sa Božích metód
rád dáva druhým pokyny	raduje sa z poslušnosti Bohu
motivovaný osobnými dôvodmi	motivovaný láskou k Bohu a ľuďom
nezávislý	závislý na Bohu

Snáď poznáte niekoho, kto je charakterizovaný ako „prirodzený vodca“. Pravdepodobne vlastnosti, ktoré mu priniesli tento titul, sú tie v ľavom stĺpci na obr. 1.1. Zrejme človek bez týchto kvalít by nebol označený ako „vodca“. V skutočnosti však rovnako „prirodzený vodca“ ako aj „ne-vodca“ pravdepodobne potrebujú pracovať rovnako tvrdo na tom, aby sa stali pravými „kresťanskými vodcami“. „Prirodzený vodca“ sa musí naučiť spoliehať sa na Boha namiesto seba. „Ne-vodca“ sa musí naučiť, že sa *„môže“* spoliehať na Boha, dokonca ak aj sám je slabý.

Rovnako aj „prirodzený vodca“ ako aj „ne-vodca“ pravdepodobne potrebujú pracovať rovnako tvrdo na tom, aby sa stali pravými „kresťanskými vodcami“.

Vedenie je tiež jeden z duchovných darov. Tým, ktorí majú tento dar (a nie všetci ho majú) je prikázané používať tento dar horlivo (Rim.12:8). Duch Svätý môže dať tento dar vedenia „prirodzeným vodcom“ i „ne-vodcom“. Nezávisí od prirodzenej schopnosti. Preto je dôležité, aby každý veriaci objavil, či toto je alebo nie je jeden z jeho (jej) darov. Najlepšie sa to dosiahne účasťou na službe druhým.

Dar vedenia môže byť prirovnaný k daru evanjelizácie. Niektorí veriaci ho majú a niektorí nie. Avšak od všetkých sa očakáva *slúžiť* zvestovaním evanjelia a vedením, keď sa vyskytne príležitosť a potreba. Tí, čo majú dar vedenia, budú vidieť zo svojej práce viac ovocia, ale každý veriaci je zodpovedný aplikovať princípy biblického kresťanského vedenia vo svojom živote a službe. To môže byť doma, v práci, v cirkvi, pri zakladaní zboru, v malej skupinke, v bunkovej skupinke alebo v inej situácii. Keďže kresťanské vedenie je viac funkciou (niečo čo robíme) ako postavením, Pán očakáva, že ho budeme používať.

D. Biblia opisuje rozmanitosť štýlov vedenia.

Podrobné skúmanie Biblie odhaľuje, že žiadni dvaja vodcovia nie sú rovnakí. Vodcovia siahajú od apoštolského typu (Pavol), ktorý je charakterizovaný schopnosťou motivovať ľudí, aby reagovali na Boha novými spôsobmi v nových situáciách, po pastoračný typ (Barnabáš), ktorý je charakterizovaný schopnosťou vychovávať a viesť. Osobnosti a okolnosti stupňujú rozmanitosť štýlov vedenia. Určite Jozua reagoval na svoju vodcovskú výzvu inak ako Dávid. Odlišné štýly sú pochopiteľné, pretože osobnosti a situácie sú vždy odlišné.

Efežanom 4:11-12 opisuje niekoľko vodcovských rôl, ktoré boli prítomné v novozákonnej cirkvi. Hoci sú od seba navzájom značne odlišné, každá slúžila „na zdokonaľovanie svätých ku dielu služby“ alebo inými slovami – viedli ich do služby.

Obr. 1.2 Funkcie vodcov v Novom zákone

Povolanie	**Záujem**	**Funkcia**
apoštol	vízia	priekopník
prorok	hriech	kázať
evanjelista	spasenie	evanjelizovať
pastor	výchova	budovať
učiteľ	pravda	vyučovať

Funkcie vymenované na obr. 1.2 sú dnes v cirkvi často potrebné. Jeden štýl vedenia nie je nevyhnutne lepší ako iný, ale jeden môže byť nevyhnutnejší než iný podľa daných potrieb skupiny v určitom čase. Počas trvania vašej služby si možno budete musieť osvojiť rôzne štýly v rôznom čase kvôli špecifickým potrebám.

AKTIVITA: *Venujte niekoľko minút pohľadu na "Cyklus zakladania zboru" (manuál prvý, Vízia, lekcia 3). V malých skupinách alebo ako trieda prediskutujte štýly vedenia, ktoré sú nevyhnutné pre každú fázu cyklu.*

E. Prvoradou funkciou cirkevného vedenia je vystrojiť.

Tradične boli pastori a zboroví vedúci vyučovaní, že sú tými, ktorí „robia“ službu – ako starozákonní kňazi slúžili za ľud. Avšak jasné učenie Nového zákona je, že *každý* veriaci je kňazom a od nás všetkých sa očakáva služba. Efežanom 4:11-12 ukazuje, že prvoradou zodpovednosťou pastora by malo byť predvídať a vystrojovať veriacich tak, aby *oni* boli schopní konať službu. Jeho postoj by mal byť: „radšej doviesť k práci desať ľudí, ako robiť prácu desiatich“. Inými slovami, cirkevní vedúci majú byť facilitátormi.

Obr.1.3 Direktívni a facilitatívni vodcovia

DIREKTÍVNY VODCA	FACILITATÍVNY VODCA
Orientácia na prácu: „Aby práca bola urobená“	Orientácia na ľudí: „Aby ľudia boli zapojení“
Činiteľ	Ten, čo deleguje
Cieľ – „Vykonať dielo služby“	Cieľ – „Vystrojiť druhých do služby“
Praktik	Vystrojovateľ, uschopňovateľ, tréner

Koncepcia facilitácie môže byť ilustrovaná výrokom starovekého čínskeho mysliteľa menom LaoTse: *„Keď je práca najlepšieho vodcu urobená, jeho úloha zavŕšená, ľudia povedia „urobili sme to sami“.*

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Aké sú dôsledky definovania vodcovstva ako „vplyvu“? Kto sú vodcovia vo vašom zbore alebo službe, čo majú vo svojej mysli túto definíciu?
- Ako sa ľudia vo vašej kultúre stávajú vodcami?
- Prečo je dôležité, aby všetci vodcovia boli najprv dobrými nasledovníkmi?
- Ako pochopenie toho, že vaša autorita viesť pochádza od Boha, mení vašu perspektívu na vaše vodcovstvo?
- O aké šance prichádzame, keď novému veriacemu s prirodzenými schopnosťami viesť je dané vedenie v zbore?
- Ktorý z piatich štýlov vedenia ukázaných na obr. 1.2. je pre vás najprirodzenejší?
- V akom ohľade sú tieto biblické princípy vedenia v protiklade k svetským princípom vedenia?

AKČNÝ PLÁN

Prediskutujte pracovný list 1A, „Vodcovstvo – prípadové štúdie.“ Pre každú z prípadových štúdii si všimnite, aké biblické princípy sú alebo nie sú aplikované. Pre každú situáciu určte, ako by ste poradili vodcovi, ak by ste boli povolaní pomôcť?

ZDROJE

- Clinton, J. Robert. *Formovanie vodcu (The Making of a Leader)*. Colorado Springs, CO: NavPress, 1988.
- Sanders, J. Oswald. *Duchovné vodcovstvo (Spiritual Leadership).* Chicago, IL: Moody Press, 1980.
- Maxwell, John. „Potenciál okolo vás“ *Časopis pre vodcov (*“The Potential Around You,” *Leadership Journal)*. Fall, 1996.

VODCOVSTVO
PRÍLOHA
1A

Vodcovstvo – prípadové štúdie

APLIKOVANIE PRINCÍPOV

Pracovný list: odpovedzte na otázky, ktoré sa týkajú prípadových štúdií uvedených nižšie.

1. **Jurij** vedie projekt založenia zboru v Jekaterinburgu. Míša a Marína sú členmi tímu tri mesiace. Nedávno začali Míša a Marína pociťovať zo služby veľkú frustráciu. Majú nejaké dobré nápady na evanjelizáciu, ale necítia slobodu dokonca ani len predostrieť svoje myšlienky. Ich vedúci Jurij sa zdá byť neochotný vypočuť ich návrhy. Namiesto toho im hovorí, čo by mali robiť a ako by to mali spraviť. Výsledkom je, že Míša a Marína pomýšľajú na to, že zanechajú túto službu a začnú svoju vlastnú. **Ako by ste ohodnotili Jurijove vedenie?**

2. **Genadij** je prominentný univerzitný profesor, ktorý našiel Krista, keď mu jeho sused Nic dal na čítanie Bibliu. Začal navštevovať zbor spolu s Nicom a zapôsobilo na neho biblické štúdium pre dospelých, ktoré sa stretáva každú stredu večer. V prvých týždňoch niekto navrhol, aby štúdium viedol Genadij, vynikajúci učiteľ. Genadijove vedenie by mohlo priviesť do skupiny mnoho návštevníkov, keďže je veľmi populárny a samozrejme je tiež dobrým učiteľom. **Mal by Genadij viesť študijnú skupinu?**

3. **Slavo** vedie tím 3 párov v zakladanom zbore v Rostove. Slavo má vynikajúce kázne na bohoslužbách každú nedeľu ráno a vedie bunkovú skupinu v strede týždňa, ktorá narástla na takmer 20 pravidelných členov. Každý miluje Slavove schopnosti vyučovať a kázať slovo Božie, ako aj jeho schopnosť organizovať aktivity. Avšak Slavo sa začína cítiť vyčerpaný kvôli pracovnému vyťaženiu. Slavo požiadal svojho člena tímu Anatolija, aby začal novú bunkovú skupinku s niekoľkými zo Slavovej skupinky. Ale záujem je malý, čo Anatolijovi veľmi berie odvahu. **Zhodnoť ako Slavo zvládol prenesenie zodpovednosti na Anatolija.**

4. Nový zbor v Smolenskom regióne rastie veľkým tempom. Mnohí prisudzujú tento rast vynikajúcemu vedeniu Viktora a Ľuby. Začali budovať zbor po tom, čo sa Viktor vrátil z Moskvy s titulom zo seminára. Väčšina tých, čo navštevujú zbor, sú noví veriaci bez akéhokoľvek predchádzajúceho cirkevného pozadia. Viktor väčšinou káže a Ľuba organizuje program nedeľnej školy. Ako rástli, Viktor hľadal nejakých nových vedúcich, čo by mu pomáhali v zborovej práci. Ale nikto iný sa nezdá byť spôsobilý viesť. Je šťastný, že našiel 3 mladých mužov, ktorí by mohli byť trénovaní pre vedenie zboru. Viktor získal pre 2 z nich štipendium, aby mohli navštevovať seminár v Moskve. Odchádzajú na jeseň, aby začali trojročný program. **Ako by ste zhodnotili túto metódu budovania vedúcich?**

5. **Boris** žije v malom meste v južnom Rusku, ktoré nemá žiadny evanjelikálny zbor. Boris nedávno objavil niekoľko veriacich vo svojej dedine, ktorí cestujú všetkými možnými smermi, aby sa dostali do zboru – niektorí aj 30 km. Pod Borisovým vedením sú veriaci zorganizovaní do nového zboru. Keď sa veriaci zhromaždia, všetci sú nadšení z miestneho zboru a každý nadšene hovorí nápady, ako by mal byť zbor zorganizovaný. Tieto nápady sú založené na ich skúsenostiach v ich predošlých zboroch. Ale Boris jasne povie, že on bude pastorom a že ľudia by mali zabudnúť na akékoľvek tradície alebo praktiky zo zborov, z ktorých pochádzajú, pretože on, ako pastor, vedie tento nový zbor. **Čo si myslíš, že bude výsledkom Borisovho prístupu?**

6. **Keril** založil 3 zbory v rôznych mestách v západnom Rusku. Keril je prirodzený zakladateľ zborov. Je veľmi energický a spoločenský a má dary evanjelistu. Hrá na gitare a spieva a vie hodiny zabávať divákov. Rád veci rozbieha, a potom sa presunie k niečomu inému. Zbory, ktoré založil, zdá sa, pripomínajú jeho osobnosť. Spočiatku je v nich veľa nadšenia, ale skoro vyprchá, keď príde niečo vzrušujúcejšie. Keril tvrdí, že toto je len jeho osobnosť a že v skutočnosti na tom nemôže nič zmeniť. Vie, že Boh ho napriek tomuto používa. **Ako by ste ohodnotili Kerilovo vedenie?**

7. **Žeňa** pracoval tvrdo niekoľko rokov na zbore, ktorý zakladá. Zboru sa veľmi darí. Zbor narástol v uplynulých 3 rokoch na takmer 200 ľudí. Jeho manželka a 4 deti niekedy prežijú niekoľko dní bez toho, aby ho videli, pretože odchádza zavčas ráno a vracia sa pozde v noci. Žeňa nemá rád tento spôsob života, ale jeho ľudia majú toľko potrieb. Mnohí sú chorí a potrebujú byť navštívení a vývarovňa pre bezdomovcov vyžaduje neustálu pozornosť. Žeňa vie, že ak prestane robiť všetko čo robí, služba utrpí, ľudia nebudú spasení a zbor viac nebude rásť. **Myslíš si, že Žeňa je dobrý vedúci? Prečo?**

VODCOVSTVO

LEKCIA 2

Profil vodcu

☞ **Cieľ lekcie**

Cieľom tejto lekcie je pomôcť účastníkom pochopiť svoju úlohu ako vodcu v špecifickom kontexte zakladania zborov.

☞ **Hlavné body**

- Jestvuje osem charakteristík kresťanského vodcu.
- „Prirodzení vodcovia“ a „ne-vodcovia“ môžu zlepšiť svoje vodcovské zručnosti.

☞ **Požadované výsledky**

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal:

- Poznať úlohu vodcu v procese zakladania zborov.
- Poznať svoje osobné silné stránky ako vodcu.
- Zaviazať sa pracovať na dvoch špecifických oblastiach, v ktorých zamýšľa rásť vo svojich vodcovských schopnostiach.

☞ **Príloha**

2A „Vodca“

☞ **Doporučenia pre inštruktorov**

Pamätajte na to, že všetky tieto pojmy sú detailnejšie rozšírené v ďalších lekciách.

ÚVOD

Sú rôzne štýly vodcov. Avšak bez ohľadu na to, ktorý zo štýlov je najprirodzenejší pre zakladateľa zboru, on by mal byť vždy facilitátor. Facilitátor je niekto, kto iných uschopňuje efektívnejšie používať ich dary a schopnosti. Cirkevní vodcovia sú viac zodpovední za *prípravu Božieho ľudu pre prácu alebo službu* (Ef.4:12), ako by oni sami robili väčšinu služby. Hoci zakladateľ zboru musí byť „činiteľ“, je ešte dôležitejšie, aby bol tým, čo „spôsobuje, že veci sú urobené“.

Nižšie je zoznam niekoľkých osobnostných charakteristík a zručností, ktoré umožnia zakladateľovi zboru uvidieť založenie zboru pod jeho službou.

I. UDRŽUJTE KRISTOV CHARAKTER

Zakladateľ zboru musí mať predovšetkým charakter podobný Kristovmu. Služba vyplynie z charakteru. Posúďte výrok: „víťazstvo v súkromí predchádza víťazstvu na verejnosti“. Pokiaľ Kristus nemá nárok na vaše srdce, takže podobnosť Kristovi je zjavná, ako môžete čakať, že budete vidieť Krista pracovať skrze vás vo vašom národe? Ak zakladateľ zboru nie je menený Kristom, je pochybné, že iní budú menení skrze neho.

Podobnosť Kristovi pramení z pochopenia Božej lásky voči nám a z našej potreby, aby pracoval v našich životoch. Služba musí byť výsledkom Božej milosti, ktorá je činná v našich životoch; žiadna iná motivácia nebude uznaná Bohom ani neudrží náš záväzok, keď prídu ťažké chvíle. Vedomie Božej milosti v našich životoch je získané a udržiavané rozjímaním nad Božím slovom, vierou v Jeho zasľúbenia, modlitbu a uctievanie.

Cez každodenné spoločenstvo s Kristom sa zameriavajte na Božie zasľúbenia a na víziu, ktorú On dal pre vašu službu. Uznajte svoju závislosť na Ňom, aby ste dosiahli Jeho plán vo vašom živote a službe. Uctievajte Boha za to, čo už vo vašom živote vykonal.

II. DOBRE SPOLUPRACUJTE S TÍMOM

Mnoho projektov zakladania zborov začína vhodne vodcovským tímom. Inokedy začína zakladateľ zboru sám a musí získať ďalších, ktorí sa k jeho tímu pripoja, ako sa bude projekt rozvíjať. Nech je vaša situácia akákoľvek, vždy pracujte na budovaní tímov, rovnako vodcovského i tímu pre službu. Urobte to bežným modelom svojej služby i zboru počas jeho vývoja.

Tímová práca bola bežným modelom služby v Novom zákone.

Efektívni zakladatelia zborov nepracujú sami. Naopak, stoja s ďalšími, alebo iní stoja s nimi v diele, ktoré ich Boh povolal vykonať. Neraz tímová práca s ostatnými môže byť práve tým skúšobným ohňom, v ktorom sa náš pravý charakter odhalí a rozvinie. Vyvarujte sa vedúceho, ktorý nie je obklopený tímom. Ak niekto nevie pracovať v tíme, ako môže viesť cirkev? Tímová práca bola bežným modelom služby v Novom zákone. Duch Svätý oddelil Pavla a Barnabáša ako misijný tím (Sk.13:2). Hoci Pavol a Barnabáš šli v neskoršej službe svojou samostatnou cestou, obaja sformovali nové tímy, s ktorými slúžili (Sk.15:36-41). Tímová práca bola pre Pavla taká dôležitá, že dokonca aj keď mal otvorené dvere k službe, nespustil ju, pretože bol sám (2Kor.2:12-13).

„Tím“ môže byť definovaný **ako skupina ľudí, ktorí boli zhromaždení, aby pracovali spolu smerom ku spoločnému cieľu.** Dobrý tím má spoločné hodnoty a filozofiu služby. Obdarovanie rôznych členov tímu by malo byť rôzne, zatiaľ čo vzájomná úcta, uznanie a lojalita by mala byť evidentná skrze otvorenú a konštruktívnu komunikáciu v tíme. Je to vecou vedúceho, aby pracoval s tímom nie ako boss alebo šéf ale ako facilitátor. Členovia jeho tímu nie sú jeho osobnými zamestnancami, ale jeho spolupracovníkmi. Budovať a pracovať v tíme môže byť extrémne ťažkým a časovo náročným procesom, ale môžete si byť istí, že zisky sú veľké.

III. ROZVÍJAJTE OBDAROVANIE A SCHOPNOSTI DRUHÝCH

Vedúci zboru, ktorý je zakladaný, znásobuje seba skrze nachádzanie a rozvoj ďalších pracovníkov. Mnoho vedúcich sa pokúša stavať svoju službu okolo seba a na svojich vlastných úspechoch. Ale Boh nás povoláva činiť učeníkov a vychovávať ďalších (2Tim.2:2). Je vždy lepšie doviesť 10 ľudí k práci ako robiť prácu 10 ľudí.

Je vždy lepšie doviesť 10 ľudí k práci ako robiť prácu 10 ľudí.

Jedna z hlavných úloh vedúceho zakladaného zboru musí byť uschopňovať ostatných odhaľovať svoje duchovné dary a stať sa v službe efektívnymi. Toto zahŕňa výchovu zrelých cirkevných pracovníkov rovnako ako aj novoobrátených ku konaniu služby, a tiež priraďovanie ľudí s vhodnými darmi k službe, ktorá sa naskytne. Toto tiež znamená, že vedúci je predovšetkým *vychovávateľom*. Dokonca aj keď nestrávi veľa času tréningom v technickom zmysle slova, jeho život je modelom toho, ako robiť službu. Ľudia budú rozvíjať svoje dary a schopnosti jednoducho tým, že budú v blízkosti tohto človeka.

Časťou procesu učeníctva nových veriacich je pomôcť im odhaliť a používať svoje dary. Zapojiť ich do služby je výborným spôsobom, ako to dosiahnuť. Zvážte napríklad to, že vezmete učeníka na návštevu k chorej osobe alebo na evanjelizáciu. Toto je efektívny spôsob ako vychovať človeka pre službu.

IV. NAUČTE SA DELEGOVAŤ ZODPOVEDNOSŤ

Múdry vedúci rád deleguje, keď je to vhodné (2M.18). Delegovaním dosiahneme viac ako prácou samostatne a to tým, že zapojíme do služby ďalších.

Je niekoľko dôvodov pre delegovanie. Zakladateľ zboru môže delegovať zodpovednosti v oblastiach služby, kde je sám slabý a ostatní obdarovaní. V iných situáciách, môže delegovať tak, aby ostatní mali pocit, že tá služba je aj ich. Ľudia majú tendenciu byť odovzdanejší veciam, ktorých sa sami zúčastňujú.

Kým zakladateľ zboru neustále hľadá spôsoby ako delegovať, robí tak bez toho, aby požadoval od iných viac, ako je on sám ochotný dať. Vyhýba sa tomu, aby druhých preťažoval. Keď dáva ľuďom

v službe nejakú zodpovednosť, uisťuje sa, že majú nevyhnutné zdroje na dosiahnutie úlohy. Keď je to vhodné, múdry vedúci modeluje službu ešte predtým, ako ju očakáva od druhých.

V. POSTAVTE SI CIELE, PLÁNY A ZÁMERY A PRACUJTE NA NICH

Stavanie si cieľov a plánovanie je normálnym postupom potvrdeným Písmom. V Prísloviach sa dozvedáme, ako by sme mali konať: „Plány uskutočňuj po porade a vojnu veď s múdrou rozvahou!“ (Pr.20:18, Ev. preklad). Ježiš použil ilustráciu staviteľa, ktorý neplánoval pred stavbou veže a kráľa, ktorý sa nepripravil poriadne na boj ako príklady ľudí, ktorí sú slabo odovzdaní svojim úlohám (Luk.14:28-33). Ak sme skutočne odovzdaní svojej službe, potom je pre nás tiež správne, aby sme si jasne stanovili ciele a plány.

Zakladateľ zboru si na modlitbách stanovuje ciele, zámery a stratégie v konzultácii so svojím tímom. Jeho plány sú realistické. Vyhýba sa nereálnym cieľom, ktoré nie je možné dosiahnuť. Jeho plány sú flexibilné tak, aby sa mohol efektívne vyrovnať s nejasnými situáciami a zmenami. Je schopný prispôsobiť stratégie a plány špecifickej situácii. Keď je to nevyhnutné, upravuje svoje priority a dôrazy podľa rôznych fáz vzniku a rastu zboru.

Obr. 2.1 Charakteristiky kresťanského vedúceho

VI. ARTIKULUJE VÍZIU TAKÝM SPÔSOBOM, ŽE TO BUDE OSTATNÝCH INŠPIROVAŤ

Vodca je človekom vízie. To znamená, že vidí nielen prítomnosť, ale vie si tiež predstaviť, ako by mohla vyzerať budúcnosť. Pre zakladateľa zboru to znamená, že komunikuje s Bohom skrze Slovo a modlitbu. Výsledkom je, že má jasné vedomie toho, čo chce Boh skrze neho v budúcnosti urobiť. Tiež uznáva dôležitosť presvedčivo komunikovať túto víziu zboru alebo ostatným veriacim, ktorí mu pomôžu založiť nový zbor. Môže vypracovať slogan, ktorý túto víziu a filozofiu služby zvýrazní. Vizionársky zakladateľ zboru je schopný udržiavať túto víziu ako ústrednú pri všetkom, čo sa robí pri zakladaní nového zboru. Jeho úsilím tí, ktorí sú zapojení do zakladania zboru, zostávajú odovzdaní vízii, cítia spoluzodpovednosť za rast a úspech tejto služby.

VII. BUĎTE VYTRVALÍ A PREKONÁVAJTE PREKÁŽKY

Vodca pristupuje k výzvam ako „k príležitostiam“ a nie ako „ k problémom“.

Kresťanský vedúci musí byť vytrvalý. Satan bude odporovať každému pokusu vybudovať Cirkev Ježiša Krista. Problémy *prídu*. Musí byť ochotný pracovať tvrdo a dlho a nevzdávať sa. Je iniciatívny a agresívny v tom, aby veci boli spravené bez toho, aby bol pritom panovačný či nepriateľský. Je iniciatívny podobne ako mravec v Príslovia 6:7, ktorý pracuje vďaka svojej vlastnej iniciatíve bez toho, aby čakal na to, že mu to bude nariadené. Pristupuje k výzvam ako „k príležitostiam“ a nie ako „k problémom“. Verí, že Boh vykoná veľké veci na svoju vlastnú slávu.

Väčšina ľudí je reaktívnych; to znamená, že ich činnosti sú riadené udalosťami tak, ako sa im prihodia. Reaktívny človek vždy odpovedá na to, čo sa deje okolo neho a skončí ako obeť okolností. Kresťanský vedúci alebo zakladateľ zboru by mal byť pro-aktívny. Potrebuje myslieť *dopredu* a pripraviť seba a tých, ktorým slúži tak, aby sa mohli prepracovať cez problémy, keď nastanú, víťazne. Napríklad, kresťanský vedúci vyučuje pravdu *predtým* ako sekty ukradnú jeho ovečky, zaoberá sa problémami, kým sú ešte malé a zvládnuteľné. Samozrejme, budú chvíle, keď aj najlepší vedúci musí reagovať na problém. Ale dobrý vedúci položí dobrý základ vopred, aby problémy boli ľahšie riešiteľné. Dokonca aj v ťažkých chvíľach zostáva *vodcom* a nie *obeťou*.

Tab. 2.2 Obeť alebo vodca?

Obeť	Vodca
Hovorí: „Nič nemôžeme urobiť“	Hovorí: „Pozrime sa na inú možnosť“
Sústreďuje sa na problémy	Sústreďuje sa na možnosti
Žije v minulosti	Žije pre budúcnosť
Pesimistický	Optimistický
Čaká na ostatných, aby sa pohli	Iniciatívny

VIII. VEĎTE EVANJELIZÁCIU

Bez evanjelizácie je nemožné založiť zbor. Keďže evanjelizácia je tak dôležitou súčasťou zakladania zboru, musí byť jasné, že je pre vedúceho prioritou. Mnohí budú mať pri projekte zakladania zboru k evanjelizácii ten istý postoj ako vedúci. Ak sa vedúci nezapája, nezapoja sa ani oni. Ak vedúci len rozpráva o evanjelizácii a nikdy ju nerobí, ani oni nebudú. Ak je vedúci vášnivo aktívny ako evanjelizátor, aj oni budú.

Evanjelizácia je základnou úlohou opakovane prikazovanou v Novom zákone (Mat.28:19-20). Ježiš vychoval 12 mužov, aby zaujali Jeho miesto. Vychovať ich bol Jeho hlavným zámerom – ale nikdy nestratil zo zreteľa dôvod, prečo ich vychovával. Urobil to zrejmým cez to, čo učil a ako žil, že Jeho záujmom boli masy, ktoré potrebovali spasenie. Jeho učeníci získali ten istý záujem cez Ježišov príklad, ako aj cez Jeho výslovné vyučovanie. Pavol tiež povedal Timoteovi, aby konal prácu evanjelistu (2Tim.4:5). Evanjelizácia možno nebola jeho obdarovaním, ale Pavol cítil, že Timoteus ju mal urobiť svojou prioritou.

Obe, evanjelizácia i výchova k službe, sú kľúčovými činnosťami zakladateľov zborov. Človek sa môže pýtať, ako sa zakladateľ zboru môže koncentrovať na obe tieto aktivity súčasne. Toto je dobrá otázka. Jeden zo spôsobov, ako na ňu odpovedať, je zapojiť vedúcich, ktorých vychovávate, do evanjelizácie. Vždy pracujte s partnerom a on sa bude neustále učiť.

ZÁVER

Vyššie uvedené osobné charakteristiky a zručnosti robia vedúceho schopnejším úspešne zakladať zbory a uvidieť založený zbor ako výsledok svojej služby. Zakladateľ zboru bude múdry, aby rozvíjal tieto zručnosti a vlastnosti. Predsa však by mal pamätať na to, že zakladatelia zborov nie sú rovnakí. Osobnosti a štýly sú odlišné tak ako pri hocijakom inom dare služby. V ktorých, z vyššie uvedených oblastí, ste vy obdarovaní ako zakladateľ zboru? V ktorých oblastiach ste, podľa vašej mienky, obmedzení?

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Prečo by mal vedúci delegovať veci druhým?
- Akú konkrétnu úlohu robíte, ktorú by ste mali delegovať inému?
- Kto je facilitátor?
- V ktorých ohľadoch je zakladateľ zboru ako farmár?
- Ako môže vedúci zapojiť ostatných pri stanovovaní cieľov?
- Čo je dôležitejšie, výchova vedúcich alebo aktívna evanjelizácia?
- Čo znamená byť pro-aktívny a prečo by mal mať zakladateľ zboru túto vlastnosť?
- Máte tím, s ktorým pracujete? Prečo áno, prečo nie?
- Máte vy alebo váš tím ciele pre vašu službu?

AKČNÝ PLÁN

Pozrite si prílohu 2A: „Vodca.“ Aké vlastnosti kresťanského vodcovstva vidíte v tomto rozprávaní zo života Krista? Vypíšte si ich pre seba na papier, a potom ich porovnajte s charakteristikami, ktoré boli prediskutované v tejto lekcii. Zhodujú sa? Čo si myslíte o ich dôležitosti? Ako sa zhodujú váš život a vodcovstvo?

VODCOVSTVO
PRÍLOHA
2A

Vodca

Tento vodca mal dosť práce. Jeho poslaním bolo transformovať svet. Transformácia, o ktorú sa snažil tento vodca, nebola kozmetickou či dočasnou úpravou. Obsahovala celkom novú filozofiu života, čo malo za následok novú kultúru, ktorá zasahuje každý kmeň a národ. Jemne povedané, tento vodca mal pred sebou tú najťažšiu úlohu. Iní veľkí vodcovia sa pokúšali o menšie veci a zlyhali. Ľudsky povedané, tento vodca bol v tomto poslaní úplne sám. Nikto iný mu nebol odovzdaný, dokonca ani ho nikto iný nechápal. Ako by vôbec mohol splniť svoju úlohu? Ako spropaguje svoje posolstvo? Ako bude inšpirovať ostatných, aby podľa neho žili?

Tento vodca nerobil mnoho vecí, ktoré by sme očakávali.

Skúmanie metód tohto vodcu prináša mnoho prekvapení. Tento vodca nerobil mnoho vecí, ktoré by sme očakávali. Nesnažil sa o verejný úrad, ani nezhromaždil armádu. Neotvoril žiaden inštitút, ani neusporiadal nejaký formálny seminár na výchovu ďalších podľa svojej novej filozofie; ani neodtiahol svojich nasledovníkov na nejaké obdobie k intelektualizmu odtrhnutému od života. Nepredložil spisy tlačiarni, aby vydal knihy a noviny propagujúce jeho plán. Namiesto toho, tento vodca začal zhromaždením malej skupiny nasledovníkov okolo seba (Mat.10:2-4). Než aby sa venoval zástupom, strávil tri roky výslovne vychovávajúc týchto mužov vo svojom transformujúcom spôsobe života v nádeji, že oni mu potom pomôžu pri transformácii zástupov.

Pracovať len s týmito 12 mužmi – to vyzeralo ako beznádejne malý začiatok. Predsa však žil podľa svojho presvedčenia a hlboko miloval týchto 12, akoby oni boli jeho vlastnou rodinou. Žili spolu, jedli, odpočívali, pracovali a oddychovali bez akýchkoľvek obmedzení alebo prekážok. V tomto všetkom tento vodca premieňal svoje myšlienky na činy tým, že ich žil so svojimi nasledovníkmi. Putovali spolu z dediny do dediny, kde sa stretával s ďalšími ľuďmi, pričom napĺňal všetky možné potreby. Tento vodca bežne kázal obrovským zástupom (Mar.4:1). Jeho kázne neboli vypracované; používal mnoho ilustrácii zo života, ako bol žitý v tej krajine v tom čase. Často odišiel so svojimi nasledovníkmi do ústrania, kde im urobil svoje kázne zvlášť zmysluplnými, keď o nich viedol s nimi hlbokú diskusiu (Mar.4:34).

Nasledovníci, ktorých si vybral, boli prinajlepšom obyčajní ľudia.

Jeho nasledovníci mu boli odovzdaní a zdali sa v učení horlivými, ale aj tak to s nimi nevyzeralo veľmi sľubne. Viacerí z nich boli zaostalí dedinčania, sotva gramotní; jeden bol vyberač daní, zamestnanie opovrhované ľuďmi vo všeobecnosti; niekoľkí boli rybármi. Prinajlepšom to boli obyčajní ľudia. Neboli z tých „nadpriemerných“, od ktorých by človek očakával veľké veci. Nikto z nich nevlastnil štátnickú charizmu, ktorá sa požaduje od vodcu veľkého hnutia. A hoci vodca prinášal duchovné posolstvo – ani jeden z tých, čo si vybral, nebol náboženským vodcom. Napriek všetkým týmto ťažkostiam títo málo pravdepodobní nasledovníci boli tými, ktorých si on osobne vybral, aby sami stáli na čele veľkého hnutia. Tento vodca bol toho názoru, že kvalifikáciou týchto mužov je to, že sú s ním.

Tento vodca bol neobyčajne pokorný. Nevenoval žiadnu pozornosť sarkastickým poznámkam ohľadom mesta, odkiaľ pochádzal. Bol spokojný s tým, že bol známy ako chlapec z malého mesta a syn tesára. Nesnažil sa o pozornosť, ani zisk pre seba, ale snažil sa posilniť druhých a sám zostať mimo pozornosti. Niektorí si mysleli, že by mohol mať väčší vplyv, ak by jeho vodcovstvo bolo formálnejšie, ak by pracoval v rámci existujúceho systému. Ale tento vodca odmietol formálne postavenie. Odmietol priamu kontrolu kráľovstiev sveta aj vtedy, keď mu bola ponúknutá (Mat.4:8-10). Namiesto toho, aby pracoval na reforme vtedajšieho systému, usiloval sa podnietiť celkom nové hnutie.

Pri pohľade späť by sme sa mohli pozastaviť nad kvalifikáciou tohto vodcu. Priatelil sa s hriešnikmi (Mar.2:15-17). Jeho kázne a vyučovanie stúpali na otlaky mnohým tým, ktorí mali také postavenie, že by mohli veci pomôcť. Až na málo výnimiek, tento vodca neprejavil dôveru náboženským vodcom svojich dní. Jeho latka bola vysoká – požadoval od potenciálnych nasledovníkov všetko alebo nič a mnohí neboli schopní tento záväzok urobiť (Mat.10:37-39).

Tento vodca hodnotil zvyky a zvyklosti podľa ich výslednej funkcie. Napríklad, pre vodcu by mohla byť „zaneprázdnenosť“ pascou, ktorá by ľuďom bránila v skutočne dôležitých veciach (Luk.10:41-42). K náboženskému zákonu bol tento vodca vždy úctivý, pričom bol aj praktickým, nezostal visieť na litere zákona. Dal naplno priechod svojmu hnevu, keď spozoroval, že chrám nebol používaný na svoj pôvodný účel. Tento vodca pohŕdal tradíciami a rituálmi, ktoré ľudí tlačili k zemi namiesto toho, aby im poskytovali vnútornú slobodu. Oveľa viac ho zaujímala vnútorná premena podľa „ducha zákona“ ako vonkajšia konformita voči pravidlám a predpisom (Mat.15:7-9).

Tento vodca hlboko miloval ľudí; jeho misia zahŕňala službu druhým ľuďom. Snáď toto je dôvodom, prečo si ho mnoho ľudí nepamätalo v prvom rade ako „vodcu“. Falošný názor na vodcovstvo ako na „hodnosť“, „postavenie“ alebo „status“ mnohým bránil v tom, aby pomysleli na tohto človeka ako na vodcu. Skôr zostal v pamäti ako služobník, učiteľ, uzdravovateľ, poradca alebo čokoľvek iné, čo jasne ukazovalo, že tento muž pomáhal a sprevádzal ľudí. Jeho osobný rozvrh bol často ovplyvnený potrebami druhých. Vždy si našiel čas, aby rozprával s obyčajnými ľuďmi, napĺňal ich potreby uzdravovaním alebo vedením k vnútornej slobode. Keď veľké zástupy k nemu prichádzali, on reagoval na ich záujmy a potreby bez ohľadu na formálne plány alebo vlastné potreby. Nevadilo mu vyrušenie deťmi (Mat.19:13-15). Jednal láskavo so všetkými neukáznenými vyrušeniami, dokonca aj keď bol nad jeho hlavou odstránený strop. Nezaplietol sa do malicherných rozkolov ľudí. Ľudia boli pre neho tak dôležití, že zákon vysvetľoval z pohľadu vzťahov.

Tento vodca hlboko miloval ľudí; jeho misia zahŕňala službu druhým ľuďom.

Vzdelanie, bohatstvo či strnulá poslušnosť zákonu na neho neurobili taký dojem ako viera. V skutočnosti, ak ste chceli na tohto vodcu urobiť dojem, zozbieranie viery sa zdalo byť tým najlepším spôsobom, ako sa do toho pustiť. Viera bola pre neho snáď jedinou mierkou druhých. Neustále podnecoval druhých, aby verili a bol náchylný k takmer nemiestnemu výbuchu nadšenia, keď našiel ľudí viery. Keď niekto na okraji spoločnosti preukázal vieru v neho, dokonca aj rušivým spôsobom, tento vodca ho prijal (Luk.7:36-38). Hoci on osobne mal nadprirodzenú schopnosť, pri niekoľkých príležitostiach prehlásil, že je v skutočnosti nedostatkom viery druhých obmedzený.

Krátko pred ukončením práce so svojimi učeníkmi sa zdalo, že v tom bolo veľa neúspechov. Jeho nasledovníci často nemohli pochopiť, čo učil. Obyvateľstvo bolo vo všeobecnosti zmätené ohľadom toho, kým bol. Jeho nasledovníci mu boli odovzdaní, keď bol populárny, ale nestáli pri ňom, keď ich najviac potreboval. Dokonca aj jeden z jeho najbližších nasledovníkov v kritickom momente poprel, že by ho vôbec poznal (Mat.26:69-74). Iný jeho nasledovník ho zradil v prospech prvej istej hotovosti, ktorá prišla, ale potom rýchlo spáchal samovraždu. Nakoniec sa štátne zriadenie obrátilo proti nemu. Bol zatknutý, vypočúvaný, usvedčený a odsúdený na smrť ako nepriateľ ľudu. Toľko k transformácii sveta.

Jeho nasledovníci boli bezpochyby prekvapení a skľúčení vodcovým zvláštnym a náhlym odchodom. Necítili sa pripravení na jeho odchod. Zdalo sa, že len teraz začal. Mával úžasný vplyv, ale svet, čo práve odmietol tohto vodcu, bol od transformácie ešte ďaleko. Keďže práca nebola ukončená, tento vodca dal pri svojom odchode svojim nasledovníkom poverenie viesť takým spôsobom, ako viedol on (Mat.28:18-20). Dostatočne ich pripravil, takže ak by aplikovali to, čo sa od neho naučili, mali by podobný (dokonca väčší) vplyv.

A jeho nasledovníci viedli takým istým spôsobom. Ukázali sa ako ľudia veľkej viery a vízie pre transformáciu, o ktorú sa snažil tento vodca. S obrovským zápalom a nadšením pokračovali v misii. Pritom urobili zrejmou jednu vec – tento vodca nikdy skutočne neodišiel. To sa len tak na chvíľu zdalo. V skutočnosti bola jeho duchovná prítomnosť kľúčovou pri úplnej premene, o ktorú sa snažil. On, vodca, bol s nimi, keď vyrazili, aby šírili jeho posolstvo každému kmeňu a národu. Jeho prítomnosť bola ich posolstvom a ich inšpiráciou!

Títo nasledovníci, ukazujúc sa po tom všetkom ako dobrí nasledovníci, sa výrazne neodklonili od vzoru, ktorý ukázal ich vodca. Pokračovali vo vplyvných diskusiách s bežnými ľuďmi na trhu rovnako ako s ustanovenými chrámami a synagógami (hoci ich vlastné strediská bohoslužby boli zjavne v domácnostiach). Jeho nasledovníci žili svoje posolstvo odvážne a hlboko milovali druhých, zatiaľ čo zhromažďovali ďalších nasledovníkov, aby robili to isté.

Jeho nasledovníci žili svoje posolstvo odvážne a druhých hlboko milovali.

Keď ľudia prijali toto posolstvo, boli založené miestne spoločenstvá oslavujúce vodcovu prítomnosť. Podobne ako ich vodca, títo nasledovníci a ich miestne spoločenstvá mali taký vplyv, že formálne ustanovizne vlády a náboženstva boli vážne ohrozené – až po bod odvety.

O niekoľko generácii neskôr vyvinuli jeho nasledovníci „sofistikovanejšie“ metódy nasledovania vodcu. Niekedy s väčším ohľadom na to, „čo robili Rimania“ ako na to, čo robil vodca. Začali používať prevládajúce spôsoby svetského konania. Neformálne spontánne hnutie, ktoré zdôrazňovalo vodcovu prítomnosť, ustúpilo formálnym inštitúciám a strnulým programom. Impozantná organizácia, rozľahlé budovy, a programy „na hrane“ nahradili jednoduché slávnosti a precítené vyhlásenia, ktoré inšpirovala oddanosť vodcovi. Tento trend poskytoval určitú istotu a kontrolu, ale vodcova prítomnosť bola zatienená a mnohé z toho, čo vodca predstavoval, bolo popreté. Ustanovením a prijatím foriem na úkor funkcie bol skutočný dopad jeho misie stratený.

Formálne inštitúcie a strnulé programy zatienili vodcovu prítomnosť.

Vplyv tohto vodcu trvá. Tým, ktorí ho nasledujú, je prikázané, aby pracovali tak, ako pracoval on. Keď sa vypracované schémy pre transformáciu sveta cez programy a inštitúcie ukazujú menej sľubnými ako kedykoľvek predtým, jeho nasledovníci by mali byť znovu upomenutí na jedinečný prístup svojho vodcu. Základná myšlienka je zvláštne jednoduchá: vodca, ktorý žije to, čo verí, hlboko miluje svojich nasledovníkov, s ktorými zdieľa spôsob života – toto je vodcovstvo v tom najlepšom zmysle slova. Toto je ten Veľký Vodca, ktorý sa dotýka životov a transformuje svet.

ZDROJE

Upravené z *Učiteľ (The Teacher),* nepublikovaný rukopis Teda Warda a Loisa McKinneyho.

BUNKOVÉ SKUPINKY

BUNKOVÉ SKUPINKY

LEKCIA 1

Funkcie a význam bunkových skupiniek

☞ **Cieľ lekcie**

Cieľom tejto lekcie je predstaviť výhody používania bunkových skupiniek v službe.

☞ **Hlavné body**

- Bunkové skupinky sú odlišné od malých skupiniek, pretože sa znásobujú.
- Štyri primárne funkcie bunkovej skupinky sú: spoločenstvo, uctievanie, učeníctvo a evanjelizácia.

☞ **Požadované výsledky**

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal:

- Byť schopný popísať, čím sa odlišuje bunková skupinka od malej skupinky.
- Byť schopný diskutovať o význame používania bunkových skupiniek pri evanjelizácii, rozvíjaní vzťahov, učeníctve a zakladaní zborov.

☞ **Doporučenia pre inštruktorov**

Táto lekcia obsahuje odkaz na Víziu ZZS Príloha 3A (Manuál prvý) „Modely zakladania zboru“. Mali by ste si vopred zopakovať túto prílohu a mať ju k dispozícii, keď vyučujete.

I. ZÁKLADY TÝKAJÚCE SA BUNKOVÝCH SKUPINIEK

A. Úvod

Stále viac zborov po celom svete si uvedomuje obrovskú dôležitosť bunkových skupiniek. Skrze službu bunkových skupiniek rastú zbory a ľudia používajú svoje duchovné dary. Kristovo Telo je mobilizované k službe a výsledkom je, že stratení nachádzajú Ježišovu pravdu a lásku.

Sú bunkové skupinky niečím novým, posledným výstrelkom či v cirkvi módnou službou? Vôbec nie. Používanie bunkových skupiniek začalo v cirkvi s novozákonnou Cirkvou, ako je opísaná v knihe Skutkov. „Bunky“ cirkvi sa stretali v domácnostiach ľudí k uctievaniu, spoločenstvu, rastu v ich novej viere a k zdieľaniu tejto dobrej zvesti, ktorú našli, so susedmi a priateľmi. Tieto bunky sa tiež spolu zhromažďovali na väčších stretnutiach v nádvoriach chrámu k uctievaniu, vyučovaniu a evanjelizácii.

Hlavným rozdielom medzi bunkovou a malou skupinkou je to, že bunková skupinka sa znásobuje, kým malá skupinka sa nemusí.

Prečo používame pojem „bunková“ skupinka? Prečo ju nevolať „malá“ skupinka? Mnohé zbory majú malé skupinky, ktoré sa stretajú k rôznym typom služby, najčastejšie k štúdiu Biblie. Aby sme rozumeli rozdielu medzi malou skupinkou a bunkovou skupinkou, môžeme použiť príklad z oblasti vedy. V biológii je bunka živým, rastúcim organizmom, ktorý sám seba znovu a znovu znásobuje. Hlavným rozdielom medzi bunkovou a malou skupinkou je to, že bunková skupinka sa **znásobuje**, kým malá skupinka sa nemusí. Toto je podstatný rozdiel. V skupinke môžete vykonávať mnoho rôznych druhov služby, ale ak jedným z cieľov skupinky nie je rásť a znásobovať sa na nové skupinky, potom nemôže byť nazvaná bunkovou skupinkou.

B. Charakteristiky

Skôr než by sme dali vyčerpávajúcu definíciu bunkovej skupinky v tejto lekcii, rozvinieme „progresívne“ pochopenie toho, čo bunková skupinka je tak, ako budeme postupne preberať lekcie o bunkových skupinkách v tomto manuáli. Avšak je dôležité od začiatku rozumieť základným charakteristikám akejkoľvek bunkovej skupinky. Každá bunková skupinka má:

1. ***Záväzok k evanjelizácii.***
2. ***Záväzok k starostlivosti a výchove veriacich k učeníctvu.***
3. ***Záväzok k rozvíjaniu vodcov.***
4. ***Záväzok k znásobovaniu, až pokým nebude naplnené Veľké poverenie.***

II. FUNKCIE BUNKOVEJ SKUPINKY

Je mnoho spôsobov, ako v procese zakladania zboru používať skupinky. Napriek tomu sa zdá, že spomedzi všetkých skupiniek majú bunkové skupinky, ktoré sú používané pri zakladaní zborov, niektoré spoločné prvky – alebo spoločné funkcie. Tieto prvky sú spoločenstvo, uctievanie, učeníctvo a evanjelizácia. Tieto isté funkcie môžu byť nájdené v príklade ranej cirkvi Nového zákona. Samozrejme, toto nie sú jediné funkcie, ktoré môžeme vidieť v novozákonnej cirkvi, ale sú to oblasti, kde bunkové skupinky a raná cirkev majú spoločné jadro veci, čo sa týka ich funkcie. Nasledujúce tabuľky porovnávajú tieto funkcie v novozákonnej cirkvi a v bunkových skupinkách.

Funkcia spoločenstva	
V novozákonnej cirkvi	***V bunkovej skupinke***
Spoločenstvo, ktorému sa tešili veriaci, bolo jednou z rozoznateľných charakteristík ranej cirkvi. (Sk.2:42). Povzbudzovali sa navzájom (Žid.10:25, 1Tes.5:11) a často spolu lámali chlieb (Sk.2:42, Sk.20:7,11).	V bunkovej skupinke je spoločenstvo vzájomným povzbudením, zdieľaním a priateľstvom v Kristovi, za účelom napĺňať potreby lásky, prijatia, jednoty a podpory. ***Možné aktivity:*** • Vzájomné zdieľanie problémov • Vzájomné nesenie problémov • Vzájomné prímluvné modlitby • Spoločné jedenie • Spoločná zábava rodín • Vzájomné povzbudzovanie

Funkcia uctievania	
V novozákonnej cirkvi	***V bunkovej skupinke***
Modlitba a chvála sú opakujúcou sa témou v novozákonnej cirkvi (Sk.2:47, Sk.1:14, Sk.6:4, Kol.4:2). Ich uctievanie vychádzalo zo sŕdc, ktoré boli „šťastné a rýdze“. Bolo to prirodzenou odpoveďou Bohu za radosť, ktorú našli v Kristovi a v prítomnosti ostatných veriacich.	V bunkovej skupinke je uctievanie chválou a velebou Boha tým, že sa sústredíme na Jeho podstatu, činy a slová, aby sme prinášali Bohu radosť. ***Možné aktivity:*** • Spievanie piesní • Chvála Boha za Jeho veľkosť • Ďakovanie Bohu za všetky veci • Uctievanie Boha za to, kým je • Modlenie sa nahlas alebo v tichosti • Čítanie textov uctievania (napr.: Žalmy) • Písanie a/alebo čítanie kresťanskej poézie

Funkcia učeníctva	
V novozákonnej cirkvi	***V bunkovej skupinke***
V ranej cirkvi jestvoval silný záväzok voči „službe slova“ (Sk.6:4). Prví veriaci sa odovzdali učeniu apoštolov (Sk.2:42) a ako sa cirkev rozšírila, toto vyučovanie vzalo na seba podobu listov písaných apoštolmi cirkvi. (Kol.4:16, Fil.1:1, Gal.1:2).	V bunkovej skupinke je učeníctvo procesom, keď je človeku pomáhané, je vyučovaný a mentorovaný ostatnými za účelom rastu na mysli a duchu smerom ku Kristovmu obrazu. ***Možné aktivity:*** • Učenie sa Písma spamäti • Študovanie biblických textov na skupinke • Učenie sa aplikovať Bibliu do každodenného života • Trávenie času s dospelým bratom/sestrou • Byť zapojený so skupinkou v službe • Poznávanie a používanie duchovných darov

Funkcia evanjelizácie	
V novozákonnej cirkvi	***V bunkovej skupinke***
Zvestovanie dobrej zvesti o Ježišovi pripadalo veriacim v ranej cirkvi prirodzené. Evanjelizácia nebola „programom“, ktorý museli vypracovať, ani to nebolo niečo, na čo museli byť špeciálne trénovaní – bola to Kristova láska prejavujúca sa skrze životy a slová tých naokolo (Sk.5:42, 4:20). Bol to Duch Svätý konajúci skrze nich (Sk.4:31), keď zvestovali Krista rovnako v domácnostiach i na verejných miestach (Sk.20:20). Výsledkom bolo, že ľudia uverili v meno Ježiša a boli zachránení (Sk.8:12, 16:31-34).	V bunkovej skupinke je evanjelizácia oslovovaním ľudí v ich potrebách dobrou zvesťou o Kristovej láske, aby sme im pomohli poznať Boha ako Otca a Krista ako Spasiteľa. ***Možné aktivity:*** • Modlenie sa s ďalšími dvoma v modlitebnej trojici za nespasených priateľov • Pozývanie neveriacich do skupinky • Napĺňanie potrieb ľudí mimo skupinky • Spriatelenie sa s neveriacimi • Prinášanie Krista neveriacim

III. VÝZNAM BUNKOVÝCH SKUPINIEK

A. Význam pre evanjelizáciu

Príliš často majú naše zbory viditeľné alebo neviditeľné prekážky, ktoré ľuďom zvonku bránia prísť. Máme tradície, máme určité spôsoby obliekania a správania, a mohli by sme mať dokonca aj očakávania na tých, ktorí by prišli na návštevu. Tradícia môže byť dobrá, aby poskytovala vedomie komunity a kontinuity, ale môže ľuďom „zvonku“ skutočne sťažiť príchod do zboru.

Prieskum ukázal, že pre ľudí je ťažké prekročiť kultúrne bariéry, aby prišli do cirkvi. Ak vnímajú, že sa musia obliekať inak, správať inak alebo predstierať, že sú niekým, kým nie sú, nebudú do zboru chodiť. Cítia sa, akoby medzi nimi a cirkvou bola ohromná priepasť.

Neformálna podstata bunkových skupiniek poskytuje prirodzenejší „most“ k neveriacim.

Bunkové skupinky poskytujú prirodzenejší „most“ k neveriacim. Ako členovia bunkovej skupinky rozvíjajte vzťahy s neveriacimi priateľmi. Je pre nich oveľa prirodzenejšie, aby boli pozvaní na skupinkové stretnutie. A pre neveriaceho je prísť na malé neformálne zhromaždenie menej ohrozujúce, ako ísť na miesto, kde nikoho nepozná a nie je si istý, aké „pravidlá“ tam platia.

V Jánovi 13:35 Ježiš povedal: „Po tom poznajú všetci, že ste moji učeníci, keď budete mať lásku medzi sebou.“. Keď návštevníci prichádzajú na bunkovú skupinku, jedno z najsilnejších svedectiev, ktoré získajú, je starostlivosť a výchova, ktorá sa uskutočňuje na skupinke. Mali by vidieť odlišnosť v našich postojoch, slovách a činoch a začať sa pýtať, prečo sme iní. Keď budú vidieť v skupinke lásku a sami okúsia túto starostlivosť a lásku, budú priťahovaní k Ježišovi, Zdroju tejto lásky.

B. Význam pre rozvíjanie vzťahov

Keď sa pozrieme na Ježišovu službu tu na zemi, je dôležité si všimnúť, že sa rozhodol žiť so svojimi učeníkmi v komunite. Týchto dvanásť mužov sa spolu modlilo, spolu uctievali Boha, učili sa skrze Ježišove slová a príklad, jedli spolu, navzájom sa povzbudzovali a spoločne hlásali dobrú správu o spasení. Samozrejme, nie je to náhoda, že Ježiš sa rozhodol použiť na prípravu svojich učeníkov pre službu skupinku. Ich skupinka bola prvou „bunkou“ organizmu, ktorá podobne ako v podobenstve o horčičnom zrne v Matúšovi 13 začala v malom a rýchlo vyrástla na niečo veľké.

Služba, ktorá sa deje v bunkovej skupinke, prináša mnoho úžitku a jedným z nich je prirodzený rozvoj vzťahov v skupinke. Keď sa skupinka stretá k spoločenstvu, uctievaniu, učeníctvu a evanjelizácii, každá z týchto aktivít pestuje jedinečný druh vzťahu. Tieto vzťahy, sú ilustrované aj na obrázku 1.1.:

- Spoločenstvo: Človek k človeku
- Uctievanie: Človek k Bohu
- Učeníctvo: Boh k človeku
- Evanjelizácia: Telo Kristovo k strateným

Obr. 1.1. Štyri druhy vzťahov na bunkovej skupinke

V bunkovej skupinke trávia členovia spoločne čas, spoločne sa zúčastňujú služby, povzbudzujú a modlia sa jeden za druhého a pomáhajú si v zápasoch a potrebách. V ich láske a oddanosti voči Bohu a voči sebe navzájom je sila a intenzita. Pociťujú vedomie, že niekam patria, že sú časťou komunity, ktorá sa o nich stará. Postupne, ako členovia skupinky rastú vo vzájomnej láske, sa stávajú chvíle, keď spolu strávia čas pri uctievaní, v niečom veľmi výnimočné, keď spolu vyjadrujú lásku, ktorú majú k Bohu.

Bunková skupinka tiež poskytuje ideálne prostredie pre rozvoj mentorských alebo učeníckych vzťahov. Zrelší veriaci sú schopní kráčať po boku mladým veriacim a povzbudzovať ich, vyučovať ich a spolu s nimi konať službu.

Keďže jeden z cieľov bunkovej skupinky je rásť a znásobovať sa, jej členovia neustále hľadajú spôsoby, ako osloviť stratených, ktorí sú v ich okolí. Budú schopní podávať si navzájom nápady a učiť sa jeden od druhého rôzne spôsoby, ako zvestovať Krista svojej rodine a priateľom. V bunkovej skupinke jestvuje záväzok voči budovaniu vzťahov s neveriacimi za účelom zdieľania dobrej správy o Ježišovi.

C. Význam pre učeníctvo

V Rimanom 14:19 sa hovorí: „Preto snažme sa za tým, čo vedie k pokoju a vzájomnému budovaniu.“ (Ev. preklad). Bunková skupinka poskytuje miesto, kde veriacim môže byť slúžené a kde oni môžu slúžiť druhým. Biblia načrtáva jasné zodpovednosti, ktoré majú veriaci voči sebe navzájom. Všetky sa na bunkovej skupinke prirodzene vyskytujú, kde každý slúži podľa svojho obdarovania.

Služba medzi veriacimi je dôležitou stránkou bunkového zboru. Veriaci sa majú snažiť vynikať v daroch, ktoré budujú cirkev (1Kor.14:12). Duchovné dary boli dané na prípravu Božieho ľudu pre dielo služby tak, aby Kristovo telo mohlo byť vybudované (Ef.4:12). Mali by sme povzbudzovať jeden druhého (1Tes.4:18) a hovoriť slová, ktoré budujú ostatných podľa ich potrieb (Ef.4:29). Toto predpokladá, že vzájomne zdieľame svoje bremená (Gal.6:2), takže sme schopní navzájom si pomôcť. Našim najväčším želaním by malo byť vyzdvihovať druhých v bratskej láske (Rim.12:10) a hlboko sa navzájom milovať, zo srdca (1Pet.1:22). Dynamika bunkovej skupinky poskytuje veriacim prirodzený a efektívny spôsob, ako naplniť biblické poverenie navzájom sa budovať, ako je to ilustrované na obrázku 1.2.

Obr.1.2. Vzájomné učeníctvo

Bunkové skupinky sú tiež miestom, kde sú dary každého člena skupinky objavené, rozvíjané a používané. V prostredí bunkovej skupinky sú ľudia vychovávaní a povzbudzovaní, aby poznali svoje duchovné obdarovanie skrze svoje zapojenie sa do služby bunky. Týmto spôsobom rastú vo svojej viere a dospelosti a majú príležitosť byť vedení v učeníctve zrelšími kresťanmi. Po čase oni sami zopakujú tento proces a začnú viesť v učeníctve tých v skupinke, ktorí sú duchovne menej zrelí.

Mnoho nových kresťanov bude mať problémy a potreby, s ktorými môže bunková skupinka pomôcť. Bunková skupinka sa môže efektívne starať a napĺňať telesné, duchovné, sociálne a citové potreby ľudí. Členovia skupinky rastú vo vzájomnom poznaní a láske zdieľaním týchto potrieb a cez spoločnú prácu na ich naplňaní. Pre mnohých to bude po prvýkrát, keď spoznajú, že pravdy z Biblie môžu mať vzťah k ich každodennému životu. Naučia sa, ako študovať Bibliu pre seba, a ako naučené aplikovať na problémy a ťažkosti, ktorým čelia.

D. Význam pre rozvíjanie vedúcich

Ďalšou pozitívnou stránkou začínania zboru používaním bunkových skupiniek je otázka vodcovstva. Robert Logan vo svojom článku „Znásobovanie bunkových skupiniek“ hovorí: „Koľko ľudí môže jeden Duchom naplnený človek vychovať, alebo sa o nich starať? Kristus sám urobil čiaru pri dvanástich. Predsa však tu sme, pastori a laickí vedúci, ktorí sa pokúšame pritiahnuť do svojho košiara, a potom bez pomoci druhých sa starať o potreby ľudí v skupinách po 50, 100, 250, 500 a niekedy 1,000 ľudí! Sme väčší ako náš Majster? Hoci to trochu závisí od kultúrnych rozdielov, desať sa zdá byť v priemere ideálnym počtom, o ktorý sa môže Duchom naplnený kresťanský laický služobník primerane starať. Význam bunkových skupiniek je v tom, že vodcovia sú zodpovední za duchovný rozvoj len hŕstky ľudí, nie desiatok alebo stoviek. Toto vylučuje vodcov, ktorí sa pokúšajú slúžiť až po bod svojho vyčerpania.

Bunkový prístup tiež zapája oveľa viac ľudí, keď dáva laickým vodcom šancu rozvíjať ich duchovné dary vodcovstva. Namiesto toho, aby sme mali „profesionálne duchovenstvo“, ktorému je daná pozícia vodcovstva na základe toho čo vedia, vedúci bunkových skupiniek sú kvalifikovaní zrelosťou a schopnosťou, ktorú preukázali skrze svoju službu v bunkovej skupinke.

E. Význam pre zakladanie zboru

Používanie bunkových skupiniek prináša mnoho úžitku v procese zakladania zboru. Na to, aby vznikol nový zbor, potrebujete evanjelizovať, budovať nových veriacich vo viere, rozvíjať nových vodcov a uisťovať sa, že všetky funkcie cirkvi sú prítomné. Bunkové skupinky poskytujú prostriedky na dosiahnutie všetkých týchto cieľov. Bunky tiež môžu v novom zbore poskytnúť vedomie spoločnej identity.

Bunkové skupinky môžu byť používané k úžitku zakladateľa zboru bez ohľadu na to, s ktorým typom modelu zakladania zboru pracuje.

Je mnoho spôsobov, ako založiť nový zbor. Spomeňte si na Víziu ZZS Príloha 3A (Manuál prvý) „Modely zakladania zboru“. Niektoré nové zbory vznikajú z existujúcich zborov (dcérsky model cirkvi). Iné vznikajú tímom zakladateľov zboru, ktorý je vyslaný do novej oblasti z jestvujúceho zboru (kolonizačný model). A ešte iné vznikajú nezávisle od jestvujúcich cirkevných štruktúr (model misijného tímu). Niektoré vznikajú vo formálnych cirkevných budovách a iné sa stretávajú neformálne v domácnostiach ľudí. Jedna z najväčších výhod bunkových skupiniek je, že môžu byť zakladateľom zboru s úžitkom používané bez ohľadu na to, s ktorým typom modelu zakladania zboru pracuje.

Pri saturačnej stratégii zakladania zboru je túžbou zakladateľa zboru zaplniť oblasť zbormi, ktoré sa znásobujú a samé zakladajú nové zbory. Aké sú niektoré z tradičných prekážok pre zborový rast a reprodukciu? Neefektívna evanjelizácia, nedostatok učeníctva, nedostatok peňazí, nedostatočný počet vychovaných vodcov a dosť často nedostatok vízie na získavanie stratených pre Krista. Bunkové skupinky poskytujú prirodzený a efektívny spôsob evanjelizácie, učeníctva nových veriacich a rozvíjania nových vodcov. Ak sa skupinky stretávajú v domácnostiach ľudí, formálna zborová budova nemusí byť potrebná. Vylúčením tohto výdavku sa zbor stáva schopným založiť nové zbory vtedy, keď sú pripravené bunkové skupinky, a nie keď sú k dispozícii peňažné prostriedky. Inými slovami, nedostatok finančných prostriedkov nie je brzdou pre prirodzený rast cirkvi.

Bunkové skupinky umožňujú rozvinúť stratégiu, pomocou ktorej môže byť celá štvrť, mesto alebo krajina saturovaná efektívnym svedectvom o Kristovi. Bunkové skupinky môžu prekvitať bez tradičných prekážok rastu. Jednoducho povedané, **používanie bunkových skupiniek uľahčuje zakladanie nových zborov.**

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Aký je prvoradý rozdiel medzi malou skupinkou a bunkovou skupinkou?
- Môže byť „vzájomná“ služba uskutočňovaná na tradičných ranných nedeľných bohoslužbách? Aký to bude mať vplyv na kresťana, ak jeho potreby nie sú naplnené? Budú noví kresťania rásť a dozrievať, ak tieto potreby nie sú naplnené?
- Sú nejaké prekážky vo vašom zbore, ktoré by bránili neveriacemu, ktorý nikdy nebol v kostole, aby prišiel na jedny z vašich bohoslužieb? Ako môžu byť bunkové skupinky použité ako „most“ k neveriacim?
- Ako môžu byť bunkové skupinky vo všeobecnosti použité ako súčasť efektívnej saturačnej stratégie zakladania zboru?

AKČNÝ PLÁN

Nájdite kresťanského priateľa alebo známeho, ktorý nepočul o bunkových skupinkách. Vysvetlite mu význam bunkového prístupu k službe a poproste ho, aby vám dal dôvody, prečo s vami súhlasí alebo nesúhlasí. Ak je to možné, prediskutujte jeho odpovede s inými účastníkmi, ktorí študujú tieto materiály.

ZDROJE

Logan, Robert. *Znásobovanie bunkových skupiniek (Multiplication of Cell Groups).* Old Tappan, NJ: Fleming H. Revell Co., n.d.

BUNKOVÉ SKUPINKY

LEKCIA 2

Princípy vedenia bunkovej skupinky

☞ **Cieľ lekcie**

Cieľom tejto lekcie je poskytnúť všeobecný prehľad funkcií a zodpovedností bunkového vedúceho.

☞ **Hlavné body**

- Štyri hlavné funkcie bunkovej skupinky musia byť vyvážené.
- Je životne dôležité rozvíjať vodcu-učeníka.

☞ **Požadované výsledky**

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal:

- Chápať jedinečnú úlohu vedúceho bunkovej skupinky v celkovej službe bunkovej skupinky.
- Chápať zodpovednosti vedúceho bunkovej skupinky pri každej aktivite počas stretnutia bunkovej skupinky.
- Poznať princípy efektívneho plánovania pre rast a znásobovanie bunkovej skupinky.
- Vyplniť vzor plánu stretnutia pre svoje „prvé“ stretnutie bunkovej skupinky.

☞ **Prílohy**

2A Lámače bariér na bunkovej skupinke

2B Príklady aktivít na stretnutí bunkovej skupinky

I. CELKOVÁ KONCEPCIA VEDENIA

A. Buďte modelom kresťanského života

Keďže evanjelizácia je základným prvkom služby bunkovej skupinky, je veľmi pravdepodobné, že na skupinke budú stále nejakí noví veriaci alebo veriaci duchovne nezrelí. Mnohí z týchto ľudí nebudú chápať, čo to znamená byť kresťanom alebo slúžiť Bohu v nejakej službe. Vedúci bunkovej skupinky má privilégium naučiť ich tieto veci príkladom toho, čo hovorí a robí. Nemal by pred svojou skupinkou skrývať požehnanie ani bremená, ktoré v živote má. Mal by sa so skupinkou podeliť aj o víťazstvá i zápasy na svojej ceste s Pánom, a ako reaguje na rôzne okolnosti okolo seba. Toto členov bunkovej skupinky nielen povzbudí, ale tiež im to veľmi praktickým spôsobom pomôže naučiť sa ako žiť to, čomu veria.

Keď vedúci vyučuje tým, že „modeluje“, členovia skupinky budú schopnejší pochopiť kresťanský život a učiť ho aj ďalších. Je to jedna z vyučovacích metód, ktoré používal Ježiš so svojimi učeníkmi. Keď trávili čas s Ježišom, učili sa jednoducho pozorovaním a počúvaním. V 1.Tesaloničanom 1:6-7 Pavol, Sílas a Timoteus popisujú, ako sa tesaloničania stali ich „napodobňovateľmi“, a potom sa „stali vzorom (*modelom*) všetkým veriacim v Macedonii a v Achaji.“. Pavol v 1.Korinťanom 11:1 prikazuje veriacim „Buďte mojimi nasledovníkmi, jako som i ja Kristov!“ Vedúci bunkovej skupinky má ukázať príklad životného štýlu a služby, ktorý môže jeho skupina nasledovať.

B. Rozvíjajte nových vedúcich

Jeden z najzákladnejších cieľov každej bunkovej skupinky je znásobovať sa. Keď je skupinka pripravená sa rozdeliť, je potrebné, aby bol pripravený vychovaný a vystrojený človek, ktorý prevezme vedenie novej skupinky.

Jedna z prvých priorít vedúceho bunkovej skupinky je na modlitbách vybrať zo skupinky človeka, ktorý bude „vodcom-učeníkom“.

Jeden z prínosov bunkových skupiniek je, že poskytujú vynikajúce prostriedky na rozvoj nových kresťanských vedúcich. Jedna z prvých priorít vedúceho bunkovej skupinky je na modlitbách vybrať zo skupinky človeka, ktorý je perspektívnym vodcom, a teraz jeho učeníkom. Tento človek by mal preukazovať nejaké schopnosti a nadanie pre vedenie, ale v žiadnom prípade nebude mať všetky vlastnosti efektívneho vedúceho. Jedna z úloh vedúceho bunkovej skupinky je byť mentorom pre vodcu-učeníka. Tento učeník nesmie len počúvať a pozerať na to, čo vedúci bunkovej skupinky robí, ale musí mať tiež aktívnu úlohu v službe vedenia. 9. lekcia o bunkových skupinkách „Výchova nových vedúcich bunkových skupiniek“ (Manuál tretí) podrobne preskúma tento proces rozvoja nových vedúcich. Najdôležitejšou vecou, ktorú je potrebné mať na pamäti pri začínaní novej skupinky je, že Boh chce na tej skupinke vzbudiť jedného alebo viac ľudí, aby boli sami vedúcimi bunkových skupiniek.

C. Vystrojte a prepusťte do služby

Všetci kresťania by mali vedieť, ktoré duchovné dary im boli dané Duchom Svätým a naučiť sa, ako používať tieto dary. Nanešťastie má mnoho veriacich malú príležitosť používať svoje duchovné obdarovanie, a to dokonca aj vtedy, keď vedia, aké obdarovanie majú (čo mnohí ani nevedia). Podstata bunkových skupiniek umožňuje kresťanom nielen objaviť svoje duchovné obdarovanie, ale aj rozvíjať a používať toto obdarovanie v službe.

Vedúci bunkovej skupinky musí nájsť spôsoby, ako pomôcť členom objaviť ich duchovné obdarovanie. Jestvuje niekoľko „testov“ alebo „duchovných zoznamov“, ktoré sú človeku k dispozícii ako pomôcka na spoznanie duchovných darov vo všeobecnosti, a pomôcť mu vidieť, ktorý dar mu Duch Svätý mohol dať. Dosť často môže byť obdarovanie človeka potvrdené, keď sa zapojí do rôznych oblastí služby.

Vedúci bunkovej skupinky musí poskytovať príležitosti rovnako na objavenie duchovného obdarovania, ale aj na používanie tohto obdarovania v službe. Toto sa deje primárne cez dôsledné a rastúce delegovanie služby členom skupiny. Na začiatku bude vedúci môcť delegovať len veľmi malé úlohy, ale ako bude skupina rásť a dozrievať, mal by sa neustále usilovať zapojiť každého člena do aktivít a služby skupinky.

II. VEDENIE STRETNUTIA BUNKOVEJ SKUPINKY

Nejestvuje „správna“ forma pre stretnutie bunkovej skupinky. Je zodpovednosťou vedúceho rozhodnúť, ako bude stretnutie usporiadané a vedené. Avšak každé stretnutie by malo venovať nejaký čas každej zo štyroch funkcií bunkovej skupinky (spoločenstvo, uctievanie, budovanie, evanjelizácia).

„Typické“ stretnutie bunkovej skupinky by mohlo mať nasledovný priebeh:

- Začína chvíľou, ktorá je venovaná spoločenstvu a zdieľaniu medzi členmi skupinky.
- Nasleduje chvíľa na uctievanie modlitbou, spevom a chválou Bohu.
- Po tomto je čas na študovanie Biblie a diskusiu.
- Potom skupinka prejde k vízii služby, kde členovia hovoria o osobných a skupinkových aktivitách na oslovenie priateľov, susedov a snáď väčších skupín evanjeliom. Toto by mohlo zahŕňať čas modlitieb za konkrétnych jednotlivcov, ktorí ešte neboli na skupinku pozvaní.

Množstvo času stráveného pri každej aktivite závisí od toho, ako dlho sa už skupinka stretá. Na začiatku by mala skupinka tráviť viac času spoločenstvom a menej diskusiou o Biblii. Časom bude položený väčší dôraz na štúdium Biblie a evanjelizáciu. Toto meniace sa rozdelenie je ukázané na obrázku 2.1.

Ob. 2.1 Rozdelenie funkcií bunky

Celkovo vzaté, celé stretnutie bunky by nemalo trvať viac ako 90 minút. Napríklad, skupinka môže stráviť 20 minút spoločenstvom, 20 minút uctievaním, 30 minút diskusiou o Biblii a 20 minút časom evanjelizácie.

Vedúci má zodpovednosť začať stretnutie načas, viesť skupinku od aktivity k aktivite a ukončiť včas stretnutie. Každá z funkcií bunky je životne dôležitá pre rast a zrelosť jej členov, takže vedúci musí zabezpečiť, aby skupinka strávila pri každej nejaký čas.

Vedúci bunkovej skupinky je zodpovedný za plánovanie a smerovanie každého stretnutia bunky. Ako bunka rastie a dozrieva, vedúci bude schopný delegovať na stretnutí rôzne aktivity ostatným v skupinke. Každá stránka stretnutia potrebuje nejaký druh prípravy:

A. Miesto

Vedúci musí rozhodnúť, kde sa skupinka stretne a kto bude hostiteľom. Často je hostiteľom sám vedúci. Hostiteľ zabezpečí, že miestnosť bude zariadená stoličkami tak, aby členovia videli jeden druhého (kruh umožňuje medzi prítomnými najväčšie množstvo interakcii). Ak chce, hostiteľ môže pripraviť aj občerstvenie (čo môže byť niečo tak jednoduché ako je čaj a/alebo káva).

B. Spoločenstvo

Chvíľa spoločenstva môže byť formálna i neformálna podľa toho, ako chce vedúci. Ak sú v skupine noví členovia alebo hostia, doporučuje sa použiť nejaký „lámač bariér“, aby sa cítili vítaní a aby sme pomohli každému členovi skupiny dozvedieť sa o ostatných niečo nové. Čas spoločenstva je na to, aby členovia zistili, čo sa dialo v životoch ostatných členov, povzbudili ich, zdieľali s nimi radosti i starosti a budovali sa navzájom.

Niektoré príklady aktivít, ktoré pomôžu členom bunkovej skupinky lepšie sa navzájom spoznať sú v prílohe 2A „Lámače bariér na bunkovej skupinke“.

C. Uctievanie

Vedenie uctievania na bunkovej skupinke pripravuje členov na zvyšok stretnutia, zvlášť keď sa obracajú k Bohu, aby k nim hovoril skrze štúdium Biblie. Ak má vedúci alebo niekto iný na skupinke hudobný talent, potom môže byť počas chvíle uctievania použitá k doprovodu gitara, piano alebo iný hudobný nastroj. Ak nie, Boh aj tak rád počúva chvály, ktoré sú spievané z radostného a úprimného srdca!

D. Modlitba

Modlitba bude súčasťou každej aktivity stretnutia bunkovej skupinky. Vedúci má začať aj ukončiť stretnutie modlitbou. Vedúci by mal zvážiť, či modlenie sa nahlas nebude pre nových členov príliš nepohodlné a mal by dať jasne najavo, že je dobrovoľné. Keď strávia na skupinke viac času a budú prijatí ostatnými členmi, začnú to sami robiť.

Modlitba príde k slovu prirodzene počas chvíle uctievania, ale vedúci musí naplánovať modlitbu aj na čas evanjelizácie a spoločenstva. **Modlitebné trojice,** to sú traja ľudia, ktorí sa spolu konkrétne modlia, každý za spásu svojich troch priateľov alebo známych (napr. traja veriaci sa modlia za deväť neveriacich), a toto môže byť súčasťou chvíle evanjelizácie. Počas chvíle spoločenstva môžu byť povedané námety na modlitby a môže sa za ne na skupine modliť. Inou možnosťou je modliť sa vo dvojiciach, čo môže povzbudiť k modlitbám mladších kresťanov (ktorí by inak boli príliš hanbliví, aby sa modlili pred všetkými), ako aj kvôli zdieľaniu osobnejších potrieb.

E. Čas na Bibliu

Je zodpovednosťou vedúceho bunkovej skupinky buď vypracovať lekciu k štúdiu Biblie, alebo poveriť niekoho iného v skupine, kto je obdarovaný vyučovaním. Induktívne biblické štúdium je jedna z metód, ktorá by mala byť na bunkovej skupinke používaná a vyučovaná, aby sa jej členovia mohli naučiť sami sa sýtiť z Božieho slova. Kým induktívne biblické štúdium nie je jediná metóda, ktorá môže byť používaná, zámer chvíle s Bibliou by mal byť objavenie biblickej pravdy a jej aplikácia do skutočných situácii života.

Zámer času diskusie o Biblii by mal byť objavenie biblickej pravdy a toho, ako ju aplikovať na skutočné situácie života – nie je to čas na kázeň.

Slovo varovania: mnoho skupiniek kladie príliš veľký dôraz na štúdium Biblie, keďže toto je model, ktorý v minulosti vypozorovali zo svojich skúseností v zboroch. Prílišný dôraz na štúdium Biblie berie čas iným aktivitám bunky. Je životne dôležité, aby vedúci udržiaval rovnováhu všetkých štyroch funkcii bunkovej skupinky.

F. Činenie učeníkov

Učeníctvo sa deje, keď niekomu vedome pomáhame stať sa podobnejším Kristovi v charaktere a prinášať v službe viac ovocia. Nový kresťan má zvláštne potreby, keď sa zaoberá pochybnosťami, stratou odvahy, nevedomosťou duchovných záležitostí, duchovnou opozíciou a vedomým pocitom „nepohodlnosti“ v neznámom území. Potrebuje pravú a úprimnú starostlivosť duchovných rodičov, ktorí urobia jeho úspech svojou najdôležitejšou prioritou. Nový kresťan potrebuje mať niekoho, s kým môže prediskutovať svoje otázky a niekoho, koho pozná a zaujíma sa o neho. Keďže podstatou učeníctva je úzky vzťah, len muži by mali viesť v učeníctve mužov a ženy ženy.

Vedúci bunkovej skupinky by mal vždy priradiť novému kresťanovi na skupinke duchovného „rodiča“. Nikdy by nemal nastať prípad, aby nový kresťan nemal niekoho, kto by ho v učeníctve viedol a staral sa o neho. Skupinka v tomto procese tiež pomôže, ale práve tak ako Kristus jednal so svojimi učeníkmi na báze jeden – jeden, tak každý kresťan musí mať jedného človeka, ku ktorému môže mať osobný blízky vzťah.

Nezabudnite, že vedúci bunkovej skupinky musí na modlitbách vybrať niekoho zo skupinky, aby bol vodcom-učeníkom, niekoho, koho bude vedúci viesť v učeníctve ako vedúceho ďalšej bunkovej skupinky. Tento učeník by mal byť zapojený vo všetkých stránkach služby spolu s vedúcim bunkovej skupinky, aby tak mohol vidieť a zakúsiť vedenie bunkovej skupinky z prvej ruky.

G. Evanjelizácia

Rozvíjanie vízie pre službu v členoch bunkovej skupinky je zodpovednosťou ich vedúceho skupinky. Vedúci dáva skupinke víziu potreby evanjelizovať a rozvíjať vzťahy, ktoré vytvoria prirodzenú cestu k zvestovaniu Krista. Pomáha im vidieť, ako ich jednotlivé úsilie získavať ďalších zapadá do evanjelizačného úsilia celej bunkovej skupinky. Toto sa môže diať aj študovaním textov

z Písma, ktoré kresťanom pripomínajú niesť dobrú zvesť ďalej, a potom vyzývajú členov aplikovať tieto texty do svojich životov.

Čas pre evanjelizáciu na stretnutí bunkovej skupinky je vynikajúcou chvíľou na zdieľanie svedectiev o tom, ako Boh pracuje v a skrze životy členov bunkovej skupinky pri získavaní ďalších Kristovou láskou. Je to tiež chvíľa, kedy vedúci bunkovej skupinky môže skupine pripomenúť rovnako potrebu procesu znásobovania ich skupinky na dve nové bunkové skupinky.

III. SPRAVOVANIE BUNKOVEJ SKUPINKY

Hoci nikto nemá rád papierovú robotu, je niekoľko dôvodov, prečo by vedúci bunkovej skupinky mal pracovať so svojou skupinkou na príprave plánu cieľov a zámerov pre bunku:

- **Zodpovedať sa**: Ako kresťania musíme byť dobrými správcami zdrojov, ktoré nám Boh dal, vrátane času a námahy, ktorú vložíme do vedenia bunkovej skupinky. Plánovanie nám pomáha dosiahnuť to najlepšie možné využitie obmedzených zdrojov, ktoré máme.
- **Rast**: Ak porovnáte bunkovú skupinku k plávajúcej lodi, mať plán odlišuje bunkovú skupinku, ktorá sleduje vytýčený kurz a zisťuje, že prináša veľa ovocia od tej, ktorá sa len bezcieľne túla, kam ju zaveje vietor. Boh chce, aby bunkové skupinky v cirkvi rástli a znásobovali sa, keď napĺňajú mandát Veľkého poverenia. Správnym plánovaním zostane bunková skupinka zameraná na cieľ a dosiahne cieľ rastu, rozvoja a znásobovania.

Plánovanie obsahuje jednoduchý trojkrokový proces.

1. Najprv sa modlite a pýtajte Boha, aby vám dal pri plánovaní múdrosť (Jak.1:5).
2. Potom sa pokúste postaviť realistické ciele a zámery pre svoju skupinku a vytvorte časovú líniu s dátumami pre každý cieľ a zámer.
3. Nakoniec vložte na časovú os periodické termíny vyhodnotenia vášho postupu.

Ako budete pokračovať v tomto procese modlenia, plánovania a hodnotenia, začnete vidieť oblasti, ktoré si vyžadujú pozornosť a kroky, ktoré potrebujú byť urobené na dosiahnutie tých cieľov, ktoré ste si stanovili. Príležitostne môže vaša bunková skupinka potrebovať prispôsobiť svoje ciele a termíny, ale toto je normálnou súčasťou procesu plánovania.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Mal by vedúci bunkovej skupinky delegovať aktivity a zodpovednosti všetkým členom bunkovej skupinky a nie len vodcovi-učeníkovi? Prečo áno, prečo nie?
- Prečo je dôležité, aby každému novému členovi skupiny bol priradený duchovný „rodič“, aby ho viedol v učeníctve?
- Ako dlho po začatí skupinky by mal vedúci bunkovej skupinky čakať na výber vodcu-učeníka? Aké aktivity môže robiť vedúci bunkovej skupinky s vodcom-učeníkom, aby ho pripravil na vedenie jeho vlastnej skupinky?
- Prečo by sa mal vedúci bunkovej skupinky trápiť vypracovaním všeobecného plánu pre skupinku i plánu na každé jedno stretnutie? Prečo jednoducho nenechať skupinku, aby sa „prirodzene“ vyvíjala ktorýmkoľvek smerom bude chcieť?

AKČNÝ PLÁN

Pozrite Prílohu 2B, „Príklady aktivít na stretnutí bunkovej skupinky“. Táto príloha obsahuje podnety k tomu, čo môže byť robené počas každej zo štyroch funkcií stretnutia bunkovej skupinky. Vedúci bunkovej skupinky môže použiť tieto podnety alebo si ich prispôsobiť podľa potreby v konkrétnej situácii.

ZDROJE

Trinity Christian Center, *Bunkový rast a seminár strategickej evanjelizácie (Cell Growth and Evangelism Strategy Seminar)*, N.P., n.d.

BUNKOVÉ SKUPINKY
PRÍLOHA
2A

Lámače bariér na bunkových skupinkách

„Lámač bariér“ je zábavný, neohrozujúci spôsob, ako ľudí lepšie spoznať. Často sa na novej bunkovej skupinke používa počas chvíle spoločenstva.

Niekoľko poznámok:

- Lámač bariér musí byť pre bunkovú skupinku vhodný. Ak je príliš detský, ľudia sa nebudú cítiť pohodlne. Ak je príliš ohrozujúci, ľudia sa stiahnu.
- Dajte jasne najavo, že od každého sa očakáva, že sa ho zúčastní.
- Niektoré lámače bariér môžu byť používané aj viackrát.
- Buďte citliví voči ľuďom, pre ktorých sa môže stať hra alebo aktivita nepohodlná.
- Lámače bariér sa stávajú kratšími a menej dôležitými, keď sa skupinka stáva súdržnejšou v priebehu životného cyklu bunkovej skupinky. Na prvých dvoch stretnutiach by ste mohli stráviť aj polovicu času pri lámači bariér, ale po niekoľkých mesiacoch budete potrebovať len 10 či 15 minút.

Zahajovacie otázky
Keď si mal/-a 7 – 12 rokov….
1. Kde si býval? Koľko bratov a sestier si mal?
2. Aký druh dopravy používala vaša rodina?
3. Ku ktorému človeku si mal najbližšie?
4. Kedy sa Boh stal pre teba čímsi viac ako len slovom?

Kto som?
Napíšte mená známych a/alebo biblických postáv na kúsok papiera. Pripevnite papieriky každému na chrbát tak, aby dotyčný nemohol svoj papier prečítať. Ide sa rad radom a každý položí otázku ohľadom toho, kým je. Pokračuje sa, kým každý neuhádne, kým je.

Stavím sa, že toto nevieš
Každý v skupine napíše na čistý kúsok papiera niečo, o čom si myslí, že nikto v skupine o ňom nevie. Kúsky papiera sa poskladajú, dobre zamiešajú a postupne sa očíslujú. Potom ich vybraná osoba začne čítať, najprv povie číslo. Každý člen skupiny začne zostavovať zoznam ľudí, o ktorých si myslí, že sa najlepšie hodia k číslu každého prečítaného výroku. Po prečítaní posledného výroku vyhráva ten, kto má najviac správnych tipov.

Predstavovanie sa
Každému človeku v skupine sa povie, že má niekoľko minút na to, aby vymyslel otázku, ktorú bude klásť ostatným ľuďom v skupine. Po tom, čo každý vymyslí otázku, začne sa pohybovať medzi ostatnými, každý kladúc svoju otázku. Napíšte si na papier každého meno a odpoveď. Asi po desiatich minútach sa skupina posadí do kruhu a každý povie, čo o každom zistil. Čím sú otázky lepšie, tým tvorivejšie a dôvtipnejšie odpovede dostanete.

Dve pravdy a lož
Každý o sebe napíše dve pravdivé veci a jednu nepravdivú. Každý potom rozhoduje, ktorý papier ku komu patrí a ktorý z jeho výrokov je nepravdivý. Môžete vynechať prvú časť (napr. každý zdvihne svoj papier a ostatní jednoducho začnú hádať, ktorý výrok je nepravdivý). (Nie je férové, ak niekto vyberie takú lož, ktorá sa veľmi podobá pravde).

Predpoveď počasia
Choďte rad radom, začnite vedúcim, a opíšte ako sa cítite pojmami predpovede počasia – miestami oblačno, jasno, atď. Účastníci môžu vysvetliť, prečo si zvolili ten-ktorý druh počasia. Vedúci dá príklad, čo sa týka hĺbky.

Prechádzka dôvery
Vytvorte v skupine dvojice. Jednému z dvojice zaviažte oči, aby nevidel. Každý vidiaci vedie nevidiaceho po blízkom okolí skupinky. Skúste poskytnúť čím viac rôznych skúseností – veďte ich hore po niekoľkých schodoch, choďte von a dnu, pomôžte im pocítiť rôzne predmety, kráčajte rôznym tempom, kráčajte po rôznych materiáloch (tráva, podlaha, blato), ale po začatí prechádzky už nerozprávajte. Všetky informácie musíte odovzdávať neverbálne. Asi po piatich minútach sa vymeňte. Po ďalších piatich minútach sa skupina znovu stretne. Podeľte sa o svoje pocity, keď ste boli nevidiacimi, keď ste sa dotýkali predmetov, atď. Ako ste vnímali toho druhého? Aké to bolo, keď ste nemali žiadnu kontrolu nad tým, čo sa deje? Čo ste sa naučili o sebe? Ako sa to týka vášho vzťahu s Bohom? S ostatnými?

Hra s mincami
Ak máte niekedy na stretnutí nových ľudí, mohli by ste mať v zálohe ako lámač bariér hru s mincami. Každému dajte desať mincí. Každý musí povedať o sebe jednu vec, ktorá ho od ostatných odlišuje. (Napríklad, člen skupinky, ktorý má rád dobrodružstvo, by mohol povedať „Zliezol som Lomnický štít“). Hovoriaci dá do stredu jednu mincu. Ak aj iný hráč zliezol Lomnický štít, tiež môže položiť mincu. Vyhráva ten, kto sa prvý zbaví mincí. (Je možné hrať aj so zápalkami. pozn. prekladateľa.)

Tímová šaráda
Pre túto aktivitu potrebujete dva tímy a dve miestnosti. Rozdeľte skupinku na dva tímy. Tím A vymyslí nejaký druh pohybu alebo činnosti pre tím B, ktorý bude musieť zahrať bez použitia akýchkoľvek slov (napr. raňajkovanie). Tím A povie len jednej osobe z tímu B (nazvime ju „Katka“), čo je to za činnosť a Katka to nesmie nikomu inému zo svojho tímu prezradiť. Tím B čaká v prvej miestnosti, zatiaľ čo Katka vezme inú osobu zo svojho tímu (nazvime ho Mišo) do druhej miestnosti. V druhej miestnosti tím A sleduje, ako Katka túto činnosť hrá Mišovi (pamätajte, žiadne slová!). Potom sa Katka vráti do prvej miestnosti a pošle niekoho iného z tímu B. Potom Mišo zahrá túto činnosť ďalšiemu a Mišo sa vráti do prvej miestnosti a pošle opäť niekoho iného zo svojho tímu. Tento proces sa opakuje, pokým posledný z tímu B nesleduje činnosť. Tento posledný človek potom musí uhádnuť, čo to bolo za činnosť. Potom si tímy vymenia úlohy a tím B podobne vymyslí činnosť pre tím A.

Odpovede a autori
Na kus papiera napíšte štyri alebo päť neohrozujúcich otázok, ktoré by mohli odhaliť niečo o človeku (napr. Čo je tvoja obľúbená vec, ktorú vlastníš? Čo by si si prial, aby si mohol robiť, čo teraz urobiť nemôžeš? Aká je tvoja ideálna dovolenka?) Ľudia by mali odpovedať na všetky otázky, alebo aspoň na tri z nich, ale nech nenapíšu na papier svoje mená. Potom vedúci pozbiera papiere a číta odpovede a každý sa snaží uhádnuť, kto dané odpovede dal.

Všetci moji susedia
Každý sedí na stoličke v kruhu okrem jedného, ktorý stojí v strede. Ten v kruhu potrebuje nájsť nejakých „susedov“. Aby sa tak stalo, musí o sebe povedať pravdivý výrok, ktorý snáď bude platiť o jeho susedoch (napr. „Všetci moji susedia hrajú na klavír“). Každý, kto môže tiež pravdivo povedať tento výrok, musí vstať a nájsť si nové miesto na sedenie. Nesmie sa vrátiť na miesto, kde sedel. Ten v strede tiež hľadá miesto na sedenie, takže vždy bude niekto, kto zostane v strede bez stoličky. Potom ten ďalší v strede musí povedať o sebe pravdivý výrok a hľadať nejakých „susedov“ pre ktorých tento výrok tiež platí.

Skupinové diskusie
Nižšie je séria niekoľkých otázok, ktoré môžu byť použité počas chvíle spoločenstva. Všimnite si, že niektoré z týchto otázok sú vhodné pre nové skupiny, a niektoré otázky sú vhodnejšie pre skupiny, ktorých členovia sa už trochu navzájom poznajú. Za normálnych okolností bude použitá na každom stretnutí skupinky len jedna otázka.

1. Aká bola najšťastnejšia chvíľa v tvojom živote?
2. Čo nám môžeš povedať o svojom prvom rande?
3. Čo je tvoje najväčšie životné sklamanie?
4. Aká je najťažšia vec, ktorú si v živote robil?
5. Akú najväčšiu pochvalu si v živote dostal?
6. Kto je tvojím najlepším pozemským priateľom? Opíš ho/ju.
7. Ktorú miestnosť vo svojom domove máš najradšej?
8. Ktorú jednu vec chceš dosiahnuť počas nasledujúceho týždňa?
9. Kde si sa cítil ako dieťa najútulnejšie a najbezpečnejšie?
10. Ak by si mal stroj času, ktorý by bol použiteľný len raz, ktorú dobu v budúcnosti alebo v dejinách by si navštívil?
11. Kedy naposledy si niečo urobil po prvýkrát?
12. Pri jedle začnú tvoji priatelia ponižovať spoločného priateľa. Čo urobíš?
13. Ak by si mohol užiť tabletku, ktorá by ťa urobila schopným žiť 1.000 rokov, užil by si ju? Prečo?
14. Keď urobíš niečo hlúpe, ako veľmi ti vadí, či si to všimnú aj iní ľudia a smejú sa?
15. Chcel by si vedieť presný dátum svojej smrti?
16. Ak by si mohol zmeniť dve veci na tom, ako si bol vychovávaný, čo by to bolo? Ak pochádzaš z rozvedenej rodiny, ako ťa to ovplyvnilo?
17. Kto je tvoj obľúbený príbuzný? Prečo?
18. Čo je tvojou obľúbenou spomienkou na čas strávený ako dieťa so svojím otcom? Matkou?
19. Koho si Boh použil, aby ťa priviedol do bodu, kde si vedel, že potrebuješ Ježiša?
20. Ak by si si mohol vymeniť miesto s nejakou biblickou postavou, koho by si si vybral? Prečo?
21. Ktorá je tvoja obľúbená kniha v Biblii? Prečo?
22. Ak by si mohol ísť kdekoľvek na svete, kam by si šiel?
23. Predstav si, že váš dom horí a máš čas vziať si z domu len jednu vec (tvoja rodina je celá v bezpečí), čo by si si zobral?
24. Ktorý je tvoj obľúbený film alebo televízny program?
25. Kto mal najväčší vplyv na tvoj život od nášho posledného stretnutia?
26. Čo bola najlepšia vec, aká sa ti prihodila počas uplynulého týždňa?
27. Spomeň si na chvíľu, keď si posledne zlyhal.
28. Menuj niekoho, koho obdivuješ a kto musel prekonať veľké prekážky, aby sa dostal tam, kde je teraz.
29. Čo si ceníš najviac na medziľudských vzťahoch? Na vzťahu s Kristom? S rodičmi?
30. Ako reaguješ, keď ti nie je poďakované za to, že niekomu ustúpiš?
31. Čo je tvojou obľúbenou chvíľou počas dňa?
32. (Slobodní) Muž/žena, ktorého/ktorú si chcem vziať... (Ženatí/vydaté) Čo ma viedlo k tomu, aby som si vzal svojho partnera.
33. Čo bolo tvoje najväčšie sklamanie v živote?
34. Na aký dar (okrem tvojho obrátenia) nikdy nezabudneš?
35. Čo bolo najdôležitejšou udalosťou v tvojom živote počas uplynulého týždňa?
36. Ak by si mohol ísť na ľubovoľné miesto na svete na tri dni, kam by si šiel a prečo?
37. Ak by si mohol stretnúť kohokoľvek, kto kedy žil v tvojej krajine, kto by to bol a prečo by si ho/ju rád stretol?
38. Ak by si mohol bývať kdekoľvek na svete, kde by si žil a prečo?
39. Aký dar (duchovný, emocionálny, mentálny, atď.) si myslíš, že prinášaš na toto stretnutie? (Inými slovami, čo si myslíš, že prinášaš, čo by mohlo prispieť k povzbudeniu ostatných?).
40. Čo bolo dôležitou skúsenosťou v tvojom živote, čo úplne zmenila tvoj hodnotový rebríček?

41. Aké sú niektoré z tvojich cieľov v budúcom roku?
42. Kto sú tvoji rodičia, aké majú zamestnanie a čo by si na nich rád zmenil?
43. Ak by si si znova mohol zvoliť povolanie, čo by si robil?
44. Ak by si sa postavil na čelo nejakej krajiny vo svete, ktorá by to bola a prečo?
45. Aké boli najlepšie a najhoršie skúsenosti počas uplynulého týždňa?
46. Ak by si mohol ísť na dvojtýždňový výlet zdarma na akékoľvek miesto na svete, kde by to bolo a prečo?
47. Ak by si sa mohol rozprávať s kýmkoľvek, kto dnes žije, kto by to bol a prečo?
48. Dajte každému kus papiera a požiadajte ich, aby nakreslili obrázok svojej práce alebo čohokoľvek čo robia počas dňa. Vysvetlite svoje kresby.
49. Prečo si rád, že si na dnešnej bunkovej skupinke?
50. Aké sú silné alebo slabé body v tvojom vzťahu s vaším najstarším dieťaťom, svokrovcami alebo manželským partnerom?
51. Každému povedzte, že mu bol práve darovaný milión korún. Nech každý povie, ako by použil svoje novonadobudnuté bohatstvo.
52. Máš prezývku a ak áno, akú? Akú prezývku máš pre svojho partnera alebo deti?
53. Je nejaké obdobie v dejinách, kedy by si rád žil/-a? Ak áno, prečo?
54. Bola pre teba bunková skupinka pomocou? Strávte čas rozprávaním o tom a ďakujúc si navzájom.
55. Povedzte bunkovej skupinke tri veci, ktoré oceňujete na svojej rodine a tri spôsoby, v ktorých vám niekedy robia ťažkosti.
56. Ktorú vec by si naozaj chcel, aby sa stala v tejto chvíli vo vašej rodine? Vašom zbore? Vašej bunkovej skupinke? Vo svete?
57. Kto je v súčasnosti tvojim najlepším priateľom?
58. Bola v nedávnej dobe niektorá z tvojich modlitieb zodpovedaná? Podeľ sa o to.
59. Čo je tvojim zamestnaním? Čo máš na ňom rád?
60. Kto mal najväčší vplyv na tvoj kresťanský život a prečo?
61. Akú knihu, film, video si čítal/videl, čo by si doporučil ostatným? Prečo?
62. Čo si myslíš, že Boha na tvojom živote nadovšetko teší?
63. Čo bola najpovzbudzujúcejšia vec, ktorá ti bola povedaná v tomto týždni?
64. Aký povzbudzujúci skutok si niekomu spravil tento týždeň?
65. Čo ťa priviedlo k rozhodnutiu chodiť do tohto zboru?
66. Čo by si ešte chcel dosiahnuť vo svojom živote?
67. Čo bol tvoj najtrápnejší zážitok?
68. Za čo si vďačný?
69. Čo je najpamätnejšou udalosťou v tvojom živote a prečo?
70. Podeľ sa o svoj najvýznamnejší text Písma a prečo je tak významný?
71. Ako ste sa stretli so svojím partnerom a čo vás viedlo k tomu, aby ste začali spolu chodiť alebo akého človeka by si rád mal/-a za svojho partnera?
72. Ako by sa zmenil tvoj život, ak by si vedel, že Ježiš sa vráti o týždeň?
73. Kto bol najzaujímavejšou osobou, ktorú si stretol?
74. Čo je tvojím obľúbeným miestom dovolenky a prečo ho máš rád?
75. Podeľ sa o duchovnú skúsenosť, ktorú si mal.
76. Čo ťa hnevá na tvojom partnerovi/priateľovi?
77. Ako oddychuješ?
78. Čo je tvojím obľúbeným hudobným štýlom/piesňou, atď.?
79. Čo sa ti stalo tento týždeň, čo by si rád povedal zvyšku skupiny?
80. Kedy naposledy si sa naozaj nahneval?

81. Ak by si nemohol zlyhať, čo by si rád robil?
82. Ak by si mal ešte raz žiť svoj život, čo by si zmenil?
83. Čo by si chcel, aby bolo napísané na tvojom náhrobnom kameni?
84. Čo chceš, aby bolo povedané na tvojom pohrebe?
85. Čo nechceš, aby bolo povedané na tvojom pohrebe?
86. Ak by si mal ísť na Mesiac a mohol so sebou vziať len jednu vec, čo by to bolo?
87. Čo by si robil, keby si videl (1) ako okrádajú človeka (2) ako sa niekto topí (3) horieť dom?
88. Ktorá vec ti tento týždeň spôsobila stres?
89. Ktorá jedna vec v tebe vyvoláva pocit viny?
90. Ktorú jednu vec nevieš pochopiť na opačnom pohlaví?
91. Ak by si mal ešte raz prežiť tento týždeň, čo by si urobil inak?
92. Opíš inú malú skupinu mimo zboru, ktorej členom si bol. Prečo si myslíš, že fungovala (alebo nie)? Neobmedzuj sa na „náboženskú“ skupinu. Väčšina z nás sa stretá v malých skupinách v práci.
93. Aká je tvoja najpamätnejšia Biblia, ktorú si dostal? (napr. pri krste, svadbe, obrátení, atď.) Povedz, prečo je pre teba významná.
94. Čo je prvou vecou, čo ti príde na myseľ, keď pomyslíš na Boha?
95. Ktoré veľké otázky máš o svojom vzťahu s Bohom?
96. V akých okolnostiach sa cítiš najosamelejší? Najmenej osamelý? Prečo?
97. V akých oblastiach svojho života je pre teba najťažšie dôverovať Bohu? Iným ľuďom? Sebe?
98. Prečo ráno vstávaš? (Cieľom je objaviť, ktoré motivačné sily sú v živote človeka. Je to jednoduchá otázka, ale chce to veľkú dávku myslenia, aby sme na ňu úprimne odpovedali.)
99. Kedy naposledy si pripustil, že si spravil niečo zle? Prečo je to tak ťažké pripustiť?
100. Čo si sa v poslednej dobe naučil od iného veriaceho?

BUNKOVÉ SKUPINKY
PRÍLOHA
2B

Príklady aktivít na stretnutí bunkovej skupinky

Nasledujú príklady činností pre každú zo štyroch častí stretnutia bunkovej skupinky. Časy uvedené pri každej funkcii sú orientačné:

Spoločenstvo	Uctievanie	Budovanie	Evanjelizácia
Človek k človeku	Človek k Bohu	Boh k človeku	Telo Kristovo k svetu
„Dovnútra“	„Nahor“	„Nadol“	„Von“
20 minút	20 minút	30 minút	20 minút
• Tešte sa zo spoločných zábavných aktivít • Jedzte spolu • Lepšie sa spoznávajte • Povzbudzujte sa navzájom • Podeľte sa o svoje radosti • Podeľte sa o svoje problémy • Modlite sa navzájom za seba	• Spievajte piesne chvály • Ďakujte Bohu za Jeho veľkosť • Ďakujte Bohu za všetko, čo vykonal • Modlite sa nahlas alebo v tichosti • Čítajte texty uctievania (napríklad žalmy) • Čítajte kresťanskú poéziu	• Ako skupinka študujte texty Písma • Aplikujte biblické pravdy do každodenných situácii • Zapojte sa so skupinkou do služby • Objavte a používajte duchovné obdarovanie • Učte sa spamäti verše z Biblie	• Vytvorte „modlitebnú trojicu“ a modlite sa za nespasených priateľov • Pozvite na skupinku neveriacich • Ako skupinka napĺňajte potreby ľudí okolo vás • Rozvíjajte priateľstvá s neveriacimi • Podeľte sa s ďalšími o dobrú správu o Kristovi

BUNKOVÉ SKUPINKY

LEKCIA 3

Ako začať bunkovú skupinku

☞ **Cieľ lekcie**

Cieľom tejto lekcie je poskytnúť praktické kroky na rozbehnutie novej bunkovej skupinky.

☞ **Hlavné body**

- Modlitebná podpora je nesmierne dôležitá.
- Môže to trvať čas, kým rozviniete počiatočné kontakty.
- Úspešná bunková skupinka musí byť plánovaná.

☞ **Požadované výsledky**

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal:

- Pochopiť, čo je potrebné, aby sa rozbehla jedna alebo viac bunkových skupiniek.
- Vypracovať plán na začatie novej bunkovej skupinky.

☞ **Príloha**

3A Plánovanie – pracovný list

☞ **Doporučenia pre inštruktorov**

Táto lekcia úzko súvisí s 2. lekciou „Princípy vedenia bunkovej skupinky“. Obe tieto lekcie by mali byť ukončené ešte predtým, ako účastník začne svoju prvú skupinku.

I. PRIPRAVTE SA NA NOVÚ BUNKOVÚ SKUPINKU

A. Vytvorte modlitebný tím

Najdôležitejším krokom pri rozbiehaní novej bunkovej skupinky je modlitba. Vedúci bunkovej skupinky by mal vytvoriť tím prosebníkov, ktorí sa budú pravidelne za neho a za novú bunkovú skupinku modliť. Toto by mohli byť ľudia z jeho miestneho zboru – kresťanskí priatelia a členovia rodiny, alebo veriaci z iných zborov v oblasti, kde bude bunková skupinka rozbehnutá.

Modlite sa za jasné Božie vedenie a proste o múdrosť ohľadom načasovania, miesta apod. Modlite sa za oživenie sŕdc veriacich, ktorí sú v cieľovej oblasti. Modlite sa za každú novú bunkovú skupinku, ktorá sa má začať. Satan sa bude pokúšať útočiť na novú bunkovú skupinku, ktorá sa má začať. Pavol vo svojej službe zakladania zborov zvlášť prosil o prímluvné modlitby (Ef.6:19, 1Tes.5:25, Rim.15:30). Zakladateľ zboru musí byť človekom modlitby a musí byť obklopený modlitbou.

B. Vytvorte tím vedúcich

Hoci je možné, aby jeden človek rozbehol bunkovú skupinku, je lepšie mať tím vedúcich skladajúci sa z dvoch až štyroch ľudí. Tím vedúcich môže efektívnejšie robiť prieskum, evanjelizáciu a počiatočný rozbeh bunkovej skupinky. Naviac, môžu sa za seba navzájom modliť, skladať jeden druhému účty a viesť v učeníctve nových veriacich, ktorí sú na skupinku privedení. Ježiš sám bol tohto modelom, keď vyslal sedemdesiatichdvoch vo dvojiciach na ich prvú skúsenosť služby (Luk.10:1). Jeden z tímu vedúcich by mal byť vybraný ako vedúci novej bunkovej skupinky.

C. Urobte vo svojej cieľovej oblasti prieskum

K tomu, aby ste preskúmali, ako súčasť stratégie zakladania zborov, ako a kde rozbehnúť bunkovú skupinku, musí byť v cieľovej oblasti urobený prieskum. V Manuáli prvom je lekcia nazvaná „Princípy prieskumu“ (Vízia 4). Ak nebol tento prieskum ešte ukončený, tím vedúcich by si mal pozrieť túto lekciu a prieskum vykonať. Prieskum, ktorý je urobený podľa princípov uvedených v tej lekcii, ukáže kľúčové faktory toho, ako by mala byť sformovaná budúca bunková skupinka.

II. VYTVORTE KONTAKTY

Rozhodnite, kto bude vaša cieľová skupina ľudí, a rozmýšľajte o ich predpokladaných potrebách (ako sú identifikované v prieskume, ktorý ste urobili po ukončení Manuálu prvého). Modlite sa za to, ako by mohla vaša bunková skupinka začať napĺňať tieto potreby. Modlite sa, aby vám Boh ukázal kľúčových ľudí vo vašej cieľovej oblasti. Sú to ľudia, ktorí sú vo svojej komunite vplyvní a majú víziu, ambície i energiu. Často kľúčoví ľudia už sú v nejakej vedúcej pozícii. Oni majú potenciál byť ako kresťania mocnými svedkami v životoch mnohých ľudí, s ktorými majú vzťahy.

Bez ohľadu na to, kto je vašou cieľovou skupinou, začnite sa modliť za ich spasenie, pričom s nimi rozvíjajte vzťahy.

Ak je vaša cieľová oblasť vaše okolie, potom proces privedenia rodiny, priateľov a známych do skupiny nie je ťažký. S týmito ľuďmi už máte vzťahy rozvinuté. Modlite sa za to, aby Boh použil vaše vzťahy, aby vám dal príležitosť pozvať ich do bunkovej skupinky. Na kúsok papiera si urobte zoznam tých ľudí, s ktorými hovoríte alebo na ktorých narazíte počas týždňa. Začnite sa modliť za každého človeka na vašom zozname, aby ste s ním mali príležitosť hovoriť o Kristovi a pozvať ho na bunkovú skupinku.

Ak vaša cieľová oblasť nie je vašim bezprostredným okolím, potom bude proces budovania vzťahov pomalší. Najprv musíte spoznať tých, ktorých pozvete a začať s nimi budovať vzťahy. Trávte s nimi čas, hľadajte spôsoby ako im slúžiť a pomáhať. Buďte pre nich „soľou a svetlom“ ešte predtým ako začnete skupinku. Bez ohľadu na to, kto je vašou cieľovou skupinou, začnite sa modliť za ich spasenie, pričom s nimi rozvíjajte vzťahy. Ak je vo vašej cieľovej oblasti niekoľko sociálnych tried alebo etnických skupín, možno budete potrebovať zvláštne bunkové skupinky na získanie každej z nich. Začnite s jednou bunkovou skupinkou so zameraním sa na jednu z týchto sociálnych alebo etnických skupín, ale urobte plány aj na rozbehnutie ďalších bunkových skupiniek, aby ste oslovili všetky roviny spoločnosti vo vašej cieľovej oblasti.

Mali by ste tiež v cieľovej oblasti skontaktovať všetky ostatné zbory, aby ste s nimi hovorili o vašich plánoch rozbehnúť bunkový zbor. Ak je to možné, spoznajte vedenie týchto zborov a poproste ich o ich požehnanie vašej služby. Uistite sa, že rozumejú tomu, že nebudete „kradnúť“ žiadne z ich oviec, keďže vaše bunkové skupinky budú rásť ako výsledok evanjelizácie robenej s neveriacimi, z ktorých mnohí nikdy nechodia do kostola.

Dokonca ak aj vaša cieľová oblasť nemá žiadne zbory a žiadnych kresťanov, proces je ten istý. Zoznámte sa s ľuďmi vo vašej cieľovej skupine, trávte s nimi čas, spoznávajte ich a pokúste sa im slúžiť a prejavujte cez svoje slová a činy Božiu lásku. Ak ste zapojení do takejto pionierskej práce, urobte svojou prioritou trávenie času na modlitbách, aby boli prelomené duchovné pevnosti. Očakávajte mnoho odporu od satana, ktorý sa nevzdá ľahko oblasti, ktorá nemá žiadne kresťanské svedectvo.

III. VYBERTE SI MIESTO

Najprirodzenejším miestom stretávania vašej bunkovej skupinky je váš dom alebo byt.
Najprirodzenejším miestom stretávania vašej bunkovej skupinky je váš dom alebo byt. Ak toto nie je možné, druhou voľbou by bol domov niekoho z tímu vedúcich. Ďalšou možnosťou by bol domov niekoho, s kým budujete vzťah. Ak je toto vaša jediná možnosť, najprv sa modlite za to, ako sa k nim priblížite so svojou žiadosťou.

Snažte sa vyhnúť miestu, kde musíte platiť za prenájom. Je to pre bunkovú skupinku nežiadúci výdavok, v ktorom je potenciál pre vznik problémov. Skupinka by hneď musela riešiť to, ako sa bude platiť za miesto a mohlo by to odviesť pozornosť od témy a zámeru stretnutia. Tí, ktorí prídu, by sa

mohli cítiť pod tlakom, že musia finančne pomôcť, zvlášť ak to už robia ostatní členovia. Toto by mohlo byť silnou prekážkou, ktorá by odradila mnoho ľudí od chodenia na skupinku alebo by im bránila vrátiť sa na skupinku, na ktorú už raz chodili.

Po rozhodnutí, kde sa stretať, sa potrebujete rozhodnúť kedy. Deň a čas by ste mali vybrať na základe pracovného rozvrhu, zvyčajných víkendových a večerných aktivít počas týždňa vašej cieľovej skupiny ľudí. Ak každý vo vašej cieľovej skupine musí nakupovať potraviny a potrebné veci v sobotu ráno, nedávajte stretnutie bunkovej skupinky na tento čas. Pokúste sa vybrať čas, keď môže prísť väčšina ľudí. Použite svoj prieskum cieľovej skupiny na určenie najlepších termínov a spýtajte sa tých, ktorých pozvete, ktorý čas by bol pre nich vhodný.

IV. PRIPRAVTE SA NA PRVÉ STRETNUTIE

Vaše prvé stretnutie by malo byť veľmi dobre premodlené a naplánované. Preberte so svojím tímom vedúcich, čo sa bude počas stretnutia diať. Uistite sa, že hostiteľ (ak to nie ste vy) vie, koľko ľudí bolo pozvaných, ako pripraviť miesto stretnutia a (pokiaľ je to vhodné) aké občerstvenie bude k dispozícii počas času spoločenstva. Vopred pripravte spevníky alebo kópie slov k piesňam, ktoré chcete naučiť ľudí spievať. Majte poruke nejaké Biblie navyše pre tých, čo nemajú svoju vlastnú alebo si ju nemôžu priniesť.

Keďže mnohí z tých, čo prídu na prvé stretnutie, sa navzájom nepoznajú, je dôležité mať na začiatku nejaké „lámače bariér“. Toto sú aktivity, ktoré jednoducho umožnia členom skupinky navzájom sa spoznať zábavným, neohrozujúcim spôsobom (viď prílohu 2A „Lámače bariér na bunkových skupinkách“).

Udržujte veci neformálne a prirodzené. Nezačínajte dvadsaťminútovou modlitbou a nerobte biblické štúdium, ktoré zmätie a bude návštevníkov nudiť (napr.: neštudujte na prvom stretnutí Zjavenie Jána). Namiesto toho by mal vedúci bunkovej skupinky viesť skupinku štúdiom Biblie, ktoré je pre skupinku vhodné. Mohla by to byť diskusia o texte Biblie, induktívne biblické štúdium alebo autoritatívne vyučovanie. Predstavte Bibliu ako Božie slovo, ktoré má odpovede na otázky a každodenné problémy života.

Nezačínajte dvadsaťminútovou modlitbou, a nerobte biblické štúdium, ktoré zmätie a bude návštevníkov nudiť!

Naučte ich jednu alebo dve piesne a ako pomôcku použite nejaký spevník. Urobte so skupinkou svoje prvé biblické štúdium. Neočakávajte v tomto štádiu skupinky veľa vstupov alebo aktivity. Pokúste sa ukázať praktickú aplikáciu voči predpokladaným potrebám, ktoré boli identifikované pri prieskume cieľovej oblasti.

Diskutujte o cieľoch spoločného stretania sa na bunkovej skupinke. So skupinkou rozhodnite, či deň a čas prvého stretnutia vyhovuje väčšine alebo by mal byť zmenený. Spýtajte sa, či je niečo, za čo by ste sa mohli za nich modliť. Niekde si to zapíšte, takže môžete na to pamätať, aby ste sa ich na to spýtali na ďalšom stretnutí. Ukončite stretnutie modlitbou. Nebuďte príliš uponáhľaný, aby všetci odišli! Často budú návštevníci uvoľnenejší po tom, čo „stretnutie“ skončí, a vy môžete využiť tento čas k tomu, aby ste ich lepšie spoznali.

Po tom, čo návštevníci odídu, zhodnoťte spolu s tímom vedúcich, čo šlo dobre a čo by mohlo byť na ďalšom stretnutí vylepšené. Najlepšie je spraviť toto vyhodnotenie hneď po stretnutí, kým sú detaily ešte stále v mysli každého čerstvé. Zapíšte si všetky podnety na zmeny alebo zlepšenia.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Aké základné komponenty by ste zahrnuli do plánu na začatie bunkovej skupinky?
- Aké sú niektoré zo zvláštnych problémov, s ktorými sa môžete stretnúť, keď robíte „pionierske“ zakladanie zborov v oblasti bez kresťanského svedectva? Čo by mohlo byť urobené na prekonanie týchto prekážok?
- Čo by ste povedali veriacemu, ktorý je časťou vašej bunkovej skupinky, ale bojí sa otvoriť svoj domov návštevníkom, ktorých nepozná?

AKČNÝ PLÁN

- Povedzme, že o týždeň budete mať prvé stretnutie vašej bunkovej skupinky. Použite prílohu 3A, „Plánovanie – pracovný list, Stretnutie bunkovej skupinky“ na vytvorenie plánu pre toto prvé stretnutie. Choďte do takých detailov, ako je to len možné. Sú ešte iné aspekty stretnutia, ktoré by ste tiež vložili do vášho plánu? Po skončení sa podeľte o svoj plán s iným účastníkom a nechajte ho, aby ho ohodnotil. Vy zase ohodnoťte jeho plán.
- Ak ste ešte neukončili prieskum svojej cieľovej oblasti, teraz to potrebujete urobiť. Po dokončení prieskumu vašej cieľovej oblasti použite princípy a praktické kroky z tejto lekcie na vytvorenie plánu začatia novej bunkovej skupinky. Zahrňte do neho mená ľudí z tímu vedúcich, mená vašich prosebníkov, ako vytvoríte kontakty, aké predpokladané potreby sa pokúsi naplniť vaša bunková skupinka, kedy a kde sa skupinka bude stretať a čokoľvek iné, čo cítite, že by malo byť súčasťou tohto plánu. Po ukončení tohto plánu nech ho spolu s vami zhrnie inštruktor alebo váš supervízor.

BUNKOVÉ SKUPINKY
PRÍLOHA
3A

Plánovanie – pracovný list

STRETNUTIE BUNKOVEJ SKUPINKY

Deň a čas stretnutia: _____

Miesto a hostiteľ: _____

Spoločenstvo

Občerstvenie: _____

Aktivity, hry: _____

Uctievanie

Hudobný doprovod: _____

Modlitby

Modlitebné činnosti: _____

Biblické štúdium

Vedúci štúdia: _____

Text Písma: _____

Vízia služby

Zdieľanie: _____

Aktivity skupinky: _____

Individuálne aktivity: _____

Iné body na plánovanie: _____

Na zamyslenie:

- Kto je váš vodca-učeník?
- Kto vedie v učeníctve každého člena vašej skupinky? (Koho vy vediete v učeníctve?)
- Čo robíte, aby ste pomohli vášmu vodcovi-učeníkovi rozvíjať vodcovské schopnosti? Ako mu/jej delegujete službu? Ako s ním/ňou modelujete službu?
- Modlíte sa za každého člena vašej bunkovej skupinky?

BUNKOVÉ SKUPINKY

LEKCIA 4

Evanjelizácia bunkovej skupinky

☞ **Cieľ lekcie**

Cieľom tejto lekcie je vysvetliť proces evanjelizácie v bunkových skupinkách.

☞ **Hlavné body**

- *Oikos* evanjelizácia oslovuje tých, s ktorými už máte vzťahy.
- Cielená evanjelizácia oslovuje tých, čo sú mimo vášho bezprostredného kruhu.
- Sú dva druhy neveriacich: typ A a B.

☞ **Požadované výsledky**

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal:

- Chápať, že vo všeobecnosti môžu byť neveriaci zoskupení do dvoch kategórii (typ A a typ B), a že rôzne spôsoby evanjelizácie sú potrebné na oslovenie každého z týchto typov ľudí.
- Rozumieť koncepcii *oikos* – sieť vzťahov každého človeka.
- Urobiť si zoznam svojich vlastných osobných *oikos* vzťahov.
- Rozumieť procesu *oikos* evanjelizácie a cielenej evanjelizácie v bunkovej skupinke.

☞ **Príloha**

4A „*Oikos*"

☞ **Doporučenia pre inštruktorov**

Táto lekcia opisuje jeden zo spôsobov ako pozerať na duchovné postavenie neveriacich a to ich rozdelením na dve skupiny – v zásade na tých, čo sa zaujímajú o *evanjelium* a na tých, čo nie. Táto jednoduchá definícia pomáha účastníkom lepšie porozumieť, ako môže fungovať evanjelizácia na bunkových skupinkách. Všimnite si, že koncepcia duchovného postavenia neveriaceho a jeho chápanie Boha je hlbšie rozvinuté v tomto manuáli v lekciách o evanjelizácii 6, 7 „Proces obrátenia".

Uistite sa, že necháte na tejto lekcii dostatok času, aby si účastníci mohli urobiť cvičenie „Zostavenie zoznamu vašich o*ikos* vzťahov".

I. DVA TYPY NEVERIACICH

Aby bunková skupinka efektívne oslovila stratených ľudí v okolí, musia jej členovia najprv chápať, ako čo najlepšie týmto ľuďom slúžiť. V druhej kapitole Efežanom Pavol píše o tom, ako Kristus prišiel, aby prelomil bariéru medzi Židmi a pohanmi a umožnil spasenie všetkým, ktorí uveria. Efežanom 2:17 hovorí, že Ježiš prišiel a zvestoval pokoj **ďalekým** (pohania) a pokoj **blízkym** (Židia).

Môžeme použiť podobnú analógiu, keď sa pozrieme na tých, ktorí ešte neprijali Krista ako Spasiteľa. Niektorí ľudia sú od tohto záväzku veľmi vzdialení, a iní sú k nemu oveľa bližšie. Ralph Neighbour označil tých neveriacich, ktorí sú **blízko** ako neveriacich „typu A", a tí, ktorí sú **ďaleko** ako neveriacich „typu B". Tieto označenia sú nezáväzné, a mohli by sme ich nazvať ľubovoľne. Pointou je to, že bunková skupinka bude musieť používať rôzne metódy na evanjelizáciu každej tejto skupiny ľudí, pretože sú odlišné.

A. Neveriaci typu A: Tí, ktorí majú záujem

Neveriaci typu A sú ľudia, ktorí už môžu veriť v Boha a vedia, že Ježiš je Božím Synom. Môžu mať nejaké poznanie Biblie a vedieť, že Ježiš zomrel na kríži. Môžu ale nemusia chodiť do kostola, alebo snáď len príležitostne (napr. Vianoce a Veľká Noc).

Toto sú ľudia, ktorí sú otvorení Božiemu vedeniu pre svoje životy a hľadajú duchovné odpovede na svoje problémy a otázky. Neveriaci typu A by sa nestavali proti chodeniu na biblické štúdium, aby sa naučili viac o Bohu a Jeho slove. Mnoho ráz sú neveriaci typu A veľmi náchylní urobiť záväzok pre Krista. Často im len jednoducho nebolo posolstvo evanjelia jasne vysvetlené.

B. Neveriaci typu B: Tí, ktorí nechcú poznať

Neveriaci typu B zriedka alebo nikdy nechodia do kostola a môžu alebo nemusia veriť v Boha. Bibliu neprijímajú nevyhnutne ako knihu, ktorá má autoritu a pravdepodobne veľa o Biblii nevedia. Ježiš nie je pre nich pravdepodobne nič viac ako historickou postavou ale možno o Ňom ani nepočuli.

Ľudia typu B sú snáď šťastní so svojím spôsobom života a nehľadajú pre seba Božie zámery. Nebudú počúvať evanjelizačný program, a nebudú navštevovať žiaden typ „cirkevných“ podujatí. V skutočnosti sú niektorí neveriaci typu B otvorene nepriateľskí voči posolstvu evanjelia. Nechcú navštevovať biblické štúdium a nevidia, že by „náboženstvo“ malo nejakú platnosť pre ich každodenný život.

II. POCHOPENIE *OIKOS*

Oikos je grécke slovo, ktoré sa v Novom zákone často objavuje. Je to pojem, ktorí popisuje osobné spoločenstvo vzťahov, ktoré má každý človek. Strongov grécky slovník k Novému zákonu definuje *oikos* ako „dom, všetci ľudia, ktorí tvoria jednu rodinu a/alebo domácnosť“. Napríklad v Skutkoch 16:15 je použitý na opísanie Lýdiinej rodiny: „A keď bola pokrstená i jej dom, prosila a hovorila: ...vojdite do môjho domu...“

Každý z nás má *oikos*, okruh ľudí vo svojom živote, s ktorými má vzťahy. Tieto vzťahy zahŕňajú našu rodinu, blízkych priateľov, ľudí, s ktorými pracujeme, susedov a ostatných, s ktorými pravidelne trávime čas. Obrázok 4.1 ukazuje vzťah týchto skupín, ktoré tvoria náš osobný *oikos*.

obr. 4.1 *Oikos* vzťahy

Je mnoho metód ako robiť evanjelizáciu v závislosti od situácie a od toho, koho sa pokúšate osloviť. Môžeme a niekedy by sme aj mali rozprávať o Ježišovi Kristovi úplne cudzím ľuďom, podľa toho ako Duch Svätý dáva príležitosti. Ale naša najefektívnejšia osobná evanjelizácia je zvyčajne s ľuďmi, ktorí už sú v našich životoch, ľudia, s ktorými máme vzťahy. Vo svojej múdrosti nám Boh dal metódu ako priniesť Krista ostatným, ktorá je založená na dôvere a záujme, ktorá vychádza z toho, že máme s ľuďmi osobné vzťahy. Nie je to neosobný „program“ s ľuďmi, ktorých nepoznáte, ale skôr je to veľmi rýdzi spôsob ako ukázať priateľovi, že sa o neho zaujímate.

Byť „živým príkladom“ je mocné svedectvo pre ľudí v našom *oikos*. Duch Svätý používa naše problémy a víťazstvá, aby sme ukázali, že Kristus spôsobuje <u>skutočný</u> rozdiel v našom každodennom živote, že Biblia má odpovede na problémy života a že radosť a pokoj môžu byť nájdené v tomto často nepokojnom svete.

Naša najefektívnejšia osobná evanjelizácia je zvyčajne s ľuďmi, ktorí už sú v našich životoch, ľudia, s ktorými máme vzťahy.

A. Cvičenie: Zostavenie zoznamu vašich *oikos* vzťahov.

Venujte pár minút tomu, že na papier napíšete mená ľudí, s ktorými hovoríte alebo sa pravidelne stýkate počas týždňa alebo mesiaca. Každé meno napíšte na jeden riadok. Obmedzte svoj zoznam na maximálne 20 ľudí (ak je ich viac, vyberte takých 20, s ktorými máte najbližšie vzťahy.)

Teraz si mená na vašom zozname prezrite. Pri každom človeku, o ktorom viete, že je veriaci, dajte krížik pred jeho alebo jej meno. Potom rozmýšľajte o ľuďoch, ktorí nie sú veriaci. Pri všetkých, ktorí sú ľudia „typu A“, dajte **A** pred ich mená. Toto sú ľudia, o ktorých si myslíte, že by boli otvorení voči duchovným veciam, štúdiu Biblie či rozprávaniu o Božom pláne pre ich životy.

Nakoniec sa pozrite na zvyšné mená. Ak toto sú ľudia, o ktorých viete, že nemajú záujem o Boha alebo duchovné veci, ktorí by nechceli prísť na biblické štúdium a ktorí nevidia Boha v žiadnom smere ako dôležitého pre ich každodenný život, dajte pred ich mená **B**. Toto sú neveriaci „typu B“.

Uschovajte si tento zoznam, snáď vo svojej Biblii. Ľudia s krížikom pred menami sú veriaci, ktorí by možno pomohli začať novú bunkovú skupinku. Ľudia s **A** pred svojimi menami sú tí, za ktorých sa môžete modliť a pozvať ich na vašu bunkovú skupinku. Ľudia s **B** pred svojimi menami sú tí, za ktorých sa môžete modliť, aby ste s nimi strávili viac času.

Možno budete prekvapení, keď uvidíte ako málo (ak vôbec) neveriacich je vo vašom osobnom *oikos*. Mnoho kresťanov má len málo vzťahov s neveriacimi. Nový veriaci má najviac vzťahov s neveriacimi. Avšak akonáhle kresťania začnú mať spoločenstvo s ostatnými kresťanmi, čoskoro zistia, že už trávia málo alebo žiaden čas so svojimi neveriacimi priateľmi.

III. ZDIEĽACIE SKUPINKY

Keď rozmýšľame o funkciách a aktivitách bunkovej skupinky, veľmi rýchlo uvidíme, že tento typ skupinky by bol príťažlivý pre neveriacich typu A. Pravdepodobne by sa cítili pohodlne, keď sa skupinka modlí, uctieva a učí sa z Biblie. Avšak práve tak jasne možno vidieť, že neveriaci typu B by sa na bunkovej skupinke cítil veľmi nepohodlne. Ľudia typu B by v prvom rade buď nikdy neprišli na stretnutie bunkovej skupinky alebo ak by prišli, už viac by sa asi nikdy nevrátili.

Keď rozmýšľame o funkciách a aktivitách bunkovej skupinky, veľmi rýchlo uvidíme, že tento typ skupinky by bol príťažlivý pre neveriacich typu A.

Na zasiahnutie neveriacich typu B potrebujeme použiť niečo, čo Ralph Neighbour nazýva "Zdieľacie skupinky." Môžete to volať ako sa vám páči, ale základný princíp je ten, že pre neveriacich typu B musia byť vzťahy vybudované predtým ako im môže byť vysvetlené evanjelium. Rozvíjanie týchto vzťahov vyžaduje čas a námahu, ale je to ten najlepší spôsob na zachytenie ľudí, ktorí sú ľahostajní alebo antagonistickí voči Bohu.

Zdieľacia skupinka sú jednoducho dvaja alebo traja kresťania, ktorí začnú tráviť čas s neveriacimi typu B zo svojho okruhu vzťahov. Spočiatku toto nebude čas na štúdium Biblie, modlitbu či dokonca rozhovor o Bohu. Skôr je to čas na také rozvíjanie vzťahov, aby neveriaci videli, že kresťania majú o nich úprimný záujem, o ich problémy a rodiny. Časom Duch Svätý poskytne kresťanom príležitosti, aby sa podelili o to, ako Boh koná v ich životoch, ako im pomáha s problémami a ako Biblia odpovedá na otázky, s ktorými sa v živote stretávame.

IV. PROCES EVANJELIZÁCIE BUNKOVEJ SKUPINKY

A. *Oikos* evanjelizácia

Nová bunková skupinka obyčajne začína s niekoľkými neveriacimi typu A. Sú to ľudia, za ktorých sa kresťania modlili a ktorým svedčili. Prvé diskusie so skupinkou o Biblii sú vo svojej podstate veľmi evanjelizačné a mali by byť zamerané na privedenie nových členov skupinky ku Kristovi. Keď Duch Svätý usvedčí srdcia, neveriaci odovzdajú svoje životy Kristovi a začnú rásť vo svojej viere. Ako noví veriaci, títo ľudia budú mať vo svojich *oikos* mnoho prirodzených kontaktov s neveriacimi. Keď budú utvrdení vo svojej viere a začnú dospievať, tiež budú evanjelizovať ľudí typu A, ktorých

Nová bunková skupinka obyčajne začína s niekoľkými neveriacimi typu A

poznajú. Budú sa za nich modliť a pozývať ich na skupinku. Týmto spôsobom proces modlenia, oslovovanie, odovzdávania sa a rastu v Pánovi je v skupinke opakovaný. Obrátenie a rast sa uskutočňuje spolu s *oikos* vzťahmi, ktoré dal Boh každému z nás.

V tom istom čase, keď sú neveriaci typu A privádzaní na skupinku a odovzdávajú svoje životy Kristovi, zrelí kresťania na skupinke sa začínajú modliť za to, ktorých neveriacich typu B osloviť. Pre tento druh služby si vyberú len niekoľko ľudí, keďže vyžaduje veľké množstvo času a námahy. Najmenej dvaja a podľa možností traja kresťania sa začnú za to modliť a tráviť čas s každým neveriacim typu B. Toto nie je čas na biblické štúdium modlitbu alebo „nábožné“ veci. Spočiatku je to čas trávený jednoducho budovaním vzťahov dôvery. Obrázok 4.2 ilustruje ako pomáhajú zdieľacie skupinky a bunkové skupinky prezentovať evanjelium obom typom neveriacich A i B.

Obr. 4.2 Získavanie neveriacich typu A a B

Ako sa tieto vzťahy prehlbujú, Duch Svätý bude dávať príležitosti, aby bolo zdieľané to, ako Boh aktívne koná v a skrze životy veriacich. Môžu dať neveriacim vedieť, že sa za nich modlia vo chvíľach ťažkostí a pripisujú Bohu odpovede na tieto modlitby. Jednoduché štúdium Biblie by mohlo začať medzi členmi tejto "zdieľacej skupinky," ale ešte nie v bunkovej skupinke. Časom Duch Svätý privedie človeka typu B do bodu, keď je pripravený dozvedieť sa viac o duchovných veciach a kresťan je potom schopný pozvať ho na stretnutie bunkovej skupinky. Tento človek typu B (ktorý je v tomto bode snáď bližšie k tomu, aby bol typom A) sa cíti na bunkovej skupinke pohodlne, keďže tí istí ľudia, ktorí s ním trávili čas predtým, sú tiež v bunkovej skupinke. Potom sa pohybuje po ceste objavovania, usvedčenia, odovzdania sa a rastu. Časom tento nový kresťan začne získavať ľudí vo svojom *oikos*, ktorí sa potrebujú dozvedieť o Kristovej láske.

B. Cielená evanjelizácia

Oikos evanjelizácia je jedna z najprirodzenejších a efektívnych metód na získavanie stratených okolo nás. Toto je prvotná metóda evanjelizácie, ktorú má používať nový veriaci na bunkovej skupinke. Potom čo je skupinka zapojená do *oikos* evanjelizácie, môže byť uvedený druhý typ stratégie (ktorú Ralph Neighbour nazýva "cielenie"). **Cielená evanjelizácia** smeruje k ľuďom, ktorí sú si cudzí, ale majú spoločné potreby, záujmy alebo problémy. Cielená evanjelizácia by mala byť používaný <u>len</u> v bunkových skupinkách, ktoré už sú zapojené do *oikos* evanjelizácie.

Oikos evanjelizácia oslovuje priateľov a známych. _Cielená_ evanjelizácia oslovuje cudzích ľudí so spoločnými záujmami.

Skupinky cielenej evanjelizácie sú podobné zdieľacím skupinkám, pretože ľudia, ktorých získavajú, sa nevyhnutne nezaujímajú o evanjelium. Stretávajú sa spolu, aby hovorili o svojich potrebách, problémoch alebo spoločných záujmoch. Témy týchto skupiniek majú široký rozsah, od sebaúcty, budovania manželstiev, výchovy detí a obnovy manželstva po skupinky, ktoré sa stretávajú na rozhovory o hudbe, domácich zvieratách, alebo oprave áut! Najlepší spôsob ako rozhodnúť, aký typ skupinky ponúknuť, je hovoriť s novými členmi zdieľacej skupinky počas toho ako oni oslovujú ľudí vo svojich *oikos*. Potreba určitého typu skupinky cielenej evanjelizácie je často podmienená zraneniami alebo záujmami tých ľudí, s ktorými noví členovia budujú vzťahy.

Ako sa skupinky stretajú k rozhovorom o svojich potrebách, zraneniach, záujmoch alebo problémoch, kresťania majú výbornú príležitosť na zdieľanie toho ako Boh a Biblia poskytujú odpovede, povzbudenie a úľavu v týchto oblastiach života. Tí, ktorí vyjadria hlbší záujem, môžu byť pozvaní na stretnutia bunky, kde môžu začať zakúšať spoločenstvo a povzbudenie skupinky. Cielená evanjelizácia je často vhodná metóda na evanjelizáciu oblasti, kde nejestvujú prirodzené vzťahy *oikos*, ako je to v prípade „pionierskej“ služby.

C. Veľkosť skupinky a znásobovanie

Ideálny rozsah veľkosti bunkovej skupinky je 8-12 ľudí, a nikdy by nemal narásť na viac ako na 15 ľudí. Keď už skupinka narastie na viac ako 15, dynamika komunikácie a interakcie sa mení a už viac nemôže poskytnúť vedomie spolupatričnosti a dôvernosti, ktorú bude prirodzene mať bunková skupinka.

Keď skupinka začne evanjelizovať cez *oikos* evanjelizáciu a cielenú evanjelizáciu, Duch Svätý bude usvedčovať srdcia a ľudia sa začnú ku skupinke pridávať. Zvážte pomer rastu skupinky a zrelosť vodcu-učeníka, s ktorým pracujete. Nedovoľte skupinke rýchlo narásť na takú veľkú, že znásobovanie sa musí uskutočniť ešte predtým, ako je učeník pripravený. Keď sa skupinka približuje k počtu 15 ľudí, povedzte skupinke, že takou musí zostať pokým vodca-učeník nie je pripravený duchovne, mentálne a emocionálne, aby prevzal vedenie novej skupinky.

Keď sa znásobovanie uskutoční, vedúci každej skupinky začne pracovať s novým vodcom-učeníkom a evanjelizácia bude skutočne v oboch skupinkách pokračovať.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- V Lukášovi 5:32, Ježiš povedal: „Neprišiel som volať spravedlivých, ale hriešnych ku pokániu.“ Koľko času trávil Ježiš s „hriešnikmi“ počas svojej pozemskej služby? Uveďte dva alebo tri príklady ľudí, ktorých Ježiš stretol, ktorí by mohli byť považovaní za ľudí typu A a B.
- Aké aktivity môžete vymyslieť na budovanie vzťahov s ľuďmi typu B z vášho osobného *oikos* zoznamu? Ako môžu prispieť ostatní kresťania pri budovaní týchto vzťahov?
- Koľko času si myslíte, že trvá vybudovanie zmysluplných vzťahov s neveriacimi? Aké priority, ak nejaké, by sa museli zmeniť vo vašom živote, aby ste strávili s neveriacimi viac času?

AKČNÝ PLÁN

Vypracujte vo vašej bunkovej skupinke stratégiu evanjelizácie cez vzťahy každého člena. Ak si ostatní vo vašej skupinke neurobili zoznam vzťahov vo svojich *oikosoch*, nech si ho urobia na nasledujúcom stretnutí. Nech skupinka rozhodne, za ktorých ľudí typu A sa modliť a kontaktovať a za ktorých ľudí typu B sa modliť a začať s nimi tráviť čas. Vedúci bunkovej skupinky by mal udržiavať zoznam týchto mien, aby si členovia skupinke mohli vzájomne skladať účty ohľadom ich oslovovania.

ZDROJE

- Neighbour, Ralph. *Sprievodca bunkovými zbormi (A Guidebook for Cell Group Churches)*. Houston, TX: Touch Publications, 1990.
- Neighbour, Ralph. *Klopanie na dvere, otváranie sŕdc (Knocking on Doors, Opening Hearts)*. Houston, TX: Touch Outreach Ministries, 1990.
- Trinity Christian Center, *Bunkový rast a seminár strategickej evanjelizácie (Cell Growth and Evangelism Strategy) Seminar*, N.P., n.d.

BUNKOVÉ SKUPINKY
PRÍLOHA
4A

Oikos

Aby sme naplno pochopili dôležitosť bunkových skupiniek pri stratégii zakladania zborov, musíme pouvažovať nad slovom *oikos*, biblickom pojme, ktorý popisuje základný stavebný kameň každej spoločnosti. Vyskytuje sa v Biblii a vzťahuje sa na osobné spoločenstvo, ktoré sa nachádza u každého z nás. Do slovenčiny je prekladaný ako „dom“ alebo „domácnosť“. Napríklad v Skutkoch 16:31, ho použili Pavol a Sílas, keď povedali: „Uver v Pána Ježiša Krista a budeš spasený ty aj tvoj dom.“

OIKOS: SVETSKÝ SPÔSOB FORMOVANIA BUNKOVÝCH SKUPINIEK PRE VŠETKÝCH

Len o tých, s ktorými trávime kvalitný čas, môžeme povedať, že sú súčasťou nášho *oikos*.

Oikos, v ktorom žije každý z nás, nie je veľký. Môžeme poznať niekoľko desiatok, dokonca stoviek ľudí, ale kvalita času, ktorý trávime s inými, je mimoriadne obmedzená – a len o tých, ktorým venujeme kvalitný čas, môžeme povedať, že sú časťou nášho *oikos*, nášho osobného spoločenstva. Každý z nás má primárnu skupinu, ktorá zahŕňa niektorých našich príbuzných a priateľov, ktorí s nami majú vzťah cez prácu, oddych, koníčky a ako susedia. Toto sú ľudia, s ktorými hovoríme, máme s nimi vzťah a zdieľame sa s nimi aspoň jednu hodinu týždenne.

Je veľmi nezvyčajné nájsť človeka, ktorý by mal vo svojom *oikos* 20 ľudí. Mnoho rokov som skúmal veľkosť *oikos* tých, ktorí navštívili moje semináre a vyučovanie. Kresťania majú zvyčajne v priemere deväť ľudí, a veľké percento z nich nerozvinulo jediný nový vzťah typu *oikos* počas posledných šesť mesiacov!

Život sa skladá z nekonečnej reťaze *oikos* spojení. Každý človek je už v týchto vzťahoch zapletený. Ak sú ľudia prijímaní do nejakého *oikos*, cítia bezpečie, aké nejestvuje, keď stretnú niekoho cudzieho.

V každej kultúre sveta je intimita spojení *oikos* považovaná za posvätnú. Číňania majú zvláštne slovo pre úzke priateľstvo a také putá sú považované za posvätnú vec. V Argentíne mi bola ukázaná tekvica a kovová rúrka s dierami na jej jednom konci na pitie „čaju súdržnosti“. Najintímnejší *oikos* zvyk v ich kultúre je zdieľanie sa s priateľom pitím z tej istej rúrky. Obyčajne je táto ceremónia obmedzená na členov rodiny.

OIKOS SA LÍŠIA EMOCIONÁLNOU SILOU

Od počiatku sveta žili ľudia v *oikos*. Každá jedna kultúra bez výnimky ich má. Bezpečie jednotlivca je potvrdené prijímaním tými, ktorí sú v *oikos* významní. V najranejších hodinách detstva je to matka, ktorá poskytuje uistenie svojou prítomnosťou a pozornosťou. Ako sa dieťa rozvíja, toto uistenie je alebo nie je prijímané od ostatných členov domácnosti. Potom sa stáva súčasťou *oikos* učiteľ v škole, a neskôr sa ním stáva partia adolescentov, ktorá ho musí prijať. Na pracovnom mieste je toto uistenie spojené so služobným postupom a rastom platu.

Každý *oikos* sa stáva súčasťou väčšej sociálnej štruktúry. Dôležitou vecou pre nás, ktorú potrebujeme uchopiť, je to, že každý človek žije vo zvláštnom nepatrnom svete, často prinútený mať vzťah s ľuďmi, ktorí sú mu nanútení štruktúrami *oikos*. V súčasnosti tvoria významnú službu bunkového zboru ľudia so zraneniami z toho, že sú uvrhnutí do domova, kde matka je alkoholička alebo otec zneužíva deti.

Keď toto čítate, posúďte dôsledky týchto vecí na váš vlastný život. Venujte chvíľku napísaniu mien všetkých ľudí, s ktorými trávite každý týždeň jednu celú hodinu zdieľaním, a to priamym spôsobom, osobne tvárou v tvár. (Táto hodina môže byť akumulovaná z niekoľkých minút tu i tam rozložených počas niekoľkých dní, ale musí to byť pravidelné – a musí to byť tvárou v tvár). Podmanivý vplyv niekoľkých málo ľudí na život každého z nás musíme vziať do úvahy. Napríklad: Kto sú významní ľudia vo vašom živote? Koho ocenenie alebo odmietnutie je pre vás dôležité? (Ako poradca som mal klientov, ktorí sa neustále pokúšajú uspokojiť odmietajúceho otca, ktorý je už roky mŕtvy). Koho odmietnutia sa bojíte a od koho očakávate uistenie? Rozjímanie nad svojím *oikos* môže priniesť nový pohľad!

KRESŤANSKÍ PRACOVNÍCI MAJÚ *OIKOS*, V KTOROM CHÝBAJÚ NEVERIACI

Môj vlastný prieskum tohto predmetu medzi kresťanskými pracovníkmi ukázal prekvapivé možnosti. Som si istý, že som získal odpovede vyše 5,000 pastorov, manželiek pastorov, pracovníkov cirkvi a misionárov v najmenej tridsiatich krajinách. Je zriedkavé nájsť tých, ktorí sú „v kresťanskej práci na plný úväzok“, že by mali neveriacich vo svojom primárnom *oikose*.

Je zriedkavé nájsť tých, ktorí sú „v kresťanskej práci na plný úväzok,“ že by mali neveriacich vo svojom primárnom *oikose*.

Pokiaľ nie je manželka kresťanského pracovníka zamestnaná v sekulárnom svete, bude nepravdepodobné, že by mala čo i len jeden kontakt s ľuďmi mimo cirkvi. Jej *oikos* je naplnený len ľuďmi z cirkvi. Pri jednej príležitosti riaditeľ vzdelávania jedného veľkého zboru vložil svoju hlavu do dlaní a plakal v rozpakoch, keď si uvedomil, že strávil svoju celú kariéru v medziach cirkevnej práce. Nemohol si spomenúť, že by mal *oikos* s nejakým neveriacim odkedy skončil sekulárnu vysokú školu.

JEŽIŠ PRAVIDELNE NARÚŠAL POHANSKÉ *OIKOS*

Kým cirkev ťahá ľudí von z ich *oikosu* a dáva im členstvo v organizácii, ktorá ich pohltí, Nový zákon ukazuje odlišný prístup k medziľudským vzťahom. Ježiš pravidelne konal svoje dielo narušaním *oikos* skupín. Vedel, že nebol iný spôsob ako priniesť evanjelium, okrem vnikania do týchto malých skupiniek ľudí. Je zrejmé, že každý *oikos* je založený v dome, nie v budove inštitúcie. Takto Pán trávil svoj čas idúc z jedného domu do druhého.

V Lukášovi 19:2-5, vidíme ako Ježiš kontaktuje Zachea. Hovorí mu: *„Zachee... dnes musím zostať v tvojom dome!“*. V Lukášovi 7:36-38 Ho nachádzame v *oikos* farizeja, ktorý ho pozval, aby s ním večeral. Zatiaľ čo odpočíval pri stole, prichádza prostitútka a vylieva na Jeho nohy voňavku. Aký úžasný príklad preniknutia *oikos*!

V Matúšovi 8:14, vchádza do Petrovho domu a uzdravuje jednu z členov *oikos*, ktorí tam bývali. V Matúšovi 9:10, večeria so svojimi učeníkmi a mnohými vyberačmi daní a hriešnikmi v Matúšovom dome. Znovu preniká *oikos* v Matúšovi 9:23 keď vstupuje do domu predstaveného a vidí hráčov na flautách a hlučný zástup. V Matúšovi 17:25, Ho Peter nachádza v Kafarnaumskom dome, kde mu Ježiš hovorí o platení dane. V Markovi 3:20 čítame, že Ježiš vošiel do domu a zástup sa zhromaždil, *„takže nemohli ani chleba pojesť.“.* V Markovi 7:17, vchádza do domu, kde Ho Jeho učeníci naťahujú ohľadom podobenstva. V Markovi 7:24 vchádza do domu, aby bol sám, ale bol zaplavený zástupom, ktorý sa dozvedel, kde sa nachádza.

RANÁ CIRKEV TIEŽ VNIKÁ DO *OIKOS*!

V Skutkoch 5:42, čítame, že raná cirkev šla od domu do domu. V Skutkoch 8:3, keď Saul chcel zničiť cirkev, vedel, kde nájsť Božích ľudí. Je nám povedané, že *„hubil cirkev vnikajúc do domov a vláčil mužov i ženy a dával ich do žalára.“.*

Vnikanie do *oikos* je vzorom služby v prvom storočí.

Je zaujímavé vidieť v Skutkoch 10 ako Duch Svätý zariadil pre Petra, aby sa dostal z domu koželuha do rezidencie Kornélia, kde sa odohralo Kornéliovo obrátenie. Vnikanie do *oikos* je vzorom služby v prvom storočí.

Obrátenia sú často zaznamenané ako vťahujúce do Kráľovstva celý *oikos*. V Skutkoch 16 sú rovnako Lýdia i žalárnik obrátení spolu s členmi ich *oikos*. Prvým činom Lýdie po jej obrátení bolo pozvanie Pavla, aby zostal v jej dome.

JE BOLESTIVÉ, KEĎ *OIKOS* ODMIETNE ČLOVEKA KVÔLI TOMU, ŽE SA STANE VERIACIM KRESŤANOM

Ježiš nám pripomína v Matúšovi 10:36, že nasledovať Ho môže byť drahým rozhodnutím: *„a nepriateľmi človeka budú jeho domáci.(= oikos).“* Urobenie rozhodnutia nasledovať Ho môže priniesť zmätok do vzťahov s primárnymi ľuďmi. Preto v Matúšovi 10:35 povedal: *„Lebo som prišiel rozdeliť človeka proti jeho otcovi a dcéru proti jej materi a nevestu proti jej svokre,...“* Vo verši 37, volá po rozhodnutí medzi *oikos* a Kráľovstvom: *„Ten, kto má radšej otca alebo mater ako mňa, nie je ma hodný; a kto má radšej syna, alebo dcéru ako mňa, nie je ma hodný;...“*

V Singapure v súčasnosti je vo výbore istý pastor, s ktorým pracujem, ktorý pochádza z hinduistickej rodiny. Po tom čo sa odovzdal nasledovaniu Krista, jeho *oikos* ho s hnevom napadol. Jeho strýko počkal, kým bol

prítomný, aby povedal jeho otcovi: „Prečo dovolíš svojmu synovi, aby nás všetkých takto zneuctil?“. V dnešnej juhovýchodnej Ázii jeden mladý lekár nasledoval Pána za tú cenu, že ho jeho moslimská rodina vyhlásila za mŕtveho a pochovaného. *Oikos* môže byť bezohľadný, keď si človek vyberie inú cestu života.

TELO NÁŠHO PÁNA JE NAZVANÉ OIKOS

Jestvuje však jeden veľmi zvláštny *oikos* pre tých, čo čelia takémuto krajnému odmietnutiu. Židom 3:6 hovorí: *„ale Kristus ako Syn nad jeho domom (oikos), ktorého domom (oikos) sme my, ak smelú dôveru a chválu nádeje až do konca pevnú dodržíme.“* Posúďte ďalšie texty Písma, ktoré hovoria o tejto pravde, nájdené v 1.Petra 4:17, 1.Timoeovi 3:15; Efežanom 2:19; a 1.Petra 2:5:

> *„Lebo je čas, aby sa začal súd od domu (oikos) Božieho; ale ak najprv od nás, čo bude koniec tých, ktorí neposlúchajú evanjelia Božieho?!”*
>
> *„ale keby som meškal, aby si vedel, ako sa treba správať v dome Božom (oikos), ktorým je cirkev živého Boha, stĺp to a pevná postať pravdy.“*
>
> *„Tak tedy už nie ste cudzincami a bezprávnymi pohostínmi, ale ste spoluobčania svätých a domáci (oikos) Boží,...“*
>
> *„ i sami sa jako živé kamene buduj(e)te, duchovný dom (oikos), sväté kňazstvo, obetovať duchovné obeti, príjemné Bohu skrze Ježiša Krista.“*

Koncepcia popisujúca cirkev ako *oikos* by mala spôsobiť, že si uvedomíme významu bunky ako základnej kresťanskej komunity. Písmo hovorí o prvých kresťanoch ako o členoch tohto duchovného *oikos,* keď hovorí o tých, čo prišli k viere skôr cez rodinné jednotky ako nie len cez osobné rozhodnutia.

> *„Krispus, predstavený synagógy, a jeho celý oikos uveril v Pána… Pozdravte aj cirkevný zbor, ktorý sa stretáva v ich dome… Pozdravte tých, ktorí patria k oikos Aristobula... Pozdravte tých v oikos Narcisa, ktorí sú v Pánu… niektorí z oikos Chloe ma informovali, že sú hádky medzi vami... Áno, aj oikos Štefanov som pokrstil… Viete, že oikos Štefanov boli prví obrátení v Achaii... Aquila a Priscila vás vrelo pozdravujú v Pánovi a tak aj cirkevný zbor, ktorý sa stretá v ich oikos… svätí vám posielajú pozdravy, zvlášť tí, ktorí patria do cisárovho oikos… Odovzdajte moje pozdravy… Nymfasovi a cirkevnému zboru v jeho oikos… nech Pán preukáže milosrdenstvo oikos Oneziferovmu… Pozdravte Priscilu a Aquilu a oikos Oneziferov.“*

Skutočne, raná cirkev rozmýšľala o reťazi *oikos*, ktoré majú byť získané, zatiaľ čo sa súčasne radovali, že Boh ich sformoval do základných kresťanských komunít. Pretože to, aby cirkev žila na úrovni *oikos*, bolo určite Božím plánom. Srdce kresťanského života sa netýka slova „chrám“ alebo „synagóga“ alebo „kostol“. Tak ako základná stavebná jednotka ľudského života je vložená do *oikos*, tak aj život Tela Kristovho má byť založený na *oikos*.

Raná cirkev rozmýšľala o reťazi *oikos*, ktoré majú byť získané.

R. W. Neighbour, upravil J. Geske
Z „Kam by sme odtiaľto šli?“ (“Where Do We Go From Here?”) – použité s povolením.

BUNKOVÉ SKUPINKY

LEKCIA 5

Bunková skupinka – ukážka

☞ Cieľ lekcie

Cieľom tejto lekcie je poskytnúť ukážku (za použitia aktivity skupiny) niektorých činností na typickom stretnutí bunkovej skupinky, aby sa účastníci oboznámili s niektorými praktickými skúsenosťami „z prvej ruky".

☞ Hlavné body

- Účastníci so skúsenosťou „z prvej ruky" s usporiadaním bunkovej skupinky budú lepšie vystrojení viesť svoje vlastné bunkové skupinky.

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal:

- Pozorovať a zúčastniť sa jednej alebo viacerých stránok typického stretnutia bunkovej skupinky.
- Vyhodnotiť akcie a reakcie členov skupinky pri precvičovaní vedenia a účasti na aktivitách.

☞ Doporučenia pre inštruktorov

Táto lekcia si vyžaduje plánovanie a prípravu, aby bola prospešná. Inštruktor si musí dopredu premyslieť, ktoré aktivity by chcel so skupinou účastníkov robiť a podľa toho musí plánovať. Ak bude súčasťou aktivity skupiny nejaká chvíľa biblického štúdia, účastníci by mali pred touto lekciou dostať jeden alebo dva dni čas na prípravu.

V základe sú štyri typy aktivít, z ktorých si možno vybrať, a ktoré majú vzťah k štyrom častiam typického stretnutia bunkovej skupinky: spoločenstvo, uctievanie, budovanie a evanjelizácia. Pokým nie je k dispozícii na túto lekciu viac ako hodina, je otázne, či účastník bude mať dosť času na precvičenie všetkých štyroch oblastí. Pravdepodobnejším scenárom pre účastníka je vybrať si na precvičenie jednu alebo dve činnosti. Tento výber bude založený na počte, type, skúsenosti a potrebách účastníkov.

Príklady a podnety dané v tejto lekcii sú len smernicami. Ak si je inštruktor vedomý určitých problémových oblastí alebo otázok týkajúcich sa špecifického kontextu, aktivity tejto lekcie by mal všetkými prostriedkami prispôsobiť tak, aby dali odpoveď na tieto problémy alebo otázky.

Ak je skupina účastníkov veľká, mali by byť rozdelení na niekoľko menších skupiniek, ktoré by nemali mať počas cvičenia viac ako 8-10 ľudí. Inštruktor by mal určiť „vedúceho“ bunkovej skupinky pre každú pracovnú skupinu. V závislosti od aktivity by inštruktor mohol chcieť, aby počas trvania cvičenia prevzali rolu vedúceho postupne niekoľkí.

Majte na pamäti, že celkovým cieľom tejto lekcie je dať praktickú skúsenosť z prvej ruky v rozličných stránkach života a služby bunkovej skupinky. Malo by to byť aj zábavné!

I. UKÁŽKA BUNKOVEJ SKUPINKY

Cieľom tejto lekcie je poskytnúť príležitosť pozorovať a vyskúšať si rôzne stránky stretnutia bunkovej skupinky. Pamätajte, že stretnutie bunkovej skupinky má štyri časti: spoločenstvo, uctievanie, budovanie a evanjelizáciu. Táto lekcia je vytvorená tak, aby inštruktorovi poskytla pri výbere ukážok zo štyroch funkcii skupinky flexibilitu. Ak by mala skupina úžitok z precvičenia si chvíle spoločenstva a uctievania, inštruktor sa môže rozhodnúť sústrediť na tieto oblasti. Ak by skupina chcela stráviť nejaký čas v učeníctve, mohli by precvičovať induktívne štúdium Biblie. Aktivity tejto lekcie budú obmedzené len veľkosťou skupiny a časom, ktorý je k dispozícii.

Obr. 5.1 Štyri funkcie stretnutia bunkovej skupinky

Spoločenstvo	Uctievanie	Budovanie	Evanjelizácia
Človek k človeku	Človek k Bohu	Boh k človeku	Telo Kristovo k svetu
„Dovnútra“	“Nahor“	„Nadol“	„Von“

Nasledujú podnety pre každú zo štyroch oblastí stretnutia bunkovej skupinky. Inštruktor by mal rozhodnúť, ktoré oblasti by mali byť precvičené a akým špecifickým spôsobom. Ak je čas, po každej aktivite by malo byť nejaké vyhodnotenie. Ak je to potrebné, poukážte na prílohu k bunkovým skupinkám 2B „Príklady aktivít na stretnutí bunkovej skupinky“, aby boli preskúmané typické aktivity pre každú zo štyroch funkcií.

A. Spoločenstvo

Scenár: Bunková skupinka má svoje prvé stretnutie. Priatelia a známi veriacich sú pozvaní. Vo všeobecnosti sa ľudia na skupinke navzájom nepoznajú. Vedúci bunkovej skupinky by chcel, aby skupinka strávila nejakú chvíľu v aktivitách, ktoré pomôžu členom sa navzájom lepšie spoznať. (Pracujte chvíľu s niekoľkými lámačmi bariér z prílohy 2A „Lámače bariér na bunkových skupinkách“. Alebo ak inštruktor uprednostní, môže použiť aj svoje vlastné aktivity, ktoré pomôžu členom skupinky lepšie sa navzájom spoznať).

B. Uctievanie

Scenár: Bunková skupinka sa stretáva už niekoľko týždňov. Doteraz pozostávala chvíľa uctievania jednoducho z niekoľkých piesní, ktoré sa skupinka naučila. Vedúci bunkovej skupinky by chcel priniesť nejaké ďalšie spôsoby, ktorými by skupinka mohla spolu uctievať Boha. Mohlo by to byť modlenie sa žalmami alebo ich čítanie (každý prečíta svoj obľúbený žalm, alebo každý prečíta niekoľko veršov z jedného žalmu), spievanie nových alebo neznámych piesní chvál, modlenie sa vo dvojiciach alebo trojiciach, atď.

C. Budovanie

Je niekoľko aktivít, ktoré by pomohli pochopiť, čo sa deje na stretnutí bunkovej skupinky počas chvíle budovania:

- *Učeníctvo jeden-s-jedným. Scenár*: Bunková skupinka študuje Lukáš 14:26: „Ak ide niekto ku mne a nemá v nenávisti svojho otca i matere, ženy i detí, bratov i sestier, ba ešte len aj svojej vlastnej duše, nemôže byť mojím učeníkom..“ Mladší kresťania v skupinke sú zmätení a vedúci bunkovej skupinky požiadal zrelších kresťanov, aby strávili nejaký čas na skupinke tým, že im pomôžu vysvetliť si tento text. (Inštruktor by mal rozdeliť pracovnú skupinu na dve časti. Prvá polovica účastníkov bude hrať rolu starších, zrelších kresťanov. Druhá polovica bude hrať rolu úplne nových kresťanov).
- *Induktívne štúdium Biblie*. *Scenár*: Bunková skupinka ide študovať text z Biblie pomocou induktívnej metódy. (Inštruktor by mal skupinu vopred požiadať, aby si pripravili krátke induktívne štúdium na obľúbený text. Postupne bude každý viesť skupinku počas induktívneho štúdia za použitia textu a otázok, ktoré si pripravil).

- *Autoritatívne vyučovanie*. Scenár: Vedúci bunkovej skupinky chce dať niekoľkým ľuďom vo svojej skupinke príležitosť podeliť sa o nejaké vyučovanie z Písma. Avšak chce im dať skôr praktické pohľady než kázeň. Požiadal ich, aby si pripravili nejaké myšlienky, o ktoré sa môžu podeliť so skupinkou v 4-5 minútach. Vedúci bunkovej skupinky je zodpovedný za to, že každý dodrží stanovený časový limit. Ak je čas, ostatní v skupinke môžu klásť otázky na tvrdenia alebo myšlienky, ktoré im neboli jasné. (Inštruktor bude musieť požiadať účastníkov, aby sa na túto aktivitu vopred pripravili.)

D. Evanjelizácia

Chvíľa evanjelizácie môže byť precvičovaná niekoľkými spôsobmi:

- *Osobné svedectvo*. Scenár: Bunková skupinka pozvala niekoľko hostí, ktorí nie sú veriaci. Vedúci požiadal jedného alebo dvoch ľudí na skupinke, aby sa podelili o svoje osobné svedectvo v 2-3 minútach používajúc „normálny“ jazyk, ktorý by bol pochopiteľný pre nekresťanov. Niekoľkí ľudia by mali hrať rolu tých, ktorí podávajú svoje svedectvo a niekoľkí ďalší by mali hrať rolu neveriacich, ktorí počujú niečo takéto po prvýkrát. Ak „hostia“ počujú niečo, čo nie je jasné alebo je mätúce, mali by zastaviť toho, kto hovorí a požiadať skupinku o objasnenie. (Na túto aktivitu musí inštruktor vopred požiadať účastníkov, aby si pripravili krátke osobné svedectvá).
- *Budúce plány služby*. Scenár: Bunková skupinka sa nachádza v oblasti, ktorá je vysoko industrializovaná a kde matky a otcovia zvyčajne obaja pracujú. Doteraz boli pokusy pri budovaní vzťahov a pozývanie ľudí na stredajšie stretnutia bunkovej skupinky neúspešné. Jediný deň, kedy má miestna populácia voľno, je nedeľa. V oblasti je veľa detí. Bunková skupinka potrebuje prediskutovať, ako by mohli zasiahnuť túto cieľovú skupinu ľudí. (Inštruktor musí určiť jedného človeka, aby bol vedúcim bunkovej skupinky).
- *„Zdieľacia skupinka“*. Scenár: Bunková skupinka má víziu a bremeno pre oslovenie mužov v ich komunite. Avšak väčšina mužov nemá žiaden záujem o nič duchovné a odmieta prísť na stretnutie bunkovej skupinky. Bunková skupinka sa rozhodne začať „zdieľaciu skupinku", ktorá nejako zapojí mužov z komunity do nejakej aktivity alebo diskusie na nejakú zaujímavú tému. To tiež poskytne príležitosti budovať s nimi vzťahy, aby s nimi nakoniec mohli hovoriť o Kristovi. V tejto konkrétnej komunite sa zdá, že muži radi hrajú futbal a počas víkendov pracujú na svojich autách. Bunková skupinka potrebuje prediskutovať konkrétne spôsoby, ktorými by mohli začať skupinku s niektorými z týchto mužov. (Inštruktor musí určiť jedného človeka, aby bol vedúcim bunkovej skupinky).

II. VYHODNOTENIE

Účastníci by mali vyhodnotiť rôzne aktivity „bunkových skupiniek“. Aké boli ich silné a slabé stránky? Ako „vedúci“ bunkovej skupinky riešil rozličné problémy alebo otázky? Čo by mohlo byť urobené inak?

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Prečo je dôležité plánovať každú časť stretnutia bunkovej skupinky?
- V čom mali vedúci „bunkových skupiniek“ v tomto cvičení ťažkosti s rolami, ktoré hrali? Budú podobné ťažkosti pri stretnutí vašej skutočnej bunkovej skupinky?

AKČNÝ PLÁN

Pamätajte na veci, ktoré ste sa naučili v tejto lekcii, keď budete viesť svoju vlastnú bunkovú skupinku alebo keď budete vychovávať ďalších, ako viesť ich skupinky.

BUNKOVÉ SKUPINKY

LEKCIA 6

Filozofia služby bunkovej skupinky

☞ **Cieľ lekcie**

Cieľom tejto lekcie je preskúmať úlohu bunkových skupiniek v celkovej stratégii zakladania zborov saturáciou.

☞ **Hlavné body**

- Bunkové skupinky uľahčujú zakladanie zborov saturáciou.
- Je mnoho spôsobov, ako v službe používať bunkové skupinky.

☞ **Požadované výsledky**

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal:

- Naučiť sa, že bunkové skupinky sú základné stavebné kamene pre rozsiahlejšie stratégie služby.
- Chápať životný cyklus bunkovej skupinky.
- Chápať úlohu bunkovej skupinky pri stratégii zakladania zborov saturáciou.
- Byť schopný rozvíjať svoju vlastnú stratégiu služby bunkových skupiniek.

I. FILOZOFIA BUNKOVÝCH SKUPINIEK

Každá bunková skupinka by mala fungovať ako „komunita“ kresťanov, ktorí majú navzájom spoločenstvo, spolu uctievajú Boha, navzájom sa napomínajú a navzájom sa povzbudzujú a pomáhajú si, keď oslovujú evanjeliom strateným vo svojom okolí. V rámci bunkovej skupinky je veľa oblastí zodpovednosti a mnoho aktivít, ktoré treba plánovať a uskutočniť. Vedúci bunkovej skupinky, ako aj členovia skupinky budú skutočne veľmi zaneprázdnení naplňaním potrieb a dosahovaním cieľov skupinky.

Bunkové skupinky sú základné stavebné kamene rozsiahlejšej stratégie služby.

Avšak uprostred všetkej činnosti jednotlivých bunkových skupiniek je dôležité pochopiť celkovú koncepciu služby bunkovej skupinky. Potrebujeme vedome ustúpiť od jednotlivej bunkovej skupinky a preskúmať, ako bunkové skupinky celkovo zapadajú do rozsiahlejšieho plánu služby. Jednoducho povedané, bunkové skupinky sú základné stavebné kamene rozsiahlejšej stratégie služby. Čo sa týka začínania nových zborov, bunkové skupinky poskytujú základ, na ktorom sú „budované“ nové zbory.

A. Bunky majú životný cyklus

Keď je bunková skupinka sformovaná a rozvíja sa, prechádza cez rôzne fázy „života“, ktoré sa v mnohom podobajú tomu, ako sa menia ľudia, keď dospievajú a starnú. Každá bunková skupinka prechádza identifikovateľnými, systematickými fázami vývoja. Vedúci bunkovej skupinky musí pri plánovaní myslieť na súčasnú fázu svojej skupinky a musí predvídať, čo sa môže alebo nemusí počas stretnutia stať. Keď pochopí, v ktorej fáze je jeho skupinka, môže sa vedúci bunkovej skupinky uistiť, že jeho skupinka smeruje k cieľu, aby sa znásobila.

Každá bunková skupinka prechádza identifikovateľnými, systematickými fázami vývoja.

V typickej **malej** skupinke, sa znásobovanie nedeje. V skutočnosti skúsenosť ukázala, že tendenciou malých skupiniek je prestať rásť alebo dokonca odumrieť po asi dvoch rokoch. Momentálni členovia skupinky sa stanú vo svojich vzťahoch pohodlnými a noví ľudia nie sú na skupinke vítaní. Podobne, bez náležitého plánovania a vízie, aj bunková skupinka môže začať stagnovať a nikdy sa neznásobiť. Aby bol dosiahnutý cieľ znásobovania, na skupinke musí byť prítomná evanjelizácia, aby boli privádzaní noví ľudia a vedúci bunkovej skupinky musí vedome tak viesť skupinku cez fázy životného cyklu, aby skupinka „neuviazla“ a nezostala v niektorej fáze.

Bunkové skupinky môžu byť súčasťou stratégie zakladania nových zborov, ak sú si vedomé toho, kde v životnom cykle sa nachádzajú a čo potrebujú robiť, aby neprestajne prechádzali rozličnými fázami tohto životného cyklu. Nasledujúca tabuľka popisuje fázy životného cyklu, ktorými by mala prejsť každá bunková skupinka. Všimnite si, že časy trvania sú udané len približne a budú sa odlišovať v závislosti od konkrétneho miesta a kontextu bunkovej skupinky. Vedúci bunkovej skupinky by sa mal k tejto tabuľke pravidelne vracať, aby určil, kde v životnom cykle sa skupinka nachádza a čo môže robiť tak, aby sa skupinka pohla k ďalšej fáze.

Tab. 6.1 Fázy bunkovej skupinky

Fáza	Trvanie	Popis
Orientácia	Týždeň 1.-4.	Ľudia sa vzájomne spoznávajú. Zdieľanie je veľmi povrchné a úroveň dôvery je nízka. Vedúci bunkovej skupinky riadi takmer celú službu.
Prechod	Týždeň 5.-10.	Členovia sa vzájomne spoznávajú a prijímajú sa navzájom. Prispôsobili sa tomu, čo je považované za „normálne“ správanie na skupinke. Úroveň dôvery rastie a začínajú skutočné vzťahy.
Komunita	Týždeň 11.-15.	Členovia sa správajú podľa očakávaní skupinky. Rastie úroveň záväzku, otvorenosti a zapojenia sa do cieľov skupinky. Členovia skupinky v nej nachádzajú svoju identitu. Vedúci môže odovzdávať viac aktivít a oblastí zodpovednosti členom skupinky.
Akcia	Týždeň 16.-35.	Na skupinke je dynamická skupinová interakcia a ľudia aplikujú biblické pravdy do skutočných životných situácii. Dosť často je skupinka spoločne aktívne zapojená do služby. Dôvera medzi členmi skupinky sa veľmi prehlbuje a vzťahy sa ďalej rozvíjajú a rastú.
Znásobovanie	Týždeň 36.-40.	Skupinka prichádza k bodu, keď je nevyhnutné sa rozdeliť na dve skupinky. Vodca-učeník začína novú skupinku (skupinky, ak ich je viac) a pôvodná skupinka začína plánovať opakovanie cyklu znásobenia.

B. Skupinky pracujú na spoločnom cieli

Bunkové skupinky, podobne ako bunky v našom tele, majú každá svoju „úlohu“, ktorú majú plniť. V určitom meste by mohla jedna bunková skupinka zasahovať určitú geografickú oblasť, kým iná bunka pracuje s určitou časťou populácie. Každá z buniek pracuje na svojich individuálnych cieľoch, ale zároveň pracujú spoločne, aby pomohli evanjelizovať mesto, v ktorom žijú.

Prieskumy nám hovoria, že skupina ľudí, ktorá pracuje spoločne, môže dosiahnuť viac, ako keď sčítame výsledok práce každého človeka pracujúceho jednotlivo. Rovnako bunkové skupinky pracujúce spoločne môžu tiež dosiahnuť oveľa väčšie ciele, ako by mohla dosiahnuť hociktorá z nich, keby pracovala sama.

Skôr, ako začne prvá skupinka, musíme sa zamyslieť nad celkovým cieľom skupiniek. Začnite s konečným výsledkom a choďte späť od tohto cieľa. Aké typy skupiniek sú potrebné a kde? Koľko skupiniek by bolo potrebných na dosiahnutie cieľa? Každá nová bunka bude mať svoju vlastnú identitu, ale bude tiež súčasťou väčšieho „tela“ buniek, ktoré spolu-pracujú na spoločnom cieli.

C. Bunky sú esenciálnou súčasťou stratégie zakladania zborov saturáciou.

Stratégia zakladania zborov saturáciou je vo svojej podstate „koreňom" hnutia reprodukujúcich sa zborov. Hnutie nových zborov vyžaduje metódy, ktoré sú jednoduché, prenosné, flexibilné a reprodukovateľné. Bez týchto vlastností nemôže byť hnutie vytvorené ani udržiavané. Je takmer nemožné mať hnutie nových zborov, ktoré vyžaduje platených „profesionálnych" pastorov a veľké, drahé kostoly.

Hnutie nových zborov vyžaduje metódy, ktoré sú jednoduché, prenosné, flexibilné a reprodukovateľné.

Bunkové skupinky poskytujú jednoduchosť a flexibilitu, ktoré hnutie vyžaduje. Je to model, ktorý je ľahké začať a reprodukovať. Má len malé alebo nijaké finančné potreby. Poskytuje príručnú výchovu k službe a aplikáciu. Poskytuje veriacim komunitu a spoločenstvo. Služba bunkových skupiniek sa sústreďuje na ľudí a potreby, nie na programy a systémy. Bunkové skupinky pracujú na úrovni napĺňania najzákladnejších ľudských potrieb lásky, prijatia a významu.

A čo je najdôležitejšie, ohľadom hnutia zakladania zborov saturáciou, bunkové skupinky poskytujú hnutiu aj víziu na získavanie stratených i víziu k znásobovaniu. Bez vízie získavať nezasiahnutých pre Krista niet žiadnej potreby hnutia zakladania zborov. Bez vízie a schopnosti znásobovania zborov nemôže hnutie existovať.

Mandát Veľkého poverenia môže byť najlepšie naplnený hnutím zakladania zborov saturáciou. Hnutie zakladania zborov saturáciou môže byť uskutočňované skrze bunkové skupinky ako základ, na ktorom sú postavené reprodukujúce sa zbory.

II. MODELY SLUŽBY BUNKOVÝCH SKUPINIEK

Jeden z hlavných prínosov bunkových skupiniek je to, že môžu byť použité rôznymi spôsobmi, a zvlášť v službe zakladateľa zborov. Nasleduje niekoľko modelov, ktoré môžu byť použité v službe bunkových skupiniek. Každý z modelov má svoje vlastné výhody a zakladateľ zboru by mal mať slobodu, aby si vybral ten model (alebo jeho obmenu), ktorý bude najlepšie fungovať v jeho situácii.

A. Model 1: Bunkové skupinky, ktoré založia tradičný zbor s bunkami

V tejto situácii jedna alebo viac počiatočných bunkových skupiniek rastie a znásobuje sa. Keď sa určitý počet ľudí stretáva v skupinkách (snáď okolo 50), je urobené rozhodnutie založiť nový, tradičný zbor. Tento zbor sa bude stretať na centrálnom mieste s tradičnými bohoslužbami vhodnými pre miestny kontext a kultúru. Zbor bude ďalej používať službu bunkových skupiniek na evanjelizáciu, spoločenstvo, učeníctvo a pokračujúci rast zboru. Môže sa tiež rozhodnúť rozvinúť tradičné „programy“ služby ako je nedeľná škola, služba žien, práca s deťmi počas víkendov atď. Obrázok 6.1 ukazuje tento model.

Obr. 6.1. Bunky zakladajú zbor

B. Model 2: Jestvujúci zbor začne používať bunkové skupinky

Je možné, aby jestvujúci zbor začal používať bunkové skupinky na spoločenstvo, evanjelizáciu a učeníctvo (Bunkové skupinky, lekcia „Používanie bunkových skupiniek v jestvujúcom zbore“ v Manuáli piatom bude o tom hovoriť podrobnejšie). Jestvujúce vedenie zboru musí rozhodnúť, koľko skupiniek je potrebných/možných na základe toho, koľko je členov zboru a počet ľudí, ktorí by mohli byť vychovaní ako vedúci bunkových skupiniek. Časom začne zbor rásť, ako budú rásť bunkové skupinky a znásobovať sa. Toto usporiadanie je ukázané na obrázku 6.2.

Obr. 6.2. Bunky pripojené k zboru

C. Model 3: Bunkové skupinky, ktoré založia bunkový zbor

Bunkový zbor sa odlišuje od tradičného zboru v tom zmysle, že nemá kostol ani zborovú budovu, žiadne pravidelné nedeľné ranné bohoslužby a zbor nie je určený k tomu, aby vytvoril a udržiaval „programy“ v rámci zboru. Zbor sa skladá zo samotných buniek a všetky funkcie zboru sa dejú v každej bunke, vrátane krstu a Večere Pánovej. Bunky sa spolu stretajú pravidelne (napr. raz do mesiaca) na „oslavné“ stretnutie. Toto je chvíľa povzbudenia, spoločenstva, uctievania a/alebo vyučovania. V oblastiach, kde hnutie bunkových skupiniek narástlo do veľkých rozmerov, sú niekedy potrebné divadlá a dokonca veľké štadióny na obsiahnutie všetkých ľudí z bunkových skupiniek na tieto oslavné stretnutia. Všetky bunky seba samých považujú za súčasť jedného veľkého zboru. Obrázok 6.3 znázorňuje tento model.

Obr. 6.3. Bunky zakladajú bunkový zbor

D. Model 4: Niekoľko bunkových skupiniek rastie, znásobuje sa a „kŕmi“ jestvujúce miestne zbory

Nie je požiadavkou, aby bunkové skupinky priamo zakladali nové zbory. Môže byť strategickejšie budovať a posilňovať jestvujúce miestne zbory, ktoré časom založia nové, dcérske zbory. Bunkové skupinky začínajú nezávisle od jestvujúcich zborov. Keď sú noví ľudia privedení na bunkové skupinky, sú povzbudzovaní, aby začali navštevovať aj miestny zbor. Často budú naďalej súčasťou svojej bunkovej skupinky, pričom budú navštevovať aj zbor. Tento proces je ukázaný na obrázku 6.4.

Obr. 6.4. Bunky „kŕmia“ zbory

E. Cvičenie v skupine: prípadové štúdie

Nasledujú nejaké štúdie stratégií zakladania zboru, ktoré môžu ale nemusia využívať princípy z modelov bunkových skupiniek uvedených vyššie. V skupine prediskutujte (1) na ktorom modeli je založený scenár (ak vôbec) a (2) výhody a nevýhody tohto scenára ako stratégie zakladania zboru.

Prípad 1

Zbor Vzkriesenia potrebuje nejakú pomoc. Zbor je starý vyše päťdesiat rokov a má asi 25 členov, ktorí sa spolu stretávajú k bohoslužbám. Traja diakoni prídu za pastorom s myšlienkou viesť týchto 25 členov v troch bunkových skupinkách. Bunkové skupinky budú vedené diakonmi a budú sa sústreďovať na evanjelizáciu, učeníctvo, rast a znásobovanie.

Prípad 2

Zakladateľ zboru sa presťahuje do mesta, kde nie je žiaden zbor a je schopný začať niekoľko nových bunkových skupiniek. Bunkové skupinky sú veľmi úspešné a začnú rásť a znásobovať sa. Ľudia v bunkách sú si navzájom veľmi blízki a rozhodnú sa, že založia z buniek jeden zbor. Každá nová bunka, ktorá je založená, bude naďalej súčasťou tohto jedného veľkého zboru.

Prípad 3

Prvý baptistický zbor má viac ako 1000 členov. V nedeľu majú niekoľko bohoslužieb a ďalšie bohoslužby v stredu. Predsedajúci pastor rozhodne, že členovia by sa mali spolu stretávať v malých skupinkách. Vedúci zboru rozdelia zbor na skupinky po desať a pridelia členov ku konkrétnym skupinkám.

Prípad 4

Niekoľko zakladateľov zborov založí bunkové skupinky. Skupinky majú víziu evanjelizovať a znásobovať sa, ale nechcú založiť nové zbory. Namiesto toho vedú nových veriacich do jedného z jestvujúcich zborov v meste. Niektoré skupinky majú členov, ktorí naďalej pokračujú v stretávaní sa v skupinkách pričom navštevujú aj miestne zbory rôznych denominácii.

Prípad 5

Pred niekoľkými rokmi priniesla misia zo Západu misionárov, ktorí založili nejaké malé skupinky, ktoré sú nezávislé od jestvujúcich miestnych zborov. Tieto skupinky sa stretávajú raz do týždňa a robia induktívne štúdium Biblie.

Prípad 6

Evanjelikálny zbor má mnoho malých skupiniek, ktoré sa stretajú k biblickému štúdiu. Tí istí ľudia sa stretávajú v týchto skupinkách už niekoľko rokov a skupinky nerastú. Niektoré z týchto skupiniek majú ľudí, ktorí žijú navzájom blízko seba, ale ďaleko od zboru. Tieto skupinky sa rozhodnú, že chcú založiť nový zbor, ktorý by bol bližšie k miestu, kde žijú.

Prípad 7

Zakladateľ zboru sa presťahuje do nového mesta a začne robiť evanjelizáciu. Ľudia prijímajú evanjelium a čoskoro založí niekoľko bunkových skupiniek, z ktorých každá má víziu evanjelizovať a znásobovať sa. Skupinky sa stretajú v nedeľu k chvíľam spoločenstva a vyučovania a v stredu večer pozývajú neveriacich priateľov ku chvíľam zábavy a spoločenstva. Nemajú v pláne postaviť zborový dom a každých šesť týždňov si skupinky prenajmú halu na večer spoločného uctievania a vyučovania.

Nejestvuje jeden „správny“ spôsob používania bunkových skupiniek v službe zakladania zborov, ale každý zakladateľ zboru musí zvážiť ten najlepší model/y na použitie vzhľadom na svoj kontext. Bez ohľadu na to, čo môže byť dôrazom bunkovej skupinky, znásobovanie bude vždy jej cieľom.

III. VYPRACOVANIE STRATÉGIE SLUŽBY BUNKOVÝCH SKUPINIEK

Keďže bunkové skupinky sú základnými kameňmi rozsiahlejšej stratégie služby, musíme sa zamyslieť nad celkovou stratégiou zakladania zborov a nad tým, ako by mohli byť bunkové skupinky použité, aby dosiahli ciele, ktoré boli stanovené. V každej fáze bunkovej skupinky je dobré uvažovať o konečnom cieli tejto skupinky. Nasleduje niekoľko bodov, ktoré by mali byť vzaté do úvahy:

1. Stanovte celkové ciele služby. Začínate hnutie zakladania zborov saturáciou? Jeden zbor? Dostatok zborov, aby zaplnili štvrť, mesto či geografickú oblasť? Vaše konečné výsledky podmieňujú typ, počet a zameranie služby vašich bunkových skupiniek.
2. Akým spôsobom budú musieť bunky pracovať nezávisle i spolu, aby dosiahli cieľe? Ako bude táto práca koordinovaná a vyhodnotená?
3. Čo je cieľovou oblasťou a kto je cieľovou skupinou ľudí? Mal by byť urobený prieskum, aby boli lepšie pochopené typy aktivít, ktoré sú potrebné v bunkových skupinkách (pozri lekciu Vízia „Princípy prieskumu“ v Manuáli prvom).
4. Aké typy evanjelizácie sú vhodné pre cieľovú oblasť/ľudí? Ako to včleníte do nových bunkových skupiniek?
5. Kto sú kľúčoví vedúci v cieľovej oblasti? Ako by bolo možné, aby jedna alebo viac bunkových skupiniek rozvinulo vzťahy s týmito ľuďmi a snáď ich získali pre Krista?
6. Aké typy „modelov“ bunkových skupiniek potrebujete, aby ste dosiahli svoje ciele? (Napr. mnoho buniek, ktoré vytvoria jeden zbor, bunky, ktoré sú používané jestvujúcimi zbormi, bunky, ktoré založia bunkový zbor, atď.). Je viac ako pravdepodobné, že budete potrebovať použiť niekoľko rôznych variácii modelov bunkových skupiniek, ktoré boli predstavené v tejto lekcii, aby ste dosiahli vaše celkové ciele služby.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Vaše bunkové skupinky budú vždy v jednej z fáz životného cyklu (orientácia, prechod, komunita, akcia alebo znásobovanie). Prečo na tom záleží, keď plánujete aktivity na vaše stretnutie? Prečo na tom záleží z pohľadu celkovej stratégie bunkových skupiniek?
- Prečo sú bunkové skupinky podstatnou časťou stratégie zakladania zborov saturáciou?
- Ktorý z modelov (ak vôbec nejaký) zo sekcie „Modely služby bunkových skupiniek“ by dobre fungoval vo vašej cieľovej oblasti?

AKČNÝ PLÁN

- V niekoľkých vetách napíšte stručnú ale výstižnú definíciu bunkovej skupinky. Dajte ju svojmu inštruktorovi.
- Na základe toho, čo viete o svojej cieľovej oblasti a o cieľoch, ktoré ste si stanovili pre túto oblasť, napíšte základnú stratégiu toho, ako by ste mohli použiť bunkové skupinky, aby ste dosiahli tieto ciele. Zahrňte body zo sekcie „Stratégia bunkových skupiniek" do vášho plánu. Podeľte sa o svoj plán s iným účastníkom a každý z vás nech vyhodnotí plán toho druhého. Pre ciele tohto cvičenia by váš plán nemal byť dlhší ako pár strán.

METÓDY ŠTÚDIA BIBLIE

METÓDY ŠTÚDIA BIBLIE

LEKCIA 8

Rôzne možnosti používania induktívneho štúdia Biblie

☞ **Cieľ lekcie**

Cieľom tejto lekcie je povzbudiť používanie metód induktívneho štúdia Biblie pri rôznych typoch štúdia ako doplnok ku štúdiu krátkych textov.

☞ **Hlavné body**

- Cieľom *akéhokoľvek* štúdia Biblie by malo byť určenie toho, čo chce Biblia povedať, a toto sa najlepšie dosiahne induktívnou metódou.
- Typy štúdia, pri ktorých je užitočná induktívna metóda, sú životopisné štúdium, štúdium knihy a tematické štúdium.

☞ **Požadované výsledky**

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal:

- Byť presvedčený, že induktívna metóda by mala byť používaná pri ktoromkoľvek type štúdia Biblie, ktoré robí alebo vedie.
- Vedieť, ako pristúpiť k štúdiu biblickej postavy, knihy alebo témy z induktívnej perspektívy.

☞ **Príloha**

8A: Životopisné štúdium Barnabáša

ÚVOD

Predošlý manuál vysvetlil, ako sa induktívna metóda štúdia Biblie sústreďuje na objavovanie a aplikovanie významu Božieho slova. Dôraz je skôr na Písme ako na našom apriórnom chápaní textu. Snáď už prehĺbila vaše štúdium Slova.

Doteraz sme používali induktívnu metódu pri krátkych textoch kvôli obmedzenému času, ktorý bol počas lekcií k dispozícii. Avšak induktívna metóda štúdia môže byť používaná na štúdium oveľa rozsiahlejších častí Biblie alebo porovnanie veršov z rôznych oddielov — čo by bolo nevyhnutné pri tematickom alebo životopisnom štúdiu. V tejto lekcii budeme hovoriť o niektorých smerniciach pre aplikovanie induktívnej metódy k týmto ostatným typom štúdia.

I. PREHĽAD PRINCÍPOV INDUKTÍVNEHO ŠTÚDIA BIBLIE

Skôr ako budete aplikovať induktívnu metódu štúdia Biblie v širšom meradle, mali by ste sa opäť pozrieť na Metódy štúdia Biblie v Manuáli prvom.

A. Dôvody pre induktívnu metódu

Deduktívna metóda začína s vopred jestvujúcim pochopením alebo faktom, ktorý určuje význam situácie, ktorá je študovaná. Keď používame túto metódu pri štúdiu Biblie, skončíme tým, že sa viac pokúšame o to, aby verš hovoril to, *čo už vieme,* ako by sme sa z neho učili niečo nové. Naopak, keď používame pri štúdiu Biblie induktívnu metódu, prichádzame k textu, aby sme sa z neho *učili* a dovolili Slovu, aby k nám hovorilo.

B. Kroky induktívnej metódy

Tri kroky induktívnej metódy – pozorovanie, výklad a aplikácia – sú ukázané na obrázku 8.1. Induktívna metóda nás vedie procesom pýtania sa, čo *hovorí* Biblia, čo to *znamená* a čo by som s tým mal *robiť*. Začína tým, že venuje čas podrobnému skúmaniu obsahu Písma a končí jeho uplatňovaním v praxi v mojom živote a službe.

Obr. 8.1 Tri kroky

Dôležité je ísť po krokoch, *po poriadku*, bez skákania dopredu. Tento proces je ako pyramída, kde je nevyhnutné vybudovať veľký a silný základ pozorovania predtým, ako budujeme na ňom svoj výklad a aplikujeme ho do svojich životov.

C. Dôraz induktívnej metódy

Induktívna metóda štúdia Biblie môže byť používaná pri mnohých typoch štúdia Biblie, ako nižšie uvidíme. Je niekoľko všeobecných princípov, ktoré sú dôležité bez ohľadu na to, ktorý typ štúdia robíte. Sú to:

- Klaďte mnoho dobrých otázok ako sú *Kto?, Čo?, Kde?, Kedy?, Ako?,* a *Prečo?*
- Hľadajte hlavný bod
- Pochopte autorov zámer
- Dajte priestor postupnému zjaveniu
- Pochopte kontext
- Stanovte biblický princíp
- Porovnajte biblický a súčasný kontext
- Modlite sa

Vráťte sa k predošlým lekciám ohľadom ďalších informácií k týmto princípom.

II. ŽIVOTOPISNÉ ŠTÚDIUM

Životopisné štúdium alebo štúdium postavy zahŕňa študovanie všetkého, čo je v Biblii zaznamenané o konkrétnej osobe. Ak to znamená veľký počet textov, pomohlo by študovať len konkrétnu udalosť alebo určitý časový rámec v živote tejto postavy. Napríklad by ste mohli študovať Pavla počas jeho misijných ciest alebo Dávida pri jeho úteku od kráľa Saula. Avšak dokonca aj v tejto situácii, zoberte do úvahy celý život tejto osoby a ako vybraný oddiel zapadá do jej celého života.

A. Prečo robiť životopisné štúdium?

Každý má rád príbehy. Je jednoduché vztiahnuť svoj život k problémom, úlohám, pokušeniam, radostiam a víťazstvám druhých, keď ich vidíme vo forme príbehu. Biblia je plná rovnako kladných i záporných príkladov, ktoré môžeme vidieť v životných príbehoch jej postáv.

Študovaním života biblických postáv s ich silnými stránkami i slabinami sa môžeme naučiť mnoho lekcií, ktoré nám môžu pomôcť pripodobniť sa Kristovmu obrazu. Veľká časť Biblie sa sústreďuje na Božie konanie s jednotlivcami, aby tento proces obnovil. Napríklad od Abraháma sa môžeme naučiť o viere; od Jozefa sa učíme, ako čeliť pokušeniam; od Ester sa učíme o Božom zvrchovanom konaní; od Daniela sa učíme o modlitbe; od Jonáša sa učíme, čo sa stane, keď sa človek pokúša utiecť od Boha; od Pavla sa učíme o misii. 1Kor.10:11 je kľúčovým veršom: „A toto všetko sa dialo tamtým predobrazne, a je napísané na naše napomenutie, ku ktorým došli konce vekov.“ Aké ďalšie príklady vám prídu na um?

Študovaním života biblických postáv s ich silnými stránkami i slabinami sa môžeme naučiť mnoho lekcií, ktoré nám môžu pomôcť pripodobniť sa Kristovmu obrazu.

Používaním príbehov o životoch biblických postáv musia byť zakladatelia zborov schopní tlmočiť mnoho dôležitých právd tým, ktorých sa snažia evanjelizovať a vychovať. Ale aby bola Biblia čo najlepšie aplikovaná, je nevyhnutné chápať, čo Biblia cez život človeka učí. Dobré princípy štúdia Biblie musia byť aplikované na biografické štúdium takisto ako na akékoľvek iné štúdium.

B. Ako robiť životopisné štúdium

Pri induktívnom štúdiu života postavy sledujeme podobný vzorec pozorovania, výkladu a aplikácie ako aj pri jednotlivých textoch, ale s jednou dôležitou výnimkou. Obrázok 8.2 ilustruje, ako je pri každom texte robené *pozorovanie*. Avšak *výklad* vyžaduje krok navyše. Najprv je určený biblický princíp pre každý jednotlivý text. Ďalej je z jednotlivých princípov sformulovaný *všeobecný princíp*. A nakoniec je sformulovaná a uvedená do praxe *všeobecná aplikácia*, ktorá sumarizuje všetky texty. Ďalší odsek tieto pojmy rozšíri.

Obr. 8.2 Životopisné štúdium

1. Pozorovanie

Pozorovanie zahŕňa dôkladné prezeranie všetkých relevantných textov — po jednom. Každý text vyučuje konkrétnu pravdu v špecifickom kontexte. Potrebujete objaviť, čo tou pravdou je pre každý text ešte predtým, ako pristúpite k výkladu. Použite ako návod kroky uvedené nižšie:

- Vyberte si biblickú postavu, ktorú chcete študovať.
- Urobte zoznam VŠETKÝCH biblických odkazov k tejto postave. Ak je to možné, použite konkordanciu alebo biblický slovník.

- Usporiadajte verše v chronologickom poradí.
- Formulujte a položte toľko otázok k pozorovaniu, koľko je len možné (*Kto?, Čo?, Kde?, Kedy?, Ako?* a *Prečo?)*
- Venujte zvláštnu pozornosť takým záchytným bodom, ako sú charakter, osobnosť, myšlienky, alebo činy postavy, ktorú študujete. Napríklad:
- Čo sa môžeme dozvedieť o jej predkoch a rodine?
- Je dôležitý význam jej mena? Bolo zmenené? Ak áno, aký bol význam tej zmeny, napr. Abram na Abraháma, Jákob na Izraela, Šimon na Petra atď.
- Kedy a kde žila? Čo vieme z iných zdrojov, rovnako biblických i mimobiblických, o živote v jej dobe?
- Aké významné udalosti sa odohrali v jej živote: krízy, úspechy, povolanie do špecifickej úlohy, problémy, ktorým čelila, atď.
- Vzťahy: Aký bol jej vzťah k Bohu? Ako vychádzala s druhými?
- Zaznamenajte a sumarizujte svoje poznámky na každý verš.

2. *Výklad*

Výklad je proces, ktorý má dve časti, keď zahŕňa viac ako jeden text z Písma – čo je často prípadom pri biografickom štúdiu. Každý text, ktorý si vyberiete na štúdium, má *svoj vlastný* špecifický zámer a učenie. Vďaka jednote Písma si tieto zámery nikdy nebudú protirečiť, ale môžu byť odlišné. Zvyčajne pridajú ďalšiu informáciu. Každý z týchto zámerov by mal byť objavený a stanovený ako biblický princíp, pričom je použitý návod predstavený v predošlých pojednaniach o induktívnej metóde.

> Každý text, ktorý si vyberiete na štúdium, má *svoj vlastný* špecifický zámer a učenie.

Po tom, čo boli pre jednotlivé texty stanovené tieto princípy, je možné dokončiť proces výkladu ich starostlivým a uvážlivým spojením do jedného princípu, ktorý zhodnotí príspevok každej časti. Predpokladajme, že sa rozhodnete študovať časť života Dávida. Jeden text hovorí, že bol odovzdaný Slovu. Iný zdôrazňuje jeho modlitebný život. Tretí vyzdvihuje jeho dôveru v Boha v časoch ťažkostí. Vhodný spoločný princíp by mohol byť: „Mali by sme byť odovzdaní Slovu a modlitbe, keď dôverujeme Bohu v ťažkých chvíľach.“ Tento princíp sumarizuje učenie všetkých troch textov.

3. *Aplikácia*

Po tom, čo vaše štúdium postavy definovalo všeobecný biblický princíp, môžete porovnať svoju a jej situáciu a určiť, *čo by ste mali robiť*. To jest, budete hľadať oblasti, v ktorých váš kontext a kontext tejto biblickej postavy sú si podobné a budete reagovať podľa učenia, ktoré ste videli v Slove. Keď budete robiť tento krok, možno budete chcieť ešte raz preskúmať niektorý z tých textov, keď vám ho Duch Svätý prinesie na myseľ a dovolíte Mu, aby vás vyučoval a týmto procesom viedol.

Je mnoho otázok k výkladu, ktoré môžete klásť, aby vám pomohli objaviť tú najdôležitejšiu aplikáciu pre vás. Sú to:

- Ako sa moja skúsenosť podobá jej?
- Mám rovnaké silné stránky? Slabosti?
- Prečo Boh zahrnul túto postavu do Písma?
- Aké špecifické veci ma chce Boh štúdiom jej života naučiť?

Poznámka: Príklad životopisného štúdia života Barnabáša sa nachádza v prílohe 8A.

III. ŠTÚDIUM KNIHY

Väčšina biblických bádateľov súhlasí, že Biblia má jednu spoločnú tému – hoci vedú spor o to, ako ju presne stanoviť. Každá kniha Biblie rozvíja túto spoločnú tému tým, že prispeje niečím jedinečným. Dobrým príkladom sú evanjeliá. Štyria pisatelia evanjelií písali o živote Krista. V evanjeliách je veľa podobností a aj veľa odlišností. Každé je napísané z jedinečnej perspektívy.

- Matúš – predstavuje Krista ako Židovského Mesiáša (kráľovský)
- Marek – predstavuje Krista ako Služobníka (ponížený)
- Lukáš – predstavuje Krista ako Syna človeka (ľudský)
- Ján – predstavuje Krista ako Syna Božieho (božský)

Každý z týchto portrétov Krista je pravdivý, a predsa je každý iný. Každé evanjelium opisuje jednu dôležitú stránku Jeho osobnosti alebo charakteru lepšie než ostatné. Štyri evanjeliá spolupracujú na plnšom popise Pána. Tým istým spôsobom všetkých šesťdesiatšesť kníh Biblie spolupracuje na predstavení plného posolstva, ktoré má pre nás Boh. Jedna kniha lepšie opisuje Jeho lásku, iná Jeho trpezlivosť, iná Jeho hnev. Jedna kniha zdôrazňuje stratený stav padlého človeka, kým iná opisuje našu slávnu spásu skrze Kristovo vykúpenie.

> Všetkých šesťdesiatšesť kníh Biblie spolupracuje na predstavení plného posolstva, ktoré má pre nás Boh.

A. Prečo robiť štúdium knihy?

Keďže všetkých šesťdesiatšesť kníh spolupracuje na predstavení Božieho posolstva pre nás, potrebujeme starostlivo preskúmať každú knihu, ak chceme náležito pochopiť jej príspevok k tomuto posolstvu. Má to ešte aj iný úžitok. Keď rozumieme téme každej knihy, vieme, kam sa obrátiť, aby sme rýchlo našli odpoveď na konkrétny problém. Zápasí niekto s legalizmom? Obráťte sa ku Galaťanom. Pochybujeme o svojej spáse? Čítajte Rimanom. Spochybňujeme Kristovo božstvo? Čítajte Jána. Ak pochybujeme o vážnosti hriechu, mali by sme čítať Sudcov. Každá kniha má zvláštny dôraz a posolstvo.

B. Ako študovať knihu

Pri štúdiu knihy používame tie isté kroky induktívnej metódy, ktoré sme sa už učili. Obyčajne bude štúdium knihy vyžadovať trochu času, aby bolo spravené poriadne. Avšak úžitok z toho vám ľahko vynahradí takto strávený čas. Štúdium knihy pozostáva zo štyroch etáp:

1. *Prečítajte knihu niekoľkokrát*

   Mnohé knihy Biblie sú jednoducho len krátkymi listami alebo posolstvami. Boli písané so zámerom, aby boli prečítané od začiatku do konca bez prerušenia. Najlepší spôsob ako ich študovať, je čítať ich niekoľkokrát, pokým si nezačnete uvedomovať tému a opakované alebo zdôrazňované myšlienky. Niektoré z dlhších kníh (ako Izaiáš a Jeremiáš) boli písané mnoho rokov, ale tiež boli adresované jednému publiku a viac nám povedia, ak ich prečítame v celku. Jedenkrát nie je dosť – tak ako ani len sa pozrieť na časť knihy. Venujte čas tomu, aby ste ju opakovane čítali ešte predtým, ako sa ju pokúsite vykladať.

   > Venujte čas tomu, aby ste ju opakovane čítali ešte predtým, ako sa ju pokúsite vykladať.

2. *Študujte usporiadanie knihy*

   Je množstvo dôležitých faktorov, ktoré budeme volať „usporiadanie knihy“. Niektoré z týchto informácii môžete nájsť v samotnej knihe alebo v poznámkach vo vašej Biblii. Ďalšie otázky budú vyžadovať použitie komentárov, príručiek k Biblii alebo iné pomôcky. Keď začnete svoje štúdium, obmedzte použitie týchto pomôcok na úvodné fakty o knihe a komentár ku knihe si nevšímajte. Nechajte si to na neskôr, keď ste si už našli čas, aby ste dovolili Písmu, aby k vám najprv ono hovorilo. Keď začnete svoje štúdium, hľadajte nasledovné fakty jej usporiadania:

- *Autor* – Ak je to možné, určte, kto napísal knihu, a potom o tom človeku zistite čím viac. Prečo ho Boh vybral ako ľudského autora? Aký bol jeho pôvod a životná skúsenosť? Aký to bol človek? Aká bola jeho rodina? Kedy a ako bol spasený? Aký bol starý? Aké bolo jeho zamestnanie? Zodpovedzte o ňom toľko ďalších otázok, koľko len viete.
- *Príjemcovia* – Komu bola kniha napísaná? Aká bola v tom čase ich situácia? Čo si myslíte, prečo bola kniha napísaná? Ako im bola doručená (kázaná, prorokovaná, ručne doručený list, atď.)? Aký bol ich vzťah k Bohu? K autorovi? Aká bola ich politická situácia? Ich náboženská situácia?
- *Čas* – Kedy bola kniha napísaná? Aké dôležité udalosti sa odohrávali v dejinách v tom čase? Kam táto kniha zapadá do Božieho postupného zjavenia človeku? Aké bolo časové rozpätie napísania knihy?
- *Literárny štýl* – Aký literárny druh je použitý (poézia, proroctvo, historický, didaktický, atď.)? Kvôli ďalším informáciám ohľadom štýlov pozrite Metódy štúdia Biblie, príloha 2A: „Reč Biblie“. Ako tento štýl ovplyvní váš výklad? Ako ovplyvnil príjemcov?

3. *Študujte obsah knihy*

Pri štúdiu knihy je potrebné mať na pamäti dva hlavné zretele. Tým prvým je téma a druhým to, ako je táto téma v knihe rozvíjaná. Inými slovami, autor nám chcel komunikovať špecifickú myšlienku a urobil to konkrétnym spôsobom. Oboje je dôležité.

a. Téma knihy

Teraz, keď už poznáte o knihe viacero faktov, študujte jej obsah. Kniha bude mať jednu hlavnú tému, ktorú môže ale aj nemusí byť jednoduché určiť. Napríklad Ján jasne oznamuje tému svojho evanjelia (Ján 20:31). To isté robí aj Júda (Júd.3). Iní pisatelia sú menej zreteľní.

Obr. 8.3 Časti knihy

b. Rozvíjanie témy

Obsah knihy bude spolupracovať na komunikovaní témy knihy príjemcom (a nám). Keď študujete a kladiete otázky, všimnite si, ako pisateľ dosahuje túto úlohu. Aký vyjadruje postoj (autoritu, jemnosť, lásku, hnev, atď.)? Akú reč používa – jasnú, sarkastickú, výrečnú, presvedčivú, atď.? Sústreďuje sa na myseľ alebo city? Ako? Čo si myslíte, prečo používa tieto prístupy?

4. Urobte diagram rozvíjania témy knihy

Jeden užitočný postup pri štúdiu knihy je urobiť si diagram hlavných tém, postáv, miest, atď., o ktorých kniha hovorí. Často bude takéto diagramy obsahovať študijná Biblia alebo komentár. Sú aj iné zdroje takýchto diagramov, ako Jensen (pozri pramene). Avšak vy si môžete spraviť aj svoj vlastný. V skutočnosti bude vaše štúdium pre vás väčším prínosom, ak sa pokúsite načrtnúť diagram sami ešte predtým ako sa pozriete do iných zdrojov. Tieto vaše diagramy nemusia byť nejako zvlášť prepracované — ich zmyslom je pomôcť vám vidieť celkovú podstatu knihy. Obrázok 8.3 je ukážkou diagramu pre knihu Skutkov.

Obr. 8.3 Diagram knihy Skutkov

Kniha Skutkov						
Téma:	**„ale prijmete moc Svätého Ducha, ktorý prijde na vás, a budete mi svedkami i v Jeruzaleme i po celom Judsku i v Samárii a tak až do poslednej končiny zeme." (Skutky 1:8)**					
Kapitoly:	**1-7**	**8-12**	**13-28**			
Miesta:	**Jeruzalem**	**Judea & Samária**	**Do končín zeme**			
Služba komu:	**Židia**	**Židia & pohania**	**Pohania**			
Kľúčové postavy:	***Peter*** **Ján** **Štefan**	***Peter*** **Filip** **Saul/*Pavol*** **Barnabáš**	***Pavol*** **Barnabáš** **Sílas**			
Kľúčové udalosti:	**Vstúpenie** **Letnice**	**Eunuch** **Kornélius**	**(13-14)** **1. misijná cesta**	**(15-18)** **2. misijná cesta**	**(19-20)** **3. misijná cesta**	**(21-28)** **Pavlova cesta do Ríma**
Princípy:	**Rast**	**Prenasledovanie**	**Misia**			

5. Aplikujte tému knihy do svojej situácie

V tomto bode by ste mali na základe vášho pozorovania dobre porozumieť tomu, *čo kniha hovorí*. Už ste určili tému a jej rozvíjanie – t. j., *čo kniha znamená*. Konečným krokom je rozmýšľať o tom, *čo by ste mali robiť*. Tak ako v predošlých lekciách, toto znamená skúmanie vášho vlastného života a situácie, aby ste videli podobnosti medzi sebou a pôvodným kontextom knihy. Otázky, ktorými by ste si mohli chcieť pomôcť, by mohi byť:

- Čo v mojom živote pripomína situáciu v knihe?
- Čo v mojom živote pripomína autora knihy?
- Ako by som reagoval na túto situáciu ja?
- Čo konkrétne hovorilo do môjho srdca, keď som čítal túto knihu?

IV. TEMATICKÉ ŠTÚDIUM

Často chceme študovať konkrétny predmet alebo tému. Tento typ štúdia je tiež označovaný ako „tematické štúdium". Stále platia bežné pravidlá induktívneho štúdia.

A. Prečo robiť tematické štúdium?

Na stránkach Biblie je rozvíjaných mnoho tém alebo právd. Mnohé zasahujú do oboch častí Biblie. Štúdium knihy ukáže len časť týchto tém. Napríklad učenie o modlitbe je v Písme všade. Jediný spôsob ako primerane študovať napr. modlitbu, je robiť tematické štúdium.

B. Ako robiť tematické štúdium

Keď ste sa rozhodli, ktorú tému budete študovať, budete sa chcieť prepracovať cez nasledovné kroky:

- *Nájdite príbuzné verše* – Poznámky a krížové odkazy na okrajoch vašej Biblie vám môžu pomôcť nájsť verše, ktoré sa vzťahujú k vašej téme. Nájdite jeden verš, o ktorom viete, že je príbuzný, a potom začnite sledovať reťaz od verša k veršu. Avšak dôkladnejšou metódou je používať konkordanciu na vyhľadanie *všetkých* veršov, ktoré o vašej téme hovoria. Buďte však pozorní — verše, ktoré obsahujú to isté slovo, nemusia mať nevyhnutne vzťah k vašej téme.
- *Usporiadajte verše po poradí* – Téma, ktorú ste si vybrali môže byť v Biblii rozvíjaná postupne. Čítajte najprv verše, ktoré boli napísané skôr. Takto objavíte pravdu tým istým spôsobom, ako ju Boh pôvodne zjavil.
- *Študujte a sumarizujte každý verš v kontexte* – Vyhnite sa tomu, že vytrhnete verš z jeho kontextu a pokúsite sa, aby hovoril to, čo chcete vy, aby hovoril. Nechajte Ducha Svätého, aby k vám cezeň hovoril. Pozorujte a vykladajte starostlivo každý verš. Sumarizujte, čo o téme vyučuje.
- *Sumarizujte učenie o téme* – Po tom, čo ste preštudovali jednotlivé verše a viete, čo hovoria a znamenajú, sumarizujte ich učenie do jasného prehlásenia, ktoré zhodnotí prínos každého verša. Tento proces je v podstate taký istý, ako pri metóde životopisného štúdia, ako je to znázornené na obr. 8.2. Hlavným rozdielom je, že každý text sa namiesto o postavu zaujíma o tému.
- *Aplikujte pravdu* – Na modlitbách a uvážene proste Boha, aby vám ukázal, ako by táto pravda mala zmeniť váš život a službu. Pozreli ste sa „do zrkadla“ — teraz vyjdite a konajte, čo ste sa naučili (Jak.1:22-25).

Ukážka tematického štúdia a kľúčové verše k nemu sú pre vás uvedené v prílohe Metódy štúdia Biblie 10A: „Texty pre induktívne štúdium Biblie“.

ZHRNUTIE

Induktívna metóda štúdia Biblie je pomocou pri mnohých typoch štúdia Biblie. Je preto taká mocná, lebo nám na každom kroku pripomína, aby sme k sebe nechali hovoriť Písmo namiesto toho, aby sme presadzovali vlastné chápanie. Dokonca aj keď študujeme knihu alebo viacero súvisiacich textov (ako je to pri tematickom alebo životopisnom štúdiu) potrebujeme byť pozorní, aby sme každý verš študovali v jeho kontexte, aby k nám mohol zreteľne hovoriť.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Aká je výhoda životopisného štúdia?
- Aký je rozdiel medzi „usporiadaním“ a „obsahom“ biblickej knihy?
- Prečo je dôležité usporiadať pri životopisnom alebo tematickom štúdiu verše v chronologickom poradí?

AKČNÝ PLÁN

- Pracujte na životopisnom štúdiu o živote Barnabáša v prílohe 8A. Rozmýšľajte o jeho úlohe v procese zakladania zborov v Skutkoch. Akú aplikáciu vidíte pre váš vlastný život a službu?
- Venujte čas použitiu induktívnej metódy na štúdium knihy a na štúdium témy. Vyberte si pre váš prvý pokus nejakú menšiu knihu alebo zvládnuteľnejšiu tému. Vyhodnoťte efektivitu tejto metódy, ako vám pomáha objavovať veci, ktoré ste predtým v Slove nevideli.

ŠTÚDIUM BIBLIE
PRÍLOHA
8A

Životopisné štúdium – Barnabáš

Používajte induktívnu metódu štúdia Biblia, keď budete robiť toto životopisné štúdium o živote Barnabáša. Keď budete mať otázky ohľadom tohto procesu, vráťte sa do bodu II, „Životopisné štúdium“, Metódy štúdia Biblie 8: „Rôzne spôsoby použitia induktívnej metódy štúdia Biblie“.

I. ŠTUDUJTE RELEVANTNÉ TEXTY

Sú tu pre vás uvedené verše, kde je Barnabáš zmienený menom. Prečítajte si každý verš alebo text v nasledovnom zozname a zaznamenajte si svoje pozorovania. Potom text sumarizujte. Prvý text bol pre vás urobený ako príklad.

A. Skutky 4:36,37

1. Pozorovanie:

- Bol levítom
- Bol z Cypru
- Bolo mu dané meno Jozef
- Apoštolovia ho prezývali „Barnabáš“
- Syn povzbudenia
- Predal svoj pozemok, aby pomohol financovať prácu cirkvi
- Svoj dar priniesol pokorne („apoštolom k nohám“)

2. Výklad /Zhrnutie:

Barnabáš bol svojou povahou „povzbudzovateľ“ — dokonca do tej miery, že dal svoj majetok na podporu a vystrojenie ostatných veriacich.

B. Skutky 11:19-24

1. Pozorovanie

2. Výklad / Zhrnutie

C. Skutky 11:25-26

1. Pozorovanie

2. Výklad / Zhrnutie

D. Skutky 11:27-30

1. Pozorovanie

2. Výklad / Zhrnutie

E. Skutky 12:25

1. Pozorovanie

2. Výklad / Zhrnutie

F. Skutky 13:1-13; 42-43

1. Pozorovanie

2. Výklad / Zhrnutie

G. Skutky 14:1-23

1. Pozorovanie

2. Výklad / Zhrnutie

H. Skutky 15:2-4, 12, 22, 25, 35-39

1. Pozorovanie

2. Výklad / Zhrnutie

I. Kološanom 4:10

1. Pozorovanie

2. Výklad / Zhrnutie

J. Galaťanom 2:11-13

1. Pozorovanie

2. Výklad / Zhrnutie

II. SUMARIZUJTE UČENIE

Teraz, keď ste si pozreli jednotlivé texty, je čas pozrieť sa na výsledky a zhrnúť, čo o Barnabášovi učí Biblia. Keď to budete robiť, rozmýšľajte o nasledujúcich otázkach:

- Z akého prostredia bol Barnabáš?
- Čo si myslíte, prečo dali apoštoli Jozefovi prímenie „Barnabáš“?
- Aké dôkazy vidíte v týchto textoch, že Barabáš bol povzbudzovateľ?
- Aký je význam poradia, v ktorom sú menovaní Pavol a Barnabáš (alebo Barnabáš a Pavol)?
- Ako reagoval Barnabáš na presun vedenia na Pavla?
- Ako reagoval na konflikty? (Sk.15:1-4 a Sk.15:36-40)
- Čo si myslíte, prečo reagoval tak, ako reagoval v Gal.2:11-13?

Teraz napíšte prehlásenie, ktorým zhrniete to, čo ste sa naučili o Barnabášovom živote. Uistite sa, že obsahuje všetky kľúčové myšlienky, ktoré ste videli v každom z textov:

III. ROZHODNITE SA, ČO S TÝM UROBÍTE

Štúdium Písma má malú hodnotu, pokiaľ sa nerozhodneme, ako ho potrebujeme aplikovať do svojho života. Premýšľajte nad učením o Barnabášovom živote, keď budete zvažovať nasledujúce otázky:

- Mali ste vy vo svojom živote nejakých „Barnabášov“? Kto to boli a ako vás povzbudzovali?
- Poznáte kresťana, ktorý potrebuje povzbudenie? Čo môžete spraviť, aby ste ho/ju povzbudili?
- V Sk.9:26nn a 11:25-26 Barnabáš riskoval svoju vlastnú povesť, aby povzbudil iného. Ste ochotní urobiť kvôli evanjeliu to isté?
- Barnabáš sa stiahol a dovolil Pavlovi, aby prevzal prvé miesto vo vedení. Ste ochotní vychovávať nových vedúcich a dovoliť im, aby prevzali vedenie aj za cenu, že vy zaujmete druhé miesto?
- Akú špecifickú lekciu vás Pán učil, keď ste študovali Barnabášov život?

Zvážte na modlitbách, v čom by chcel Boh, ako dôsledok tohto štúdia, aby ste žili inak. Do priestoru nižšie napíšte, čo s tým zamýšľate urobiť a potom proste Pána, aby vám to pomohol verne dosiahnuť:

METÓDY ŠTÚDIA BIBLIE

LEKCIA 9

Ako viesť induktívne štúdium Biblie

VIESŤ DRUHÝCH K OBJAVOM

☞ **Cieľ lekcie**

Cieľom tejto lekcie je vysvetliť, ako viesť induktívne štúdium Biblie v skupine takým spôsobom, aby jej členovia boli schopní objavovať význam a aplikáciu Písma, ktoré študujú.

☞ **Hlavné body**

- Objav je mocnejší ako „povedanie“.
- Dobré otázky uľahčujú objav.

☞ **Požadované výsledky**

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal:

- Poznať rozdiel medzi „vyučovaním“ a „vedením v objavovaní“.
- Byť schopný vytvoriť vhodné otázky, ktoré vedú k objavom.

☞ **Príloha**

9A Induktívne štúdium Biblie na Matúš 20:17-28

9B Induktívne štúdium Biblie na Lukáš 15:1-7

☞ **Doporučenia pre inštruktorov**

Lekcie 10, 11 budú dvojhodinové workshopy, ktoré dajú účastníkom prax vo vedení induktívneho štúdia Biblie. Účastníci by mali mať aspoň jeden večer pred workshopom na premyslenie, ako používať techniky diskusie, ktoré sú predstavené v tejto lekcii.

I. CHARAKTERISTIKY INDUKTÍVNEHO ŠTÚDIA BIBLIE V SKUPINE

Induktívne štúdium Biblie je v prvom rade metódou pre osobný rast kresťana. Je však tiež veľmi efektívnou formou služby druhým. Môže byť používané pri evanjelizácii alebo učeníctve. Toto sa obyčajne vyskytne v kontexte skupiny.

Skupina s induktívnym štúdiom Biblie je malá skupina ľudí, ktorí sa stretnú s cieľom štúdia Biblie. Členovia môžu ale nemusia byť veriacimi – hoci, samozrejme, vedúci by veriacim mal byť. Induktívne štúdium Biblie je pre neveriacich dobrým spôsobom, ako objaviť posolstvo, ktoré má pre nich Boh – t.j. kajať sa a dôverovať Kristovi ohľadom spásy. Ak sú členovia neveriaci, vedúci bude chcieť vybrať na štúdium takú časť Písma, ktorá jasne vysvetľuje evanjelium. Evanjelium podľa Jána, a zvlášť 3. kapitola, je veľmi dobrým príkladom. Ak sú členovia veriaci, téma môže byť ľubovoľná s ohľadom na ich záujem.

Skupina s induktívnym štúdiom Biblie je malá skupina ľudí, ktorí sa stretnú s cieľom štúdia Biblie.

Je veľa rozdielov medzi induktívnym štúdiom Biblie v skupine a kázňou. Tri z najdôležitejších týchto rozdielov sú uvedené nižšie.

A. Autorita je v Písme

Pri kázni je zdroj autority príliš často vnímaný ako spočívajúci v učiteľovi. Výsledkom je, že ak je rečník veľmi schopný, ľudia počúvajú, čo *on* hovorí a môžu, ale nemusia si uvedomiť, že posolstvo

prichádza od Boha. V opačnom prípade, posolstvo Slova môže byť zahalené alebo popletené slabým rečníkom. V oboch prípadoch stojí človek medzi počúvajúcim a Pánovým Slovom.

Induktívne štúdium Biblie naopak dovoľuje každému členovi skupiny zamerať sa na Písmo. Živé a účinné Božie Slovo je schopné dotknúť sa najvnútornejšieho bytia osoby prinášajúc usvedčenie alebo útechu. Nič nestojí medzi Slovom a počúvajúcim. Žiadni ľudskí sprostredkovatelia. Duch Svätý aplikuje posolstvo priamo do srdca čitateľa.

Samozrejme, že vyučovanie má svoj čas i miesto. Niekedy je počúvať učiteľa pomocou, keď ľudia nechcú sami čítať si Písmo, alebo keď učiteľ má zvlášť dobré hlboké porozumenie do konkrétneho textu alebo predmetu. Avšak vyučovanie by malo byť vždy vyvažované, kdekoľvek a kedykoľvek je to možné, osobným štúdiom Písma. Vyučovanie by malo *pridať* k tomu, čo sa učíme sami – nikdy by ho nemalo *nahradiť*.

Vyučovanie by malo byť vždy vyvažované osobným štúdiom Písma.

B. Cieľom je objav

Vzdelávacie teórie presvedčivo a opakovane dokázali, že najlepšie sa niečo naučíme a pamätáme si, keď to sami pre seba objavíme. Keď nám niekto hovorí, ako vyzerá rybačka, je to oveľa menej, ako skutočne na rybačku ísť a skúsiť ju na vlastnej koži. To isté platí o pravde Slova. Keď objavíme pravdu na stránkach Biblie, skôr ju pochopíme, uveríme jej a konáme podľa nej, ako keď nám ju niekto káže. Aby toto objavovanie bolo umožnené, skupina s induktívnym štúdiom Biblie by mala byť dosť malá na to, aby umožnila vzájomné pôsobenie medzi jej členmi. Ideálnym by bolo menej ako 10 ľudí, hoci niektorí skupinoví vedúci vedia stimulovať interakcie aj s väčšími skupinami.

C. Vedúci je sprostredkovateľ

Keďže najlepšou metódou spoznania biblickej pravdy je objaviť ju pre seba, vedúci induktívneho štúdia Biblie musí pomôcť svojim členom *objaviť* pravdu v texte – nie im ju *povedať*. Toto sa dosiahne zručným používaním otázok. Otázky sú prostriedkom na vedenie pozornosti členov na dôležité fakty v texte bez toho, aby im boli naozaj povedané. Vedú ich, ale dovoľujú im objavovať. To je cieľom.

Najlepšou metódou spoznania biblickej pravdy je objaviť ju pre seba.

Malo by byť preto zrejmé, že otázky, ktoré pre skupinu vyberiete, sú veľmi dôležité. Počas skupinového štúdia nebude čas na položenie všetkých otázok, ktoré si vie skupina vymyslieť. Skôr je zodpovednosťou vedúceho skupiny preštudovať si text dopredu v predstihu a poznamenať si, ktoré otázky boli pre neho najväčšou pomocou. Toto zahŕňa všetky oblasti – pozorovanie, výklad a aplikáciu. Počet potrebných otázok závisí od množstva času na študijné stretnutie, ale nebudete ich potrebovať veľa, keďže budete chcieť dať dostatok času, aby boli prediskutované odpovede. Určite by ste tiež mali dovoliť členom skupiny klásť svoje vlastné otázky a odpovedať na ne – obzvlášť, ak získajú v tomto procese skúsenosti.

II. PRÍPRAVA NA ŠTÚDIUM

Pred štúdium by mal vedúci štúdium starostlivo naplánovať.

A. Študujte sami text.

Je dôležité, aby vedúci objavil ústrednú pravdu(y) a hlavnú aplikáciu(ie) textu. Vedúci by mal pozorovať, vykladať a aplikovať text na seba podľa smerníc k induktívnemu štúdiu Biblie ako sú vyučované v Manuáli prvom.

B. Napíšte si cieľ štúdia.

Vedúci by mal určiť všeobecný smer štúdia Biblie v malej skupinke. Tento smer by nemal byť príliš špecifický. Pamätajte, že Duch Svätý môže vyučovať skupinu spôsobmi, ktoré ste nepredpokladali.

C. Pripravte pre skupinu otázky k textu, ktoré pokryjú všetky tri časti štúdia.

Vedúci by sa mal tak pripraviť, aby viedol skupinu k **aplikácii** spoľahlivého **výkladu**, ktorý je založený na starostlivom **pozorovaní**, a to vedením skupiny rovnakým procesom objavovania, akým už on sám prešiel. Otázky provokujúce myslenie by mali stavať jedna na druhej tak, aby sa diskusia sústreďovala na hlavný zámer a aplikáciu textu. Otázky by nemali vyžadovať jednoduché odpovede „áno“ alebo „nie“. Skôr by mali viesť skupinu tak, aby jej členovia hľadali vo veršoch fakty, význam a aplikáciu. Je to v poriadku, ak primerane zodpovedať otázku vyžaduje niekoľko minút či niekoľko pokusov. Otázky by mali pomôcť členom objavovať – nie uraziť ich inteligenciu.

Obr. 9.1

Predošlý manuál vám ukázal, ako pripravovať tieto tri typy otázok a vyžadoval od vás prípravu ukážky štúdia. Vo všetkých budúcich štúdiách, ktoré budete viesť, by ste sa mali prepracovať tým istým procesom. Keď sa budete pripravovať, budete rozmýšľať nad príliš mnohými otázkami, aby ste ich všetky mohli v skupine použiť. Po tom, čo ste ukončili štúdium textu pre seba, budete potrebovať roztriediť svoje otázky, aby ste určili tie najužitočnejšie a najinformatívnejšie, a len tie použijete, keď budete viesť druhých pri štúdiu textu.

Uistite sa, že zaradíte niekoľko otázok pre každý z krokov – pozorovanie, výklad a aplikáciu. Pamätajte na príklad pyramídy so silnou základňou. Je výhodnejšie mať viac otázok na pozorovanie ako na výklad, a dokonca ešte menej aplikačných. Toto neznamená, že aplikácia je menej dôležitá – je tou *najdôležitejšou* vecou. Bude to však pri vedení členov študijnej skupiny vyžadovať množstvo otázok, kým objavia jednu aplikáciu, ktorá je v ich životoch najdôležitejšia. Vedenie ľudí k objavovaniu skrze zručné kladenie otázok je ťažké, ale prináša odmenu.

D. Skontrolujte otázky.

Po sformulovaní otázok by sa mal vedúci spýtať:

- Sú moje otázky jasné?
- Je každá dostatočne krátka, aby bola jednoducho uchopená?
- Nútia otázky skupinu skúmať text?
- Poskytujú otázky k pozorovaniu solídny základ, na ktorom je možné klásť otázky k výkladu a aplikácii?
- Posúvajú otázky skupinu cez celý text?
- Vedú aplikačné otázky skupinu ku konkrétnym činom?

E. Pripravte úvodné otázky, aby sa členovia pre štúdium Biblie nadchli.

Úvodné otázky sa môžu zameriavať na to, ako tento text hovorí do konkrétnej situácie, s ktorou sa členovia stotožňujú. Napríklad 1.Petra bola napísaná zborom, ktoré čelili prenasledovaniu. Študujúc túto knihu, mohli by ste sa pýtať: Čo robíte, keď ste ako kresťania prenasledovaní? Ako reagovali na prenasledovanie ľudia, ktorým Peter písal?

III. VEDENIE ŠTÚDIA

A. Štúdium by malo začať a skončiť modlitbou.

Štúdium Biblie nie je len mechanickým procesom. Vyžaduje pomoc Ducha Svätého, aby otvoril naše oči pre pravdu, ktorú nám chce Boh povedať. Mali by sme sa pred štúdiom modliť za osvietenie, a potom po štúdiu prosiť Pána, aby nám pomohol aplikovať to, čo sme sa naučili.

B. Vedúci by mal byť pripravený učiť sa od skupiny.

Pamätajte, že ten istý Duch Svätý, ktorý hovorí k vedúcemu, hovorí aj k ostatným. Ostatní budú vidieť veci, ktoré vedúci prehliadol. Ak vedúci nie je pripravený sa učiť, potom sa ukáže ako „expert“. Prítomnosť „experta“ môže zabiť skutočnú diskusiu. V mnohých prípadoch sa ľudia nebudú chcieť podeliť o svoje názory v prítomnosti odborníka, ktorý ich môže opravovať.

Prítomnosť „experta“ môže zabiť skutočnú diskusiu.

C. Vedúci by nemal odpovedať na svoje vlastné otázky ani na otázky, ktoré môžu prísť zo skupiny.

Vedúci by sa mal vyhnúť odpovedaniu na svoje vlastné otázky. Bude to obmedzovať myslenie skupiny. Ak vedúci predsa na svoje vlastné otázky odpovedá, otázky začnú znieť ako otázky na skúške, ktoré majú správnu odpoveď. Mnoho ľudí nebude ochotných odpovedať na otázky, ktoré by mohli zodpovedať „nesprávne“. Ak je veľa zdráhania sa po určitej otázke, vedúci by mal byť pozorný, aby otázku postavil inak v prípade, že skupina má ťažkosti s jej pochopením. Podobne, otázky, ktoré prídu zo skupiny, by mali byť vrátené späť skupine, aby ich zvážila. Napríklad, „Marek má otázku o _____. Čo si o tom myslíte?“ Alebo môžete viesť Marekovu otázku priamo na určitú osobu v skupine: „Táňa, ako by si odpovedala na Marekovu otázku?“

D. Nebojte sa ticha.

Vedúci by mal dať na zodpovedanie otázky dostatok času. Môže sa vyskytnúť chvíľa ticha – čo je úplne v poriadku. Ľudia potrebujú na premýšľanie čas. Ticho je na skupinu tlakom, ktorý pracuje v prospech vedúceho.

E. Vedúci by nemal byť vždy spokojný s prvou odpoveďou, ktorú dostane.

Ak vedúci stále prijme odpoveď a prejde k ďalšej otázke, potom skupina upadne do vzorca otázka/odpoveď, otázka/odpoveď. Bolo by pre skupinu lepšie, keby diskutovala a nerobila kvíz. Keď budete vyžadovať na otázku niekoľko odpovedí, skôr vznikne prirodzená diskusia. Takisto prvá odpoveď, ktorá je daná, často nie je najúplnejšia alebo najhlbšia. Niekedy je možných odpovedí viac než len jedna. Venovaním času na prediskutovanie otázok ostatných členov získame úplnejšie pochopenie textu.

F. Otázky nezodpovedané skupinou môžu byť ponechané nezodpovedané.

Vedúci by sa mal zdržať toho, že bude odpovedať na otázky, ktoré skupina nebola schopná spracovať. Ak by tak urobil, udusil by individuálne a skupinové myslenie tým, že poskytuje odpovede. Takisto, ak dôverujeme Duchu Svätému, že je skutočným učiteľom, potom musíme dôverovať, že nezodpovedaná otázka je niečo, čo nie je skupinka pripravená v danej chvíli zvládnuť. Nezodpovedaná otázka môže udržať ich zvedavosť a priviesť ich opäť na budúci týždeň.

G. Nesprávna alebo čiastočná odpoveď by mala byť opravená Písmom a/alebo skupinou, nie vedúcim.

Nesprávne odpovede a chybné vyhlásenia sa vyskytnú. Prirodzenou reakciou pre vedúceho je opraviť a napomenúť. Ale takéto konanie môže členom skupinky zobrať odvahu, aby sa otvorili. Toto naopak zabije otvorenú a úprimnú diskusiu. Namiesto opravovania zlej alebo čiastočnej odpovede, vedúci môže urobiť jednu nasledovných vecí:

- Požiadajte človeka, ktorý odpovedá, aby si znova prečítal text alebo ho odkážte k inému textu.
- Požiadajte skupinu, aby s odpoveďou vyjadrila súhlas alebo nesúhlas.
- Požiadajte členov skupinky o ďalšie verše z Písma, ktorá sa týkajú danej témy na podporu alebo opravenie odpovede.

H. Udržujte diskusiu pri hlavnej téme textu.

Satan je majstrom odvádzania pozornosti ľudí od hlavnej pravdy. Rozhovor Ježiša so Samaritánkou (Ján 4) je dobrým príkladom pokusu odvedenia Krista od toho, aby sa zameral na ženine skutočné potreby. Je pravdepodobné, že dobré otázky, dokonca tie dôležité, vyplynú z diskusie. Ak sa netýkajú hlavnej témy, potom by mal vedúci povedať niečo ako: „Juraj, to je veľmi zaujímavá otázka. Ale keďže sa skutočne netýka našej dnešnej témy, budeme sa ňou zaoberať po skončení štúdia" alebo, „Juraj, tvoja otázka je veľmi dôležitá. Sama si zasluhuje celé štúdium. Naplánujeme si ju na neskôr. Dnes večer sa chceme sústrediť na tému tohto textu."

I. Nezabudnite položiť otázky na aplikáciu.

Cieľom štúdia nie je len získať poznanie o Božom slove, ale objaviť, ako prakticky poslúchať Božie slovo. Vedúci by sa nemal báť používať radšej priame otázky, ako by mal naliehať na ľudí, aby konali nejakým spôsobom. Členovia skupinky nebudú chcieť byť ako muž v Jakubovi 1:22-24, ktorý nekonal podľa toho, čo sa naučil. Vedúci by mal pomôcť každému, aby bol pri aplikácii tak presný, ako je to len možné, aby sa mohol pozrieť po týždni späť a vidieť proces, ktorý vykonal pri aplikácii Písma do svojho života.

J. Riaďte účasť tých, čo hovoria priveľa alebo primálo.

Väčšina malých skupiniek bude mať pár ľudí, ktorí túžia zodpovedať každú otázku, väčšinu tých, čo budú odpovedať príležitostne, a pár ľudí, čo musia byť skutočne povzbudzovaní, aby sa zúčastňovali diskusie. Tým, čo stále odpovedajú, vedúci potrebuje povedať niečo ako: „Karol, s tebou môžeme vždy počítať, že odpovieš. Vypočujme si, čo si myslí Lucia o ...." Tých, čo sa zúčastňujú zriedka, môže vedúci poprosiť prečítať text alebo odpovedať na otázku pozorovania, kde je možnosť ľahko nájsť v texte odpoveď. Ako dôvera rastie, môžu byť povzbudení zúčastniť sa ľahkého výkladu a aplikačných otázok.

K. Na konci štúdia vedúci môže zhrnúť, čo sa skupina naučila a vyjadrila.

Vedúci by sa mal vyhnúť pridávaniu nových informácii, o ktorých skupinka neuvažovala. Pridávanie nových informácii nielen ustanovuje vedúceho ako „experta", ale tiež ukazuje nedostatok dôvery vo vedenie Ducha Svätého, aby zjavil, čo On chce, aby skupinka objavila. Je lepšie potvrdiť to, čo sa skupinka naučila a ísť ďalej.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Prečo je pre kresťanský rast nevyhnutný objav? Prečo nepostačuje čisto kázanie?
- Čo vytvára dobrú diskusnú otázku?

AKČNÝ PLÁN

- V minulom manuáli ste boli inštruovaní pripraviť si krátke induktívne štúdium Biblie na jeden z nasledujúcich textov:

Skutky 13:4-12 (Pafos)	Skutky 17:10-15 (Beria)
Skutky 13:13-52 (Antiochia)	Skutky 17:16-34 (Atény)
Skutky 14:1-7 (Ikonia)	Skutky 17:16-34 (Atény)
Skutky 14:8-20 (Lystra a Derbe)	Skutky 18:1-17 (Korint)
Skutky 16:11-40 (Filipis)	

Pri príprave na ďalšiu lekciu by ste mali mať toto dokončené štúdium so sebou vrátane otázok na pozorovanie, výklad a aplikáciu. V ďalších lekciách (10,11), budete viesť niektorých z ostatných účastníkov týmto štúdiom za použitia princípov z tejto lekcie. Venujte čas zopakovaniu tohto štúdia a premyslenia si, ako budete viesť diskusiu.

- Ak z nejakých dôvodov nemáte pripravené štúdium, môžete použiť vzor štúdia z prílohy 9A, ale *veľmi doporučujeme*, aby ste použili svoje vlastné štúdium. Vedenie vášho vlastného štúdia vám viac pomôže vyhodnotiť prípravu vašich otázok a vašu zdatnosť pri používaní induktívnej metódy štúdia Biblie.

ŠTÚDIUM BIBLIE
PRÍLOHA
9A

Induktívne štúdium Biblie – Matúš 20:17-28

Poznámka: *Toto štúdium je poskytnuté ako model induktívneho štúdia Biblie. Ak je to absolútne nevyhnutné, môže byť použité na workshop v lekciách 10,11. Avšak veľmi doporučujeme, aby slúžilo len ako návod a aby ste si vy sami spravili vlastné štúdium na jeden z textov zadaných v Manuáli prvom.*

ÚVOD

Lekcie o vodcovstve v tomto kurze zakladania zborov sa budú pozerať na službu Ježiša ako nášho modelu vodcu. Vo svete je mnoho druhov „vedenia“, ale Ježiš predstavil veľmi odlišné chápanie toho, čo to znamená viesť druhých. Ako uvidíme u Matúša 20:17-28, dokonca aj Jeho učeníci mali ťažkosti prijať dôsledky tohto nového druhu kresťanského vedenia. Chceme odpovedať na otázku: **„Čo je kresťanské vedenie?“**

I. MODLITE SA

Začnite štúdium modlitbou k Bohu, aby odňal z vašej mysle ostatné rozptýlenia a dovolil vám sústrediť sa na učenie sa pravdy textu, aby ste mohli byť lepším kresťanským vedúcim.

II. ČÍTAJTE MATÚŠ 20:17-28

Pozorne a s premýšľaním si prečítajte text. Jeden z vás ho môže prečítať celý alebo môžete rozdeliť čítanie medzi členov študijnej skupinky.

III. POZOROVANIE

Našou prvou úlohou je objaviť, čo text *hovorí*. Pozorne sa pozrite na verše a odpovedajte na nasledovné otázky:

Z kontextu (Mat.19:27-20:16)

- **Akým** spôsobom mohlo Ježišovo vyučovanie v Matúšovi 19:27-28 podnietiť Jakubovu a Jánovu túžbu po panovaní v kráľovstve?

- **Čo** je hlavným bodom v podobenstve u Matúša 20:1-15, ako je Ježišom zhrnutý vo verši 16?

Z textu (Mat.20:17-28)

- **Kam** idú učeníci a Ježiš, a **čo** sa mu tam malo stať?

- **Akú** láskavosť žiada pani Zebedeová od Ježiša?

- **Ako** reagovali na jej žiadosť ostatní učeníci a **prečo**?

- **Kto** rozhoduje kto kde sedí v kráľovstve a **aké** sú kritériá pre toto usadenie?

- **Ako** sa tieto kritériá odlišujú od svetského systému (pohanov)?

IV. VÝKLAD

Teraz sme pripravení pozrieť sa na *význam* textu. Pozorne rozmýšľajte o nasledovných otázkach, keď sa budete vracať k svojim pozorovaniam:

- **Ako** by ste zhrnuli postoje pani Zebedeovej a učeníkov, keď šli do Jeruzalema? Čo predpokladali o tom, ako to tam bude vyzerať (rozmýšľajte o význame „pravica a ľavica“). **Čo** toto hovorí o ich dôvodoch nasledovania Ježiša?

- **Čo** myslel Ježiš „kalichom“? (Poznámka: my máme výhodu dodatočnej múdrosti!) **Čo** to obsahovalo v Ježišovom živote, a **ako** to bolo neskôr naplnené v životoch učeníkov? Je to špecifický druh služby, konania, postoja alebo niečo iné?

- Je v poriadku túžba byť odmenený v Božom kráľovstve? Bolo problémom to, že učeníci chceli byť odmenení, alebo že skôr chceli byť odmenení teraz, ako až keď sa Kristus vráti?

Zhrňte vo vete či dvoch *hlavný bod* týchto veršov. Ak je to možné, formulujte ho v pojmoch *biblického princípu*. Napíšte ho do priestoru nižšie.

Princíp z textu:

V. APLIKÁCIA

Teraz potrebujete premýšľať o tom, ako môže byť tento princíp aplikovaný vo vašom vlastnom živote a službe dnes. Pozorne premýšľajte o nasledovných otázkach:

- **Aké** sú moje motívy pre službu Kristovi ako zakladateľ zboru? **Čo** dúfam, že za to dostanem a **kedy**?

- Ak je mojou túžbou uspokojiť Krista, **ako** by sa moje vodcovstvo malo odlišovať od tých okolo mňa? Čo konkrétne by som mal robiť, aby som viedol ako služobník a dal svoj život za tých, ktorých Kristus vykúpil?

ZHRNUTIE

Ako ste sa prepracovávali týmto textom, mali ste odpovedať na otázku „Čo je kresťanské vodcovstvo?“ Tiež ste rozmýšľali o tom, čo to znamená pre vás osobne vo vašom živote a službe. Teraz je chvíľa, aby ste sa začali modliť k Bohu o pomoc, aby ste takýto život žili. Zvlášť Ho proste o pomoc v tých oblastiach, kde teraz vidíte, že máte slabé miesta alebo nesprávne motívy.

ŠTÚDIUM BIBLIE
PRÍLOHA
9B

Induktívne štúdium Biblie – Lukáš 15:1-7

Poznámka: *Toto štúdium je poskytnuté ako model induktívneho štúdia Biblie. Ak je to absolútne nevyhnutné, môže byť použité na seminár v lekciách 10,11. Avšak veľmi doporučujeme aby slúžilo len ako návod a aby ste si vy sami spravili vlastné štúdium na jeden z textov zadaných v Manuáli prvom.*

ÚVOD

Už ste niekedy stratili niečo dôležité? Ako ste sa cítili? Čo ste urobili, aby ste sa to pokúsili nájsť? Ak ste to našli, ako ste sa cítili? V Lukášovi 15 Ježiš vysvetlil, čo prežíva spolu so svojím Otcom ohľadom Božích „stratených“ detí.

I. MODLITE SA

Začnite štúdium prosbou Boha, aby vám pomohol pochopiť, ako sa tieto verše týkajú vášho života a vašej služby zakladania zborov.

II. ČÍTAJTE LUKÁŠ 15:1-7

Pozorne a s premýšľaním si prečítajte text. Jeden z vás ho môže prečítať celý alebo môžete rozdeliť čítanie medzi členov študijnej skupinky.

III. POZOROVANIE

Pozorne sa pozrite na verše a pokúste sa objaviť, čo hovoria tak, že zodpoviete nasledovné otázky:

Z kontextu (Luk.14:12-24)

- **O akom** druhu ľudí hovoril Ježiš, že ich máme pozvať, aby prišli a spriatelili sa s nami a s Pánom (14:13, 23)?

- **Ako** sa môže ilustrácia bezcennej „soli“ vo verši 34 týkať tých, čo ne/pozývajú stratených, aby prišli k Bohu?

Z textu (Luk.15:1-7)

- **Komu** bolo toto podobenstvo určené – hriešnikom alebo zbožným farizejom a zákonníkom (v. 3)? **Čo** viete o tejto skupine?

- **Aká** bola sťažnosť farizejov a zákonníkov voči Ježišovi?

- **Koľko** stratených oviec sa vyrovná **koľkým** ovciam, ktoré sú v bezpečí košiara?

- **Aká** bola reakcia pastiera na jednu stratenú ovcu?

- **Čo** je podľa Ježiša pointou tohto podobenstva? (v. 7)?

IV. VÝKLAD

Teraz potrebujeme porozmýšľať, čo tento príbeh o stratenej ovci *znamená*. Toto je o niečo ľahšie než zvyčajne, keďže Ježiš oznámil tému v 7. verši. Nasledovné otázky vám môžu pomôcť porozmýšľať o princípe, ktorý vyučoval:

- Pamätajte na to, komu Ježiš adresoval toto podobenstvo. **Ako** by sa myšlienka „radovania sa nad kajúcnikom“ týkala zvlášť ich? Čo si myslíte, **prečo** si Ježiš vybral radšej podobenstvo a nie jednoduché oznámenie pravdy?

- **Čo** si myslíte, **prečo** potrebovali počuť toto podobenstvo? **Čo** by malo byť inak v ich životoch?

Zhrňte v jednej-dvoch vetách *hlavný bod* týchto veršov. Ak je to možné, formulujte ho v pojmoch *biblického princípu*. Napíšte ho do priestoru nižšie:

Princíp v texte:

V. APLIKÁCIA

Teraz potrebujeme rozhodnúť, ako aplikovať toto učenie do svojich životov. Pozorne rozmýšľajte nad nasledovnými otázkami, aby vám v tom pomohli:

- Skutočne veríte, že jeden stratený hriešnik dôverujúci Kristovi je dôležitejší ako cirkev plná, povedzme, 99 veriacich, ktorí žijú spravodlivý, svätý a verný život? Ak áno, aké dôsledky by to malo na našu službu?

- Ako reagujem, keď sa niekto spája s hriešnymi ľuďmi, aby ich získal pre Krista? Môžeme to robiť a zostať pri tom „svätí“? Je možné budovať s neveriacimi také úzke vzťahy, aby sme pred nimi žili svoje svedectvo? (1Kor.5:9-12)

- Ako reagujem, keď sa „hriešnik“ kajá, ale ešte „nevyčistil svoj život“ tak, aby bol taký svätý ako som ja? Radujem sa s ním a pomáham mu/jej rásť, alebo odsudzujem veci, ktoré ešte stále nie sú správne v jeho/jej živote?

ZHRNUTIE

Počas dejín sveta, ako sú zaznamenané v Písme, Boh hľadal stratených ľudí, aby sa kajali a vrátili k Nemu. Kristus zanechal nebeskú slávu a stal sa človekom, aby zaplatil cenu za naše vykúpenie a umožnil naše zmierenie s Ním. Zanechal nás s príkazom naplniť Veľké poverenie tým spôsobom, aby sme každému niesli posolstvo evanjelia. Čo bude mojim príspevkom? Volá ma Pán založiť nový zbor, kde stratení hynú v neznalosti evanjelia? Aká by mala byť moja odpoveď?

ŠTÚDIUM BIBLIE METÓDY

LEKCIA

10,11

Ako viesť induktívne štúdium Biblie

WORKSHOP

☞ **Cieľ lekcie**

Cieľom tejto lekcie je dať účastníkom pod dohľadom skúsenosť „z prvej ruky" vo vedení induktívneho štúdia Biblie.

☞ **Hlavné body**

- Zameranie by malo byť na objavovanie.
- Mali by byť pokryté všetky stupne – **pozorovanie, výklad** a **aplikácia**.

☞ **Požadované výsledky**

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal:

- Vedieť, ako viesť induktívne štúdium Biblie.
- Poznať svoje silné a slabé stránky pri vedení štúdia.

☞ **Príloha**

10A: Texty pre induktívne štúdium Biblie

☞ **Doporučenia pre inštruktorov**

Toto dvojhodinové stretnutie je plne venované tomu, aby účastníkom bolo umožnené praktizovať vedenie induktívneho štúdia Biblie, a vzájomnému vyhodnoteniu po jeho skončení. Vašou úlohou, ako inštruktora, je zorganizovať skupinky a potom cirkulovať medzi nimi a počúvať prezentácie a uistiť sa, že účastníci odvedú poctivú a dôkladnú prácu, keď po skončení každého štúdia prejdú kontrolným zoznamom. Povzbuďte účastníkov, aby boli úprimní, ale pozitívni.

USPORIADANIE WORKSHOPU

Každý účastník by mal pripraviť krátke induktívne štúdium Biblie na text, ktorý si sám/sama vyberie. V ideálnom prípade by mali účastníci viesť svoje štúdium asi 20 minút, a následne by nasledovalo 7 minútové vyhodnotenie za použitia kontrolného zoznamu, ktorý je v tejto lekcii. Keďže toto je dvojhodinové stretnutie, znamená to, že každá skupina by mala mať 4 ľudí, aby tak každý mohol viesť svoje štúdium. Rozdeľte sa do toľkých skupín po 4, koľko je potrebné vzhľadom na počet účastníkov. Možno by bolo vhodné urobiť uprostred dvoch hodín 5-minútovú prestávku.

Keď každý účastník vedie svoje štúdium, mal by pamätať na to, že toto nie je stretnutie, na ktorom sa káže. Cieľom je **objavovanie.** Účastník by mal viesť skupinu kladením otázok, ktoré pomôžu ostatným účastníkom odhaliť fakty, význam a aplikáciu pre seba. Z tohto dôvodu ten účastník, ktorý vedie, by už mal mať vybraných niekoľko pomocných otázok pre každú z oblastí — **pozorovanie**, **výklad** a **aplikácia**. Po položení každej otázky dajte čas na nájdenie odpovede a diskusiu. Povzbudzujte diskusiu, ale obmedzte počet otázok, ktoré kladiete, aby ste mali čas prejsť celou cestou k aplikácii.

Toto nie je len cvičenie. Skupiny by sa mali zo štúdia učiť.

Pamätajte na modlitbu za osvietenie. Toto by nemalo byť len cvičenie. Skupiny by mali text vidieť jasne a učiť sa z neho, ak je štúdium náležite vedené. Toto je *skutočné* štúdium Písma a každý by mal byť z neho povzbudený. Rozdiel oproti „normálnemu“ induktívnemu štúdiu Biblie je 20 minútový časový limit. Zvyčajne by osobné induktívne štúdium Biblie trvalo hodiny alebo možno dni, aby bolo primerane dokončené. Skupinové štúdium by normálne vyžadovalo hodinu,

v závislosti na dĺžke vybraného textu. 20-minút je veľmi málo, takže nebude možné, aby ste pokryli všetko, čo ste sa dozvedeli pri svojej príprave. Dá vám to však dobrú predstavu o tom, čo všetko také štúdium obsahuje.

Dokonca aj účastník, ktorý si pripravil štúdium, by mal cez pohľady ostatných účastníkov získať jasnejšie pochopenie textu. Nenechajte sa odradiť, ak skupina príde k chápaniu, ktoré je odlišné od toho, ktoré mal pôvodne vedúci. Toto je normálne a prirodzené. Nikdy celkom nezmeriame hlbiny Slova. Vždy je toho viac, čo je možné sa naučiť.

KONTROLNÉ ZOZNAMY

Nižšie sú uvedené štyri kontrolné zoznamy, jeden pre každého zo štyroch účastníkov vo vašej skupine. Nevypĺňajte ich počas štúdia Biblie. Radšej sa celým srdcom zúčastnite diskusie o texte. Potom, čo každý účastník ukončí svoje štúdium, zakrúžkujte odpovede ku každej otázke v pravom stĺpci kontrolného zoznamu toho – ktorého účastníka.

Potom, čo ste vyplnili kontrolný zoznam pre prvého účastníka, urobte si z tejto 30 minútovej časti poznámky, aby ste sa podelili o svoje vyhodnotenie s tou osobou ako skupina pokiaľ sú vo vašej mysli čerstvé. Buďte úprimní, ale tiež si pamätajte, že toto je ich prvý pokus, a preto buďte povzbudiví.

Zamerajte sa na dve hlavné oblasti. Tou prvou je to, či štúdium skutočne postupovalo podľa induktívnej metódy a či ste sa z neho niečo naučili. Druhou oblasťou je to, ako dobre bol vedúci štúdia schopný viesť skupinu k objavom používaním dobrých otázok a vhodnej dynamiky diskusie. Ak máte poznámku, ktorá môže pomôcť, a nie je obsiahnutá v tých dvanástich otázkach v kontrolnom zozname, pridajte túto informáciu do časti „poznámky“ v dolnej časti kontrolného zoznamu.

Prejdite k druhému účastníkovi a študujte Bibliu len keď skupina ukončila vyhodnocovanie prvého. Avšak snažte sa dodržať 30 – minútový limit tak, aby všetci štyria účastníci mali plných 30 minút na záverečné štúdium.

Kontrolný zoznam 1: Meno účastníka _____

Vyhodnocovacie otázky	Vyhodnotenie	
1. Postupovalo štúdium podľa indukt. metódy – pozorovanie, výklad & aplikácia?	Áno	Nie
2. Boli otázky jasné a pochopiteľné?	Áno	Nie
3. Pomohli vám otázky lepšie pochopiť text?	Áno	Nie
4. Umožnil vedúci skupine zodpovedať otázky alebo odpovedal na ne skôr on sám?	Áno	Nie
5. Poskytoval vedúci spätnú väzbu na otázky, ktoré položila skupina?	Áno	Nie
6. Preformuloval vedúci otázky, ktoré boli ťažké na pochopenie?	Áno	Nie
7. Bol vedúci schopný pomôcť všetkým členom, aby sa zapojili do diskusie?	Áno	Nie
8. Bol vedúci schopný udržať kohokoľvek od toho, aby v diskusii dominoval?	Áno	Nie
9. Zhrnul vedúci veci, ktoré skupina objavila pri štúdiu?	Áno	Nie
10. Umožnil vedúci skupine a Písmu, aby opravili prípadné nesprávne odpovede?	Áno	Nie
11. Bol vedúci schopný ukončiť celé štúdium v danom čase?	Áno	Nie
12. Začal a ukončil vedúci štúdium modlitbou?	Áno	Nie
Poznámky:		

Kontrolný zoznam 2: Meno účastníka _____

Vyhodnocovacie otázky	Vyhodnotenie	
1. Postupovalo štúdium podľa indukt. metódy – pozorovanie, výklad & aplikácia?	Áno	Nie
2. Boli otázky jasné a pochopiteľné?	Áno	Nie
3. Pomohli vám otázky lepšie pochopiť text?	Áno	Nie
4. Umožnil vedúci skupine zodpovedať otázky alebo odpovedal na ne skôr on sám?	Áno	Nie
5. Poskytoval vedúci spätnú väzbu na otázky, ktoré položila skupina?	Áno	Nie
6. Preformuloval vedúci otázky, ktoré boli ťažké na pochopenie?	Áno	Nie
7. Bol vedúci schopný pomôcť všetkým členom, aby sa zapojili do diskusie?	Áno	Nie
8. Bol vedúci schopný udržať kohokoľvek od toho, aby v diskusii dominoval?	Áno	Nie
9. Zhrnul vedúci veci, ktoré skupina objavila pri štúdiu?	Áno	Nie
10. Umožnil vedúci skupine a Písmu, aby opravili prípadné nesprávne odpovede?	Áno	Nie
11. Bol vedúci schopný ukončiť celé štúdium v danom čase?	Áno	Nie
12. Začal a ukončil vedúci štúdium modlitbou?	Áno	Nie
Poznámky:		

Kontrolný zoznam 3: Meno účastníka _____

Vyhodnocovacie otázky	Vyhodnotenie	
1. Postupovalo štúdium podľa indukt. metódy – pozorovanie, výklad & aplikácia?	Áno	Nie
2. Boli otázky jasné a pochopiteľné?	Áno	Nie
3. Pomohli vám otázky lepšie pochopiť text?	Áno	Nie
4. Umožnil vedúci skupine zodpovedať otázky alebo odpovedal na ne skôr on sám?	Áno	Nie
5. Poskytoval vedúci spätnú väzbu na otázky, ktoré položila skupina?	Áno	Nie
6. Preformuloval vedúci otázky, ktoré boli ťažké na pochopenie?	Áno	Nie
7. Bol vedúci schopný pomôcť všetkým členom, aby sa zapojili do diskusie?	Áno	Nie
8. Bol vedúci schopný udržať kohokoľvek od toho, aby v diskusii dominoval?	Áno	Nie
9. Zhrnul vedúci veci, ktoré skupina objavila pri štúdiu?	Áno	Nie
10. Umožnil vedúci skupine a Písmu, aby opravili prípadné nesprávne odpovede?	Áno	Nie
11. Bol vedúci schopný ukončiť celé štúdium v danom čase?	Áno	Nie
12. Začal a ukončil vedúci štúdium modlitbou?	Áno	Nie
Poznámky:		

Kontrolný zoznam 4: Meno účastníka _____

Vyhodnocovacie otázky	Vyhodnotenie
1. Postupovalo štúdium podľa induktívnej metódy – pozorovanie, výklad & aplikácia?	Áno Nie
2. Boli otázky jasné a pochopiteľné?	Áno Nie
3. Pomohli vám otázky lepšie pochopiť text?	Áno Nie
4. Umožnil vedúci skupine zodpovedať otázky alebo odpovedal na ne skôr on sám?	Áno Nie
5. Poskytoval vedúci spätnú väzbu na otázky, ktoré položila skupina?	Áno Nie
6. Preformuloval vedúci otázky, ktoré boli ťažké na pochopenie?	Áno Nie
7. Bol vedúci schopný pomôcť všetkým členom, aby sa zapojili do diskusie?	Áno Nie
8. Bol vedúci schopný udržať kohokoľvek od toho, aby v diskusii dominoval?	Áno Nie
9. Zhrnul vedúci veci, ktoré skupina objavila pri štúdiu?	Áno Nie
10. Umožnil vedúci skupine a Písmu, aby opravili prípadné nesprávne odpovede?	Áno Nie
11. Bol vedúci schopný ukončiť celé štúdium v danom čase?	Áno Nie
12. Začal a ukončil vedúci štúdium modlitbou?	Áno Nie
Poznámky:	

ZHRNUTIE

Toto bolo cvičenie, ktoré vám umožnilo ochutnať dynamiku induktívneho štúdia Biblie. Toto by mal byť skôr začiatok než koniec. Induktívne štúdium Biblie je *najlepšia* metóda pre učenie sa z Písma. Tento proces vám dovoľuje dosiahnuť nové úrovne pravdy a pochopenia s pomocou Ducha Svätého. Táto metóda je cenná pri:

- Osobnom štúdiu
- Príprave kázní
- Nedeľnej škole
- Malých skupinkách
- Bunkových skupinkách
- Evanjelizačnom štúdiu s neveriacimi
- Stredtýždňových bohoslužbách
- Vedení učeníka
- A mnohých ďalších použitiach obmedzených len vašou tvorivosťou

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Čím sa odlišovali tieto štúdiá od štúdií Biblie, ktoré ste navštívili predtým?
- Pomohla vám osobne táto metóda učiť sa? Myslíte si, že by bola efektívna s tými, ktorých vyučujete alebo vediete? Prečo áno či nie?

AKČNÝ PLÁN

Je to na vás, či vezmete nástroje, ktoré teraz máte, spolu s vyhodnotením od ostatných účastníkov ohľadom vašej schopnosti viesť štúdium a použijete ich na zvýšenie úrovne vášho osobného duchovného rastu ako i vašej služby.

ŠTÚDIUM BIBLIE
PRÍLOHA
10A

Texty na induktívne štúdium Biblie

Nasledujúce texty môžu byť použité na rozvíjanie induktívneho štúdia Biblie o základných konceptoch kresťanského života a viery. Účastník ich môže používať s novými veriacimi, na bunkových skupinkách, osobnom vedení iného, atď.

Autorita Biblie Zjav.1:1-3 Luk.24:27-48 Ž.119:94-118 Ž.119:159-168 2Pet.1:19-21 1Pet.1:24-25 2Tim.3:14-17	**Evanjelizácia** Mar.5:1-20 1Pet.3:15-16 2Kor.3:1-3 Sk.22:1-21 Sk.4:1-20 Sk.18:24-28 Mar.16:9-20	**Odpustenie** 1M.45:4-15 Ž.103:2-18 Mat.6:12-15 Luk.15:11-32 Ef.4:31-32 Mar.11:24-26 Mat.18:21-35
Modlitba Ž.55 Mat.26:36-44 Mat.6:5-13 Mat.5:44-48 Jak.5:13-18 Mar.11:20-26 Rim.8:26-28	**Dávanie** 2Kor.8:1-5 2Kor.9:6-11 Mar.10:17-23 1Jan.3:16-18 Mar.4:24-25 Mat.6:1-4 1Kor.16:1-2	**Nový život v Kristovi** 2Kor.5:16-21 Ján15:5-8 Gal.3:26-28 Rim.8:1-11 Fil.3:7-11 Rim.6:3-11 Kol.3:1-4
Štúdium Biblie 4M.17:18-20 Ž.1 Luk.4:1-13 Luk.4:14-21 Joz.1:7-9 Pr.2:1-5 Pr.4:20-22	**Pokušenie** Rim.6:1-14 Luk.4:1-13 Žid.2:17-18 1Kor. 10:13 Gal.6:1-11 Zjav.3:7-11 Jak.1:12-15	**Osobná disciplína** Pr.6:6-11 1Pet.1:13-16 Ján 14:21 Rim.12:1-3 Kol.3:15-17 Jak.1:19-25 Luk.6:47-49
Boží plán pre život Fil.4:6-7 Pr.3:5-6 Pr.16 Kaz.2:1-26 Mat.4:18-23 Luk.22:39-42 Jak.4:1-10	**Pokánie** Luk.5:29-32 Luk.13:1-9 2Pet.3:8-9 Iz.1:10-20 1Jan.1:8-10 Sk.26:20 Jon.3:1-10	**Kresťanské spoločenstvo** 1Tes.5:11-15 Luk.22:24-27 Žid.10:24-25 Ef.1:15-23 Rim.12:3-16 Sk.12:5-19 Sk.2:38-47

EVANJELIZÁCIA

EVANJELIZÁCIA

LEKCIA 4

Evanjelizácia a zakladanie zborov

ABSOLVOVANIE CELÝCH PRETEKOV

☞ **Cieľ lekcie**

Cieľom tejto lekcie je ukázať, že evanjelizácia by sa mala diať cez vzťahy, aby to pomohlo novým veriacim prirodzene pokračovať vo vzťahu učeníctva.

☞ **Hlavné body**

- Evanjelizácia je len prvým úsekom v kresťanskom závode – učeníctvo je tým druhým.
- Prirodzené siete vzťahov a „strážcovia brán" uľahčujú efektívnu evanjelizáciu cez vzťahy.
- Noví kresťania sú snáď najcennejší evanjelizátori.

☞ **Požadované výsledky**

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal:

- Chápať, prečo evanjelizácia cez vzťahy uľahčuje začlenenie nových obrátených do zboru.

☞ **Príloha**

4A Hodnotenie evanjelizačných stratégií

☞ **Doporučenia pre inštruktorov**

Príloha 4A môže byť počas tejto lekcie použitá ako nástroj diskusie.

ÚVOD

Bez evanjelizácie je nemožné založiť zbor, ale samotná evanjelizácia nepostačuje. Zakladatelia zborov potrebujú používať vhodnú evanjelizačnú metódu, ktorá povedie k založeniu rastúcich zborov – nie len k spaseniu jednotlivcov. Keď zvážime obrovské množstvo nástrojov a metód, ktoré sú na evanjelizáciu k dispozícii a pokúsime sa určiť, ktorú použijeme, musíme si pripomenúť náš cieľ. Ako zakladatelia zborov, našim cieľom nie je len ľuďom odhaliť evanjelium, ani nie im jednoducho pomôcť urobiť rozhodnutie pre Krista. Našim cieľom je činiť učeníkov, ktorí sa stretnú k uctievaniu a rastu spolu s Božím ľudom.

I. POTREBA NOVÉHO PRÍSTUPU

Mnohé súčasné populárne evanjelizačné programy sú dosť nepodobné tomu, ako robila evanjelizáciu raná cirkev. Dnes je často dôraz na vybičované, štrukturované, od seba navzájom oddelené situácie. Mnohé programy sú silné čo sa týka stanovenia obsahu evanjela a mechanizmu jeho zdieľania, ale nezdôrazňujú vzťahovú dynamiku toho, keď človek príde ku Kristovi, a tak nie sú pripravení na začlenenie ľudí do miestneho zboru. Výsledkom je, že ľudía sú často pre Krista získaní, ale nikdy sa nezačlenia do zboru. Jedna veľká kresťanská organizácia, ktorá pôsobí v krajinách bývalého Sovietskeho zväzu, robila prieskum výsledkov evanjelizačných ťažení a zistila, že „5-10% ľudí zostáva po evanjelizácii v zbore. 90 – 95% odchádza, pretože nenachádza žiadnu pomoc ani odpovede na svoje potreby." Je zrejmé, že toto nie je to, po čom túžime. Naším mandátom nie je činiť obrátených, ale *učeníkov*, a učeníci sa pripájajú do spoločenstva k Telu (Mat.28:19; Žid.10:25).

Zakladateľ zboru potrebuje používať evanjelizačnú metódu, ktorá začlení ľudí do zboru. Potrebuje stratégie, ktoré vedú prirodzene k ďalšiemu pokračovaniu, k učeníctvu a rastu v zbore.

II. ŠTAFETOVÝ BEH

Je mnoho rôznych súťaží jednotlivcov, ale štafetový beh je tímovým usilím. Dôležitou charakteristikou štafetového behu je, že prvý bežec, aby splnil svoju úlohu, musí úspešne odovzdať kolík druhému bežcovi. Ak aj prvý bežec prebehne svoj úsek v rekordnom čase, ale neodovzdá kolík ďalšiemu bežcovi, zlyhal. Proces evanjelizácie môžeme prirovnať k prvému úseku štafetového behu a učeníctvo k druhému úseku. Po tom, čo evanjelizátor priviedol človeka k viere v Krista (evanjelizácia), musí byť vedený v učeníctve a rásť k dospelosti v Kristovi (učeníctvo).

Obr. 4.1 Odovzdávanie štafetového kolíka

Dokončené musia byť oba úseky behu, aby bol neveriaci spasený a tiež začlenený do miestneho zboru. Prvý úsek obsahuje základný obsah (teologickú pravdu) evanjelia, čo vedie k vzťahu s Bohom. Druhý úsek je viac sociologický alebo vzťahový. Dospelosť sa najlepšie získava cez vzťahy s ostatnými členmi Božej rodiny. Nanešťastie kresťania, ktorí to myslia dobre, sa často ponáhľajú predstaviť obsah evanjelia bez toho, aby venovali čas rozvoju vzťahu so stratenou osobu, ktorej svedčia. Keď sa stratený človek kajá, nemá žiaden dôležitý vzťah, ktorý ho bude prirodzene niesť do učeníckeho vzťahu, a to bráni procesu činenia učeníkov.

Obr. 4.2 Dva úseky štafetového behu

Prvý úsek	***Druhý úsek***
Evanjelizácia	Učeníctvo
Vzťah k Bohu	Vzťah k Telu
Spasenie	Posvätenie
Nové narodenie	Rast k dospelosti

Väčšina evanjelizačných nástrojov berie do úvahy len prvý úsek. Evanjelium je predstavené takým spôsobom, že bude pochopené a prijaté. Chváľte Boha za tieto evanjelizačné nástroje. Avšak ako zakladatelia zborov, musíme brať do úvahy oba tieto úseky. Tí, ktorým svedčíme, musia nejakým spôsobom evanjelium počuť a vidieť, ako vplýva na ľudí.

Na začiatku druhého úseku závodu budeme mať výhodu, ak stratení uvidia vzťahy medzi veriacimi, ktoré komunikujú lásku, radosť, atď. Ľudia by mali pri pohľade na naše životy vedieť, že sme odlišní.

Keď neveriaci začnú hovoriť: „Ešte nikdy som nevnímal takúto lásku," potom evanjelizácia zastáva to miesto, ktoré jej patrí (Ján 13:35).

Nemalo by nás prekvapiť zistenie, ku ktorému prišla jedna agentúra, že len 5 – 10% z jej ovocia zostávalo v zbore. Tiež prišla k tomuto záveru: „Podľa nášho názoru, najúspešnejšou odpoveďou na to, čo má nasledovať po obrátení, je štruktúra domácich skupiniek v cirkvi." Služba bunkových skupiniek je skvelým miestom, kde sa dá sústrediť na oba úseky závodu. Obsah evanjelia môže byť objasnený, pričom je priestor na otázky a spätnú väzbu. Naviac, bunkové skupinky sú malé a dôverné, s možnosťou rastu a viditeľných zdravých vzťahov.

III. PRINCÍPY EVANJELIZÁCIE

Nasledovné koncepty sú dobrými evanjelizačnými princípmi podľa akýchkoľvek štandardov. Sú tu vymenované, lebo majú zvláštny význam pri procese zakladania zborov. Ako sme už povedali vyššie, mnoho ľudí urobí osobné rozhodnutie pre Krista, ale nepokračuje v učeníckom vzťahu. Zakladateľ zboru musí byť schopný pomôcť strateným zavŕšiť celý závod, aby boli spasení a stali sa aktívnymi účastníkmi Tela Kristovho.

A Používajte prirodzené siete

Každý človek má sieť priateľov, príbuzných, spolupracovníkov a ďalších ľudí, ktorých dobre pozná a s ktorými má pravidelný kontakt. Tieto prirodzené vzťahy umožňujú slobodný tok myšlienok (zatiaľ čo diskusie medzi neznámymi môžu byť naplnené nepochopením a odporom). Obrátenia často „putujú" týmito sieťami, pretože evanjelium, podobne ako elektrina, ide cestou najmenšieho odporu.

Ježiš si bol vedomý týchto prirodzených sietí a mal schopnosť zasiahnuť nielen jednotlivcov, ale aj siete. V Matúšovi 9:9-10 Ježiš povolal Matúša a čoskoro bol v Matúšovom dome s celou sieťou zhromaždených colníkov. Po tom, čo Ježiš stretol Ondreja, rybára, náhle tam bola celá skupina rybárov, ktorá nasledovla Ježiša (Ján 1:40-41). Ježiš sedel pri studni so Samaritánkou a ona neskôr priviedla celú svoju dedinu, aby videli Ježiša (Ján 4:28-30). Keď Ježiš hovoril evanjelium jednému človeku, často tohto človeka žiadal, aby sa podelil o dobrú zvesť s tými, čo sú v jeho/jej sieti (Luk.8:38-39). Kniha Skutkov je tiež plná príbehov celých rodín (Sk.11:14; 16:31) a celých dedín (Sk.9:35), ktoré prišli ku Kristovi vďaka obráteniu jedného človeka.

Väčšina ľudí najlepšie svedčí tým, ktorých dobre pozná. Niektorí kresťania, horliví evanjelizovať, chcú ísť od dverí k dverám k ľuďom, ktorých nepoznajú, hoci sa ešte nepodelili o evanjelium vo svojej rodine, s najlepšími priateľmi alebo spolupracovníkmi. Mali by sme mať na pamäti princíp „prirodzenej siete". Keď urobia rozhodnutie nasledovať Krista ľudia z tej istej siete, je pravdepodobnejšie, že budú pokračovať aj v učeníckom úseku závodu.

B. Nech noví veriaci okamžite svedčia

Akých ľudí považujete za najefektívnejších evanjelizátorov? Snáď niektorí povedia „pastori" alebo „teológovia". Nie sú tu žiadne nesprávne odpovede. Ktokoľvek môže byť efektívnym evanjelizátorom, keď poslúcha vedenie Ducha Svätého. Často si však neuvedomujeme, že **noví veriaci sú v niektorých ohľadoch tými najefektívnejšími evanjelizátormi.** Prečo? Tu sú uvedené dva dôvody.

1. *Ich viera je „čerstvá."*

   Viera novoobráteného je nákazlivá. Dokonca aj bez hlbokého teologického porozumenia, bude novoobrátený nadšene podávať svedectvo o zmene, ktorá sa odohrala, a to tým najdramatickejším spôsobom. Ostatní môžu lepšie vidieť zmenu hneď po jeho obrátení než počas jeho rastu ako kresťana.

2. *Noví veriaci majú eše stále priateľov, ktorí nie sú kresťanmi, a ktorí môžu túto zmenu vidieť.*

   Evanjelium putuje cez vzťahy. Bolo povedané, že keď je priemerný veriaci už viac ako dva roky kresťanom, všetci jeho najbližší priatelia budú tiež kresťanmi. Pamätajte, evanjelizácia je

oveľa ťažšia medzi cudzími. Ján 4:29 poskytuje dobrý príklad celkom nového veriaceho, ktorý je veľmi efektívnym svedkom. Keď hriešna Samaritánka stretla Krista, mala veľmi jednoduché ale veľavravné svedectvo *„Poďte, vidzte človeka, ktorý mi povedal všetko, čo som porobila, či nie je on Kristus."* Táto žena nemohla zodpovedať ťažké teologické otázky, ale vedela, čo sa jej stalo. A kto s ňou mohol polemizovať? Ona povedala, čo sa jej stalo. To bolo všetko, čo potrebovala vedieť, aby pritiahla ostatných ku Kristovi. Ľudia z mesta sa ponáhľali, aby sa stretli s Ježišom. Do akej miery by bolo jej svedectvo efektívne, keby rok počkala, aby začala rozprávať svoj príbeh?

Nový veriaci je mocným svedkom. Ako zakladateľ zboru môžno budete chcieť vyvinúť plán, aby každý nový obrátený mohol svedčiť svojej rodine a priateľom. Keď nie je možné použiť plán, požiadajte nových obrátených, aby šli s vami navštíviť svoje rodiny a priateľov a začali s nimi rozvíjať vzťah a hovoriť o Kristovi aj im.

C. Hľadajte „strážcov brán"

Každá skupina ľudí má niekoľkých, ktorí sú vplyvnejší ako ostatní. Keď sa odohrá v skupine zmena, oni sú zvyčajne tí, ktorí zmenu iniciujú alebo ju prinajmenšom umožnia. Keď sú pre Krista získaní títo „vplyvní", ostatní ich zrejme budú nasledovať. Niekedy voláme ľudí s takýmto vplyvom „strážcovia brán", a to kvôli ich vplyvu na skupinu, pretože oni sú tí, ktorí vám umožnia prístup k ostatným v skupine.

Kto je strážca brány? Je to človek, ktorý

- má dobrú povesť medzi svojimi druhmi,
- je otvorený voči priateľstvu s vami,
- je otvorený voči Pánovi.

Obr. 4.3 Strážcovia brán

Pavol, veľký zakladateľ zborov, rozumel tejto skutočnosti. Zvlášť dúfal, že získa vplyvných ľudí. Keďže rozumel veľkému vplyvu, ktorý majú králi (Pr.16:15; 19:12), smelo sa na nich zameral! (Sk.9:15). Hlásal evanjelium pred vladárom Felixom, Festom a kráľom Agripom (Sk.23-26).

Pavlovou bežnou stratégiou zakladania zborov bolo vyučovať v synagóge, a potom v dome „strážcu brány". Napríklad vo Filipis bola strážcom brány Lýdia (Sk.16:11-15), v Tesalonikách to bol Jázon (Sk.17:1-9), a v Korinte to bol Titus Justus (Sk.18:7). Keď Pavol niekoho viedol ku Kristovi, ostatní ho často nasledovali.

Iné príklady „strážcov brán“

- **Strážnik vo Filipis:** „ A hovorili mu slovo Pánovo i všetkým, ktorí boli v jeho dome. A pojal ich v tú hodinu nočnú, umyl ich od rán a bol naskutku pokrstený on i všetci jeho domáci. A vyviedol ich hore do svojho domu a predložil im stôl a plesal s celým domom uveriac Bohu.“ (Sk.16:32-34).
- **Krispus:** „A Krispus, predstavený synagógy, uveril Pánovi s celým svojím domom, i mnohí z Korinťanov počúvajúc verili a dávali sa pokrstiť.“ (Sk.18:8).
- **Štefan:** „Ale vás prosím, bratia, viete o dome Štefanovom, že je prvotinou Achaje, a že sa postavil do služby svätým, aby ste sa i vy podriaďovali takým aj každému spoluúčinkujúcemu a pracujúcemu.” (1Kor.16:15-16).
- Hoci tieto ďalšie príklady nie sú až tak zrejmé, pozri tiež: (2Tim.1:16, 4:19), **Nymas** (Kol.4:15), **Kornelius** (Sk.10:7, 24), **Akvila a Priscila** (1Kor.16:19, Rim.16:3-5), **Gájus** (1Kor.1:14; Rim.16:23).

Vo väčšine kultúr sú „strážcovia brán“ mužské hlavy domácností. Ak oni prídu ku Kristu, je pravdepodobné, že ich rodiny ich budú nasledovať. V každom prípade, keď sú raz „strážcovia brán“ získaní, privedú so sebou ďalších.

Niekedy budú „strážcovia brán“ ako *veľké ryby*. Veľké ryby sú zvyčajne v hlbokých vodách, ďaleko od brehu. Ísť po týchto veľkých rybách môže stáť viac úsilia, pretože môžu byť veľmi odolné. Môžu po celý čas bojovať proti evanjeliu, ale chytenie takejto veľkej ryby môže byť hodné toho úsilia!

D. Zvážte kultúrne bariéry.

Ľudia zriedka prekročia kultúrne bariéry, aby šli do kostola. Ľudia môžu urobiť osobné rozhodnutie pre Krista, ale zdráhajú sa navštevovať zbor – prekročiť druhý most – kvôli kultúrnym a sociálnym bariéram. Ľudia sú sociálne bytosti, ktoré, z akéhokoľvek dôvodu, majú tendeciu zhromažďovať sa s tými, čo sú im podobní.

Noví obrátení budú skôr integrovaní do cirkvi, ak tým nebudú musieť príliš zmeniť svoju kultúru. Pouvažujte nad spôsobmi, akými zriadite zbor tak, aby odrážal sociálnu a kultúrnu jedinečnosť ľudí, ktorých sa pokúšate získať bez toho, aby ste robili kompromisy v teologickej pravde. Pavol jasne používal túto stratégiu: *„A stal som sa Židom ako Žid, aby som získal Židov; tým, ktorí sú pod zákonom, ako čo by som bol pod zákonom... Slabým som sa stal slabým, aby som získal slabých.” (*1Kor.9:20-23). Pavol chcel prispôsobiť *svoju* kultúru, aby znížil bariéry medzi sebou a *neveriacimi*. My často robíme opak. Žiadame, aby sa stratení „stali takými ako sme my“. Tým bránime, aby sme s nimi rozvinuli dobré učenícke vzťahy. Stávame sa kameňom úrazu na ich ceste miesto toho, aby sme im pomáhali bežať ich závod víťazne.

E. Hľadajte „spoločnú pôdu“

Niekedy je prístup „spoločnej pôdy“ presne to, čo je potrebné na rozvoj vzťahov a získanie ľudí pre Krista. Pod „spoločnou pôdou“ rozumieme tie aktivity, ktoré sú spoločné rovnako pre veriacich i neveriacich. Spoločná pôda môže byť použitá ako prostriedok na rozvoj vzťahov a komunikovanie evanjelia.

Venujte niekoľko minút napísaniu niekoľkých bežných aktivít, ktoré majú vzťah k vášmu kresťanskému životu. Vypíšte tieto aktivity do priestoru pod písmenom „A“ v diagrame „Spoločná pôda“. Ďalej vypíšte typické aktivity počas bežného dňa, ktoré sú pre vás ako kresťana neprijateľné, ale sú bežné pre nespasených v skupine, na ktorú sa zameriavate. Napíšte tieto odpovede do krúžku označenom „C“. Nakoniec do sekcie „B“ vypíšte činnosti, do ktorých ste zapojení, sú prijateľné pre vás a boli by prijateľné aj pre nespasených ľudí vo vašom okolí.

Obr. 4.4 Spoločná pôda

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Porozmýšľajte o dvoch ľuďoch, ktorých poznáte, ktorí urobili rozhodnutie nasledovať Krista, ale nechodia do zboru. Prečo sa nezapojili do spoločenstva veriacich? Vymenujte dôvody čo najpodrobnejšie.
- Opíšte niekoho, kto by mohol byť „strážcom brán“ vo vašej cieľovej skupine. Ako ho/ju môžete osloviť?
- Aké kultúrne vhodné formy by mohli pritiahnuť ľudí do vášho zboru?
- Akými spôsobmi môžete použiť spoločnú pôdu, ktorú ste označili, ako prostriedok na komunikáciu evanjelia?

AKČNÝ PLÁN

Venujte niekoľko minút na prečítanie evanjelizačných stratégií opísaných v prílohe 4A, Evanjelizácia. Vyhodnoťte tieto stratégie na základe evanjelizačných princípov tejto lekcie. Povedú úspešne tieto stratégie k novým zborom? Ako môže byť každá z týchto stratégii modifikovaná, aby istejšie viedla k založeniu zdravého zboru?

ZDROJE

- Zunkel, C. Wayne. *Stratégie pre rast vášho zboru (Strategies for Growing Your Church).* Elgin, IL: David C. Cook Publishing Co., 1986.
- Jenson, Ron, and Jim Stevens. *Dynamika rastu cirkvi (Dynamics of Church Growth).* Grand Rapids, MI: Baker, 1981.
- Lausannský výbor. „Moskovský Lausannský kongres: Boh prelomil múry.“ (Lausanne Committee. “The Moscow Lausanne Congress: God Broke Walls.”) *World Evangelization*. No.78. May, 1997.

EVANJELIZÁCIA
PRÍLOHA
4A

Hodnotenie evanjelizačných stratégií

Venujte niekoľko minút prečítaniu nasledovných evanjelizačných stratégii. Vyhodnoťte tieto stratégie na základe evanjelizačných princípov v tejto lekcii. Po prečítaní každej stratégie zakrúžkujte číslo od 1 (málo) po 5 (veľa) podľa toho, ako si myslíte, že najlepšie vystihuje napĺňanie kritérií uvedených v kolónkach. Budú viesť úspešne tieto stratégie k novým zborom? Ako môže byť každá z týchto stratégii modifikovaná, aby istejšie viedla k založeniu zdravého zboru?

I. STRATÉGIA 1. – EVANJELIZAČNÉ ŠTÚDIUM BIBLIE

Ján a Anna žijú v meste so 100,000 obyvateľmi bez evanjelikálneho zboru. S túžbou založiť zbor začnú vo svojej domácnosti evanjelizačné štúdium Biblie. Po roku 15 ľudí chodí pravidelne a pokiaľ sa to dá povedať, 9 z nich je veriacich. Uvedomujú si, že pri 15 ľuďoch sa skupina stáva príliš veľkou na to, aby zostala dôvernou. Preto začnú ďalšiu skupinku, ktorá sa stretáva iný večer v domácnosti iného páru. Ján dúfa, že keď budú mať v týchto skupinkách dosť ľudí, prenajmú si sálu a začnú bohoslužby každú nedeľu ako zbor.

Množstvo osobných kontaktov:	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
Napĺňa pociťované potreby stratených:	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
Používa prirodzené siete vzťahov:	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
Sústreďuje sa na vnímanie:	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
Sústreďuje sa na „strážcov brán“:	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
Poskytuje následné učeníctvo:	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**

II. STRATÉGIA 2. – EVANJELIZAČNÉ ŤAŽENIE

Alexander má veľké plány na založenie zboru vo veľkom meste. Alexander ukončil nedávno biblickú školu. Na biblickej škole získal kontakt na agresívnu americkú misijnú skupinu, ktorá sa ponúkla viesť ho v tomto projekte. Alexander plánuje spolu s Američanmi spustiť veci v júni, keď 20 amerických študentov príde pomôcť pri evanjelizácii. Plánovaný týždeň s Američanmi je veľmi nabitý. Každý večer bude v prenajatej hale usporiadané evanjelizačné ťaženie s hudbou, svedectvami a predstavením evanjelia. Počas dňa budú Američania a Rusi vo dvojiciach spolu s prekladateľmi chodiť od dverí k dverám po celom meste a rozdávať letáky, aby propagovali večerné programy. Alexander očakáva, že výsledkom tohto týždňa evanjelizácie bude dostatok zachránených ľudí, aby mohol byť ihneď otvorený nový zbor.

Množstvo osobných kontaktov:	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
Napĺňa pociťované potreby stratených:	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
Používa prirodzené siete vzťahov:	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
Sústreďuje sa na vnímanie:	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
Sústreďuje sa na „strážcov brán“:	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
Poskytuje následné učeníctvo:	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**

III. STRATÉGIA 3. – KRESŤANSKÝ STÁNOK S KNIHAMI

Andrej a Ľuba sú už dlho kresťanmi. S túžbou začať nový zbor, ktorý zasiahne novú skupinu ľudí, vypracujú nasledovnú stratégiu. Všimnú si, že veľa ľudí v ich regióne rado číta. Zhromaždia preto toľko kresťanských kníh, koľko len môžu nájsť a otvoria na neďalekom trhovisku kresťanský stánok s čisto kresťanskými knihami. Každý deň Andrej a Ľuba rozložia svoj stôl s kresťanskými knihami na predaj za mierne ceny. Nejaké kresťanské traktáty zdarma sú ponúkané každému, kto sa zastaví, aby si knihy prezrel. Majú tiež nejaké pracovné listy na biblické štúdium, ktoré si ľudia vezmú domov a pracujú na nich. Sú tak urobené, aby ľudia prediskutovali pracovný list po vypracovaní s Andrejom a Ľubou a to ešte skôr, než dostanú ďalší. Tieto pracovné listy sú evanjelizačné a Andrej s Ľubou sa modlia, aby ľudia ako výsledok týchto lekcii našli Krista a nakoniec založia zbor.

Množstvo osobných kontaktov:	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
Napĺňa pociťované potreby stratených:	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
Používa prirodzené siete vzťahov:	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
Sústreďuje sa na vnímanie:	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
Sústreďuje sa na „strážcov brán“:	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
Poskytuje následné učeníctvo:	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**

IV. STRATÉGIA 4. – KRESŤANSKÉ VIDEO

Vladimír sa pokúša založiť zbor v hlavnom meste. Na evanjelizáciu používa kresťanské videofilmy. Pozýva ľudí zo svojho susedstva a továrne, kde pracuje, aby si tieto videofilmy pozreli. Každý utorok sa teraz stretá skupina mladých zvedavých neveriacich v jeho byte. Stretnutia zvyčajne trvajú hodinu a pol. Asi 30 až 45 minút účastníci pozerajú video, a potom nasleduje diskusia vedená Vladimírom, ktorý používa návod k diskusii k videu. Používaním tejto metódy Vladimír dúfa, že ku Kristovi príde dostatok ľudí, ktorí budú môcť založiť nový zbor.

Množstvo osobných kontaktov:	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
Napĺňa pociťované potreby stratených:	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
Používa prirodzené siete vzťahov:	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
Sústreďuje sa na vnímanie:	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
Sústreďuje sa na „strážcov brán“:	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
Poskytuje následné učeníctvo:	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**

EVANJELIZÁCIA

LEKCIA 5

Prekážky efektívnej evanjelizácie

MOSTY NAMIESTO BARIÉR

☞ Cieľ lekcie

Cieľom tejto lekcie je prediskutovať bežné osobné a duchovné bariéry evanjelizácie a ako ich prekonať.

☞ Hlavné body

- Vonkajšie prekážky evanjelizácie môžu byť kultúrne, jazykové, náboženské alebo duchovné.
- Vnútorné prekážky evanjelizácie zahŕňajú tradíciu, predsudky, strach alebo osobné hodnoty.

Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal

- Uskutočniť plán na prekonanie vonkajších a vnútorných prekážok evanjelizácie.

☞ Prílohy

5A Cirkev vo všetkých národoch: Otvorené rozprávanie o ťažkom predmete

5B Ako odpovedať na bežné námietky: Používajte Písmo ako svoju autoritu

Doporučenia pre inštruktorov

Umožnite ľuďom, aby sa rozdelili do malých skupiniek a prediskutovali otázky na uvažovanie, zhrnutie a aplikáciu.

Miesto toho, ako by ste len zhrnuli poznámky z lekcie, zvážte, či nevenovať čas Ježišovmu rozhovoru so Samaritánkou pri studni v Jánovi 4, ako príklad prekonania prekážok pri komunikácii evanjelia. Ak to nie je robené ako súčasť samotnej lekcie, môže to byť uložené ako plán činnosti, ktorý má byť urobený v čase medzi manuálmi.

Požiadajte účastníkov, aby si pred stretnutím prečítali článok v prílohe 5A a boli pripravení na jeho prediskutovanie.

I. PROBLÉM PREKÁŽOK A POTREBA MOSTOV

Počas niekoľkých desaťročí bolo väčšine veriacim žijúcim v tejto oblasti zákonne uprené právo otvorene zdieľať vo svojich komunitách svoju vieru. Zbory posilňovali náboženské getá – takmer náboženské pevnosti – ktoré sa okolo nich rozvíjali, a vedomie odcudzenia, izolácie a nedôvery zo strany tých, čo sú v „sekulárnom“ svete, preniklo všetkým. Často jediným miestom, kde bolo povolené zvestovanie Krista, bola budova kostola. Tieto desaťročia zanechali trvalú značku na spôsobe myslenia a tradíciách tých, čo milujú Krista. Prekážky boli postavené. Tieto prekážky musia byť identifikované a rozborené.

Často napríklad cirkev neporozumela, aké majú nespasení miesto v duchovnom boji. Vediac, že diabol by mohol použiť nespasených na skorumpovanie veriacich, veriaci boli varovaní, aby sa odlúčili od svojich nespasených priateľov a susedov. Avšak stratení nie sú nepriatelia. Oni sú v duchovnom boji rukojemníkmi. Oni sú cieľom nášho duchovného snaženia. Sú presne takí, akí sme boli bez Krista aj my – duchovne slepí, duchovne mŕtvi a duchovne skrachovaní. Nie sú nepriateľmi, ktorí majú byť porazení. Skôr sú rukojemníkmi, ktorí majú byť oslobodení. Sú zahubení, pokiaľ cirkev nepodstúpi zámerné, hrdinské úsilie, aby boli privedení k viere.

Aby bola dosiahnutá táto úloha oslobodenia a návratu, veriaci musia k nekresťanskému svetu okolo nás vybudovať mosty. Často je naša kresťanská anti-kultúra taká cudzia a zvláštna, že neveriaci si nedajú tú námahu, aby sa k nám pripojili. Ak majú byť oslovení, musíme k nim vykročiť budovaním mostov úprimnosti, milosrdenstva, súcitu, pravdy a lásky.

Pochopme to. *Budeme* nepochopení. Budeme kvôli svojmu snaženiu trpieť. Budeme unavení telesne, citovo i duchovne. Musíme obnovovať svoje zdroje tým, že budeme žiť vyrovnaný život. Musí však byť vyvinuté úsilie na zasiahnutie tejto a každej generácie evanjeliom. Je to našou úlohou, našim mandátom a našou konkrétnou výzvou. Nasledujúca generácia veriacich nemôže zasiahnuť našu a my tu už nebudeme, aby sme zasiahli ich generáciu. Je čas prelomiť bariéry.

II. POROZUMENIE PREKÁŽKAM, KTORÉ BRÁNIA EVANJELIZÁCII

Známy americký misiológ Ralph Winter urobil isté dôležité pozorovania ohľadom evanjelizácie. Použijúc Skutky 1:8 ako základ uvádza, že Ježišove slová vo Veľkom poverení nám dávajú nielen dôvod rozdeliť svet geograficky (moje mesto, môj región, moja krajina a svet) ale tiež rozdeľujú svet s ohľadom na kultúrne zoskupenia ľudí. V texte Ježiš odkazuje na Jeruzalem, Judeu, Samáriu a končiny zeme. Pre učeníkov by bolo prirodzene najľahšie robiť evanjelizáciu v Jeruzaleme a Judsku, kde každý hovoril tým istým jazykom a vyrástol v tej istej kultúre. Pre Petra alebo Jána by bolo ťažšie kázať a vyučovať v Samárii. Boli tam nielen nejaké kultúrne rozdiely, ale aj obrovské predsudky, ktoré mali do činenia s predpismi ohľadom bohoslužieb, ktoré museli byť prekonané. Nakoniec, pre misionára alebo evanjelistu ísť „do končín zeme“ by vyžadovalo veľké množstvo prípravy (učenie sa jazyka, atď.). Tomuto ľahko rozumieme. Avšak Ralph Winter tiež poukazuje na to, že ak sa pozrieme na svet z pohľadu kultúrnych rozdielov, *potom „končiny zeme“ nie sú vždy stovky míľ ďaleko, ale v skutočnosti môžu byť priamo vo vašom mestečku alebo meste.* Vo vašom meste sú celé skupiny ľudí, ktorí žijú v odlišnej kultúre alebo subkultúre. V skutočnosti sa často kresťania tak ponoria do života svojich zborov, že vytvárajú určitú subkultúru a viac nie sú schopní pochopiť alebo mať vzťah k priateľom z detstva, členom rodiny alebo susedom.

Zvláštne druhy misijnej práce a evanjelizácie môžu byť potrebné, aby boli prekročené kultúrne bariéry a evanjelium zvestované efektívne. Všimnite si, ako Ježiš hovoril so ženou pri studni v Jánovi 4. Všimnite si tiež rozdiely v štýle a obsahu kázania, ktorý Pavol použil, keď hovoril k Židom (Sk.9:20-22) v porovnaní s tým, keď kázal nežidom (Sk.17:16-31). Rovnako Ježiš i Pavol museli prekonať kultúrne prekážky, aby efektívne slúžili týmto ľuďom.

Venujte nejaký čas článku *„Cirkev vo všetkých národoch: Otvorené hovorenie o ťažkom predmete“* od Donalda McGavrana (príloha 5A). Pri čítaní posúďte, do akej miery je McGavran presvedčený, že kultúrne rozdiely budú evanjelizácii brániť. Posúďte kontext, v ktorom pracujete vy. Vo svojej vlastnej mysli určte, ako dobre poznáte kultúru ľudí, medzi ktorými sa snažíte založiť zbor.

Najefektívnejšia evanjelizácia sa deje vtedy, keď je veľmi málo „prekážok“, ktoré treba odstrániť. Evanjelizácia je najefektívnejšia, keď hovoríte s niekým, kto je taký ako vy, kto rozmýšľa ako vy, kto rád robí tie isté veci ako vy, kto sa vie stotožniť s vašimi radosťami, kto môže porozumieť vašim trápeniam, a tak ďalej.

Ale je mnoho kultúr a subkultúr ľudí, v ktorých je málo veriacich, alebo aj žiadni. Títo ľudia potrebujú počuť evanjelium. Musíme byť pripravení vynaložiť mimoriadne úsilie na prekonanie „prekážok“, ktoré jestvujú. Posúďte prekážky uvedené v zhrnutí lekcie s ohľadom na vašu súčasnú oblasť služby. Pamätajte, že dokonca rôzne vekové skupiny, zamestnanie a intelektuálne schopnosti môžu byť základom na vytvorenie subkultúry. Bez ohľadu na situáciu, tieto prekážky musíme prekonať, aby evanjelium mohlo byť jasne počuté.

III. VONKAJŠIE PREKÁŽKY EFEKTÍVNEJ EVANJELIZÁCIE

A. Kultúrne bariéry

Kresťanskí pracovníci z iných krajín, kontinentov alebo dokonca z iných regiónov jednej veľkej krajiny sa často musia naučiť rozumieť a prispôsobiť kultúrnym rozdielom, aby minimalizovali priepasť medzi nimi samými a tými, ktorých chcú osloviť evanjeliom. Pavol napísal „Všetkým som sa stal všetkým, aby som na každý spôsob zachránil niektorých.“ (1Kor.9:22). Chcel odložiť kultúrne odlišnosti, ktoré by bol mohol preferovať, bokom kvôli vyššiemu cieľu získania druhých pre Krista. Avšak kultúrny problém nie je čisto misijným problémom.

V každej kultúre cirkev založila tradície, ktoré mohli byť vznešené a efektívne, keď boli pôvodne použité, ale ktoré sa časom stali archaickými a ťažkopádnymi. Tieto cirkevné kultúrne tradície môžu byť evidentné vo vašej hudbe, odievaní a architektúre, aby sme uviedli aspoň niektoré. Ak berieme vážne oslovovanie stratených evanjeliom, tieto tradície potrebujú byť znovu preskúmané a nanovo posúdené.

Kultúrne	

B. Jazykové bariéry

Pre tých, čo prichádzajú z inej kultúry, najzrejmejšou prekážkou efektívneho predstavenia evanjelia je neschopnosť hovoriť tým istým jazykom. Avšak komunikácia môže byť problémom aj medzi kresťanmi a nekresťanmi, ktorí hovoria tým istým jazykom. V našich spoločenstvách je často používaný veľmi zvláštny slovník. Mnohokrát si ho ani nie sme vedomí.

Spomínam si na jeden evanjelizačný projekt medzi ľuďmi z Juhoslávie. Pri lúčení, bolo v zbore bežnou praxou povedať „Gospod s tobom“, čo má význam „Choď s Pánom“. Použil som túto frázu pri človeku, ktorý bol verným návštevníkom našich stretnutí. Jeho odpoveďou bolo: „Nie, ja idem s Milanom!“ Nemal predstavu, čo znamená moje posolstvo alebo čo mám na mysli. Slová poznal, ale boli prázdne a obaja sme zostali trochu zmätení a v rozpakoch.

Naše zvláštne pozdravy a duchovný slovník môže neskúsených neveriacich medzi nami potrápiť. Potrebujeme nájsť svieže spôsoby hlásania toho, čo je najdôležitejšie – posolstva, že Boh miluje stratené ľudstvo a prišiel vykúpiť mužov, ženy i deti.

Kultúrne	**Jazykové**	

C. Náboženské bariéry

Pristupujeme k ľuďom rôzneho pôvodu. Môžu byť nominálnymi katolíkmi, pravoslávnymi, agnostikmi alebo ateistami. Mohli sa zapliesť do nejakého kultu alebo sekty. Môžu dávať celkom iný význam slovám a praktikám, ktoré my považujeme za samozrejmé. Slová ako „spasenie“, „viera“ a „veriť“ si môžu vyžadovať vysvetlenie, aby ľudia mohli porozumieť ich významu. Môže byť pre nás výhodné požiadať tých, s ktorými komunikujeme, aby ujasnili, ako oni sami chápu pojmy, ktoré s nimi používame.

Naše praktiky, gestá a dokonca naše držanie tela môže druhým rovnako nahnať strach. Niektorým môže byť ťažké hovoriť o duchovných veciach v domácnosti. Pre niektorých je ťažké uveriť, že bývalý sklad môže slúžiť Božím cieľom pre malý zbor. Môžu očakávať úžasnú budovu s ikonami a ostatnými umeleckými vyjadreniami náboženskej viery. Môže ich trápiť jednoduchosť našich foriem zbožnosti a naša dôvernosť voči Bohu. Je našou úlohou získať nespasených. Musíme nájsť spôsoby, ako k nim vybudovať mosty.

Kultúrne	**Jazykové**	**Náboženské**	

D. Niektoré bariéry sú vo svojej podstate duchovné

Táto posledná prekážka je od predošlých kvalitatívne odlišná. Táto kritická prekážka efektívnej evanjelizácie je tou jednou, ktorá oddeľuje tých, ktorí sú duchovne živí od duchovne mŕtvych. Len Duch Boží môže dať život skrze evanjelium, ktoré nesieme. Jedine On môže znovuzrodiť a vykúpiť stratených. Napokon zbraň modlitby, Božieho slova a nášho vlastného svedectvá je tým, čo Boh použije na porazenie satana a oslobodenie zajatých. Musíme rozpoznať opozíciu, ktorej čelíme, že v konečnom dôsledku prichádza od satana a postaviť sa proti nej kvôli Pánovi a Jeho cirkvi a strateným, ktorých túžime získať.

VONKAJŠIE PREKÁŽKY			
Kultúrne	**Jazykové**	**Náboženské**	**Duchovné**

IV. VNÚTORNÉ PREKÁŽKY EFEKTÍVNEJ EVANJELIZÁCIE

A. Bariéra našich vlastných tradícii

„Nikdy predtým sa to tak nerobilo“. Snáď prišla chvíľa robiť veci novým spôsobom. Nie preto, že naše staré spôsoby sú zlé, ale pretože už viac nemusia byť efektívne. Staré formy už viac nemusia spĺňať svoju zamýšľanú funkciu. Problém nádob na víno, starého a nového, je jeden z tých, ktoré musia byť adresované. Nezmeníme naše dokonalé evanjelium, nesmieme robiť kompromisy v našej integrite, ale môžeme zmeniť spôsob, akým je evanjelium zabalené, aby pritiahlo čo najväčší záujem a získalo počúvajúcich.

Tradície	

B. Bariéra našich vlastných predsudkov

Sú skupiny ľudí v každej kultúre, ktorí sú odmietaní ako nevýznamní alebo nehodní toho, aby sa na nich bral ohľad. Kresťania tiež musia prekonať predsudky. Naše predsudky môžu byť vo svojej podstate etnické (pamätajte na Samaritánku), alebo morálne, alebo kriminálne (pamätajte na Zachea). Môžu byť zvláštne od narodenia alebo v dôsledku nehody (pamätajte na muža slepého od narodenia). Môžeme stráviť svoj čas a úsilie s atraktívnymi a bohatými ľuďmi a ignorovať núdznych, ktorí by boli voči Kristovmu evanjeliu vnímavejší. Pripomeňte si pokarhanie Pavla korintským (1Kor.1:18-31) a prísne slová Jakuba (Jak.2:1-13). Proste Pána, aby vaše srdcia očistil a otvoril vaše srdcia i oči voči všetkým, ktorí potrebujú Spasiteľa.

Tradície	**Predsudky**	

C. Bariéra nášho vlastného strachu

Služba evanjelizácie je službou viery. Vyžaduje odvahu riskovať seba a svoju povesť kvôli tým, ktorí možno nebudú na naše evanjelium reagovať. Môžeme sa cítiť pre službu nedostatočnými mysliac si, že nevieme toho dosť alebo nie sme dostatočne zruční. Tréning môže pomôcť, ale nakoniec si každý z nás musí vybrať, že bude nasledovať Pána vo viere a poslušnosti, aby sme zavŕšili úlohu, ktorú nám On dal. Dal nám zbrane svojho Ducha, modlitbu a Písmo. A ešte viac ako to, sľúbil nám svoju vlastnú prítomnosť. Dokonca apoštol Pavol, ktorý napísal: „Všetko vládzem v tom, ktorý ma posilňuje, v Kristovi.“ (Fil.4:13) tiež napísal v 2.Korinťanom 4:7, že naše mocné posolstvo evanjelia prichádza uskladnené v „hlinených nádobách“. Je zrejmé, že moc nie je v nás, ale od Boha. Naša vernosť tvárou v tvár strachu prináša slávu Bohu a ľudí do Jeho kráľovstva.

Tradície	**Predsudky**	**Strach**	

D. Bariéra našich vlastných nesúhlasných hodnôt

Všetci máme obmedzenia v zmysle našich zdrojov – energie, času, peňazí, schopností a obdarovania. Každý musí pred Bohom určiť, ako tieto zdroje investovať ako jednotlivci i zbory, aby sme zavŕšili všetko, čo nás povolal vykonať. Ale musí to byť stále jasnejšie, že ak noví ľudia neprichádzajú do našich spoločenstiev cez zámernú evanjelizáciu, rast cirkvi sa nedeje a neudeje. Každý z nás musí určiť na modlitbách a v plnej zhode s našim chápaním Písma, aké je miesto cielenej evanjelizácie v našich životoch, rozvrhoch a rozpočtoch. Nikdy nebude dosť zdrojov na zavŕšenie všetkého, čo by sme si priali, a tak sa musíme rozhodnúť, že si vyberieme získavanie stratených.

VNÚTORNÉ PREKÁŽKY			
Tradície	**Predsudky**	**Strach**	**Hodnoty**

V. STRATÉGIA NA PREKONÁVANIE PREKÁŽOK

Prekonávanie týchto vonkajších i vnútorných prekážok si bude vyžadovať zámerné úsilie. Prekonanie vonkajších prekážok si bude vyžadovať dôležitú úvahu a tvorivosť. Čo sa týka kultúrnych a náboženských prekážok, budeme musieť investovať čas, aby sme sa naučili rozpoznať a porozumieť rozmanitému pôvodu našich poslucháčov. Musíme použiť toto porozumenie, keď sa učíme prekonávať jazykové bariéry, aby sme s neveriacimi komunikovali efektívne. Čo sa týka duchovných bariér, musíme sa sústrediť na modlitbu a prosenie Božieho Ducha, aby odomkol srdcia tých, ktorých by sme chceli získať pre Krista. V niektorých prípadoch zistíme, že kvôli evanjeliu „plávame proti vlastnému silnému denominačnému prúdu.“ Korekcia dlho stojacich bariér si môže vyžadovať modlitbu a smelý postoj.

Musíme sa postaviť aj vnútorným prekážkam. V Rimanom 12:2, čítame, že sa nemáme pripodobňovať tomuto svetu, ale máme sa premeniť obnovením svojej mysle. Ak máme vidieť ako sa mení náš svet, musíme vidieť, ako sa menia naše zbory. Aby sme videli meniť sa naše zbory, musíme vidieť meniť sa naše srdcia. Ak by sme videli meniť sa naše srdcia, musíme premeniť svoje mysle ponorením sa do očisťujúceho Božieho slova.

Duch Boží bude používať Božie slovo, aby ožiaril naše mysle tak, aby sme mohli vidieť veci Božím spôsobom. Vytkne nám hodnoty a predsudky, ktoré Ho neuspokojujú. Dá nám odvahu, aby sme vykonali zmeny nevyhnutné k dokončeniu Jeho zámerov ohľadom evanjelizácie. Dá nám vieru na prekonanie nášho strachu, keď sa sústredíme na poslušnosť Jeho písanému Slovu.

V prílohách 5A a 5B nájdete texty Písma zvlášť vybrané na pomoc v tomto procese pripravovania našich sŕdc a myslí na efektívne oslovenie ľudí Kristovým evanjeliom.

Obr. 5.1 Prekonávanie prekážok

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Čo môžeme urobiť na redukovanie frustrácie a zmätku, ktoré cítia neveriaci, keď navštívia naše spoločenstvo alebo naše domácnosti?
- Aké veci vo vás vyvolávajú pocit nepohodlia alebo úzkosti v neznámych situáciách?
- Aké prekážky ste osobne zažili, keď ste uvažovali nad evanjelizáciou? Prekonali ste ich? Ak áno, akým spôsobom ste ich prekonali?
- Aké skupiny sú vo vašej kultúre historicky obeťami predsudkov? Čo by Pán chcel od vás, aby ste s týmto predsudkom urobili?
- Aké praktické zmeny by ste mohli urobiť v nadchádzajúcich týždňoch, aby ste prekonali prekážky a vzrástla vaša cielená evanjelizácia?

AKČNÝ PLÁN

- Urobte induktívne štúdium Biblie na Jána 4. kapitolu. Identifikujte prekážky, ktoré Ježiš prekonal, aby zjavil seba žene pri studni.
- Čítajte článok v prílohe 5A, *„Cirkev vo všetkých národoch: Otvorené rozprávanie o ťažkom predmete",* od Donalda McGavrana. Napíšte jednostranovú reakciu na tento článok. Súhlasíte/nesúhlasíte s Donaldom McGavranom? Ako tento článok ovplyvňuje vaše rozmýšľanie ohľadom evanjelizácie a stratégie zakladania zborov? Buďte pripravení na prediskutovanie svojej odpovede s vašim inštruktorom alebo mentorom.

EVANJELIZÁCIA
PRÍLOHA
5A

„Cirkev vo všetkých národoch: Otvorené rozprávanie o ťažkom predmete“

DONALD A. MCGAVRAN

ÚVOD OD RALPHA D. WINTERA

V mnohých ohľadoch je toto ten najpozoruhodnejší „list“ napísaný tým najpozoruhodnejším stratégom misie dvadsiateho storočia. Je viac než otázne, či nejaký iný človek v dejinách prešiel viacerými miestami, pýtal sa na ťažké skutočnosti skutočného rastu kresťanského hnutia na zastrčenejších miestach – a premyslel to všetko hlbšie – ako Donald A. McGavran. Misionár tretej generácie v Indii, to je len miesto, kde začal, hoci sa na tomto rozľahlom subkontinente, ktorý bol taký drahý jeho srdcu, dokonca vo svojej deväťdesiatke, opäť dotkol základov.

Ale toto je len miesto, kde vykonal najviac svojej práce. Jeho planúce, naširoko zasahujúce záujmy ho niesli všade inde a neúnavne hnali jeho myslenie na globálne výšiny. Tento konkrétny, krátky dokument je niečo ako varujúci list mladším ľuďom, ktorí prichádzajú po ňom, v ktorom ich varuje pred prílišným zjednodušením. V tejto krátkej epištole, potom, z čista jasna predkladá sedem princípov, ktoré stelesňujú solídnejšie porozumenie základných faktorov kresťanskej misie, než by mohla zhromaždiť väčšina misionárov počas svojho života.

List Donalda McGavrana:
V posledných osemnástich rokoch dvadsiateho storočia by malo byť cieľom kresťanskej misie zvestovanie evanjelia, a z Božej milosti, založiť v každom necirkevnom segmente ľudstva to, čo by sme nazvali „zborom“ alebo „zhlukom rastúcich zborov“? Pod slovným spojením „segment ľudstva“ rozumiem urbanizáciu, osídlenie, kastu, kmeň, údolie, rovinu alebo minoritnú populáciu. Vysvetlím, že pevne udržiavaný dlhodobý cieľ by nikdy nemal byť tým prvým, ale vždy by mal byť tým druhým. Cieľom nie je jeden malý uzavretý konglomerátny zbor v každom národe. Dlhodobým cieľom by mal skôr byť (ktorý by mal byť neustále udržiavaný z perspektívy rokov či desaťročí, pokiaľ ešte nie je dosiahnutý) zhluk rastúcich zborov v každom segmente.

METÓDA „PO JEDNOM“

Keď zvážime frázu uvedenú vyššie, mali by sme pamätať, že je zvyčajne ľahké založiť jeden jednotlivý zbor v novej necirkevnej skupine ľudí. Misionár prichádza. On a jeho rodina má bohoslužby v nedeľu. Oni sú prvými členmi zboru, on sa učí jazyk a zvestuje evanjelium. Žije ako kresťan. Rozpráva ľuďom o Kristovi a pomáha im v ich trápeniach. Predáva traktáty alebo evanjeliá, alebo ich rozdáva. Ako idú roky, niekoľko jednotlivcov, ktorí sa obrátia, sú týmto získaní. Niekedy prídu z veľmi zdravých a duchovných dôvodov; niekedy zo zmiešaných motívov. Ale tu a tam, žena, muž, chlapec, dievča sa rozhodnú nasledovať Ježiša. Niekoľko zamestnancov misie sa stane kresťanmi. Toto môžu byť murári najatí na postavenie budovy, pomocníci v domácnosti, vyslobodené osoby alebo siroty. Dejiny misie v Afrike sú preplnené zbormi, ktoré začali kúpením otrokov, ich oslobodením a zamestnaním ich tak, že sa nemohli vrátiť k svojim príbuzným. Takto sa mohli rozhodnúť prijať Pána. Pred sto päťdesiatimi rokmi bol toto bežný spôsob založenia zboru. Zrušením otroctva, samozrejme, prestal byť používaný.

Jednotlivý zbor, ktorý vznikol práve opísaným spôsobom, je takmer vždy konglomerátom cirkvou vyrobených členov z niekoľkých segmentov spoločnosti. Niektorí sú mladí, siroty, vyslobodené osoby, pomocníci, a vrúcni hľadači. Všetci hľadajúci sú starostlivo preskúmaní, aby sa uistilo, že skutočne hodlajú prijať Krista. V patričnom čase je vystavaná zborová budova a hľa, „cirkev vo všetkých národoch." Je to konglomerátny zbor. Je uzavretý pred všetkými skupinami ľudí z toho regiónu. Žiaden segment populácie nepovie: „Tá skupina veriacich sme my“. Celkom majú pravdu. Nie je. Je to etnicky celkom odlišná sociálna jednotka.

Tento veľmi bežný spôsob začínania procesu evanjelizácie je pomalým spôsobom ako učiniť z ľudí zeme učeníkov všimnite si plurál, „ľudí zeme". Pozrime sa bližšie, čo sa skutočne deje, keď sa tento zbor zhromaždí. Každého obráteného, keď sa stane kresťanom, vidí rodina ako niekoho, kto „nás" opúšťa a pridáva sa k „nim". Opúšťa „našich bohov", aby uctieval „ich bohov". Dôsledkom toho je, že jeho vlastní príbuzní ho vypudia. Niekedy je prísne vylúčený zo spoločnosti, vyhodený z domu a domova; jeho manželke je vyhrážané. Stovky konvertitov bolo otrávených alebo zavraždených. Niekedy je vylúčenie zo spoločnosti jemné a pozostáva čisto zo silného nesúhlasu. Jeho ľudia ho pokladajú za zradcu. Zbor, ktorý je výsledkom takéhoto procesu, pozerá na ľudí toho regiónu ako na zhromaždenie zradcov. Je to konglomerátny zbor. Je vytvorený z jednotlivcov, ktorí prišli po jednom z rôznych tried, kást alebo kmeňov.

Teraz, ak ktokoľvek pri tom ako sa stáva kresťanom, je vypudený, alebo vystúpi z vysoko štrukturovaného segmentu spoločnosti, kresťanská vec síce získava jednotlivcov, ale stráca rodiny. Rodina, jeho ľudia, susedia z jeho kmeňa sú na neho/ňu strašne nahnevaní. Práve oni sú tými mužmi a ženami, s ktorými nemôže rozprávať. „Nepatríš k nám", povedia mu. „Opustil si nás, máš rád viac ich ako nás. Teraz uctievaš ich bohov, nie našich." Výsledkom je, že konglomerátne zbory, ktoré sú vytvorené konvertitami získanými týmto spôsobom, rastú veľmi pomaly. V skutočnosti je možné skutočne potvrdiť, že tam, kde zbory rastú pomaly týmto spôsobom, obrátenia etnických skupín, z ktorých títo jednotlivci pochádzajú, sú dvojnásobne ťažké. „Kresťania zviedli jedného z našich" povie zvyšok skupiny. „Postaráme sa o to, že už z nás nikoho viac nezvedú."

„Po jednom" je dosiahnuť relatívne ľahké. Snáď 90 zo 100 misionárov, ktorí zamýšľajú zakladať zbory, dosiahnu len konglomerátne zbory. To chcem zdôrazniť. Takýto misionári zvestujú evanjelium, hovoria o Ježišovi, predávajú traktáty a evanjeliá a evanjelizujú mnohými ďalšími spôsobmi. Vítajú tých, čo sa pýtajú, ale čo dosiahnu? Tu získajú muža, tam ženu, tu chlapca, tam dievča, ktorí sa z rôznych dôvodov chcú stať kresťanmi a trpezlivo znášajú jemné alebo príkre odmietanie svojich ľudí.

Ak pochopíme, ako rastú a ako nerastú zbory na novej pôde, medzi ľuďmi, ktorých sa evanjelium ešte nedotklo a nezasiahlo ich, musíme poznamenať, že tento proces, ktorý som práve popísal, sa väčšine misionárov zdá nereálny. „Čo?" zvolajú, „Mohol by byť lepší spôsob ako vstúpiť medzi všetkých evanjeliom nezasiahnutých ľudí toho regiónu a získať spomedzi nich pár jednotlivcov? Namiesto toho, aby sme skončili v uzavretom zbore, aký ste popísali, tento proces nám skutočne poskytuje body pre vstup do každej vrstvy spoločnosti, z ktorej pochádza konvertita. Toto sa nám zdá byť skutočnou situáciou."

Tí, ktorí argumentujú týmto spôsobom, poznali kresťanský rast v krajinách, ktoré sú z väčšej časti kresťanské, kde muži a ženy, ktorí nasledujú Krista, nie sú vylučovaní zo spoločnosti, nie sú považovaní za zradcov, ale skôr za tých, čo urobili tú správnu vec. V takej spoločnosti sa každý konvertita môže obyčajne stať kresťanom prostredníctvom kanálu, ktorým prúdi kresťanská viera k jeho príbuzným a priateľom. O tejto veci niet čo diskutovať. Toto bolo pointou, ktorú som zdôrazňoval, keď som nazval svoju knihu Božie mosty.

Ale v úzko štruktúrovaných spoločnostiach, kde sa na kresťanstvo hľadí ako na invázijné náboženstvo a kde sú jednotlivci vylučovaní kvôli vážnym chybám, tam je získanie konvertitov z niekoľkých rôznych segmentov spoločnosti vzdialené od budovania mostov ku každému z nich, buduje to prekážky, ktoré prekonať je ťažké.

PRÍSTUP „HNUTIE ĽUDÍ"

Sedem princípov

Teraz mi dovoľte uviesť pre porovnanie iný spôsob, akým Boh z ľudí činí učeníkov na planéte Zem. Môj popis nie je teóriou, ale uváženým prednesom ľahko pozorovateľných faktov. Keď sa pozriete na svet okolo seba, uvidíte, že zatiaľ čo väčšina misionárov uspela založením iba konglomerátnych zborov metódou "po jednom zo sociálnej skupiny", tu a tam vznikajú zhluky rastúcich zborov metódou „hnutia ľudí". Vznikajú hnutiami ku Kristovi na kmeňový či kastový spôsob. Toto je lepší systém v mnohých ohľadoch. Aby bol používaný efektívne, misionári by sa mali riadiť siedmymi princípmi.

Prvý princíp

V prvom rade by mali mať jasno ohľadom cieľa. Cieľom nie je jeden jediný konglomerátny zbor v meste či regióne. Možno dosiahnu len to, ale nikdy to nemá byť ich cieľom. Cieľom musí byť zhluk rastúcich, domorodých zborov, pričom každý ich člen zostáva v úzkom kontakte so svojím príbuzenstvom. Tento zhluk rastie najlepšie, ak je v jednom type ľudí, v jednej kaste, jednom kmeni, jednom segmente

spoločnosti. Napríklad, ak by ste evanjelizovali taxikárov v Taipei, potom vašim cieľom by nebolo získať nejakých taxikárov, nejakých univerzitných profesorov, nejakých farmárov a nejakých rybárov, ale založiť zbory, ktoré tvoria väčšinou taxikári, ich manželky a deti a mechanici. Keď získate konvertitov z konkrétnej komunity, zbor má prirodzenú vstavanú sociálnu súdržnosť. Každý sa cíti doma. Áno, cieľ musí byť jasný.

Druhý princíp

Druhým princípom je, že národný vedúci alebo misionár a jeho pomocníci, by sa mali sústreďovať na jeden typ ľudí. Ak idete založiť zhluk rastúcich zborov medzi, povedzme, Nairami z Keraly, čo je najjužnejší cíp Indie, potom budete potrebovať umiestniť čo najviac vašich misionárov a ich pomocníkov tak, aby mohli pracovať medzi Nairami. Potom by mali Nairom hlásať evanjelium a celkom otvorene im povedať, „Veríme, že vo vašej kaste budú čoskoro tisíce nasledovníkov Ježiša Krista, ktorí stále zostanú komunitou Nairov." Títo samozrejme nebudú uctievať starých bohov; ale, nakoniec, mnoho Nairov už starých bohov neuctieva, mnoho Nairov je komunistov a vysmieva sa zo svojich starých bohov.

Nairovia, ktorých Boh povolal, ktorí sa rozhodli veriť v Krista, budú milovať svojich susedov viac ako predtým a budú chodiť vo svetle. Budú zachránenými a krásnymi ľuďmi. Zostanú Nairami, zatiaľ čo sa zároveň stali kresťanmi. Zopakujem to, sústreďte sa na jednu skupinu ľudí. Ak máte troch misionárov, nech jeden neevanjelizuje túto skupinu, druhý tamtú a tretí vzdialený 200 míľ evanjelizuje opäť ďalšiu. Toto je istý spôsob, ktorý garantuje, že každý založený zbor bude malý, nerastúci, zbor „po jednom". Sociálna dynamika týchto častí spoločnosti bude neustále pracovať proti tomu, aby vzniklo akéhokoľvek rastúce hnutie ľudí ku Kristovi.

Tretí princíp

Tretím princípom je povzbudzovať konvertitov, aby vo väčšine záležitostí zostali úplne zajedno so svojimi vlastnými ľuďmi. Mali by stále jesť to, čo jedia ich ľudia. Nemali by povedať: „Moji ľudia sú vegetariáni, ale teraz som sa stal kresťanom, budem jesť mäso.". Po tom čo sa stanú kresťanmi, mali by byť ešte prísnejšími vegetariánmi, ako boli predtým. Čo sa týka odievania, mali by stále vyzerať presne tak ako ich príbuzenstvo. Čo sa týka manželstva, väčšina ľudí je endogénnych, trvajú na tom, že „naši ľudia sa sobášia len s našimi." S veľkou nevôľou pozerajú na to, keď si berieme iných ľudí. A predsa, keď kresťania prídu len po jednom, nemôžu si zobrať svojich vlastných ľudí. Nikto z nich sa nestal kresťanom. Keď sa len niekoľkí z daných ľudí stane kresťanmi, keď príde pre nich alebo ich deti čas, aby vstúpili do manželstva, musia si vziať manželov alebo manželky z iných segmentov populácie. Potom sa na nich pozrú ich vlastní príbuzní a povedia: „Áno, staň sa kresťanom a maj miešancov. Opustil si nás a pridal si sa k nim."

Všetci by mali byť povzbudzovaní, aby vylúčenie, útlak a prenasledovanie, na ktoré pravdepodobne narazia od svojich vlastných ľudí, niesli radostne. Keď sa niekto stane nasledovníkom nového spôsobu života, pravdepodobne sa stretne s nejakým odmietaním od tých, ktorých miluje. Možno je jemné; možno je príkre. Mal by trpezlivo niesť takéto odmietanie. V každom prípade by mal povedať:

„Som lepším synom, ako som bol predtým; som lepším otcom ako som bol predtým; som lepším manželom ako som bol predtým; a milujem vás viac, ako som vás miloval. Môžete ma nenávidieť, ale ja vás nebudem nenávidieť. Môžete ma vylúčiť, ale ja s vami počítam. Môžete ma vytlačiť z domu našich predkov; ale ja budem bývať na jeho verande. Alebo si zoženiem dom priamo oproti. Som stále jedným z vás, som ešte viac jedným z vás, ako som bol kedykoľvek predtým."

Povzbudzujte konvertitov, aby so svojimi ľuďmi zostali úplne zajedno vo väčšine záležitostí. Prosím, všimnite si to slovo „vo väčšine". Nemôžu zostať zajedno so svojimi ľuďmi v modloslužbe alebo opilstve alebo zrejmom hriechu. Ak patria k segmentu spoločnosti, kde si zarábajú na živobytie kradnutím, nesmú „viac kradnúť". Ale vo väčšine záležitostí (ako rozprávajú, ako sa obliekajú, ako jedia, kam chodia, v akých domoch žijú), môžu vyzerať celkom tak ako ich ľudia, a mali by sa veľmi snažiť o to, aby to tak bolo.

Štvrtý princíp

Štvrtým princípom je dosiahnuť skupinové rozhodnutia pre Krista. Ak sa rozhodne nasledovať Ježiša len jeden človek, hneď ho nekrstite. Povedzte mu: „Ty a ja budeme pracovať spolu na tom, aby sme

priviedli ďalších piatich alebo desiatich, ak bude Boh chcieť, päťdesiatich z tvojich ľudí, aby prijali Ježiša Krista ako Spasiteľa, aby keď budeš ty pokrstený, budeš pokrstený s nimi." Ostracizmus je veľmi účinný voči jednému osamotenému človeku. Ale ostracizmus je skutočne slabý, keď je uplatňovaný voči skupine dvanástich. A keď je uplatňovaný voči dvom stovkám, nemá prakticky žiadnu silu.

Piaty princíp

Piatym princípom je toto: Zamerajte sa na to, aby sa kresťanmi stávalo množstvo skupín ľudí počas neustále prúdiaceho toku rokov. Jedna z bežných chýb, ktorú robia misionári (východní ako aj západní) po celom svete je, že keď sa niekoľkí stanú kresťanmi – snáď 100, 200 alebo dokonca 1,000 – misionári strávia všetok svoj čas ich vyučovaním. Chcú z nich spraviť dobrých kresťanov, a povedia si: „Ak sa títo ľudia stanú dobrými kresťanmi, potom sa evanjelium rozšíri." Tak sa roky sústreďujú na niekoľko zborov. Časom, po desiatich alebo dvadsiatich rokoch, keď začnú evanjelizovať mimo tejto skupiny, zvyšok ľudí sa už viac nechce stať kresťanmi. To sa deje znova a znova. Tento princíp vyžaduje to, aby misionár od úplného začiatku vytrval pri získavaní nových skupín. „Ale", poviete, „nie je toto istá cesta ako získať slabých kresťanov, ktorí nepoznajú Bibliu? Ak pôjdeme podľa tohto princípu, budeme čoskoro mať veľa „surových" kresťanov. Čoskoro budeme mať komunitu možno päťtisíc ľudí, ktorí však budú veľmi neúplnými kresťanmi."

Áno, toto je zaiste nebezpečenstvom. V tomto bode musíme silne spočinúť na Novom zákone pamätajúc na krátke týždne alebo mesiace vyučovania, ktoré venoval Pavol svojim novým zborom. Musíme dôverovať Duchu Svätému a veriť, že Boh týchto ľudí povolal z tmy do svojho nádherného svetla. Medzi dvoma zlami, či im dáme málo kresťanského vyučovania alebo im dovolíme stať sa uzavretou komunitou, ktorá nevie zasiahnuť svojich vlastných ľudí, to druhé je oveľa väčším nebezpečenstvom. Nesmieme novým konvertitom dovoliť, aby sa uzavreli. Musíme sa neustále uisťovať, že prichádza stály prúd nových konvertitov do neustále rastúceho zhluku zborov.

Šiesty princíp

Šiestym bodom je toto: Konvertiti, či už piati či päťtisíc, by mali povedať alebo prinajmenšom cítiť:

„My kresťania sme predvoj našich ľudí, nášho segmentu spoločnosti. Ukazujeme našim príbuzným a susedom lepší spôsob života. Cesta, ktorú razíme, je dobrá pre nás, ktorí sme sa stali kresťanmi a bude tiež veľmi dobrou pre vás, tisíce tých, ktorí ešte máte uveriť. Prosím, v žiadnom prípade na nás nepozerajte ako na zradcov. Sme lepšími synmi, bratmi a manželkami, lepšími súkmeňovcami a ľuďmi z tej istej kasty, lepšími členmi našej pracovnej únie, než sme boli kedykoľvek predtým. Ukazujeme cesty, ktorými, hoci plne zostaneme súčasťou nášho segmentu spoločnosti, všetci môžeme dosiahnuť lepší život. Prosím, pozerajte na nás ako na priekopníkov našich vlastných ľudí, ktorí vstupujeme do nádhernej zasľúbenej krajiny."

Siedmy princíp

Posledný princíp, ktorý zdôrazňujem, je toto: Neustále zdôrazňujte bratstvo. V Kristovi nie je Žid, ani Grék, ani otrok, ani slobodný, ani Barbar, ani Skýt. Všetci sme jedno v Kristovi Ježišovi, ale zároveň, pamätajme, že Pavol neútočil na všetky nedokonalé sociálne inštitúcie. Napríklad, neodstránil otroctvo. Pavol povedal otrokovi: „Buď lepším otrokom," povedal otrokárovi: „Buď lepším pánom.".

Pavol tiež povedal v známom texte zdôrazňujúcom jednotu: „Niet ani muža ani ženy." Napriek tomu kresťania vo svojich internátnych školách a sirotincoch stále dávajú spať chlapcov a dievčatá na oddelené internáty!! V Kristovi nie sú žiadne pohlavné rozdiely. Chlapci a dievčatá sú rovnako drahí v Božích očiach. Muži z tohto kmeňa, a muži z tamtoho kmeňa sú rovnako vzácni v Božích očiach. Všetci sme rovnakí hriešnici zachránení milosťou. Tieto veci sú pravdivé, ale zároveň sú určité sociálne detaily, ktoré môžu pozorovať kresťania tejto doby.

Ak budeme naďalej zdôrazňovať bratstvo, buďme si istí, že najefektívnejším spôsobom ako dosiahnuť bratstvo, je viesť stále rastúci počet mužov a žien z každého národa, každého kmeňa, každého segmentu spoločnosti do vzťahu poslušnosti ku Kristovi. Keď kresťanov v každom segmente spoločnosti znásobujeme, možnosť rýdzeho bratstva, práva, dobroty a spravodlivosti bude nesmierne narastať. Naozaj, najlepším spôsobom ako dosiahnuť právo, možno jediný spôsob ako právo dosiahnuť, je mať veľké počty ľudí v každom segmente spoločnosti, ktorí sa stanú odovzdanými kresťanmi.

ZÁVER

Keď pracujeme na kristovských hnutiach vo všetkých národoch, neurobme tú chybu, že uveríme, že "po jednom zo spoločnosti do cirkvi" je zlou cestou. Jedna vzácna duša, ktorá je ochotná vydržať príkry ostracizmus, aby sa stala nasledovníkom Ježiša – jedna vzácna duša, ktorá príde celkom sama – je cestou, ktorú Boh požehnal a je požehnaním pre spásu ľudstva. Ale je to pomalá cesta. A je to cesta, ktorá často uzatvára vlastných ľudí konvertitu pred ďalším počúvaním evanjelia.

Niekedy je metóda „po jednom“ jedinou možnosťou. Keď je to tak, chváľme Boha za ňu, a žime s jej obmedzeniami. Povzbudzujme všetkých tých nádherných kresťanov, ktorí prichádzajú znášajúc prenasledovanie a útlak, aby sa modlili za svojich drahých vlastných a neustále pracovali, aby viac ich vlastných ľudí mohlo uveriť a byť spasených.

„Po jednom“ je jeden zo spôsobov ako Boh požehnáva svoju Cirkev, aby rástla. Hnutie ľudí je ďalší spôsob. Obrovské pokroky Cirkvi na novej pôde bez kresťanského náboženstva vždy prišli cez hnutie ľudí, nikdy nie postupne. Je rovnako pravdou, že „po-jednom-spomedzi-ľudí“ je veľmi bežným spôsobom na začiatku. V knihe Božie mosty, ktorú Boh použil na spustenie Hnutia rastu Cirkvi, som použil jedno podobenstvo. Hovorím tam, že misie začínajú zvestovaním Krista na rovine, ktorá sa podobá púšti. Život je tam ťažký, počet kresťanov zostáva malý. Vyžaduje to veľkú prítomnosť misionárov. Ale tu a tam, misionári alebo konvertiti nachádzajú spôsoby ako tú vyprahlú rovinu otvoriť a pretvoriť ju na zelené hory. Tam žije mnoho ľudí, tam môžu byť založené skutočné zbory; tam sa Cirkev stáva silnou; to je krajina „hnutia ľudí“.

Odovzdávam vám toto podobenstvo. Prijmime to, čo Boh dáva. Ak je to „po jednom“, prijmime to a veďme tých, čo veria v Ježiša, aby mu úplne dôverovali. Ale stále sa modlime, aby sme po tomto začiatku mohli postúpiť na vyššiu rovinu, k zelenším pastvinám, k úrodnejšej pôde, kde veľké skupiny mužov a žien, všetci z toho istého segmentu spoločnosti, sa stanú kresťanmi a takto otvoria cestu pre kristovské hnutia v každom národe na zemi. Našim cieľom by mali byť kristovské hnutia v každom segmente. Tam bude dynamika sociálnej súdržnosti posúvať evanjelium vpred a povedie zástupy z tmy do Jeho nádherného života. Uistime sa, že to robíme tými najefektívnejšími metódami.

EVANJELIZÁCIA
PRÍLOHA
5B

Ako odpovedať na bežné námietky

POUŽÍVAJTE PÍSMO AKO SVOJU AUTORITU

Ľudia, ktorých stretávame, pochádzajú z rôzneho prostredia. Úprimné otázky, ktoré kladú, predsa majú odpovede. Môžete im pomôcť objaviť odpovede v Písme, keď budete sami rásť v známosti toho, čo hovorí Biblia o týchto často kladených otázkach.

„Ak je Boh taký mocný a milujúci, prečo dovolí všetko to zlo vo svete? Prečo ho nezastaví?“

Biblia hovorí, že Boh stvoril svet ako dokonalý, a zlo je výsledkom satanovej a ľudskej neposlušnosti a vzbury proti Nemu. Zlo a utrpenie zapríčiňuje hriech, nie Boh. V skutočnosti Boh urobil všetko nevyhnutné, aby prekonal problém zla tým, že poslal Ježiša Krista, aby trpel a zomrel za naše hriechy. Ale Boh ctí našu slobodu voľby. Môžeme sa rozhodnúť prijať Krista a nový život, ktorý nám ponúka alebo pokračovať v našej ceste vzbury, ktorá spôsobuje zlo.

Spamäti Rimanom 1:28

„Nie sú kresťania domýšľaví, keď hlásajú, že Ježiš Kristus je jedinou cestou do neba? Čo iní úprimní nasledovníci iných vier?“

Otázkou nie je úprimnosť ale pravda. Učenia, ktoré si navzájom protirečia, nemôžu mať obe pravdu. Žiadne množstvo úprimnosti nemôže spôsobiť, aby sa nepravda stala pravdou. Človek sa môže úprimne mýliť. Ani názor kresťanov nie je dôležitý. Dôležité je to, čo prehlásil Ježiš.

Spamäti Ján 14:6

„Čo tí, čo nikdy nepočuli o Kristovi? Budú odsúdení do pekla?“

Ježiš to povedal jasne, že nikto sa nedostane do neba, iba ak skrze Neho. Ale Rimanom 2:12-15 hovorí, že nikto nebude odsúdený za púhy nedostatok poznania o Ňom. Bude súdený podľa toho, čo poznal a robil ohľadom dobra a zla. Faktom je, že nikto na svete nezachoval dokonale svoje vlastné morálne merítka, nehovoriac o Božích merítkach, ktorých si môže ale nemusí byť vedomý.

Spamäti Rimanom 1:19,20

„Nie je Biblia len zbierkou náboženských mýtov napísaných ľuďmi? Nie je plná chýb?

Tí, čo študujú Bibliu, vedia, že tieto obvinenia sú nesprávne a krehké. Odhaľujú nedostatok osobného skúmania Písma. Pisatelia Biblie hlásali božskú inšpiráciu pri prijatí zjavenia od Boha a vedenie Ducha Svätého pri zaznamenávaní udalostí, ktoré boli významné pre Božie posolstvo človeku. Desiatky predpovedí, urobené stovky rokov vopred, sa naplnili v najmenších detailoch. Iné proroctvá na naplnenie čakajú. Také predpovede mohli vzniknúť len s Bohom.

Spamäti 2. Petra 1:16

„Ak je Ježiš Kristus skutočne odpoveďou, prečo je medzi kresťanmi tak veľa pokrytcov? Prečo nekonajú podľa toho, čo hlásajú?“

Nie každý, kto tvrdí, že je kresťanom, ním naozaj je. Len tí, čo osobne prijali Ježiša Krista ako Spasiteľa a Pána, sú znovuzrodení. Každá skupina alebo organizácia má nejakých úprimných členov. Nevyhadzujeme všetky drobné z vrecka len preto, že jedna minca je falošná. Dokonca ani skutočný kresťan netvrdí, že je dokonalý. Uznáva, že neustále potrebuje Kristovu pomoc. Ak pochybovač hľadá dokonalosť, nájde ju len v Kristovi. Ak hľadá skutočnosť, nájde ju v tisíckach úprimných kresťanov, ktorí s Kristom kráčajú.

Spamäti Rimanom 14:12

„Prečo tak veľa vzdelaných ľudí odmieta Kristove tvrdenia? Nedokazuje to, že viera v Krista je nezlučiteľná s vyšším vzdelaním?“

Viera v Ježiša Krista a vzdelanie sa nevylučujú. Mnohí z najväčších vedcov minulosti i prítomnosti, boli a sú úprimní veriaci v Ježiša Krista. Vec, ktorú Kristus predstavuje, je morálna, nie intelektuálna. Preto vzdelaný človek odmieta evanjelium z toho istého dôvodu ako človek nevzdelaný. Bežným dôvodom je neochota podriadiť sa Kristovej autorite.

Spamäti 1. Korinťanom 1:21

ZDROJE:

Navigátori. Osobný kurz učenia sa Písma spamäti (Navigators*. Personal Evangelism Scripture Memory Course)*, Colorado Springs, CO: NavPress, n.d.

EVANJELIZÁCIA

LEKCIA 6,7

Proces obrátenia

AKO POMÁHAŤ ĽUDOM POSÚVAŤ SA SMEROM K VIERE V KRISTA

☞ Cieľ lekcie

Cieľom tejto lekcie je prediskutovať obrátenie ako proces, ktorý by sme mali očakávať a na ktorom spolupracujeme.

☞ Hlavné body

- Musíme začať zvestovať Krista nie tam, kde sa my cítime najlepšie, ale kde sa najlepšie cítia naši poslucháči.
- Je len jedno evanjelium, ale na jeho zvestovanie môžeme použiť mnoho metód.

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal:

- Byť oboznámený s Maslowovou hierarchiou potrieb.
- Byť oboznámený s procesom napredovania človeka k viere a odovzdaniu sa Kristovi.
- Oboznámiť sa so štyrmi fázami evanjelizácie a zaradiť ľudí, ktorým slúžime, do týchto fáz.
- Rozumieť tomu, že musíme začať zvestovať Krista nie tam, kde sa my cítime najlepšie, ale kde sa najlepšie cítia naši poslucháči, keď napredujú smerom k viere.

☞ Prílohy

6A Profil človeka, ktorého chcete evanjelizovať

6B Tri princípy strategickej evanjelizácie

6C Skúmanie Ježišovho prístupu k jednotlivcom

☞ Doporučenia pre inštruktorov

Toto je dvojhodinová lekcia. Skôr ako začnete svoje vyučovanie, nech si účastníci zopakujú niektoré pravdy, ktoré sa naučili pri svojom štúdiu podobenstva o pôde, Matúš 13:3-9,18-23.

Táto lekcia sa odvoláva na koncepcie predstavené v lekcii o bunkových skupinkách „Evanjelizácia bunkovej skupinky“. Ak účastníci ešte neprešli touto lekciou, doporučujeme, aby si pred vyučovaním tejto lekcie účastníci zopakovali prvú časť tej lekcie „Dva typy neveriacich“.

ÚVOD

V našom štúdiu o rozsievačovi v Matúšovi 13 sme videli, že stav pôdy, na ktorú spadlo Dobré semeno, určuje výsledok žatvy. Semeno, ktoré prinieslo bohatú žatvu, bolo zasiate do dobrej pôdy. Ježiš výslovne povedal: „Ale na dobrú zem posiaty je ten, kto čuje slovo a rozumie, a kto už potom naozaj donáša úžitok, a síce niekto donáša sto, niekto šesťdesiat a niekto tridsať.” (v.23). Skôr ako začneme našu evanjelizáciu, potrebujeme starostlivo preskúmať druh pôdy, na ktorú bude semeno zasiate. To znamená, že sa potrebujeme pozorne pozrieť na ľudí, ktorých chceme evanjelizovať, aby sme sa pokúsili určiť, čo môžeme urobiť, aby sme im pomohli jasne pochopiť evanjelium. (Všimnite si, že v podobenstve mali ľudia tvrdé srdcia preto, lebo posolstvu neporozumeli.) V tomto oddieli sa chceme pozrieť na niektoré nástroje, ako stanoviť potreby ľudí a vyhodnotiť ich postoj voči Bohu, čo je prvým krokom, keď im pomáhame pochopiť a prijať Dobrú zvesť.

Môžete sa spýtať, „Prečo potrebujeme poznať *všetky* potreby ľudí, keď už vieme, že ich *hlavnou* potrebou je potreba Božej spasiteľnej milosti?“ Odpoveď je jednoduchá. Pomáha nám to stretnúť ich tam, kde sú“. Keď rozumieme najzákladnejším potrebám ľudí, sme schopnejší ukázať im Božiu lásku voči nim tým, že im pomôžeme naplniť tieto ich potreby.

I. STANOVENIE POTRIEB ĽUDÍ

Psychológ Abraham Maslow vypracoval ukazovateľ potrieb, ktoré sú spoločné celému ľudstvu. Jeho záverom bolo, že človek nebude motivovaný dosiahnuť vyššiu úroveň potrieb, pokiaľ nie sú naplnené potreby na nižšej úrovni. Napríklad, ak je človek hladný, jeho primárnym záujmom bude získať potravu, nie uznanie, ktoré je vyššou potrebou. Obrázok 6.1 je zhrnutím Maslowovej hierarchie ľudských potrieb, ktorá ukazuje rôzne potreby spolu s problémami, ktoré sú dôsledkom ich nenaplnenia.

Obr. 6.1 Potreby človeka: Spracované podľa Maslowovej hierarchie ľudských potrieb

Po starostlivom zvážení potrieb človeka a dôsledkov ich nenaplnenia (obr.6.1) sa pozrite na obr.6.2 a všimnite si spôsoby, akými Boh zabezpečil všetky ľudské potreby.

Obr. 6.2 Božie zabezpečenie potrieb človeka

Ježiš Kristus je odpoveďou na potreby každého človeka. Ale spôsob, akým napĺňa tieto potreby, je skrze Jeho Telo, CIRKEV. Ak nerozumieme ľudským potrebám, nebudeme vedieť, ako ich naplniť. Kam by ste do tejto tabuľky umiestnili ľudí, ktorých evanjelizujete?

II. VYHODNOTENIE TOHO, KDE SÚ ĽUDIA VO SVOJOM CHÁPANÍ EVANJELIA

Porozumenie ľudským potrebám je len prvým krokom. Aby bola naša evanjelizácia efektívna, musíme poznať aj to, kde sa človek nachádza vo svojom chápaní Boha: je ateistom, ktorý ani neverí, že boh jestvuje? Hľadá Boha? Hnevá sa na Boha, atď.?

4. lekcia o bunkových skupinkách „Evanjelizácia bunkovej skupinky“ hovorí o dvoch typoch neveriacich: „typ A“ a „typ B“. Neveriaci typu A sa do istej miery zaujímajú o Boha, Bibliu, a sú otvorení Božiemu vedeniu pre svoje životy. Neveriaci typu B sú tí, ktorí sa nezaujímajú o Bibliu, ktorí nepôjdu do kostola, možno dokonca ani neveria v Boha a možno sa otvorene stavajú proti alebo sú dokonca voči posolstvu evanjelia nepriateľskí.

Obrázok 6.3 ukazuje niektoré kroky, ktoré robia ľudia vo svojom smerovaní k Bohu. Pozorne si tento obrázok preštudujte. Niektorí neveriaci typu B možno ešte ani nebudú v tejto tabuľke, kým ďalší by boli len na jednej z úrovní "kultivačného" stupňa. Neveriaci typu A by však mohli byť na hociktorej z úrovní na stupni, ktoré predchádzajú „žatve“.

Táto tabuľka môže byť veľmi užitočná ako pomôcka na určenie duchovného stavu človeka, či sú neveriacimi typu A alebo B. Porozmýšľajte o ľuďoch, za ktorých sa modlíte, s ktorými trávite čas a ktorým svedčíte. Kde do tejto tabuľky by ste ich umiestnili?

Obr. 6.3. Kroky k viere

	STUPNE ODOZVY
KULTIVÁCIA	**−12** IDE SI SVOJOU VLASTNOU CESTOU
	−11 VEDOMIE PRÍTOMNOSTI HLÁSATEĽA ZVESTI
	−10 POZITÍVNY POSTOJ K HLÁSATEĽOVI ZVESTI
	−9 VEDOMIE ODLIŠNOSTI V ŽIVOTE HLÁSATEĽA ZVESTI
	−8 POČIATOČNÉ VEDOMIE RELEVANTNOSTI BIBLIE PRE ŽIVOT
SIATIE	**−7** POZITÍVNY POSTOJ K BIBLII
	−6 VEDOMIE ZÁKLADOV EVANJELIA
	−5 ROZUMIE VÝZNAMU EVANJELIA A JEHO DÔSLEDKOM
	−4 POZITÍVNY POSTOJ K EVANJELIU
ŽATVA	**−3** ČLOVEK UZNÁVA SVOJU POTREBU
	−2 ROZHODNUTIE KONAŤ
	−1 POKÁNIE A VIERA
	0 NOVÉ STVORENIE V KRISTOVI!
ZHROMAŽDENIE	**+1** POTVRDENIE VIERY A ZÁKLADY
	+2 ZAČLENENIE DO STAROSTLIVÉHO KRESŤANSKÉHO SPOLOČENSTVA
	+3 RAST! DOSPIEVANIE DO KRISTOVEJ PODOBY
	+4 VYSLANIE! MOBILIZÁCIA K TOMU, ABY SA STAL PRE OSTATNÝCH „ŽIVÝM DÔKAZOM“

Po oboznámení sa s týmto diagramom si položte nasledujúce otázky:

- Kde do tohto diagramu zapadajú ľudia, s ktorými pracujem?
- Na ktorom stupni môžu byť jestvujúce materiály a nástroje evanjelizácie najlepšie použité?
- Na ktorých stupňoch je kritický nedostatok materiálov pre prácu s ľuďmi, s ktorými pracujem?

III. POCHOPENIE ŠTYROCH FÁZ ČINNOSTI, KTORÉ MAJÚ VZŤAH K ZÍSKAVANIU ĽUDÍ PRE KRISTA

V podobenstve O rozsievačovi u Matúša 13 sme videli, že Ježiš použil obraz rozsievača, aby ilustroval pravdy o žatve, obzvlášť fázu rozsievania a žatvy. Hoci Ježiš sa tu zvlášť nedotýkal ostatných činností, ktoré obsahuje tento celý proces, myšlienka roľníctva je v Písme často používaná (Mat.9:37; Luk.10:2; Ján 4:35; 1Kor.3:5-9; Gal.6:9;). Keď uvažujeme o všetkom, čo je obsiahnuté v tom, keď vidíme človeka prichádzať ku Kristovi, mohlo by byť užitočné rozdeliť evanjelizáciu na štyri fázy, ako to ukazuje obrázok 6.4.

Obr. 6.4 Štyri fázy činnosti, ktoré majú vzťah k získavaniu ľudí pre Krista

Činnosť	Kultivovanie	Siatie	Žatva	Zhromaždenie
Vysvetlenie	Hovorí k srdcu cez starostlivé vzťahy	Hovorí k mysli cez argumentáciu a komunikáciu	Hovorí k vôli vyžadujúc odpoveď viery v obrátení	Hovorí k celému človeku ohľadom osobného rastu v Kristovi
Dôraz	Prítomnosť hlásateľa zvesti	Proklamácia evanjeliovej pravdy	Presvedčenie k rozhodnutiu	Účasť a začlenenie do miestneho spoločenstva
Biblické príklady	Ján 3 & Ján 4	Ján 4 a Skutky 8	Ján 4 a Skutky 16	Skutky 2:40-47 a Skutky 8
Kroky k viere	-12 to -8	-7 to -4	-3 to 0	+1 to +4

IV. STANOVENIE EVANJELIZAČNEJ STRATÉGIE

Nasleduje ilustrácia toho, ako by ste mohli určiť svoju evanjelizačnú stratégiu na základe informácii, ktoré ste sa naučili vyššie. Pracovný list v prílohe 6A je užitočným sprievodcom, ktorý môžete použiť na vypracovanie profilov ľudí, ktorých evanjelizujete.

A. Základné potreby

Mária je mladá žena z rozvedenej rodiny. Ako jediné dieťa bola odmietnutá svojím otcom. Jej matka bola tak zaneprázdnená starostlivosťou o rodinu, že mala na ňu málo času. S matkou žila v meste ďaleko od širšej rodiny. Teraz, ako dospelá, sa cíti nemilovaná. Stanovte jej potrebu lásky/náklonnosti. (Pozrite Maslowovu hierarchiu potrieb na obr. 6.1).

B. Vnímavosť voči evanjeliu

V jej krokoch k viere (pozrite obr. 6.3) je Mária na -12. Mária nemala žiadnu náboženskú výchovu, žiaden kontakt s kresťanmi. Predsa však má nejasnú predstavu o tom, že to, čo Cirkev hlása, má vzťah k jej životu, hoci nevie nič o Ježišových požiadavkách.

C. Vyhodnotenie vašej evanjelizačnej stratégie

Mária ešte nie je pripravená na siatie semena. Ak by ste jej dali traktát alebo Bibliu, nebolo by to pravdepodobne účinné. To, čo potrebuje, je ukázať jej Kristovu lásku v teplej, prijímajúcej atmosfére. Je to úroveň kultivácie v tabuľke na obr. 6.4. Rozhodnete sa pozvať ju na malú skupinku, kde je dostatok vzájomnej starostlivosti. Potom by ste ju mohli zapojiť do evanjelizačného štúdia Biblie.

Keď určíte svoju stratégiu na získanie tých, ktorých vám už Boh vložil na srdce, mohli by ste sa tiež začať modliť za získanie ľudí, ktorí, ak budú evanjeliom získaní, by boli strategickí pri získavaní vašej cieľovej oblasti evanjeliom (pozrite prílohu 6B).

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

Máte tendenciu pristupovať ku každému človeku používajúc tú istú evanjelizačnú metódu alebo nástroj? Ako môžete zvýšiť svoju všestrannosť?

AKČNÝ PLÁN

- Vypracujte pracovný list 6C, aby vám pomohol porozumieť na základe Písma, že ľudia majú rôzne potreby a musí sa k nim pristupovať rôznym spôsobom. Tento pracovný list pozerá na rôzne príklady v Novom zákone, kde Ježiš zjavil sám seba rôznym typom ľudí.
- Použite pracovný list v prílohe 6A ako sprievodcu. Spolupracujte s ďalšími dvoma ľuďmi zo svojej modlitebnej trojice. Napíšte si meno každého človeka, za ktorého sa modlíte, stanovte, kde je na škále potrieb, vyhodnoťte, kde je v napredovaní smerom ku Kristovi (Kroky k viere). Určte, čo by ste mali urobiť, aby ste ho efektívne oslovili evanjeliom.
- Študujte prílohu 6B „Tri princípy strategickej evanjelizácie“. Kto sú vplyvní „strážcovia brán“ vo vašej cieľovej oblasti? Čo môžete urobiť, aby ste týchto ľudí oslovili evanjeliom?

EVANJELIZÁCIA
PRÍLOHA
6A

Profil človeka, ktorého chcete osloviť evanjeliom

PRACOVNÝ LIST

Dôležité informácie, ktoré sme sa dozvedeli v prípadovej štúdii o Márii, môžu byť zhrnuté pomocou nižšie uvedenej tabuľky. Pozrite sa bližšie na tento príklad, a potom použite prázdne vzory na ďalšej strane, aby ste určili potreby a citlivosť tých, za ktorých sa modlíte so svojimi partnermi v „modlitebnej trojici“.

MENO	ZÁKLADNÉ POTREBY (POPIS) (obr. 6.1)	CITLIVOSŤ NA VIERU V KRISTA (obr. 6.4)
Mária	*Láska/náklonnosť* *• jedináčik* *• z rozvedenej rodiny* *• odmietaná otcom* *• matka príliš zaneprázdnená, aby jej prejavovala náklonnosť*	*-12* *Mária si ide svojou vlastnou cestou. Keďže žije v pravoslávnej krajine, vie, že jestvuje tradičná cirkev, ale nemá žiadnu predstavu, či má čo povedať aj jej. Sama osobne sa nikdy s kresťanmi nekontaktovala a nemá žiadnu predstavu o Kristových požiadavkach.*

VYHODNOTENIE: *Je na „kultivačnej“ úrovni. Potrebuje starostlivý vzťah ešte predtým, ako môže byť siatie efektívne.*

VZOR PROFILU NA POUŽITIE K ZADANIU PLÁNU ČINNOSTI

MENO	ZÁKLADNÉ POTREBY (POPIS) (obr. 6.1)	CITLIVOSŤ NA VIERU V KRISTA (obr. 6.4)

VYHODNOTENIE: _____
_____
_____

MENO	ZÁKLADNÉ POTREBY (POPIS) (obr. 6.1)	CITLIVOSŤ NA VIERU V KRISTA (obr. 6.4)

VYHODNOTENIE: _____
_____
_____

EVANJELIZÁCIA
PRÍLOHA
6B

Tri princípy strategickej evanjelizácie

Nasledujú tri strategické princípy, ktoré nám pomôžu pri získavaní tých, ktorí majú rozdielnu vnímavosť na evanjelium.

I. STRATEGICKÉ SIATIE

Každý zakladateľ zboru sa musí zaoberať otázkou priorít v službe. Medzi tieto otázky patrí otázka toho, na čo sa pri našom evanjelizačnom úsilí sústrediť. Sústredíme sa na tých, ktorí sa javia ako vnímaví, alebo na tých, ktorí odolávajú? Hoci sa môže zdať, že sa tieto skupiny navzájom vylučujú, zdá sa, že apoštolovia sa pokúšali udržiavať rovnováhu v tom, akú pozornosť venovali obom týmto typom ľudí.

A. Tí, ktorí majú väčšie porozumenie pravdy, môžu napredovať ku Kristovi rýchlejšie.

Keď čítate knihu Skutkov, položte si otázku ako: Kam šiel Pavol, keď prišiel do nejakého mesta? Na koho sa najprv obrátil? Prečo bolo Pavlovým normálnym vzorcom práce ísť najprv k Židom? Prečo Pavol najčastejšie začínal so Židmi?

Verím, že Pavol bol presvedčený, že títo ľudia sú pripravení na prijatie evanjelia a mohli by byť privedení do cirkvi a mobilizovaní pre službu v tom najskoršom možnom čase. Židia už poznali Starý zákon a vedeli o Bohu mnoho vecí. Musíme pochopiť, že Pavol chcel evanjeliom zasiahnuť v čo najkratšom čase čím väčší počet ľudí. Apoštol rozumel, že niektorí sú vnímavejší ako iní, pripravenejší počúvať a prijať duchovnú pravdu. Fakt, že nie vždy bol nimi vrelo prijatý, neznamenal, že táto stratégia bola nesprávna. Avšak keď Židia v konkrétnom meste odmietli posolstvo a pohania sa ukázali ako vnímavejší, Pavol šiel k pohanom. Tento model Židia-pohania sa neustále opakuje vo väčšine miest, ktoré navštívil.

Nezabudnime, že sa usilujeme o zakladanie zborov saturáciou. Čím viac ľudí môžeme zapojiť do tejto úlohy, tým lepšie. Keď už ľudia nie sú viac žatevným poľom, stávajú sa súčasťou žatevných síl. Prinášajte dobrú správu všetkým, ktorí budú počúvať, ale zamerajte sa na ľudí, ktorí sa môžu rýchlo stať súčasťou Božieho služobného tímu.

B. Tí, ktorí majú väčší vplyv, „strážcovia brán“, sa môžu posúvať ku Kristovi pomaly, ale ich dlhodobý vplyv pre evanjelium môže byť väčší.

Najlepším príkladom je samotný Pavol. Mal všetky schopnosti, aby získal pre Boha obrovský vplyv. Mal všetku potrebnú horlivosť. Ale trvalo mu to čas, kým si uvedomil – nakoniec len skrze priame stretnutie so živým Kristom – že sa potrebuje obrátiť ku Kristovi. Sám Pavol mal potom túžbu ísť do Ríma a vydať svedectvo pred cisárom – tým najvplyvnejším človekom vo svete – dokonca aj za cenu, že by to znamenalo ísť v okovách do väzenia (Skutky 25:11; 27:24). Ak vám Boh dal srdce, aby ste získali vplyvnú osobnosť vo vašej komunite, vytrvajte v tom vzťahu. Štedro ho „zavlažujte“. Vy máte niečo, čo ten človek potrebuje! Modlite sa! Proste Boha o otvorené dvere k príležitosti, a potom ich vyhľadávajte. Pamätajte na to, že Saul, prenasledovateľ cirkvi, sa stal Pavlom, apoštolom pohanov.

II. STRATEGICKÝ SPÔSOB ŽIVOTA – STRETAJME ĽUDÍ TAM KDE SÚ; NIE KDE SA MY CÍTIME POHODLNE

A. Jednotlivé úvahy – Ján 3, 4, 9

Keď Pán konverzoval s tromi zvláštnymi jednotlivcami v týchto textoch, zistíme, že každému iným spôsobom pomohol objaviť jeho potrebu. Dobre vzdelanému farizejovi Ježiš pomohol pochopiť, že vôbec nerozumie duchovným veciam. Samaritánke pri studni umožnil cítiť sa pohodlne a prebudil jej duchovný smäd po Bohu. Slepcovi od narodenia Ježiš naplnil jeho telesnú potrebu, čím vzbudil hlad po osobnom vzťahu. Jeden princíp, ktorý môžeme pri týchto stretnutiach jasne vidieť, je, že Ježiš nezaobchádzal s ľuďmi čisto ako s „dušami, čo majú uši“. Videl skutočných ľudí so skutočnými potrebami a ponúkol im opravdivý vzťah.

B. Inkarnačná evanjelizácia 1. Korinťanom 9:19-23

Múdry rybár pozoruje rybu, ktorú chce chytiť, zistí, akú potravu je a čas, kedy sa kŕmi, kde a ako hlboko pláva. Vyberie vnadidlo alebo návnadu, ktorá sa najviac podobá prirodzeným zvykom tej ryby a použije ho na upútanie jej pozornosti. Múdry rybár nedá maďarský guláš na háčik len preto, lebo ho má rád on! Ako evanjelizátori musíme pochopiť spôsob, akým neveriaci rozmýšľa, spoznať veci, ktoré si cení a preklenúť trhlinu medzi jeho potrebami, ako ich chápe on a jeho duchovnými potrebami, ako ich zjavuje Duch a Božie slovo.

III. STRATEGICKÉ POCHOPENIE – SPOKOJNÍ ĽUDIA VO VŠEOBECNOSTI NEVYHĽADÁVAJÚ ZMENU

A. 1.Korinťanom 1:18-31

Tí, ktorí sú spokojní, že už poznajú všetky odpovede, sa pre Krista ťažko získavajú. Táto skupina zahŕňa intelektuálov, bohatých a tých, ktorí majú vo svete postavenie. Je faktom, že často to vyžaduje nejaký druh osobnej krízy, aby boli prinútení počúvať posolstvo evanjelia. Potrebujeme si byť vedomí príležitosti pre evanjelizáciu, ktorú takéto krízy predstavujú. Taktiež potrebujeme budovať spojenie s týmito ľuďmi, aby sme vedeli, kedy čelia ťažkostiam, a aby sme tak boli schopní reagovať vhodným spôsobom prinášajúc nádej.

B. Matúš 9:12

Múdry rybár ide chytať ryby, keď sú ryby hladné, nie keď sa práve najedli. Ako evanjelizátori je našou úlohou pomôcť ľuďom objaviť potreby, ktoré majú byť naplnené a vytvoriť vedomie hladu po Kristovi. Musíme uznať, že tí, čo najľahšie pripustia svoje potreby, budú najpripravenejší zvážiť Kristove riešenie, ak skutočne po riešení túžia. Ak ľudia nehladujú po evanjeliu, proste Božieho Ducha, aby v nich tento hlad vytvoril.

Zhrnutie

Pamätajte, že úspešná evanjelizácia zahŕňa...

- chopenie sa iniciatívy, v moci a láske Svätého Ducha, aby sme človeku pomohli posunúť sa o jeden krok ďalej v procese mini-rozhodnutí pre Krista,
- byť nablízku, aby sme ich povzbudili a viedli, aby vedeli, ako urobiť rozhodnutie,
- modliť sa za nich, aby prišli do bodu plného pokánia a viery v Krista a zakúsili spasenie v Kristovi jedine z viery a
- priviesť ich naplno do spoločenstva a služby miestneho zboru.

EVANJELIZÁCIA
PRÍLOHA
6C

Skúmanie Ježišovho prístupu k jednotlivcom

POROVNÁVACÍ PRACOVNÝ LIST

Evanjeliá sú plné zaujímavých rozhovorov Ježiša s inými ľuďmi. Chceme niektoré z nich preskúmať, aby sme videli v Ježišovom prístupe niektoré rozdiely a podobnosti. Pracujte s každým textom Písma uvedenom v tabuľke a odpovedajte na otázky.

Písmo:	**Ján 3: 1-21**	**Ján 4:5-26**	**Ján 9:5-7,35-39**	**Marek 10:17-22**
S kým Ježiš hovorí?				
Čo vieme o danom človeku z tohto textu?				
Ako začína rozhovor?				
Pri ktorom verši sa smer rozhovoru mení?				
Čo vyžaduje Ježiš?				
Čo Kristus ponúka?				
Ako ten človek reaguje?				